

י' באייר תשמ"ח, 27.4.1988

מספר 2643

שנה 52

המחיר 5.00 שקל חדש (כולל מע"מ)

העולם הזה

מדי ירידה

החתול

אלף-בית של שיכון עובדים

ט"ב

מרכזי המכירות האיזוריים:

- תל אביב, לה גרדיה 58, יד אליהו טל. 03-390721
- ירושלים, רח' הלל 8, טל. 02-233396
- אשדוד, רח' רוגוזין 25, טל. 08-557732
- באר שבע, מרכז הנגב, טל. 057-72540
- חיפה, רח' החלוץ 43, טל. 04-660915

יש לך כתובת.
שיכון עובדים

מיכתבים

בני אברהם

על ההגדרה המשותפת הנכונה ליהודים וערבים («אבה נוראה», «יומן אישי», העולם הזה 23.3.88).

קראתי, בקטע המספר על רות דיין וייסוד האירגון המטפח דרכים בין יהודים וערבים, שהיא נשיאתו, כי אחרי חיפוש הגדרה משותפת ליהודים וערבים, הוחלט להמשיך רעיון זה בסיסמה «בני-שם».

ההגדרה «בני-שם» מצלצלת לי ככללית מדי ונכרצני להציע במקומה את ההגדרה «בני אברהם», זו, לדעתי, הגדרה מרשימה ואפקטיבית יותר.

ואלה נימוקי:

היהודים והערבים הם שניהם צאצאי בני אברהם, יצחק וישמעאל. ובספר בראשית (כ"ה) גם נאמר: «ויגזע אברהם וימות אברהם בשיבה טובה, זקן ושבע, ויבא אל עמי (שני עמים)».

אחרון בדידוי, חיפה

אור אדום

על טיבה של מרצית בנושאי סמים («הטראגדיה של מונה», העולם הזה 6.4.88).

קראתי את סיפורה של מונה זילברשטיין המנוחה, מעטה של נעמי אדווה, ואני מוכרחה לציין כי הסיפור נגע לליבי.

הסיפור האיר את דרכיהם של שבה עובר נרקמן במשך חייו. אך הוא גם נותן להבין כי סיפורי המילה שסיפורה מונה בשעתו לא היו רציניים וגם לא היו נכונים. הרי, כסופו של דבר, היא מתה מסמים.

והסיפור הזה גם צריך להדליק אור אדום במסודות האמורים לספק בנרקומנים ובנוער הנמשך לסמים. כי כיצד ייתכן שאשה כמו מונה, שהיתה מסוממת, תשב מול נערים בבית-ספר ותביא את עצמה כדוגמה להצלחה אישית לשיטות-ההמלחה?

כאן לשני ילדים מתבגרים לא הייתי מעוניינת בשום אופן שדמות כמו מונה תרצה לפני ילדי על הסכנה שבסמים.

תלמה פרידמן, תל-אביב

יפהפיה, מקסימה ומיקצועית

על טיב הביקורת של עמית ירדנה ארזי («ירדנויות», העולם הזה 30.3.88).

צריך להגדיר את כל הזמרים שירדו על ירדנה המקסימה כמתוסכלים ומקנאים, בדיוק כמו שגבר מזר (מנהל האיש של ירדנה ארזי) אמר: «הכלבים נובחים והשירה עוברת».

העם צריך להתבסס בזמרים אלה, שבמקום לפרגן לזמרת, מעבירים ביקורת שלילית, וזה חבל מאוד. אבל אנו, המעריצים אותה והמחזיקים לה אצבעות, אומרים: אם מקום ראשון, מה טוב, ואם לא, אז אולי בשנה הבאה.

והבן-אדם הכי חכם בנושא זה היה יוהר כהן ורק בדבר אחד הוא טעה. ירדנה לא שרה שיר ספרדי ולא שיר רומני, אלא ארבעה שירים ישראליים יפהפיים, שהמקצב שלהם הוא מסיבה שאין לה סוף.

ושבו, ירדנה ארזי! בהצלחה! את היית יפהפיה, מקסימה ומיקצועית ואנחנו בטוחים שכך גם תהיי באירופה. אז בהצלחה והכי חשוב — שלא להתייאש ולא להתייחס לביקורות, שהן לא בונות ונובעות מרעולב.

מעריצים של ירדנה ארזי, ירושלים

אכזבה מוטורית

על טיבה של מכונית מרצדס-תל-אביבית («אוטו ב-260 אלף דולר», העולם הזה 6.4.88).

מזה כשלוש שנים אני שוהה באיסלנד, ככתבו של ירחון המכוניות והאופנועים טורבו. במיקרה התגלגל לידי גליון העולם הזה. קראתי בשקיקה כל מילה וכאשר ראיתי במדור ליוני-ישראל את הכותרת «אוטו ב-260 אלף דולר», אמרתי לעצמי: ימות המשיח הגיע! העיתונות העברית הסירה את הווסט וכבר מותר לכתוב על מכוניות בעיתון שאיננו עיתון-מכוניות.

אך על המכונית «המדהימה» (מרצדס של איש-העסקים התל-אביבי דני זיתוני) לא סיפר לי העולם הזה דבר וחצי דבר. איזו אכזבה! מה, לא היו ניקלים על הכנפיים? שלל ספילרים או (המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקדמי:

מבוקש תליין

אם יידחה עירעורו של ג'ון דמיאניוק לעונש-המוות שהוטל עליו ובקשת ה-חנינה שלו לא תאושר, יתעוררו כמה וכמה בעיות לוגיסטיות, שעלו בזמנו גם בעת הוצאתו להורג של אדולף אייכמן. ישראל תצטרך להציע במקומו את התליין חדש.

38

כתבת השער האחורי:

לא יאמן כי יסופר

החיים כסידרת-טלוויזיה. סיפור אמיתי תי הנראה כלקוח מסידרת-טלוויזיה בהמשכים, שבו משורבבים בצוותא רור-מאנטיקה, אישים ידועים, פשע ושרו-תים חשאיים כל-יכולים. חשיפה ראשונה לסיפורה של ברוריה מיימון (בתמונה), הידועה גם בשם הפרופסור מור אטלס.

24

נפלאות העבודה

על מיפגת-העבודה כקנורו שכיסו ריק. על שפנים, קוסמים ומיגבעות ריקות. על מסעות הקירקס המעופף של ג'ורג' שולץ ועל עמוד של אש צמיגים ותימרות גאז מדמיע.

5

על שועלים ופרות

מסך-הערפל של הנוסטלגיה • שועלי שימי-שוו ומעשה בזנב של פרה • המורה מכפר ג'סיר ונולד ירוק ומסריח נגד פרעושים • מילים לועזיות הן בעיקר עניין של מזל.

11

באור אחר

הכתבה שפירסם מכרם חורי מחול בתחילת ההתקוממות בדצמבר עוררה סערה עול-מית. שלושה סיפורים בכתבתו גדשו את הסאה. היום הוא היה מצוי את הדברים אחרת. בינתיים הפסקה עבודתו בהעיר.

41

אחה והשקל

קיבוץ בשכירות

על המי ומי במי ומי • מדוע הוצת מישרדו של רואה-החשבון? • ומדוע אין המישרה מבקשת להסגיר את שלום גניש? • שמואל ועקנין מוכר ידע • על קיבוץ העובד בשכירות • וקשיים לתיירים בארצות-הברית.

17

רחל המרחלת מדווחת:

טובה באה וטובה הולכת, אבל לבטוב לעולם נשארת • אדם והאינדיאני • נראו ביחד בלוס-אנג'לס • איריס סלע והשחקן סטיב גוטנברג • ומה יצא מהתיסרוקת של דנה שאולז? • שוקי זקרי • למרות השמועות • רענן ותמר לוריא עדיין ביחד.

34

המדורים הקבועים:

מיכתבים — אכזבה מוטורית
איגרת העורך — מילים
הנזון — הקשור
במדריה — משנה מכיש
תשוקה — זכר ריחוקים
ימן אישי — זה נמר
אנשים — דימין ספחני
ראיון השבוע — רד' יעקוב כץ
אתה והשקל — מי ופי
מה הם אומרים — הרצל לפשניץ
איתן אבניאן, אורי מלפריאן

3
4
5
6
10
11
12
14
17

הדור שלא

ידע את יוסף

ההנהגה הוותיקה של המפד"ל אינה חוסכת את ביקורתה מזו החדשה. «טאקטיקן לא הגון, מגלגל עיניים, דמות בומבסטי, מחזר על פתחים» אלה הם רק חלק מהתכונות המיוחסות ל«ח-קנים הראשיים בהנהגה של המפלגה הדתית-לאומית».

8

ההתפייסות

היריבות רבת-השנים בין חאפס' אל-אסד ויאסר ערפאת וניסיונו של אסד לפלג את אש"ף הגיעו לסיומם עם הריגתו של אבר' ג'יהאד. אך מי שהחליט על הריגתו כנראה לא לקח התפייסות זאת בחשבון.

6

נץ מתון

הד"ר יעקוב כץ הוא מתנחל יוצא-דופן בנוף האנושי והרעיוני של גוש אמונים. בראיון להעולם הזה הוא מסביר כיצד הגיע למסקנה שעל ישראל לסגת באופן חד-צדדי מהשטחים הכבושים בשומרון ובעזה.

14

דף חדש

מדעילי הבארות

משורר ומבקר התפטר מוועדת הייעוץ (המערכת) של פטיבל השירה הבינלאומי שנערך להתקיים ב-1988. עמיתיהם הצטרפו אליהם — כל אחד מטעמו השמור עימו. כמיספר המתפטרים כן מיספר הטעמים השונים זה מזה. תגובותיהם החריפות של העיתונות, דובר ראש-המשלה, מטה חגיגות הארבעים והנהגת אגודת הסופרים העבריים עשויות לעניין את הפסיכולוגים לא פחות מאשר את שר אסתר הטיטורין העתידי.

28

השוואה האדמנית

ב-24 באפריל 1915 התחיל טבח העם האדמני. תוך חמש שנים נרצחו מיליון וחצי אדמנים, האוכלוסיה האדמנית בתורכיה נמחתה וחצי מיליון ניצולים נפוצו ברחבי העולם. שרידי הטבח הגיעו גם לישראל. השבוע הם ציינו את יום-השוואה שלהם.

37

כל מיסובות ישראל

חידון בזיהוי מ'טוסים, דוגמני יות והררי בש' רים במסיבת יום-העצמאות של שלווה ברגל • ועוד מסיבת-הפתעה — והפעם בבלה גלמנט • שתי מיברשות ושלושה קונדומים ליום-ההולדת של יהודית נגר • ומיפגת רענן • בנין צהלה ושמוחה • הבת יעל (בתמונה) מתחתנת.

22

נמי נלוסקא, עמוס אטיער, עני פרס
קורנל — מיחוס ישראלי
זה וגם זה — מצב הנשים
לילות ישראל — יפות לפס
דף חדש — פסטיבל השירה
תשכך —
מיכתבים לרדתי — שני מסר טובה
הירוסקים — היה של שור
רחל מרחלת — על כל העולם
רינוני רון — אנשכיות ותפחים
בסנכו — טיסה למאדים

18
20
21
22
28
32
32
33
34
35
42

רינוני רון

היכן נפגשו דריה מצקין וצ'בי צ'ייס? • אבא אבן והמריצה הנעלמה • מי ערך היכרות בין אורלי חידה (בתמונה) לבין הפרופסור רוני לפין? • ומה הקשר בין אשכוליות, תפוזים לציפור אייזן ועמית ליאור?

35

מיכתבים

(המשך מעמוד 3)

ריפור מפרוות-נמר, או ג'נטים ממגזיוס, גלגלי באלון והכי חשוב, לא היה שם פלא-פון? על דגם, מנוע, כוחות-סוס, "כמה היא סוגרת" ובכמה שניות היא מאיצה מאפס למאה לא סיפרו לי. האם צריך להבין כי לא המכונית היא המרד-הימה, אלא תגיהמחיר המתלווה אליה? רוני מנדלבראם, רומא

תפילה לשלום

על ההתקוממות בשטחים הכבושים כתהליך הלידה של אומה

שורה 16, מיספר 31

על פן נוסף של מונה זילברשטיין ה-

קיברה של מונה
סוד מוצנו

מנוחה (מונה לגמרי לבדה, העולם הזה 6.4.88).

העולם הזה חשף את הסוד, אבל הקפיד להצניע אותו. מי שמעיין היטב בתצלום קיברה הטרי של מונה זילברשטיין, יכול לגלות על לוחית-הזיהוי הזמנית של הקבר (גוש 12, אזור 9, שורה 16, מיספר 31) את שמה המקורי של מונה. וכך כתוב שם: זילברשטיין הרמינה (ראה נלופה).

אלי חומסקי, תל-אביב

כתובת המערכת

קוראים המבקשים לכתוב למערכת העולם הזה מתבקשים לדייק בכתובת המערכת: רחוב גורדון 3, תל-אביב, מיקוד 63458. בשעת הצורך ניתן גם לפנות בט"ל: 232262 (03), בפקסימיליה — 245242*3-972. מזני 2009, ובטלסקס — RMYM IL 341667.

מידה כנגד מידה

עיקרון עיבודת שמות-המישפחה נר' לר עוד עם מחיה הלשון העברית, אליעזר פרלמן, עת שערכת את שמו לאלעזר בן-יהודה. ועל מיקדה משעשע שאירע ליהודי אחד בעניין זה סופר בגליון העולם הזה שהופיע השבוע לפני 25 שנה:

● במסיבת-עיתונאים שערך בירוש' ליום, סיפר השבוע הארכיאולוג נלסון גליק על האדם, אצלו התגורר פעם בירו' שלום ושלום סבל את שמותיו הלועזיים של גליק והוא הדביק לו שמות עבריים, בהופכו את נלסון גליק לניסים מזל. אך אותו אדם התקשה להבין את מהותה של הארכיאולוגיה, שבה עוסק מזל-גליק. הדייר-הארכיאולוג לא נשאר חייב וניאות להסביר לבעל-הבית שלו, היהודי שהקפיד כל כך על הלשון העב' רית, באידיש דווקא: "איך ליג אין דרע-רטי" (אני שוכב באדמה).

קווא יקני

דיקדוקית (צריך להיות: יהודה והשומרון, כהא היריעה), אך לא זה העיקר. מבחינה גיאוגרפית, גם שטחים שבתוך הקו הירוק שייכים לשומרון המיקראית וליהודה המיקראית. אנוחם משתמשים בשמות השטחים האלה לפני הכיבוש (הגדרה המ- ערבית" ו"רצועת-עזה" מפני שהתושבים משתמ- שים בה, אף שגם היא לקויה. השם הסופי ייקבע מן הסתם כאשר יושג הסדר-שלום.

● "מחבלים". זוהי מילה שהומצאה על-ידי משה ריין ועוזרי אחרי מלחמת ששת-הימים. תחילה אמרו "חבלנים", אך נמצא שזוהי מילה צבאית חיובית. ההגדרה היא מגוחכת, כי כמעט לעולם אין "מחבלים" באים כדי לחבל דווקא. מה הקשר בין "פיגוע-חבלני-עיוני", כלשון צה"ל, ובין פעולה שמטרתה, למשל, ללכוד בני-ערובה לשם מיקוח? אנוחם קוראים למבצעי-פיגועים בהתאם למעשיהם: חוטפי-אוטובוס, מניחי-מוק- שים, או סתם מבצעי-פיגוע. בתקופה קודמת הם קראו לעצמם "פידיון", וקראנו להם בשם זה. השימוש-לרעה במונח "מחבלים" איפשר את מיל- חמת-הלגיון הרח-האסונות, כי כאשר ריבירו בל- הרף על תשתית המחבלים, "מתנת המחבלים", "אירגוני-המחבלים" וכו' היה קל להלהיב את הציבור להתקפה חסרת-תחור.

● "מחבלות". מה שמרחש כיום בשטחים הכבושים הוא בלי ספק ההתקוממות עצמית כל- לית, וכך צריכים לקרוא לה. בעליה קוראים לה "התנערות" ("אניתיפאדה"), ואין סיבה שלא להשתמש במושג זה. מי שמדבר על "מחבלות" או "הפרות סדר" מרמה את עצמו ואת הציבור, ורמייה-עצמית זו מובילה למסקנות משושות. יש קשר ישיר בין מינוח משווש, מחשבה משור- בשת ומסקנות משושות. ראה ערך: יצחק רבין.

● "מתפרעים", "התפרעויות". כאשר אנשים מתקבלים כדי להצביע במאורגן מחאה או מטר פוליטי אחר, בדרך אלימה או בלתי-אלימה, קוראים לזה בעברית הפגנה. החרדים בירושלים, אנשי נושא-אפונים, עוזרים עכשיו — כל אלה מפגינים. כאשר תושבי השטחים הכבושים עושים את אותו הדבר, הם "מתפרעים". זוהי מילה קטלנית, פשוטה במשמעו. היא באה להקל על החיילים והשוטרים לפתח באש כדי להרוג ולפ- גוע. עיתונאי המשתמש במילה זו מקבל על עצמו את האחריות להרגת 150 איש ואשה, נערה ונער — עד כה. אנוחם כותבים על הפגנות ומפגינים.

● "מסיתים". מי שקורא להפגנה על רקע לאומי, סוציאלי, דתי או אחר, הוא מנהיג. אם הוא ערבי, הוא "מסית". השימוש במילה זו בא להצדיק ירי, מעצר וגירוש. הרמטכ"ל הסביר לפני שבוע לכנסת כי גול מוספר ההרוגים, מפני שצימצום מימדי "ההתפרעויות" איפשר את איתור "המסיר- תים". מובן שאין מסיתים במאה-שעורים, בקריית- ארבע ובכירי מלכיה-ישראל. אנוחם כותבים על מנהיגים.

● "מקומיים". זוהי המילה הקרובה ביותר ל"תל-ארים". מקומי הוא אדם נחות, שאין לו זהות ושם, אבקארים קולוניאלי, מישור השיר לטג נחות. השימוש במילה קולוניאלי מובהקת זו (השלים הקולוניאלי בא מבחון) מגוחך בעליל, שהרי המתנחלים טוענים שהם שייכים למקום, ועל כן היו צריכים לתבוע לעצמם את המעמד של "מקומיים".

● "חיסול". בגון חיסול אבדג-יהאד. זוהי מילה נאצית מובהקת, שהיא גם בשימוש המא- פיה. אפשר "להסל" פישפשים ועכברושים. חיי- אדם יקרים יותר. אפשר להמית, להרוג, להוציא להורג — הכף לפי הנסיבות. רק נאצים ואנשי- מאפיה "מחסלים".

ד"ר אביגד

יש הבדל בולם בין העולם הזה וכל עיתוני ישראל, המדקדק מידה לעיף השימוש במילים. כעורך, אני רגיש לכך במיוחד. כאשר הקרתי את תולדות גרמניה הנאצית, השתכנעתי בחשי- בות העצומה שיש למילים. השאהה התחילה כמישור המילולי. כאשר הנאצים דיברו על היהוד- דים כעל "תת-אדם", הם הכשירו את הקרקע לאושוויץ, גם כשהם עצמם עדיין לא חשבו על השמדת-עם.

תפקידו של עיתון הוא למסור מידע. מידע

מתפרע?
מחבל, מסית

מחייב ניסוח אובייקטיבי. אם מחליטים את המי- לים האובייקטיביות במילים הסעונות מיטען ריגשי, המידע הופך תעמולה. אין סומכים על הקורא שיגבש לעצמו השקפה משלו, אלא אנוסים אותו בדרך של שיפוט-ימות.

● "המיוזרה התיכונה". אם ארצנו היא "מיוזרה", היכן המערב? היכן מרכז-העולם, שעל פיו נקבע מהו מיוזרה ומהו מערב? התשובה: ברי- טניה. ההגדרה הזאת נולדה בעידן הקולוניאלי, כשהיה מובן כי מערב-אירופה הוא מרכז-העולם. כמבט מלונדון, אנוחם המיוזרה. מי היה מנחש שירושלים שוכנת ממערב למוסקבה? העולם הזה מדבר על "המרחב", או "המרחב הישראלי-ערבי", או "המרחב השמי".

● "השטחים". זוהי מילה שהומצאה כדי להימנע מן הצורך להזכיר כי אלה הם שטחים כבושים. אחרי שניצל השימוש במושג "השטחים המשותפים", על-פי תוקף הבינלאומי, אלה הם שטחים כבושים ("אוקיפיייד"). שמעמדם הסופי טרם נקבע. כך נאמר גם בהסכמי קמפ-דייוויד. אנוחם משתמשים במושג המישפטי המרוקני "השטחים הכבושים".

● "יהודה, שומרון וחבל-עזה". זוהי לשון סיפוחיטית מובהקת. יש בה גם שניאה

חגיגה מוקדמת?

על סיכויי הקמתה של מדינה פלסטינית ("לידה קשה", העולם הזה 9.3.88).

קראתי את מאמרו של אורי אבנרי שהנה, היום, נולדה מדינת פלסטין ואני חושב שהחגיגה מוקדמת מדי. אני אומר שלא תקום מדינת פלסטין, לא לצד ישראל ולא בשום צד אחר, משום שהעם, שאבנרי קורא לו עם פלסטין, אינו עם, אלא חבורת- אספסוף, מרצחים שפלים, שאינם זכאים למדינה משלהם בשום אופן, והיא גם לא תקום לא רק בגלל שאנו, היהודים, איננו רוצים בה, אלא מפני שגם חוסיין, מלך ירדן, איננו רוצה בה, כי מדינת פלסטין היא גם סכנה עבורו, אולי יותר מאשר למדינת ישראל.

מרץ חיובי מאוד

על פעילות-היתר של פקידת-ממש' לה בכירה (ד"ש מאסתר קופר-שמידט", העולם הזה 6.4.88).

מיפלגת העבודה הולכת לקראת אסון רביעי

הקנקנדרו

כמה חודשים אחרי מילחמת ששת הימים אמרתי ליגאל אלון, בשיחה פרטית: „אין לך סיכוי בהתחרות עם משה ריין על כתר הניצנים. לעם־ישראל רי משה ריין, ואין לו צורך בשני. יכול להיות לך תפקיד כראש מחנה־השלום, אך אין לך עתיד כראש מחנה־המלחמה.“

אלון כעס עלי מאוד, ובמשך כמה שבועות לא דיבר איתי. הוא רץ לחברון כדי לברך את משה לווינגר וחבורת־המטורפים שלו. הוא מחק את הקו הירוק ממפות־הארץ. הוא ניסה להיות נץ דורס. דיין הוריד אותו ביגון שאולה.

אותו הדבר עצמו קורה עכשיו ליצחק רבין, ידידו וחניכו של יגאל.

לעולם לא ישכנע רבין את עמ־ישראל שהוא יכול להרוג פלסטינים ביתר כישרון מאשר אריאל שרון. אם צריכים להרוג, להרוג, לגרש, לעצור, להקים מחנות־ריכוז ולמחוק כפרים מעל פני הארמה — יש שרון.

ברוך הזאת פשוט אין לרבין סיכוי. הוא לא יצליח לדכא את האינתיפאדה, מפני שאי־אפשר לדכא אותה. ההבטחות שלו ושל רמטכ״ל — שההתקוממות דועכת, שהאכזריות מתעייפת, שהנה זה נגמר ארטורטו, בעוד שבוע, בעוד חודש בעוד שנה — יחזרו אליו כבומרנגים.

הברוטאליות של רבין תעלה למערך ברבנות קולות ערביים, אך לא תוסיף למערך אף קול יהודי אחד.

לעולם אי־אפשר להרוג, לפצוע, להרוס, לעצור ולגרש דירה־צורך. תמיד ימתין בפינה מישוהו שיבטיח לעם־ישראל להרוג יותר, לפצוע יותר, להרוס יותר, לעצור יותר, לגרש יותר.

כל דבר שרבין יכול לעשות, שרון יכול לעשות טוב יותר. זה יהיה הגיגל של הליכוד בבחירות.

פרס ורבין השיגו ביניהם קונסנזוס. גם זה משהו. הקונסנזוס אומר כך: קודם כל צריכים לדכא את המהומות ולהחזיר את החוק והסדר על כנו ביהודה, בשומרון ובחבל־עזה. המתפרעים והמסיתים צריכים להבין שבדרך זו לא ישיגו דבר. רק אחר־כך אפשר לחשוב על פיתרון מדיני.

(המילים הן שלהם. אנשי־המערך לא הבינו מעולם שברגע שהם קיבלו את המינוח של הליכוד, הם כבר הפסידו את המערכה.)

כך נוצר מעגל־קסמים, שבו מסתובב המערך כמו התרנגולת במעגל־הגור.

את האינתיפאדה אי־אפשר לסיים אלא בפיתרון מדיני. אבל הניסיונות הברוטאליים לדכא את ההתקוממות ימנעו את הפיתרון המדיני.

וכאשר האינתיפאדה נמשכת באין פיתרון, נוצר גזעניזם לליכוד.

בשום תחום אחר אין למערך מה להציע לציבור הבוחרים. מערכת־הבריאות, המסורה כדור, גוססת. מערכות החינוך, החקלאות והמיסטר אֵינן כמצב טוב הרבה יותר.

הישיג הכלכלה — האמיתיים והמדומים — נרשמים על חשבוננו של שר־האוצר משה ניסים, איש־הליכוד.

(ניסים פופולארי כמו רבין. אך הפופולאריות של ניסים באה לו מידי בוחריו שלו, לא מבחרי הצד שכנגד.)

חלקו של פרס בתוכניות הכלכליות נשכח מזמן. לעם הזה יש זיכרון קצר מאוד. רק פוליטיקאי נאיבי יכול היה להאמין כי הציבור יזכור כעבור שנתיים את ראשות־הממשלה של פרס.

ברגע המכריע ישלף הליכוד את נישקו הקטלני ביותר: ההסתה העדתית.

בתחום גורלי זה לא השתנה מאומה. חרף הרגיעה הזמנית בימי כהונתו של פרס כראש־הממשלה, לא שככה השינאה הסטיכית, שרוחש הציבור המזרחי למפלגת־העבודה.

כאשר יוציא הליכוד את הגיין הזה מהבקבוק — שוב יהדהדו הקולות בכיכרות, שוב יתרומו הידדים בתנועה מיזרחית. שנות ההזנחה, שנמשכה גם בי ארבע השנים האחרונות, יתנקמו בבעליה.

למיפלגת־העבודה אין מה להציע לציבור. גם לא בנוף האנושי.

שום צמח חדש לא צמח במידבר הצחיח הזה, שום פנים חדשות לא יוצגו לבוחרים. הם יראו את אותם הפרצופים הישנים, העייפים, המשעממים.

עוד וייצמן, היחיד שיכול היה להכניס קצת רוח־חיים לשממה הזאת, מנוטרל.

כאשר נבחר שימיעון פרס פה־אחר עלי־ידי מרכז המיפלגה, בהצגה שהזכירה מושב של הסובייט הי עליון, עמד השיעמום באולם כמו ענן.

מבחינה רעיונית, מחסני המיפלגה ריקים. אין חזון מלהיב, אין פיתרון משכנע.

ברגע האחרון בוודאי תישמע קריאת־האזעקה: הצילו את המיפלגה מהליכוד! תנו את הקולות למפלגת־העבודה, מפני שהיא המחסום היחיד!

זה יכול להחזיר למיפלגה כמה רבנות בותרים, החולמים כרגע על הצנעה לר״ץ ודומיה. אבל זה לא יביא אף קול אחד מהליכוד. והרי זה מה שקובע.

יש בטבע חיה אחת המסוגלת לקפוץ קפיצות גרדי לות בשביסה ריק. אבל מיפלגת־העבודה אינה קני־גורו.

יתכן מאוד שהמלך היה מוכן לעשות שלום עם ישראל, אילו הוחזרה לו הגדה המערבית כולה, יחד עם מידה של ריבונות בירושלים המזרחית. אולם לוי אשכול, גולדה מאיר ויצחק רבין לא היו מוכנים לכך. אם מתוך גישה חנונית קצרת־ראי (אשכול), אם מתוך טימוס (גולדה), אם מתוך פחדנות (רבין) — כל הצעות המלך וכל עצות האמריקאים נדחו. המערך לא היה אף מוכן להחזיר את יריחו לבדה למלך חוסיין, כמחווה סימלית, כפי שהציע הנרי קיסינג'ר.

מאז הפכה האופציה הירדנית סיסמה ריקה. אפשר היה לשלף אותה מדי פעם מהמיגבעת, כמו שפן של קוסם, כדי להעמיד פנים כאילו יש למערך פיתרון מדיני, בעוד שהמיגבעת היתה למעשה ריקה.

מישחק זה נמשך עד ה־9 בדצמבר 1987. אז פרצה האינתיפאדה.

ההתקוממות הוביחה ברלילה שהמלך חוסיין אינו קיים בגדה וברצועה. לא נותר לו שם אף אוהד אחד.

המלך עצמו הודיע שהמערך נמאס לו, יחד עם האמריקאים, והוא מושך את ידו מכל העניין. הוא הכריז כי מעתה והלאה, אש״ף — ואש״ף לבדו — מוסמך לשאת ולתת בשם הפלסטינים.

גם הקירקס המעופף של ג׳ורג׳ שולץ, נציג כושל של ממשלה גוועת, לא הביא עימו שפן חדש למיגבעת. האופציה מתה.

פעם ידעו זאת מעטים, מומחים, יורעי־דבר. היום זה ברור לכל.

כל מסעי־שולץ לא הועילו אלא ליצחק שמיר. נוצרה תדמית של דויד הקטן שהעז להתגרות בבריון־קשקשים וניצח.

בטופו של דבר נותרו רק שלושת הלאוים של שולץ ופרס: לא מדינה פלסטינית, לא משאיומת עם אש״ף, לא נסיגה לגבולות 1967.

אבל מי שאוהב לאוים, אינו זקוק לשימיעון פרס ולמיפלגת־העבודה. כאלופי־הלאוים, יצחק שמיר ועמיתיו משכנעים הרבה יותר.

אבן השניה של האינתיפאדה פגעה ביצחק רבין. הוא לא הרגיש בכך.

לפי כל סיקרי דעת־הקהל רבין הוא כיום השר הפופולארי ביותר. ורק ניתוח הסקרים מגלה שזוהי טעות אופטית.

כי את הפופולאריות הזאת מעניקים לרבין מצביעי התחיה, המסריל והליכוד.

לכאורה יכול רבין להתפאר במעשיו. הוא המנצח של ג׳באליה, גפוליון של כפר ביתא, ויליוס קיסר של קבאטיה, אלכסנדר מוקד דון של דהייסה. הוא הרג בין 150 ל־250 מתפרעים ומסיתים ומלכים, פצע אלפים שלא נספרו, הפריח את שממות הארץ במיתקני־כליאה, הרס בתים למכביר, גירש ערבים ועיתונאים.

עמוד של אש הצמיגים הולך לפניו, כלילה, ותמורות של גאז מרמיע ביום.

הצרה היא שבכך הוא מכין את המיטה למישהו אחר.

בשעה זו נרמה שמיפלגת־העבודה הולכת לקראת אסון ב־חירות הבאות.

האסון הרביעי בהנהגת שימיעון פרס.

האסון המהמם ביותר אירע ב־1977. יצחק רבין התפטר ברגע האחרון, בגלל חשבוני־הבנק שלו בארצות־הברית. שימיעון פרס הנהיג את המערכה. ביום־הבחירות אירע המהפך, שזינע את אמות הסיפים של המדינה.

האסון השני אירע ב־1981. כמה שבועות לפני הבחירות ניבאו הסקרים ניצחון סוחף למערך. כמוצאי יוסי־הקלפי הכריז שימיעון פרס על עצמו כעל המנצח. אבל הוא הפסיד. הליכוד המשיך לשלוט וגרר את המדינה לתהום של דם ורמים — מילחמת־הלבנון והאינפלציה הדוהרת.

האסון השלישי אירע ב־1984. למרות לבנון ולמרות האינפלציה, וגם למרות הסקרים, לא נחל המערך גם הפעם ניצחון. הוא השיג בקושי תיקו. כמה ממשלת־האחדות־הלאומית, שהובילה אל ההתקוממות בגדה וברצועה.

עכשיו ינהיג הווג פרס־רבין את מיפלגתם בפעם הרביעית למערכת־בחירות.

אני חוזה להם שחזרות.

כדי לנצח בבחירות, צריכה מיפלגת־העבודה להעביר כמה מנדאטים ממחנה־הליכוד למחנה־המערך.

מבחינה פוליטית־מיפלגתית, מחולקת עכשיו המדינה בין שני מחנות, שנוצר ביניהם שיוויון כמותי.

בצד האחד: מחנה לאומני־דתי. בצד האחר: מחנה ליברלי־שמאלי. מכאן: הליכוד ובנותיו, ובהן כל הסייעות הלאומניות, הדתיות והחרדיות. ומכאן: המערך, ר״ץ, מפ״ם ומיפלגת־המרכז החדשה, וגם (בעל כורחם של שני הצדדים) רק״ח והמתקדמת.

מה שקורה בתוך כל אחד משני המחנות האלה אינו חשוב מבחינת הרוב הממשלה הבאה.

הליכוד יכול להפסיד את מחצית כוחו לימין הפאשיסטי, המפ״ר־ל וש״ס יכולים לשחק ביניהם פינג־פונג כשר — אין הדבר משנה את ההכרעה. מיפלגת־העבודה יכולה להפסיד את כל קר־לותיה הערבבים למתקדמת ולרק״ח, וכמה מקולותיה היהודיים לר״ץ — גם זה אינו משנה דבר.

כדי לשנות את המצב, צריכה להיות נדירה מוגש אל גוש. מוגש המערך לליכוד, או מוגש הליכוד למר־ערך.

האם זה יקרה? ואם כן, באיזה כיוון?

בתוך מחנה־המערך היו בשנה האחרונה מצביע־רוש משתנים.

היו רגעים, שבהם אמר שימיעון פרס לאנשי־סודו שהוא שואף רק להשיג שלושה־ארבעה מנדאטים יותר מן הליכוד. אמנם, במיקרה כזה יהיה גם להבא צורך בממשלת־האחדות־הלאומית, אך כמצב כזה יוכל פרס לדרוש לעצמו את כהונת ראש־הממשלה כמשך כל תקופת־הכהונה.

משום־מה סבר פרס כי ממשלת־אחדות בראשותו תביא גאולה לארץ, בעוד שאותה הממשלה ברא־שות שמיר תביא לאסון לאומי.

ברגעים אחרים הציף את המערך נחשול של אויפוריה, והוא חלם על ניצחון שיאפשר לו להקים ממשלה לבדו, בעזרת ר״ץ ומפ״ם. לשם כך צריך מחנה־המערך לזכות בעשרה מנדאטים נוספים על חשבון הליכוד. רק אלוהים יודע איך יכול נס כזה להתחולל.

אך השאלה ברגע זה, בסוף אפריל 1988, היא: האם יעבור אף מנדאט אחד מגוש־הליכוד לגוש־המערך?

מסופקני.

חיששני שיקרה ההיפך.

יזדהי המציאות: עוד לפני שהחלה מערכת־הבחירות, נתונה מיפלגת־העבודה במצב של פשיטת־רגל כללית.

פשיטת־רגל פוליטית, רעיונית, אנושית, מוסרית.

היא עומדת לפני הציבור כשידיה ריקות.

היא הקורבן העיקרי של ההתקוממות בשטחים הכבושים.

אבן אחת פגעה בשימיעון פרס. אבן שניה פגעה ביצחק רבין.

אבן שפגעה בשימיעון פרס הרגה את האופציה הירדנית. האמת היא שהיא לא היתה קיימת מעולם. לא היתה ולא נבראה, כי אם שם־היתה.

אבל המשל הזה היה דרוש לשימיעון פרס.

המערך היה בשליטון במשך 10 שנים תמימות אחר מילחמת ששת־הימים. בתקופה זו היתה לו שליטה בלעדית על מדיניות החוץ. ראשיה נפגשו פעמים רבות עם המלך חוסיין. אם האופציה הירדנית קיימת, מדוע לא הוגשמה אז?

קרוב לוודאי שג'ון רמאיניוק הוא אכן איוואן האיום מטרבלניקה, אדם שבצע נעוריו מעשים נוראים בשרות הכובש הנאצי.

הדבר הוא כמעט מעבר לכל ספק סביר.

אילו נדון האיש למאסר־עולם, לא היה איש חש באי־נוחות.

אולם כאלום בית־המשפט עמדו הפסוקים שאמר עורך־הדין האמריקאי ג'ון גיל, שאינו ניהן בכושר ריטורי מעולה: ואם בכל זאת לא?

אם ככל זאת, "קרוב לוודאי" אינו "וראי"?

אם בכל זאת, "מעבר לספק סביר", נותר צל־צילו של ספק?

אם ככל זאת העדים, שויהו את

השבוי

אי־המופת חזי שי, שי

בילה שלוש וחצי שנים

בשבי של ג'יבריל, מא

מין בשלום

הרבה "אנשי מופת" הוצגו לעיני המדינה במלאת לה 40 שנה.

אחרים היו אנשי־מופת סינטיים. אחרים היו בעלי־פרוטקציה מובהקים. אחרים היו תוצר של יחסי־ציבור. אך כמה מהם היו אנשי־מופת אמיתיים.

בין אלה בלטה רמותו של חזי שי, השבוי שחור.

איש לא עונה. כאשר חזר ה"שבויים השונים מן השבי של פת"ח ואחמרי ג'יבריל בלבנון, ניתנה להם הוראה שלא לדבר.

בעיקר נמנעו מהם למסור לציבור את העובדה החשובה ביותר: שאיש מהם לא עונה בשבי הכוחות הפלסטיניים, שהיחס אליהם היה הוגן גם כשהתנאים היו חמורים.

מישהו סבר, כנראה, כי הרבר יפגע בתרמית "המחבלים", שהתעמולה הרישמית מנסה ליצור.

השבוע דיבר חזי שי עם ריבקה מיכאלי בטלוויזיה, עם שרית ישי־לוי בחדשות* ותוך כדי כך גילה פרטים מרתקים לא רק על עצמו, אלא גם על שוביו.

השבוע דיבר חזי שי עם ריבקה מיכאלי בטלוויזיה, עם שרית ישי־לוי בחדשות* ותוך כדי כך גילה פרטים מרתקים לא רק על עצמו, אלא גם על שוביו.

הצל כנסת. חזי שי

שבוי־לשעבר שי (ביום השחרור) ג'יבריל לא עינה

שבוי סורי. במשך שלוש שנים וחצי חי שי בשבי אירגונו של אחמד ג'יבריל. זהו אירגון פלסטיני פורש, הקשור קשר אמיץ בסוריה, אחד האירגונים הקיצוניים ביותר בחברה הפלסטינית. ג'יבריל רואה ביאסר ערפאת בוגד, בגלל נכונותו המוצהרת של י"ר אש"ף להגיע לידי פיתרון של שלום עם ישראל.

משום־כך יש חשיבות מיוחדת ל"עובדה שחזי שי לא עונה ולא הוכה בכל שנות השבי אף לא פעם אחת על־ידי שוביו הפלסטיניים, גם לא בעת החקירות. רק פעם אחת הוכה — על־ידי קצין סורי שחקר אותו. גם לא הופעל עליו אותו "לחץ פסי מתון" שוועדת השופט משה לנדוי מתירה לשרותי הביטחון הישראליים.

תנאי החקרתו של שי היו קשים, מפני שאנשי האירגון של ג'יבריל החי

* שרית ישי היחה גם בצוות העולם הזה שראיין ביוני 1982 את השבוי אהרון אחיאז בבירות הנוצרה. גם אחינו, שהתחיד בשבי עם עוזרו של יאסר ערפאת, עימאד שקור דובר העברית, מילא עם שובו אחרי ההוראה שלא לדבר על היחס ההוגן שזכה בו בשבי הפלסטיני.

ליטו לשמור בסוד את עצם העובדה שיש שבוי בידיהם. הסוד נשמר לא רק מעיני הפלסטינים האחרים, אלא כי שנתיים הראשונות גם מעיני הסורים. ג'יבריל רצה לשמור על שי כעל נכס סודי לעת מצוא, כשיוכל להחליף אותו בתנאים הטובים ביותר, עבור מיספר האסירים הפלסטיניים הרב ביותר, כפי שאכן קרה.

מעבר לתנאים הקשים שנבעו מכך, היה היחס אל השבוי הוגן גם בעיניו.

בדרך של שלום. במשך שלוש וחצי שנים לא שמר שי רק על שפיותו ועל רמותו האנושית, אלא גם גיבש לעצמו השקפה כלפי הבעייה הפלסטינית.

המראינות שרית ישי־לוי שאלה או תו: "במשך שלוש השנים, שבהן היית שבוי, יצא לך להכיר פלסטינים מקרוב. אתה מאמין שיש סיכוי לדו־קיום? לשלום?"

השיב חזי שי בן ה־43, יליד עיראק הדובר ערבית:

"מתוך מכלול האנשים שפגשתי בשבי, פגשתי פלסטינים שאני יודע שאפשר לחיות איתם בשלום ובדו־קיום. יש ביניהם טובים פחות וטובים יותר, אבל לנסות צריך. אנחנו חיים איתם שנים במצב של מלחמה, צריך לנסות את הדרך השנייה.

"לפני שנשכיתי חשבתי רק על הדרך האחת. על מדינת־ישראל חזקה ועל שטחים בגבול בטוח. אבל היום אני מסתכל על הדברים בצורה אחרת, אפי שר להשיג גבול בטוח גם בדרך של שלום.

"גיבשתי לי ריעה שהחיים מאוד מאוד יקרים, ולכן הגעתי למסקנה ש צריך לנסות את הדרך השנייה, של שלום. חבל לצאת למלחמות".

ההתקוממות

משהו מביש

העולם כולו הזרוע.

אך בעיני השופטים

הצבאיים זה לא כל

כך נורא

רוחו של צה"ל רדמותו של החייל העברי נקבעים בימים אלה על־ידי מפקדים ושופטים צבאיים.

השבוע נקבע תמרוך חדש בדרך זו. יתכן שלא יהיה פחות חשוב מאשר פסק־דין ההיסטורי של השופט בנימין הלוי במשפט כפר־קאסם, שבו נקבע שאסור למלא פקודה בלתי־חוקית שעל־ידי מתנוסס הרגל השחור של אי־החוריות.

אלא שהפעם צעדו השופטים צעד ענקי בכיוון ההפוך.

הפשע היחיד. לפני השופטים עמדו החיילים שהונצחו בסרט טי־ב־אס, כשהם מתנפלים בצורה חיתית על צעירים פלסטיניים שהיו חשודים ביי־דוי אבנים. סרט נדיר זה זועזע את העולם יותר מכל מיסמך אחר על ישי־ראל מאז טבח צברה ושאת־ילה. מאות פרשנים, בעשרות שפות, הישוו את החיילים בסרט לנאצים המתעללים ביהודים.

אלוף־פיקוד המרכז, עמרם מיצנע, יצא תחילה מגדרו כדי לגנות את המעשה, אך נרגע חיש־מהרה. כאשר הודיעו לבסוף למישפט, היה נרמה שהפשע היחיד שלהם הוא שלא שמו לב שמצילים אותם (הצלם הישראלי, מומחה לצילום ציפורים, עמד במרחק רב).

מכיוון שבמהלך ההתקוממות נשכרו עצמותיהם של מאות רבות של פלסטינים, סביר להניח כי מיקרה זה לא היה יוצא־דופן. אלא שבכל המיקרים האחרים הצליחו המתעללים לעשות את מעשיהם שלא לעיני מצלמות. הדי (המשך בעמוד 8)

מי שחשב על

הריגת אבו

ג'יהאד לא

חשב שזו

תהיה התוצאה

התוצאה החשובה ביותר של הריגת חליל ("אבוג'יהאר") וזיר היתה טיסתו של יאסר ערפאת לרמשק. אם התכוונו מתכנני מיבצע זה להביא להשלמה בין אש"ף וסוריה, ובין ערפאת והאפ"י אלאסד, הרי הוכתרה הפעולה בהצלחה מזהירה והיה כדאי להסתכן למענה.

מבחנת המציאות הפנים־ערבית, וזו מיפנה חשבו.

טעמי

ביטחון

קרוב לוודאי שיאסר ערפאת היה טס להלוויית ידידו ושותפו, אלמ לא היו קיימים שיקולי־ביטחון.

הפרשנים טוענים כי הביקור התאחר, כדי שיסדרו פרטי בשיחות מוקדמות בין ראשי סוריה ואש"ף. אך מן הסתם היו לאחור סיבות הרבה יותר פשוטות. ערפאת מאמין כי ממשלת ישראל זוממת מזמן להרגו. לכן אין הוא מופיע לעולם במקום שבו מצפים לו.

אחרי הריגת אבוג'יהאר, ציפו הכל שערפאת יבוא לרמשק. נאמר גם כיצד: יחד עם מועמר קדאפי, במטוסו של שליט־לוב. מטעמי־ביטחון, אסור היה על כן לערפאת לטוס אז וכך.

ואכן — דווקא כאשר איש לא ציפה לו, טס ערפאת לרמשק. ההודעה על כך נמסרה רק אחרי שהמטוס כבר נחת בבית־סחה.

הודאה

בכישלון

רקע להתקרבות — אם לא להתפייסות אישית — בין אסד וערפאת נוצר מזמן. הריגת אבוג'יהאר רק סיפקה את האמתלה המתאימה לעיניי הדבר בפומבי.

על קיברו של לוחם נערי, שנהרג בידי "האוייב הציוני", היה קל לאסד לעשות מעשה שהיה בו הודאה בכישלון.

הקרקע האחרון בין ערפאת ואסד אירע כאשר הפעיל הנשיא הסורי את סוכנו ונעץ סכין בגבו של ערפאת. עד אז הסתפקו הסורים בהקמת גופים פלסטיניים, הסרים למרותם — האירגון צאעיקה, שהוא חלק מן המערך הסורי, אירגונו של אחמד ג'יבריל, שהוא זרוע של המודיעין הסורי, וגם אירגון־המחתרת של אבו־נידאל הממשש, בתקופות מסוימות, כסוכנות סורית.

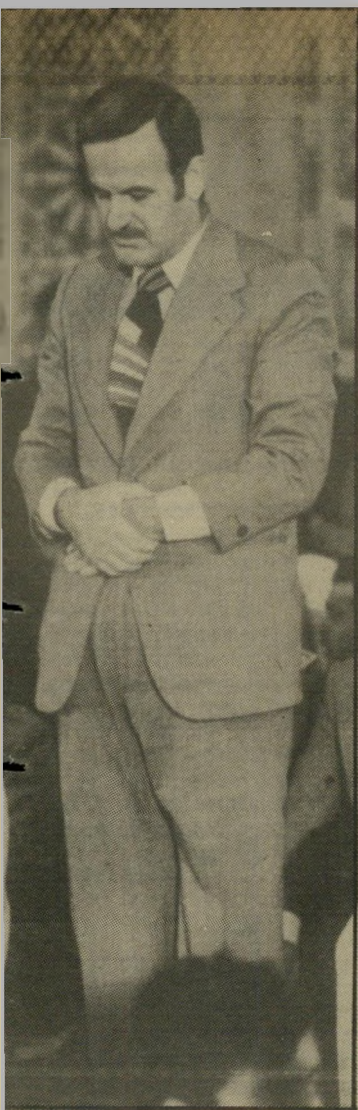
ב־1983 עשה אסד מעשה מרחיק לכת: הוא גרס לפילוג בפת"ח, האירגון הפוליטי־צבאי המרכזי באש"ף, שכראש שו עומד יאסר ערפאת עצמו.

זה היה ניסיון־הפיכה במלוא מובן המילה. הכוונה היתה להדיח את ערפאת ואנשיו (וי ביניהם אבוג'יהאר), ולהשליט במקומו קצין ממורמר, פרו־סורי.

ההתקוממות של אבו־מוסא וחבריו, בתמיכת הסורים ובעידודם, נראתה כמשך כמה שבועות כניסיון מוצלח. ערפאת היה רחוק, "המודרים" ישבו בלבנון. אבו־מוסא עצמו היה מפקד מקובל ונערץ, שהצטיין בעבר בקרבות — בעיקר דווקא נגד הסורים (1976).

ונגד צה"ל (1982). כמה מדיברי הביי־קורת שהיו בפיו היו פופולאריים גם בקרב הפלסטינים.

אולם אסד הגדיש את הסיאה כאשר ציווה על אבו־מוסא, ג'יבריל וחבריהם לתקוף את המעוז האחרון של פת"ח

אסד

הודאה בכישלון

בלבנון, בטרפולי. הצבא הסורי העניק תמיכה מאסיבית, והאירגונים "פור־שים" התכוונו לחסל אחת ולתמיד את הכוחות המסורים לערפאת.

ניסיון זה נכשל. מפקד הכוחות של פת"ח בטרפולי, אבוג'יהאר, ניהל קרב־חגנה מבריק. ערפאת עצמו הצליח להגיע בחשאי אל תוך העיר הנצורה, והעלה את המוראל לשחקים. גם אינר תיצאר ("אוסג'יהאר") וזיר, אשתו של אבוג'יהאר, הצטרפה אל בעלה.

בסופו של דבר נאלץ אסד לוותר על תוכניתו, וכוחות־פת"ח פנו מטרפולי בכבוד. בדרך הים. מייד לאחר מכן היי מס ערפאת את העולם הערבי וגם את חבריו, כאשר מיהר להיפגש עם חוסני מובארכ במצרים בכך נתן רהבילי־טציה למישטר המצרי שרבק בהסכמי קמפ־דייוויד, והחזיר לאש"ף את חופשי־התמרון.

חשוב מן הכישלון הצבאי של אסד היה הכישלון המדיני. בעת המערכה בטרפולי התייבד העם הפלסטיני כולו סביב מנהיגותו של ערפאת. אבו־מוסא נתפס על־ידי הפלסטינים כבוגד, "שהרים נשק נגד אי חים פלסטיניים. מאז הצטמק האירגון של אבו־מוסא והידלי־דל, ולמעשה חדל מלהתקיים.

באותו הזמן החלה האחדות חוזרת לאש"ף. שני האירגונים הפרו־סוריים, החזית העממית של ג'ורג' חבש והחזית הדמוקרטית של נאף חוותמה, יחד עם הקומוניסטים, חזרו למסורות האירגון שני אירגונים אלה מקובלים על ערפאת ואנשיו כגופים הנאמנים לפלסטיין, למרות שהם באופוזיציה. הם התקבלו ברצון. לא כן אירגונו של ג'יבריל, המוחזק כזרוע סורית, אנטי־פלס של אבו־נידאל.

האחדות החדשה התחשלה במחנות הפליטים בלבנון, בעת שנערכה עליהם ההסתערות הגדולה של אירגון אל־אמל השיעי. השיעים ניסו להעריב את המחנות, שתושביהם אכלו חתולים ועכברים.

היה ברור לכל פלסטיני כי השיעים פועלים בשליחות אסד, וכי המטרה היא לשבור את הכוח של פת"ח במחנות, שהשתקם אחרי נסיגת צה"ל. הכל

בדרך ליד משה

ב־1976 ניהל אבוג'יהאד את המע" רכה נגד הצבא הסורי בלבנון, יחד עם אבומוסא, והנחיל לסורים מפלה מכי איבה בצידון ובכביש דמשק־ביירות. ב־1982 ניצח על מערכת אש"ף נגד צה"ל, וראה בסורים בוגדים שנטשו את תו בשדה־הקרב. ב־1983 ניהל את הג' נט טריפולי מול ההסתערות של הסור רים וסוכניהם הפלסטיניים. כאשר גורש ערפאת בצורה מעליבה מסוריה, ב־1983, החליט גם אבוג'יה

במשך כל השנים תבע אסד, כתנאי מוקדם ומוחלט לכל התקרבות, שיאסר ערפאת יבטל את קשריו עם מצריים, הממשיכה לדגול בשלום עם ישראל. ערפאת סירב לעשות זאת. **להתפייסות אסד־ערפאת יש משמעות חשובה מאוד, מפני שערפאת הצליח לחדש את הקשר שלו עם אסד בעודו שומר על מלוא הקשר שלו עם מובאד רב. אסד נתן את ידו לערפאת,**

לסטיני. דמשק מתאמת את מדיניותה עם מוסקווא. כדי לאפשר את התימך רונים הערביים לקראת ועידה כזאת, דרושה מידה של הידברות בין סוריה ואש"ף.

אין ספק שהגופים הפלסטיניים הק' רובים לסוריה — אירגוני חש וחווה' מה — רוצים בהתפייסות. בשטחים הכבושים פועלים אירגונים אלה כיום באחדות גמורה עם פת"ח, המוסלמים הקיצוניים והקומוניסטים.

אזהרה סוריה תובעים כי גם המנהיגים יתאחדו, וקשה לעי מוד בפני דרישה זו, כאשר העולם הערבי כולו אחוז התלהבות למראה ההתקוממות.

מצד אש"ף דרושה ההתפייסות כדי לבצר את האחדות הפנימית של האיר' גון — הן בצמרת, הן בשטחים הכבו' שים.

במשך כמה שנים ניסה ערפאת לני' קוט עמדה אנטי־סורית ולהתקרב ליר' דן, מתוך תיקווה שזה יביא לפתיחת תהליך מדיני בשיתוף עם האמריקאים.

לבנון וירדן. על כן היה רוצה בתקומת סוריה המאוחדת; או לפחות בהפיכת פלסטיין, ירדן ולבנון למדינות־חסות סוריות.

● כשליט סוריה, הוא רוצה להשת' מש בעניין הפלסטיני לקידום האינטר' סים של סוריה ושל מישטרו.

משום־כך עורר ערפאת את זעמו מאז ההתחלה.

בשנות ה־60 הראשונות, כשפת"ח היה עדיין גוף מתחרתי קטן, אסדו הסר' רים את ערפאת, יחד עם אבוג'יהאד ורוב שאר חברי המפקדה של פת"ח. בעזרת עדויות מפוברקות התכוונו לה' אשים את ערפאת ברצח, ולתלות אותו. הדבר לא הצליח. אסד היה אז שר־הבי' טחון הסורי.

לאחר מכן עורר ערפאת את זעמו של אסד פעמים רבות. הדברים הגיעו לשיא במלחמת־הלבנון. כדי להציל את יחידותיו בלבנון, עשה אסד הסכם שביתת־נשק עם אריאל שרון כיום השישי של המלחמה, מבלי לכלול בו את כוחות אש"ף. הסכם זה איפשר לש'

חששו שאם יצליחו השיעים לכבוש את המחנות, ייערכו בהם טבח וגירוש המוני. לכן, כאופן ספונטאני, התלכדו הלוחמים הפלסטיניים סביב הרגל של אש"ף. אנשי חבש וחווה'מה הצטרפו גם הם לכוח הלאומי המאוחד.

במחנות נוצרה האחדות הלי־ אומית מלמטה, והיא גררה אחריה את המנהיגים. אותו התהליך עצמו מתרחש עכשיו בשטחים הכבושים, במסגרת האינתיפאדה.

לתלות את ערפאת

אסד הוא אדם מציאותי מאין כמוהו. כשנוכח לדעת כי ניסיון ההפיכה נכשל, כי אש"ף מאוחד עתה בראשות ערפאת וכי ההתקוממות בגדה וברצועה מתנהלת אף היא תחת דגל אש"ף, הוא הסיק את המסקנות. **כיום אין לאסד נכסים פלסטיניים, זולת האירגון הקטן של**

הריגת אבוג'יהאד סיפקה את ההזדמנות להתקרבות בין אש"ף ודמשק, והפכה את ערפאת לאדם המקשר כעת בין כל מנהיגי ערב

אולם ניסיון זה הוכשל עליידי הסירוב המוחלט של ממשלות ישראל וארצות־הברית לפתוח במשאומות עם אש"ף, גם במסגרת הסכם חוסיין־ערפאת.

המהלך המתון לא הביא שום תוצאה חיובית לעניין הפלסטיני, ני, אלא רק לפילוג שהחליש את ממשלת־ישראל אף השתמשה בפילוג כבהוכחה

רון לכתר את ביירות המערבית, ואת צבא אש"ף בתוכה. ערפאת האשים את אסד בגנייה, והשליט הסורי נעלב עד לעימקי־נפשו.

אולם בפוליטיקה, הרגשות האישיים אינם מכריעים. לא אסד ולא ערפאת יכולים להרי' שות לעצמם לכלכל את מעשי' הם על פי רגשות אישיים, נוכח

גיבויים וכמה רסיסים. כדי להמשיך ולהשתתף במישחק הפלסטיני, נאלץ אסד להתפייס עם ערפאת.

אין זה קל לאסד, כי מילחמתו בער' פאת היא רבת־שנים, ויש לה שורשים עמוקים.

ערפאת מסמל את "עצמאות ההח' לטה הפלסטינית" — זכות הפלסטיני

ערפאת
נואור לא הפך לפאור

האד להעביר את מגוריו מבירת סוריה לבירת ירדן. הוא מילא תפקיד חשוב בגיבוש הסכם חוסיין־ערפאת. כאשר ביטל חוסיין הסכם זה לפני שנתיים, נאלץ אבוג'יהאד לנדוד שוב עם מיש' פחתו, והפעם לתוניס. שם נהרג כאיש בלייבית.

אשתו רצתה לקבור אותו בעמאן, אבל המלך חוסיין התנגד. הוא חשש שההלווייה תביא להתקוממות הפלי' טים במחנות שליד עמאן. מאז ראשית ההתקוממות בשטחים הכבושים, חי המ' לך בפחד מתמיד מפני אפשרות זו.

משום־כך נקבר אבוג'יהאד בדמי' שק, והלווייתו שימשה כעילה להתפיי' סות אסד־ערפאת. ואילו אשתו מנסה עתה להשתכן בעמאן. **האנשים שהחליטו להרוג את אבוג'יהאד חשבו מה שחשבו — אם חשבו. אבל הם בוודאי לא חשבו שהם מביאים להתפייסות, ההופכת עכשיו את יאסר ערפאת לציר המרכזי בעולם הערבי, המדינאי הערבי היחיד המקובל עכשיו על מוד בארץ ואסד, קדיאמי וחוסין, מלך סעודיה ונשיא אלג'יריה, והמקשר בין כולם.**

בעוד שערפאת ממשיך לתת את ידו למובאד, שבעיר־הביר' רה שלו מתנופף דגלה של שג' רירות־ישראל.

משום־כך זהו צעד של התמתנות מצד אסד, ולא צעד של הקצנה מצד ערפאת. זוהי עובדה חשובה מאוד לגבי העתיד.

בדרך לרמשק הפך שאול היהודי לפאול הנוצרי. שום שינוי דרמאטי כזה לא אירע לערפאת.

הציר המרכזי

על כל המהלך הזה מרחפת דמותו של אבוג'יהאד. הריגתו היא שאיפשרה את ההתפייסות המהירה. תן מסמל במידה רבה את הג' רל הפלסטיני, ואת ההתפייסות של המאבק הפלס' טיני.

לפני 25 שנה ישב אבוג'יהאד בדמי' שק והכין את הפיגועים הראשונים של פת"ח בישראל, בחסות סורית. אז נאסר עליידי הסורים, יחד עם ערפאת, בשל סירובם להיכנע לתכתיבים סוריים.

אבוג'יהאד
ניצחון אחרי המוות

לכך שאין עוד טעם להתחשב באש"ף.

מאז שהמלך חוסיין ביטל לפני שני' תיים את הסכם חוסיין־ערפאת, לא נותרה למעשה סיבה שתמנע את הת' קרבות ערפאת־אסד. האינתיפאדה אף הגבירה את סבירות המהלך הזה, מכיוון שהמלך חוסיין נעלם מן התמונה, האופציה הירדנית מתה סופית (ראה הודון). ואילו אסד נשאר גורם חשוב. העובדה המכרעת בכל המהלך כמ' עט ונשכחה.

חומרת המצב. מכאן ההתפייסות הנוכחית, המשר' תת את האינטרסים של סוריה ושל אש"ף גם יחד.

דמשק־אש"ף־קאהיר

ב' בחינת סוריה דרושה ההתפיי' סות, כדי למנוע את בידודה של סוריה במערכת הפנים־ערבית. ברית־המועצות רוצה בוועידה בינלי־ אומית, שבה ייצג אש"ף את העם הפ'

נים לנהל מדיניות עצמאית, כשהם משותתרים מן האוטורופסות של כל המדינות הערביות. לאסד קשה מאוד לקבל תביעה זו, מכמה סיבות:

● כאיש מ'פלטג אל־בעת' (התח' ייה) הוא דוגל באחדות האומה הער' בית, ורואה בבעייה הפלסטינית עניין כללי־ערבי, שכל הערבים יחדיו צריכים להחליט עליה. ● כסורי, הוא רואה בפלסטיין חלק מן המולדת הסורית ההיסטורית, כמו

(המשך מעמוד 6)

בר מסביר מדוע נסגרו כאחרונה הש"טחים הכבושים לפני עיתונאים.

האם תפקידו של בית המישפט הוא לקבוע נורמות, שימנעו מעשים כאלה בעתיד? האם רואים השופטים הצבאיים והמפקדים את המעשים האלה כחפרה לצה"ל? או שמא הם מוכנים להצדיק את המעשים ולקבוע שהם עכשיו הנור"מה המקובלת בצה"ל?

בדיחה גרועה. ערב יום ההיכרות לחללי צה"ל ניתן פסקדינים של ה"שופטים הצבאיים, סגןאלוף עימנאל גרוס, סגןאלוף יצחק רייכר ורביסרן (מיל) אלון גילון. שמותיהם יירשמו בתולדות צה"ל.

קבעו השופטים: "אנו ערים לכובד האחריות המוטלת עלינו. שכן פסיקתנו אמורה להיות בשורה לאחרים, ולהנהיג חוקים בכללי ההתנהגות לעתיד, כמו גם להיות אמת-מיבחן למידת החומרה שבה התנהגויות כאלה נתפסות על-ידי הערכאה השיפוטית של צה"ל. העונש צריך להביע לא רק את הפסול שבנהגות האשמים, אלא גם את מורח הרוח מהתנהגותם המזוהה והנלווה של אותם אנשים שהתגוררו בהם, ושגררו אותם להיכשל ולעבור את החוק."

הדבר מצלצל כבדיחה גרועה. מס' תבר כי בעיני שופטים אלה הקורבנות אשמים, מפני שגרמו לנאשמים להתנהג כחיות אדם.

ואכן, אחרי בדיחה זו בא העיקר, הקובע כי ההתנהגות החייתית היא למעשה מוצדקת. שהרי מול חיילי צה"ל אין עומדים צעירים המאמינים שהם נאבקים למען עמם ומולדתם, ושהם הפלסטיני כולו רואה בהם גיי"כורים, כשהם עומדים חסרי-נשק מול חיילים חמושים, שהרגו עד כה כ-150 איש, ופצעו כמה אלפים.

הקורבנות הם אנשים מכווערים, וה"רמו הוא שמגיע להם מה שנעשה להם.

כן דק. קבעו השופטים: "תושבי השטחים, אלו המכווערים שבהם, סבורים כי יורשו ליידידות בנו אבנים, כפי שמיידיים בכלב שוטט, ואין פוצה פה ואין מצפצפה. כדון אנו דורשים שחילינו יפגינו התנהגות אנושית מקובלת בחברה נאורה, ושלא ייגררו למעשים המכתימים את שם

יחסי חוץ

נורות אדומות

בקלפי

ניצחון להיפן בצרפת

והעימות היהודי-כוש

בניוירוק מבשרים

רעות

שתי מערכות-בחירות בעולם צרי"כות להדליק נורות אדומות בישראל — לא רק בשל השפעתן על היהודים, אלא גם בשל היחסים עם ישראל.

● **בצרפת** נערך הסיכוב הראשון של הבחירות לנשיאות. בסיכוב זה קר

מועמדיה לנשיאות. בצר הדמוקרטי הפכה מערכה זו לעימות חזיתי בין יהודים ושחורים.

גרם לכך ראשיהעירייה היהודי רודף-הפירסומת אדוארד קאץ' (ובעצם: קור) שאינו רחוק בדיעותיו ממאיר כהנא. קאץ' ראה הודמנות קלה להתחב על היהודים בדרך הפשוטה ביותר: הסתה נגד הכושים.

הציבור היהודי, שהיה בעבר ליברלי ופרוכי-כוש, התפתח בשנים האחרונות בכיוון ההפוך. הוא נהיה עשיר יותר, ימני יותר וגזעני יותר. מקובל אצל היהודים לדבר על הכושים כעל "ש"ווארצה", וגם על "שווארצה חיים" (חיות שחורות).

המאבק הוא בעיקר בין מייק רוקאץ' קים, לבן ממוצא יווני, וג'סי ג'קסון הכושי. קאץ' הכריז כי כל יהודי המצביע בעד ג'קסון הוא "משוגע". בעיר,

ילדיה של רוני בן-אפרת בהפגנת העיתונאיות מאסר בדרך

הטעונה חומרנפץ גזעני, היה זה כמו להדליק גפרור בתנת-בנוזין. הבחירות הפכו לקרב ישיר יהודי-כושי, ולמישאל-עם בעד ונגד ג'קסון, הכושי הראשון בארצות-הברית שהתקרב איפעם לבית הלבן. התוצאות: רוקאקס אמנם נחל ניצחון במדינת ניוירוק, אך ג'קסון השיג רוב מוחלט בעיר ניוירוק עצמה.

בעיר זו מהווים היהודים כ-25%, וגם הכושים מגיעים ל-25%. בין 7% ל-9% של היהודים הצביעו בעד ג'קסון, ואחוז גדול יותר של לבנים לא-יהודים.

המסקנה: הקול היהודי מאבד את כוחו גם במיכצד היהודי החזק ביותר בעולם, מחוץ לישראל. עוצמתו של הקול הכושי הולכת וגוברת. בכל דתתי ארצות-הברית יש פי ארבעה יותר כושים מאשר יהודים.

המאבק התנסק מיד בקאץ'. קריאתו הגזענית חזרה אליו כבומרנג: הוא גונה על-ידי כל, וגם יהודים רבים סברו כי עסקן שחצני וחסר-מעצורים זה גרם ליהודים נזק שלא-יתוקן.

בטווח הרחוק יותר, יש משמעות עמוקה לתוצאה בניוירוק. רוקאקס יהיה המועמד הדמוקרטי, אך לג'קסון תהיה השפעה גדולה על עיצוב מצע המפלגה הדמוקרטית, ועל הרכב הממשלה הבאה — אם ינצחו הדמוקרטים. הפוליטיקאים בכל רחבי ארצות-הברית, רית, שאימת השדולה היהודית היתה עליהם עד כה, יתחילו לפזול עתה אל הגוש הכושי. והכושים האלה יראו את עצמם, בעיקבות ניוירוק, כיריבים ליהודים ולמדינת-ישראל, וכבעל-יבירת טיבעיים של הפלסטינים.

אימוץ

הקשר הבראזילי

כיצד גילתה מיסטרות

בראזיל את עיקבות

הילדה בישראל

אילנה אלון ■
ללאמהות מאמצות של ילדי-בראזיל

אין מה לראונו? אמר עורר-הריו יעקב סירי, המייצג את מישפחת תורג'מן מלוד. לדבריו, התלוננה רוסלרה קונס לוס מרי יום לפני המישטרה על חטיפת בתה, וכך הגיע המיקרה לטלוויזיה הבי"רית. המישטרה הבראזילית הסכימה לעזור לצוות הטלוויזיה רק במיקרה אחר, המיקרה של הילדה ברונה, שנח"טפה, מכיוון שאמה הרעישת עולמות כדי למצאה.

כאשר החליטה מיסטרות בראזיל לגלות את עיקבות הילדה החטופה, נעזרה בתכסס מהסרטים. מאחר שחש"דו כי הילדה נחטפה על-ידי הרשת של ארלט היל, (שנעצרה בינתיים, וש"מאיר כל החליפה אותה) הרביקו אנשי המישטרה מאהב לאחת מחברות-יה"ד ש"ת. הגבר, קצין מיסטרות בראזילי יפה תואר, ביקש מאהובתו לחטט במיס"מכים של ראשיהרשת. בין המיסמכים הללו מצאה האשה את כתובתו ואת מיספרה-הטלפון של יעקב תורג'מן מ"לוד.

ללא פירסום, בשקט רב, הגיע צוות הטלוויזיה לישראל בעיקבות המידע, יחד עם האם. בעזרת חוקר פרטי עקב אחר הילדה ואמה המאמצת, ולמדו את לוחהזמנים שלהן ואת שגרת יומן. כך גילו כי האם מוציאה את הילדה מה"מעון בכל יום בשעה מסוימת.

במחצית מארס, הציבו אנשי הטל"וויה הבריטית מצלמות מסכבים למעון. כאשר יצאה האם הישראלית עם יל"דתה מהמעון, עימתו אותה עם האם הבראזילית. והסבירו לה כי זוהי האם האמיתית.

בבית-המישפט צפוי מאבק קשה בין הצדדים. האם הבראזילית הנתמכת מב"חינה כספית על-ידי הטלוויזיה הברי"טית, ויש לה תקציב בלתי-מוגבל. היא תעמוד על זכותה לקבל את הילדה. גם מישפחת תורג'מן תנסה בכל דרך לשי"מור על הילדה, שהם רואים בה את בתם.

הילדה כבר עברה גיור, והם מרי"גשים כי לא יוכלו להינתק ממנה.

הכנות

סרטים

שחורים

לפיות

זה התחיל במעצור

שר עיתונאים ערביים

ונמשך במעצר של

יהודים

אזרית זרובבל

כ-27 כמס נעצרה נאחירה נואל, עיתונאית ערבית, חברה בוועד-המנהל של אגודת-העיתונאים בשטחים הכבו"שים ועורכת בשבועון אל-עוורה וב"סוכנות-העיתונות הפלסטינית. היא נח"קרה במימשל הצבאי בטולכרם והושמה במעצר מינהלי לחצי שנה. כל מידע על הסיבות למעצרה לא פורסם.

כ-10 באפריל נשלח לראשיהממ"שלה יצחק שמיר ולשר-הביטחון יצחק רבין מיברק-מחאה על מעצרה של נואל. על המיברק היו חתומות 62 עיתונאיות ישראליות. בינתיים צירפו את חתימותיהן למיברק עיתונאיות נור"ספות.

ביום השני אחריהצהריים נערכה במיגרסיה-רוסים בירושלים הפגנת"הזדהות עם נואל. בסרטים שחורים הכ"רוכים על פיתון הביעו 30 עיתונאיות מחאה על מעצרה של העיתונאית הער"בית ועל סתימת-הפיות של התקשורת. קרמו להפגנה מעצור של יעקב בן"אפרת שמיר ולשר-הביטחון יצחק רבין מיברק-מחאה על מעצרה של רוני כהנא. אשתו, ביום השבת, כנמל"התעופה בן-גוריון, בדרכה לכינוס תר"בותי בחול". המישטרה טוענת, כי הש"גיים חשודים בחברות באירגון עיוני.

במפר"ל קרה מזה שקרה במדינה לפני 11 שנה. חל מהפך, נבחרה הנהגה ימנית, נערכה תעמולת-בחירות שעוררה את הנושא הערתי, המנהיגות הקורמת הודחה.

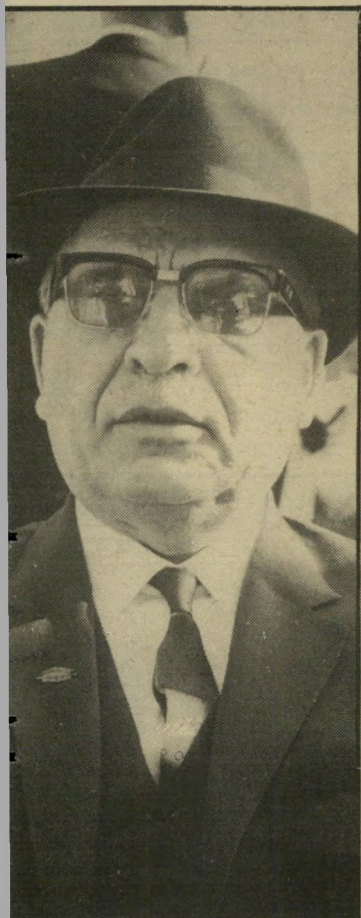
בשני המיקרים מאסו במנהיגות הוותיקה. במפר"ל נבחר לעמוד בראש הרשי"מה לכנסת הפרופ' (למישפטם) אבנר שאקי, שהדיח את זכולון המר, שעמר בראש הרשימה מאז פרישתו של יוסף כורג.

גם המר וגם שאקי אינם אהודים במיוחד על ההנהגה הוותיקה של המפר"ל. "קם דור שלא ידע את יוסף", אומרים במפר"ל, ומתכוונים לכך שה"בנים רחקו מדרך האבות, אימצו לעצמם אידאולוגיה חדשה, קיצונית, לא מוכרת לוותיקי המפלגה.

חרף העובדה שיש להם טענות קשות נגד המר ושאקי, חרף העובדה שדור המנהיגות הנוכחי שינה את דמותה של המפלגה, מטרבים העס"קנים להסכים לכך ששםם יופיע בכתבה.

● **הנהגת הדור הצעיר** במפר"ל היא מהפחותים שבדור. הטובים הם מחוץ למפלגה, אומר ח"כ-לשעבר, איש ששימש שנים רבות בכנסת והיה ידוע במתינותו.

● **המר מעולם לא היה מנהיג**, מעולם לא ידע להחליט, טאקטיק לא"הגון, מגלגל עיניים, אומר אחר, ששי"מ

משה שפירא
מיפלגה יונית

מש בעבר בתפקיד מנכ"ל מישרד"הדתות. שאקי סופג ביקורת חריפה לא פחות:

● **הוא דמות בומבסטית**, דמגוג שאינו מסוגל לכולום, איש לא-אמין, איש שחיוז על הפתחים של כל המפלגות, איש שכרת בחייו אינספור בריתות, אומר המנכ"ל לשעבר.

● **הח"כ לשעבר**: "כוחו הריטורי של שאקי גדול, אולם הוא חדל-אישים."

● **הח"כ-לשעבר רויד גלס**: "שאקי הוא הרע במיעוטו. יכול היה להיות יותר גרוע, אילו היה זה אותו ההרכב כשהמר בראשו. שאקי לפחות יביא מגרטים."

חיים או ידועות אחרות

אם קונסלום
ניור כהלכה

מדינת-ישראל. עם זאת, קו ההפרדה בין האסור למותר הוא לפעמים קו דק, וחייב להמשיך ולהתקיים."

גורריון לנאשמים שהעולם כולו הודעו למראה מעשיהם: שלושה חור"שימאסר על-תנאי לאחר (ההתנהגות בלתי-הולמת), חורשים על-תנאי ל"שני (ההתנהגות מבישה). במישפט נפ"רד נרון השלישי לחמישה חורשימא"סר על-תנאי (ההתנהגות מבישה)."

בעיני חייל נורמלי, הודיע לקרוא בין השורות, ערכו של פסקדין זה הוא כקריצת עין וקביעה כי מעשים כאלה הם בסדר גמור.

● **בניוירוק** נערכו הבחירות המוקדמות של המפלגות לקביעת

**המר (מיץ) שמע
על ניצחוננו של שאקי
(משמאל). הוא
היה בעצמו האחראי
העיקרי לכך**

**אנשי גש'אמונים היו
זקוקים לגב פוליטי
ומצאו אותו בדמותם
של זבולון המר
ויהודה בן-מאיר**

**שאקי הצליח
ללבוש את הנושא
העדתי הוא עבר ב'ן
הסניפים ודיבר על
הנושא העדתי
ושלימות הארץ**

ההפך ה"ר פוזר ימינה

ליכוד וחמורה, בראשות יצחק רפאל 25%; סיעת הצעירים, בראשות המר ובן-מאיר 18%; הסיעה המרכזית 12%. ההתנחלויות הלכו ורבו, צעירים הצטרפו למפלגה, ותיקים היו לניצים. הקו הניצי הלך וכבש את המפלגה. המר ובן-מאיר היו לסמנים הימניים.

כשהוקמה הממשלה ב-1974 אחרי מילחמת יום הכיפורים, קיבלה המר פר"ל שלושה תיקים בממשלה. בורג היה שר הפנים, רפאל שר הדרתות ור מיכאל חזני שר הסעד. הסיעות למיפ" נה וליכוד וחמורה שלטו בתנועה. שתיהן היו יוניות.

ב-1976 נפטר חזני. ליכוד וחמורה נתנה את מקומו להמר הצעיר. הכנסתו לממשלה לא הפריעה לו להביא לקראת הבחירות ב-1977 להרחתו של רפאל. בלחצו של המר הוכנס ברשימת המפד"ל לכנסת הרב חיים דרוקמן, ראש ישיבת אור נציון.

המר התחיל בתהליך שסופו תפיסת ההנהגה. הוא הוביל את המפלגה ימינה. כשעלה הליכוד לשלטון, המפד"ל נכנסה לקואליציה. צעירי המפ" ד"ל ראו בבנין את מנהיגם.

הם דאגו שאגודת ישראל תיכנס לקואליציה גם כן, לפני ד"ש, אומר חברה הכנסת לשעבר. המפד"ל שינתה פניה.

**עדות
במקום סיעות**

ק רוב ל-65% מחברי המפד"ל הם מיוזחיים.

כשיצחק רפאל היה יו"ר מחלקת העלייה בסוכנות, הוא טיפל בהבאתם (המשך בעמוד 41)

לוחות הברית

הצעירים הגיעו ל-18 אחוז מהמי פלגה. כשהוקמה התנועה לארץ ישראל אל השלום היה המר לאחר מראשיה. לא בטוח שזו היתה האידיאולוגיה שלהם. הם אימצו לעצמם את הקו הרעיוני הזה כדי לקבל תמיכה. המר שיחק את המישחק כדי לקרוב אליו את החוגים מבית מדרשו של הרב קוק. הוא ובן-מאיר לא נתנו לעצמם דיין וחשבון מה יהיו תוצאות האידיאולוגיה החדשה, אומר המנכ"ל לשעבר של משרד הדרתות.

שפירא התייחס לשניים בסלחנות רבה, לא רצה לעורר מהומות, ראה בהם צעירים שבבוא הזמן יתיישבו בדעתם. התחילה תקופת ישיבות ההסדר והישיבות התיכוניות. זה שינה את פני הדרור הצעיר בחוגים הדתיים. קם דור משכיל יותר, מודרני יותר, אידיאולוגי. בוגרי הישיבות שהוקמו עלי ידי המורח"י היו לבסיס להקמת נוש'אמונים.

אנשי נוש'אמונים היו זקוקים לגב פוליטי, ומצאו אותו בדמותם של המר ובן-מאיר. טעות לחשוב שהאלמנט הדתי היה הדבר היחיד שרחף את נוש'אמונים. זה לא נכון. היה כאן משהו אחר, האשמה של מפא"י ההיסטורית והציבור החילוני. הצעירים הדתיים הרגישו עצמם בשולי העשייה הממלכתית. הדתיים הורחקו ממרכז ההכוח הממלכתיים האמיתיים. אחרי מלחמת ששת הימים נוצרה ההזדמנות לצאת מהפינה. הזדמנות שנתנה תחושת גאווה, זקיפות קומה. המניע האידיואולוגי היה מישני. המר ובן-מאיר עלו על הגל. אומר גלס.

אחרי מותו של שפירא קמו במפד"ל ארבע סיעות. בבחירות הפנימיות שנערכו במפד"ל ב-1973 קיבלה סיעת למיפנה, ובראשה בורג, 30%; סיעת

יוסף בורג: "אנשים קטנים מרבים על אנשים אחרים. אנשים בינוניים מדברים על עניינים. אנשים גדולים מדברים על אידיאולוגיה, ודי ברמז". בורג סירב להתייחס להמר ושאקי, אך דאג להוסיף: "זו בעיקר היתה טעות טאקטית של המר. הטעות הראשונה היתה שנתן כוח למפד"ל".

"השד יצא מהבקבוק", הגולם קם על יוצרו, כמישפטים נכונים אלה מנסים הוותיקים לתאר את מה שהתחולל השבוע במפד"ל. כולם מכינים שזהו סופו של תהליך שהתחיל לפני 20 שנה. המהפך היה בלתי-נמנע. אולם באותה הנשימה הם אומרים שאינם יכולים למצוא את מקומם במפד"ל של העידן החדש.

**"איומים
וטרור"**

עד 1972 עמד בראש המפד"ל משה חיים שפירא. כל עוד הוא היה המנהיג, הצליחה המפד"ל לשמור על היותה מפלגה מתונה, יונית-משהו. באופוזיציה לשפירא היו חברי סיעת למיפנה, שבראשה עמדו יוסף בורג, רפאל כרנתן ומשה אונה. האופוזיציה למנהיג היתה שפוייה אף היא. בסוף שנות ה-50 נכנס המר למפד"ל, כמזכיר המימסרת הצעירה. יום אחד קרא לי המר ואמר: מה אתה הולך עם הוקנים? בוא נלך יחד! מטרתו האחת והיחידה של המר היתה להיכנס לכנסת, ולכן הקים את חוגי הצעירים, אומר גלס, שהיה בעבר ח"כ ומנכ"ל משרד הדרתות.

המר הביא עימו את יהודה בן-מאיר. הם הפכו את הקערה על פיה, הכניסו סיגנון חדש, פנייה לעיתונות, הרלפות, איומים, טרור, שברו את הכלים, אומר אחר.

הליכוד וגד הפרדה

כשכוע הבא תועלה כנסת ההצעה להפריד את הבחירות לכנסת מהבחירות לרשויות המקומיות. בליכוד מתנגדים להצעה, משום שלטענתם קיים הבדל בין בחירות לרשויות לבין בחירות לליכוד. בליכוד מעריכים שתהיה זהות בין ההצבעה לכנסת לרשויות המקומיות.

שכרם של עורכי-הדין

עורך-דין ידוע ממשרד עורכי-דין גדול בתל-אביב ריזון למסדהכנסה שהשתכר בחודש האחרון סכום של 360 אלף שקל. עורכי-דין אחרים במשרדו השתכרו 200 אלף שקל.

הגות הטבע כעסק

"החברה להגנת הטבע", שהוקמה לעד-רד ולהרדיד טיולים בארץ, החליטה לפנות לעסקים: מכיוון שטיולים בלבד אינם מכ-ניסים די רווחים, החליטה החברה לפנות בקרוב רשת-חנויות לציוד-מחנאות.

עימות .נוגה-רץ

יש מתיחות בין רץ ובין הירחון הפמיניסטי "נוגה".

בגליון האחרון של נווה התפרסם, בעילום-שם, מאמר התקפה חריף על המפלגה, בגלל עמדותיה המתונות-מדי בעניין הפמיניסטי. ברץ, ש-60 אחוז מבחירותיה הם נשים, מגיבים על כך בכעס וטוענים שהמרכז בחיסול חשבונות: מערכת פוליטית, המיטאון המקורב לרץ, סירבה לפני חצי שנה לפרסם מאמר פרי עטן של שתיים מעורבות נוגה, בטענה שרמתו נמוכה מדי.

מוהיג השביתה

איתן רוזמן נבחר כמזעמד הליכוד לראשות עיריית רחובות.

רוזמן נודע לפני שנים כמנהיג שביתה העובדים הגדולה בארץ, ולאחר השביתה עבר לצידו השני של המיתר, להנהלת החברה, וזיה לממונה על כוה-האדם. רוזמן, איש המפלגה הליברלית, מחליף את ראש העירייה הפורש, יחזקאל הרמלך.

ביורפיה של

גולדה בספרדית

שרה-התכנון הכלכלי של ממשלת קולומביה, פואר עבדאללה שער, הפתיע את שרה-האנרגיה והחשמל, משה שחל, בעת ביקורו בקולומביה: שער ביקש משחל שישלח לו את ספר הביורפיה של גולדה מאיר בשפה הספרדית. שער הוא נוצרי ממוצא לבנוני.

בחירות בגיבעת-

האהבה

אחרי חודשים ארוכים בחרה עיריית רחובות את העיתוי המתאים ביותר — כשנת-בחירות — כדי לתת אישור-כנייה ל-500 יחידות-דיור בשטח המכונה "גיבעת-האהבה". האהבה אולי תיפגם, אך ידיו מקשות דויד העירייה הסכימה לוותר על גביית תשלום עבור אגרות, תמורת התחייבות הבונים לפתח את השטח על חשבונם, בסכום הנאמד ב-3.5 מיליון דולר.

ועד מושבת

ועד עובדי התעשייה האווירית נרתם לעזרת יעקב שפי, מוכי הוועד, שהציג את מועמדותו לכנסת ברשימת מפלגת-העבודה. ההנהלה כבר הצליחה לנצל את המצב החדש: החלטות שבעבר לא הצליחה להעביר, התקבלו בלא התנגדות. כך, לדוגמה, החליטה להגביל את האפשרות לעבוד שעות נוספות עד השעה 7 וחצי בערב, לבטל את ארוחת-הלילה לעובדי המיטמרת, ולגבות תשלום עבור ארוחת-הצהריים, שעד עתה ניתנה בלא תשלום.

זכים ריווחיים

סקר שערכה באחרונה חברה העוסקת באספקת כוח-עבודה זמני מגלה, כי נכים עובדים טוב יותר מאשר בריאים. נציג "חבר", החברה שערכה את הסקר, מגלה שבאחרונה רבים המוסעים המונים בבקר שה מפורשת לעובדים נכים, בשל תפוקתם הטובה.

הבטוחים הם סאלה טרף ממפלגת-העבודה, סמיר וזבה מהליכוד, שיבוא במקומו של חבר-הכנסת הנוכחי, אמל נאצר אל-דין, ויידאן עטשי מהמרכז הליברלי. נראה גם שאת המקום השני ברשימתו של עבד אל-והאב דראושה יקבל שאפיק אסעד. מסעם תר"ש יהיה מועמד המשורר סמיה אל-קאסם, שיקבל את המקום החמישי הריאלי. מישקלה האלקטורלי של האוכלוסיה הדרוזית הבורגית אינו עולה על מנדט וחצי.

מחפשים לב חדש

לראשי-העירייה לשעבר

קריטריון להצלת ראשי-העירייה לשעבר של עפולה, שימשון שחרי, הוקמה באחרונה ביוזמת תושבים מקומיים. שחורי, שביה בתפקיד בשנים 1978-1971, זקוק ל-80 אלף דולר למימון השתלת לב בחוץ-לארץ.

רופא הוא הפרופ' מריון גוטסמן, שהוא גם רופאו האישי של מנחם בגין.

171

שרה-הביטחון, יצחק רבין, מסר לממשלה זה השבוע השני מיספרים כוזבים על מיספר ההרוגים הפלסטיניים בשטחים הכבושים. ביום שבו התייצב רבין לפני הממשלה, ביום הראשון ה-24 באפריל, מסר דובר צה"ל שיש 171 הרוגים פלסטיניים ולא 165, כפי שמסר רבין. ההרוגים הפלסטיניים סווגו עלידי דר-בר צה"ל כך:

- 141 הרוגים מירי חיילי צה"ל,
- 18 הרוגים מסיבות בלתי-ברורות,
- 12 הרוגים שנסיבות מותם עדיין בחקירה.

מקורות פלסטיניים, לעומת זאת, מוסרים על 236 הרוגים פלסטיניים מאז תחילת ההתקוממות, לפי הפירוט הבא:

- 153 איש מירי חיילים,
- 12 מירי מתנחלים,
- 13 ממכות ומהתחשמלות,
- 44 כתוצאה משאיפת גזי מרעיל,
- 14 מסיבות בלתי-ברורות.

חזין מזה הדור השבוע רוסאים ישראליים שהיו כמה עשרות הפלות כתוצאה משאיפת גזי מרעיל.

פלד הוזמן

עלידי השחורים

ח"כ מתי פלד הוזמן עלידי ועדת הכנסת השחורים של הנסאט ובית-החברתים של ארצות-הברית ("בלאק קווס") להרצות לפניו על ריעות מנהיג-השלום הישראלי, בבירור שאליו הוזמן גם נציג השדולה הישראלית ונציג פלסטיני. ההזמנה היא ביטוי להתעניינות הנוכחית של הציבור השחור באמריקה בבעיית הישראליים פלסטיניים. המרעצה תומכת במועמדותו של ג'סי ג'קסון לנשיאות.

התחקירן העצור

לא יראה

נעים טובאסי, עיתונאי בעיתון המזרח-ישראלי ארבע, שנעצר באחרונה, עוד בשנה האחרונה בהפקת סדרת סרטי-תעודה, שתשודר החל בשבוע הבא בטלוויזיה הישראלית. בשלושת סרטי הסדרה מתברר מילחמה, משחזורי לחמים אלמוניים, בני שני העמים, את שיבת הימים הגורליים שקדמו להכרזת המדינה. טובאסי עוד לכימאי הסדרה, יגאל בורשטיין, בעבודת התחקיר, ואיתר למענו ברחבי הגדה המערבית קשישים פלסטיניים שלחמו בתש"ח ודובב אותם. מן הצד היהודי נעזר בורשטיין באיגונים של ותיקי-מחתרות. הקרנת הסדרה תחל ביום החמישי-אשכנזי. טובאסי, שנעצר במעצר מינהלי לחצי שנה, לא יוכל לצפות בה.

קלר צבע טוקים

אדם קלר, חייל-מילואים שנעצר בשל פעולת מחאה, חשוי שיא חסרת-קדים: באחד מבסיסי צה"ל צבע על גבי טנקים וכמה תותחים סיסמאות בגנות הציבוצ. קלר, הידוע בעולם כפעיל-שלום, הוא עורך ישראלי האחרון, הביטאון בשפה האנגלית של המועצה הישראלית לפען שרונם וישראל-פלסטיני.

בני בגין לכנסת

בנימין-זאב בגין, בנו של מנחם, החליט סופית להתמודד בבחירות לכנסת.

ועד שינויים ברשימת חרות: משקיפים מעריכים שיוזם ארידור והשר מייס קורפו לא יצליחו להשתרש ברשימת המועמדים במקומות ריאליים, וכך גם מרים תעסה-גלור. את המקום הנשי האחד והבודד תתפוס, כנראה, לימור ליכנת.

ראש הלישכה

נגד האינקוויזיציה

עורכי-הדין יעקב רובין, ראש לישכת עורכי-הדין, התפאר בביטאון הלישכה, כי נפגש עם מישלחת של עורכי-דין ושוסי טים מספרד, שהעלו שאלות קשות בעניין המצב בשטחים הכבושים. מכיוון שרובין הרגיש עצמו כנציג העם היהודי, הוא סיים בכעס את הפגישה וכמעט גירש את האורחים. "רק בקושי רב הצלחתי", סיפר רובין, "להתאפק מלהזכיר לספרדים את חרפת האינקוויזיציה".

קהילת המישפטים היא בין היחידות שלא הגיבו ולא התייחסו עד כה כלל לקורה בשטחים הכבושים, למעצרים ה-מינהליים ולחרגינות מהחוק.

תעודת-עניות

רק שישה צעירים במפלגת-העבודה הציגו את מועמדותם לרשימת המיסלגה לכנסת ה-12. במיטמרת הצעירה וואים במיעוט המועמדים תעודת-עניות למיפלגה, שלא הצליחה לעודד את הצעירים להתמודד, על אף הדמוקרטיזציה שחלה בחירת-המועמדים. אחד ממשות המועמדים יזבה להיבנס לכנסת בכל מיקרה, בזכות המקום הריאלי ששורין לצעירה.

דקל סגן לארנס

מיכאל דקל, סגן שרה-הביטחון, מונה כסגן יו"ר מטה-הבחירות של חרות.

כשהועלה הרעיון בתחילת, התנגד לו יו"ר המטה, משה ארנס, אולם משמונה כשר כממשלה נאלץ להסכים למינוי ואף העביר את מרבית העבודה לסגנו. אנג כך חושב דקל שיצליח להשתרש לשביעיה הראשונה ברשימת מועמדי הליכוד לכנסת הבאה.

דרוזים בכנסת

יתכן שחמישה חברי-כנסת דרוזיים יכהנו בכנסת הבאה.

ברוך השם, זה נגמר!

פרעושים. בזמן הקצר שבו היה הכפר ריק מאדם, הצליחו אלה להתרבות פלאים.

הפלוגה תפסה כמה בתים עוזבים והשתכנה בהם. היה לי צורך להתבודד קצת, ועל כן תפסתי, יחד עם שלום כהן, בית אחר, מרוחק במיקצת. ניקינו בו איכשהו חדר בקומה השנייה, והכנסנו את הפציו. אני הבאתי לשם כמה ספרים, כילה שגנתי מחיל-האוויר ומיטה מתקפלת. סידרנו לנו גם בית-שימוש פרטי בחצר. כאסלה שימש סולם. בין החפצים המושלכים בחצר מצאתי חוברת אנגלית ישנה של מדע בדיוני. היא שימשה לי לצורך כפול.

באחד הימים הופיעה בכפר בחורה. זה היה נס כשלעצמו, כי לא היו במקום נשים, מלבד "שתי המירות" הנ"ל, שהיו מחוץ לתחום.

הבחורה היתה מורה לעברית. מיהוה אישם החליט שבימי ההפוגה יכולים העולים החדשים ללמוד עברית, ומכיוון שהיו לנו כמה כאלה, נשלחה זו אלינו.

הצענו לה להיכנס לבית הפרטי שלנו, שבו יש יותר פרטיות, והיא הסכימה. אחרי תחרות קצרה, היא עברה אליי.

מימוש הרומאן נתקל בכעיות. כדי להילחם בפרעושים, הנפיק לנו הצבא מין נוזל ירוק ומסריח, שבו מרחנו את גופנו בלילות מכריזגל עד קורקו. בלעדי אי-אפשר היה לעצום עין.

אבל האהבה היא כוח חזק, והיא יכולה גם להתגבר על בעיות כאלה. הנוזל הירוק שבו היינו מרוחים — גם היא, גם אני — לא הפריע.

מדי פעם נקראנו לפעולה לילית. אמנם היתה הפוגה, אך בניגוד לאגדה לא הרשינו מעולם להפוגה כלשהי להפריע לנו בכיצוע פעולות צבאיות. הפרנו את כל ההפוגות, כשזה היה נוח לנו, וכך גם עשה הצד השני.

אחרי כל פעולה כזאת, בדרך חזרה, היתה לי הרגשה נהדרת. ידעתי שאני חוזר לבית שלי (אמנם בית-חימר, מלוכלך ופרי-מיטיב, אבל שלי בנסיבות הנתונות), ולחברה רדומה הממתנה לי במיטה המתקפלת.

איך נגמר הרומאן הזה? ההפוגה נגמרה, עברנו למשימות אחרות, המורה הועברה. אחרי המלחמה נפגשנו בתל-אביב.

במשך זמנך נמשכו היחסים בינינו, ואחרי-כך נפרדו איכשהו הדרכים. בעיר, בלי פרעושים, בלי נוזל ירוק, בלי משימות ליליות, הכל נראה אחרת. ככה זה בחיים.

הרבה זמן לא נזכרתי בפרשה זו, ולא תמהתי מה קרה למורה, עד שהחברים הזכירו לי אותה. מסתבר שהם הביטו אז בקינאה רבה בג'קירן ומני זה בכפר הנטוש.

הכפר ג'סיר אינו קיים מומן. הוא נמחק מעל פני האדמה. כיום אי-אפשר לאתר אותו בגוף. לא נותר ממנו זכר. לפני כתיבת שורות אלה הסתכלתי במפה הערבית של הארץ, שקנתי בעמאן, כדי לאתר את המקום שבו שכן.

יבן שהנכדים והננינים של תושבי ג'סיר זורקים עכשיו אבנים בחיילי צה"ל בנ'אליה.

השארלטאניזם המשתולל

לכל דבר יש מומחה. בעידן הטלוויזיה, ההקצבות לאוניבר-סיטות והשארלטאניזם המשתולל, זה הרוש.

למחרת הירגתו של אבוג'האד הכריז מומחה אחר בשם אריה מרארי שאבוג'האד נרצח בידי יאסר ערפאת. הם רבו על משהו בלבנון.

זה שורר בהבלטה וצוטט בשקיקה ברחבי העולם. מומחה ישראלי חשף את האמת:

היה זה אידיוטיזם טהור, בלתי-מהול, עדות לבורות שכמעט לא תיאמן. מרארי עצמו הכחיש את הכל כבר למחרת היום. אבל מה שפורסם אין להשיב.

זה לא היה איכפת לי, אלמלא מרארי זה היה מופיע בכל פעם על מסך הטלוויזיה כמומחה עולמי לטרור. ומה שהוא אומר לעם ישראל, נקלט כדבר-אלוהים-חיים.

הוא הלא המומחה.

אוי ביוונית

על הרייך השלישי והשואה נכתבו אלפי ספרים מלומדים ופופולאריים. (גם אני כתבתי על כך ספר קטן, שנקרא צלב הקרס). חוששני כי העבודה הזאת

לוי

סמינרית של השופטים במישפט ג'ון רמיאניק לא הוסיפה על כך דבר. החלק הזה של פסקהרין לא הוסיף אף פרט אחד ואף מחשבה אחת לנושא נכבד זה.

היתה בו יומרה תמוהה. ולולא הנושא, הייתי משתמש במילה אחרת.

בקרואת הדברים, היו לשו-פט דב לזין בעיות עם המילים הלועזיות והשמות הזרים. במי-חד בלטה הצורה שבה ביטא את המילה "אויטאנאיה". הוא קרא לה "אויטאנאיה", כאילו היתה האחות הבכירה של אמנויה. לדבריו, היה זה שם המיבצע הנאצי להריגת חולי-הנפש בגרמניה.

אויטאנאיה היא השם המיקצועי של המתחסד. מקור המילה יווני: "אוי" — טוב, "טאנאטיס" — מוות. בשום אופן אין הנון במילה זו יכולה להיות סגולה או צרוייה. היא פתוחה. (אגב, "אמנויה" פירושה, ביוונית, שכחנות, איזכירה. מכאן גם המילה "אמנטיס". "מנה" פירושה, ביוונית, לזכור.)

איך אמרה החותנת שלי: "מילים לועזיות הן עניין של מול."

אורי אבנרי

אחת העולות הבלתי-נמנעות בשירור כזה היא שאין בו אפשרות להזכיר את שמות כל ההרוגים, דבר הגורם עוגמת-נפש למישפחות. אריה קוצר האגדתי הוזכר רק כבדר-אגב. קוצר לא היה שייך לפלוגה שלנו, אלא לפלוגה שכנה. אולם הוא נהרג על ג'פ שלנו, יחד עם חייל שני, ששמו לא הוזכר כלל — משה ונצובר. זה היה הג'פ שהפך כמעט סמל הפלוגה. הוא נחלץ, כמו כלנו, ממלכודת-מוות בכפר סאליו נקלענו בלילה בטעות. בעוד שאנחנו עברנו את מסך-האש בלי פגע, נפגע הג'פ שהיה נהוג בידי שוערי-מכבי, אברהם בגרסקי. עד היום אין איש יודע אם נפגע עליידי פגז או מוקש. הג'פ הגיע לנגבה בלי גלגליו האחוריים, כשהוא נוסע על גלגליו הקדמיים. פינה אחורית אחת של המירכב נגררה על הארץ, והשניה רכבה על ג'נט בלא צמיג. (גם על כך יש ויכוח. כמעט על כל פעולה קרבית יש אחר-כך ויכוח בין המשתתפים.)

החלק המעניין ביותר היה, כרגיל, מה שלא הוקלט: המיפגש לפני ואחרי. השועלים הזכירו איש לרעהו מאורעות נשכחים, ולא רווקא כאלה הראויים לשירור. לי הזכירו שפעם, כשיצאנו לגנוב פרות בשדה (ההכנסות שימשו לנו לקניית מישקפני-היגה חיוניים ומעילי-רוח) אחותי נזנבה של פרה, שברחה מאיתנו, חיוניים ומעילי-רוח) אחותי נזנבה של פרה, שברחה מאיתנו,

אלברט (ליד המיקלע) על הג'פ

וגררתי עליידה בכוח מרחק של חצי קילומטר. מצירי היתה זאת דבקות במשימה, שצויינה למופת.

היו, כמובן, כמה וכמה פרקים שלא רצינו להיזכר בהם. הכי קשה היה לנו לענות על שאלתו של רון בן-ישי: מה היה מיוחד באנשי פלוגה זו? חיפשונו תשובה, וגימגמנו. לא יכולנו לתמצת זאת במילים.

אחרי השירור הגריר זאת אחיה השילוני, שהיה אז מפקד מחלקה בן 19, כיום טייס בארקין: "ידענו פשוט שאנחנו לוחמים על עצם הקיום. אילו נכשלנו, היתה המדינה מושמדת. זה היה ברור לכל אחד מאיתנו, ועל כן לחמנו כפי שלחמנו."

והי האמת כולה על רגל אחת. הסיסמה "אין ברירה" היתה מציאות חיה. וזה ההבדל בין מלחמת תש"ח ובין מה שמתרחש עכשיו, מאז מלחמת-הלבנון.

המורה בכפר ג'סיר

בין הפרקים הנשכחים, שהחברים הזכירו לי בפגישה, היתה פרשת המורה בכפר ג'סיר.

ג'סיר היתה צומת חשוב ממזרח לנגבה. היא נכבשה במהלך הקרבות. באחת ההפוגות שיכנו בה את פלוגתנו. הכפר היה, כמובן, "נטוש". (אולי היה יותר נכון לומר על כפר "מונטש" או "מוטש" אבל בעברית אין מילה כזאת.)

הכפר היה נטוש, אך לא ריק. היו בו מיליוני-מיליונים של

ברוך השם, זה נגמר. נגמר הפסטיבל המתמשך הזה של ימי גבורה וחרות ושואה ועצמאות, המלווים בתשפוכות אינסופית של סיסמות בלא מחשבה, תעמולה בלא ספקות, החצנה בלא הפנמה.

אילו היה זה קורה לאדם יחיד, ולא לאומה שלמה, היינו אומרים שיש כאן מיקרה של מאני-הדפרסיה, רצף של עליות חרות וירידות חרות, הרגשה של "אני ואפסי עוד" לצד הרגשה של "צאן מובל לטבח", תערוכות של תחושת-עלינות ותחושת-נחיתות. "שפוך חמתך על הגויים", "העולם כולו נגדנו" ונשיג אותם ככל מקום בעולם.

מכיוון שאין כאן בעייה נפשית של יחיד, אלא מצב רוח ממוסד של עם שלם, בניצוחה של מכונת-תעמולה ממלכתית, קשה לברוח מזה. זה בוראני אינו תורם לשפיות-דעת לאומית.

יום העצמאות ה-40 יכול היה להיות יום של חשבון-נפש. של עריכת מאזן, של מחשבה על מעשינו בעבר ובהווה, כדי להחליט על דרכנו מכאן והלאה. אבל שום דבר כזה לא קרה בטכסים ובשירורים של יום זה.

חיים חפר הצליח, כדרכו, להביע בריוק את מצב-רוחו של המיסר הישראלי. הוא הגיש במיפגדצה"ל דריסה דביקה של נוסטלגיה מזוייפת ואופטימיות ממוסחרת. תוך התעלמות גמורה מן ההווה. אפשר לאמר שהוא קלע בריוק למטרה.

ישראל אינה רוצה להתמודד עם ההווה. המציאות היא המתקוממות. המציאות היא הפעלת צה"ל במלחמה קטנה ועכורה לשבירת מלחמת-העצמאות של עם אחר. המציאות היא של מלחמה בלדים, בנשים, בפליטים. המציאות היא גיוס המילואים להגנה על כת מטורפת של קנאים המנסה להוביל את המדינה להתאבדות.

איך בורחים מן ההווה, מן המציאות הזאת? בורחים אל העבר, אל מלחמות-ישראל המפוארות. ובורחים אל העתיד, אל המלחמה הבאה. היא הוצגה למומונים הנלהבים בצורה של מיפגדקישט ילדותי, עתיר גבורה והדר. לא היו שם טילים של גאוס קטלניים, ולא קטל המוני בעורף. הרי, איוז מלחמה נחמדה תהיה לנו: בוראני יותר נחמדה מן המלחמה בילדי-ההרגטקות. אולי משחקים יצחק רבין ואנשיו בגרמניה, כדי לשכוח כמה שהם עוסקים באמת.

הקישש הממוסחר באיצטריון היה בכואה נאמנה של היושבים ביציעים, מהם כמה מגדולי-האומה שראו בפעם הראשונה מלחמה. (דוד לוי, למשל.) יש משהו מקומם מאוד בשימוש בחיילים לביצוע תרגילי-אבטל בנשק. זה מתאים לרפובליקות בנות.

באווירה זו של קרנבאל גבורה-שואה-עצמאות לא היה מקום לחשבון-נפש כלשהו. הבריחה אל הנוסטלגיה לא היתה התמודדות עם העבר. אחרי 40 שנה אפשר היה לבחון את אירועי תש"ח מבט חדש, ביקורתי יותר, לראות את האורות והצללים, לזכור את הגבורה ותוסף-הלב, אבל גם את השגיאות והמחדלים. הרבה מחקרים רציניים כבר נערכו עליידי חוקרים ישראליים, השופכים אור חדש על מה שהתרחש ב-1948. אך שום דבר מכל אלה לא חדר מבעד למסך-העפר של הנוסטלגיה בטכסים ובשירורים. דיברו על 1948 כמו שדיברו ב-1948. כאילו השכל הלאומי קפא מאז.

אז ברוך השם, זה נגמר. אפשר לחזור אל המציאות. אולי אין היא נעימה, אבל זוהי המציאות שישנה. אין אחרת. ורק תוך ראיית המציאות כמות שהיא, אפשר להתמודד עימה ולבחון כיצד להגיע אל השלום.

אני משתמש במילה "שלום" כמעט באי-רצון, כי בכליל המאוס הזה של קישט ביום-העצמאות שום דבר לא היה מבחיל יותר מאשר השימוש האינסופי במילה "שלום". בפי עסקנים ופיוזמונאיי-חצר, היוצרים פולחן של כוח ברוטאלי, וההופכים את המלחמה הבאה להצגה למוזמנים.

זנב של פרה

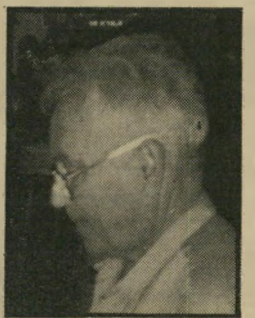
לא קל לשרטט בשלושת ריבועי השעה את רמותה של יחידה כמו שוועלי שיושעו. רון בן-ישי עשה כמיטב יכולתו במישר יום-העצמאות, והצליח עד כמה שאפשר, אבל לכל אחד מאיתנו נשאר בסוף השירור הרבה מה לאמור. והרבה דברים נותרו נתונים.

למשל, מי היו הנשים שנראו על המירקע? רק אחת מהן דיברה, ועל כן ניתן היה לזהותה. זאת היתה "מירה הבלונדינית" (כך קראו לה בפלוגה, להבדיל מ-"מירה השחורה"). שתי המירות היו חיי-לות בפלוגה, וליוו אותנו גם לבסיסים הקרביים.)

האשה השניה בשורה הרא-שונה היתה אשתו של מפקד הפלוגה המנוח, אריה שפאק. היא השתתפה בחייו הפלוגה. האשה שמאחוריה היתה אלמנתו של אלברט מנולר, האלוף שנהרג במלחמת יום הכיפורים על גדת התעלה.

אלברט הוזכר כמה פעמים במישר. אבל קשה היה לתאר את רמותו כפי שיתיה אז, ברא-שית דרכו הצבאית. כשבא לפלוגה היה נער, בוגר קורס מ"ס כ"פים של יוצאי-הגרנד"ע.

אני זוכר אותו כצעיר בלונדי, ביישני, עדין, שאינו מרים לעולם את קולו, בלא שמץ של התנשאות, בעל סיגנון של מנהיגות שלא היה זקוק לסימני-דרגה ולשמירה על מרחק. הוא היה מפקד כלבבני: אדם המתייחס אל פקודיו כאל בני-אדם. לא קצין, כי אם מפקד.

השילוני

בעיות חנייה ודיאטה במסיבת יום העצמאות ★ האח של הבעל של, ופנייה רוזנבלום – היהלום האמיתי

מחשבותיו מתפזרות, והוא רוצה לרכון, הוא שותה כוסית אלכוהול וזה עוזר לו להתמקד בהלחנה.

■ משרדו של עורר-הדין אורי סלונים מעורר הדים רבים באחרונה, לא בגלל הפעילות שלו, אלא בגלל שתי מתמחות העובדות בו. האחת, רונת הרצוג, היא בתו של נשיא המדינה חיים הרצוג, והשנייה, גילה מודעי, היא בתו של השר יצחק מודעי.

■ מי שראה את הפירסומאיים סלר מפשיל שרווליו ביום העצמאות ומנסה להרים מכונת, בעזרת כמה מאורחיו הנוצצים, וראי הרים גבה. הסיבה למסיבה היתה הצפיפות סביב

רונה בפאריס, שב ללונדון. עדיין לא ידוע מתי בכוונתו לשוב ארצה.

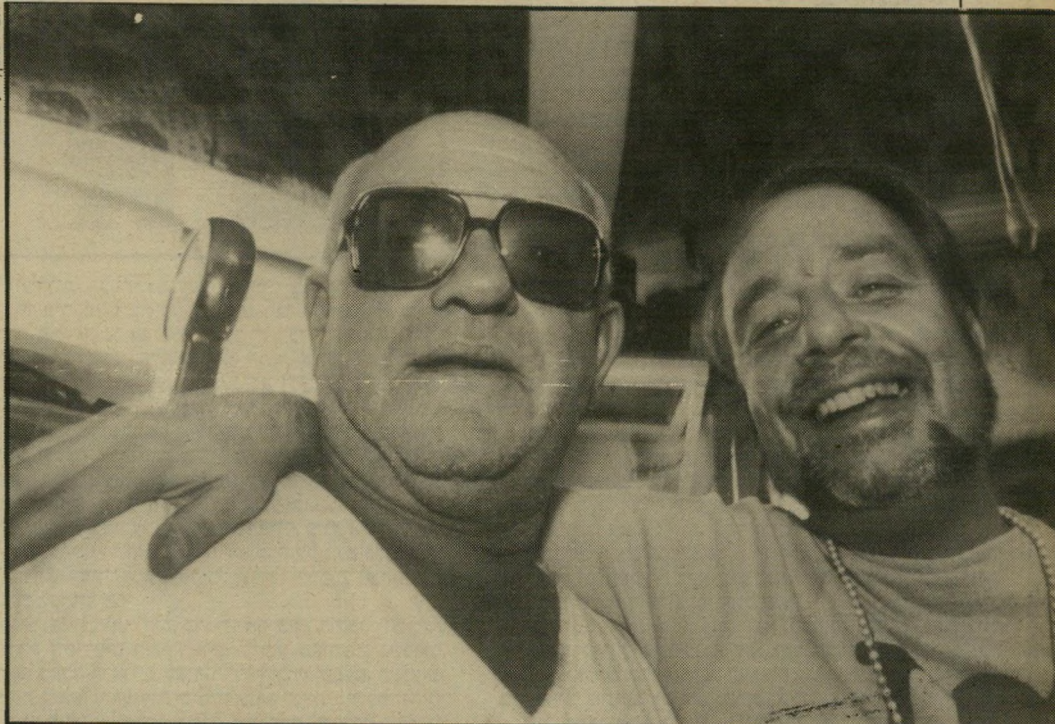
■ לפרקליט אמנון זיכרני ניש מוניטין שאינו ניתן לעירור. אולם אשתו, היחצנית מירי זיכרני, מעוניינת שיציגו אותו כך: "נא להכיר את אמנון זיכרני, בעלה של מירי זיכרני".

■ במסיבה שנערכה לכבוד פרישתו של מתי גולן מתפקיד עורך-המסגרת של הארץ, ריכר

ואשתו של אילן-העסקים איזי רוזנבלום. היא קיבלה מבעלה מכורנית ספורט אדומה, וניתן לראותה כשהיא רוהרת בריכבה החדשה ושרה אריות בזמן הנהיגה. באחת הבכורות של הסרט חנה סנשו היא נכנסה לאולם בשיא הדרה. הקהל, שחשב שהיא השחקנית ההולנדית, מרושקה דטמרס, הגיב בהתאם לכך. דקות ספורות לאחר מכן, כשנכנסה הכוכבת, הובררה הטעות.

■ אשת העסקים היפה פנינה רוזנבלום נסעה לסוף שבוע לטבריה. בעל המלון שבו התאכסנה, אפרים אלה, שטביעות רבות מעטרת את ידיו, ירד להדרה-האוכל כדי לפגוש אותה. כשראתה רוזנבלום את הטבעות על ידיו החליטה לערוך השוואה בין הטבעות שלו לשלה. כשהתברר לה שאחת הטבעות שעל ידיו שווה רכבות דולארים, אמרה לו שהוא ניצח. אך אפרים

אבי ולדמן, העולם הזה

מבלה בכל יום שישי ב"קיוסק של מתי" בדרום תל-אביב. בעל הקיוסק, מתי לנדשטיין, דומה באופן מפתיע לנאשם המפורסם של שפטל, ג'ון דמיאניוק. שפטל נוהג להתלוצץ על כך עם מתי ולפני עדותו של הפסיכולוג, הפרופסור ואכנאז, אף הזמין את מתי לבוא ולשבת בשורה הראשונה באולם, כדי שגם השופטים יוכלו לעמוד על הדימיון שבין הנאשם.

גולן ארוכות ונחרצות. הוא לא הסתיר את העובדה שנוצרה מתיחות בינו לבין מישפחת שוקן (ובעיקר עם עמוס שוקן מנכ"ל הארץ), על אף העובדה שהיו במקום כמה אנשים שהיו מועדים לדרווח על כך לשוקן.

■ זה היה השבוע של ויטה רוזנבלום, יושבת-ראש אגודת נוצן

■ בשקט, בשקט, הפעם כלי הצהרות אגרסיביות, עוזב חיים שיף את הארץ לכמה ימים. לא נילוו לכך השערות שהוא יורד מהארץ, טורק את הדלת ככעס. שיף פשוט יצא לכמה ימים ושב בסוף השבוע, כמו כל האדם.

■ מצב בריאותו של זורח גדל הידרדר. גדל, ששהה באח

ביתם הנאה של זמירה וחיים פלר, באותו יום. מרי שנה הם עורכים שם מסיבת-גן, ולכן קשה לאורחים למצוא חנייה. אחד האורחים, הקריקטוריסט יוסף ג'קסון, חסם את מכונתם של השכנים. מה עשו השכנים? חסמו את מכונתו של ג'קסון. מה עשו פלר ואורחיו? הרימו את המכונה של השכנים, וכך.

■ מאות המוזמנים למסיבה אהבו השנה במיוחד את ההזמנה: הסיבה: תמונה ישנה של בני-הזוג פלר ליוותה את השורות הכתובות. הרעיון גולד לגמרי במיקררה. זמירה ביקשה מהגרפיקאי עמוס בירדמן לצייר על ההזמנה זוג בסיגנון של פעם. בירדמן אמר שאינו יודע מה לבשו אז ואיך הסתרקו. היא הביאה, כדוגמה, תמונה ישנה, שמצאה באלבום המישפחתי, ואמר לה הגרפיקאי: למה לצייר זוג? יותר טוב להשתמש בתמונה.

■ רותי, היום לא עושים דיאטה! הודיע סגן-שר האוצר עדי אמוראי לאשתו החיננית באותו האירוע, וניגש מייד אל רוכניה-הפלאל.

■ אחד האנשים המעניינים באותו האירוע היה הקבלן גילי פרס, "האח של". פרס הצעיר (יחסית) שפע הערות סרקסטיות על הקורה במדינה, והצחיק את הסובבים. קשה להניח שזהו סוג ההומור החביב על האח הבכור, שימממן.

■ המלחין הוותיק משה וילנבסקי סיפר לחברים שכאשר

אלה השיב לה: "אם כבר עוסקים ביהלומים ובאבנים יקרות, את היהלום האמיתי" בהמשך הערב ניגש אליה אלברט רונן, סמנכ"ל רשת-המלונות שבבעלות אלה, והדהים אותה בכישורים הכירומנטיים שלו.

■ השחקנית גילה אלמלי גור החמיאה לזמרת שושנה דמארי, במסיבה פרטית שנערכה לה בביתה של אשת-החברה גלוריה סקלן. "בעלי יעקב אמנון אמר שהוא יתחתן שלוש פעמים, ואשתו השלישית תהיה ממוצא תימני, וזאת בטח את".

■ אשת העסקים והחברה שרה ברוכין פנתה באחרונה לנציגי-התיקשורת בבקשה שלא יכתבו עליה שהיא נציגתו של הברון אדמונד דה-הירוטשי. לד בישראל. היא הסבירה שהיא מנהלת את הקרן לפיתוח קיסריה, שבבעלות הברון, אך את

בת ה-18, בתם של עורר-הדין אברהם בירר (לצידה) והעיתונאית ברוריה אבידן, בלטה ברעננות וביופיה על רקע האורחים הקשישים שאיכלסו את ביתם של הפירסומאיים חיים פלד ואשתו זמירה, במסיבת יום העצמאות.

עסקיו בארץ מייצג אישי-העסקים מזוקה לימון, והבילבול בין השניים יוצר אי-נוחות.

■ ראש עיריית מיאמי-ביץ', אלכס דאור, אמריקאי ממוצא לבנוני, המצהיר שהוא מעריך גדול של מדינת-ישראל, נמצא כעת בארץ בסיוע-עבודה. אחד המלווים שלו הוא אמיר בר-און, המשמש כיועץ לענייני-חיי נוח של עיריית מיאמי. בר-און החליט להפתיע את ידידו מנעור רים, שלום פנסטר, מבעלי הסניף, והגיע לאולם המועדון בחברת ראשי-העיר, שהעניק לו להפתעתו את מפתחות העיר מיאמי.

■ שלמה סיסו, מבעלי מיסעדת תל-אביב הקטנה, החליט להתקין מכשיר-טלפון במכוניתו. הוא פנה לחברת פלא-פון, ושם נאמר לו שעליו לגשת עם מכוניתו למוסד המטפל בהתקנת טלפונים בכלי-רכב. כשהגיע הסביר למתקן שהוא חושש להשאיר את כלי-הרכב במקום, מפני שבתא-המיטען של רכבו יש מצלמה ועוד כמה חפצי ציוד. המתקן הרגיע אותו ואמר לו שאין לו סיבה לדאגה, כי ה-

אבי ולדמן, העולם הזה

נדב לפיד בן ה-13, תלמיד כיתה ז', היה כוכב המסיבה שערך הירחון "פוליטיקה", במלואת שלוש שנים להיווסדו. לפיד כתב מאמר ברמה אקדמית על אופיו של בית-הספר כמוסד סגור, וזה פורסם באחד הגליונות האחרונים. חבר-הכנסת דדי צוקר (אמר עליו שבכישורו הוא כבר נושף בעורפם של הכותבים הבוגרים. נדב, ישב כל הזמן והקשיב ברצינות, לדברי הבוגרים.

רחל אבנר, העולם הזה

ברכה שוורץ

באה לביקור-מולדת אחרי העדרות של ריקאי, ילדה בת והפכה מתוכנית נכסי דלא-ניידי ברובע קווינס בניו-יורק. ברכה, הקוראת לעצמה ביאטריס גולד, היתה מלכת-המים של "העולם הזה" בשנות ה-60, נודעה בשל ידידותה עם רחמים (גומדי) אהרונ, הכלוא עכשיו בעוון רצח והתפרסמה כאחת הנערות היפות ביותר בארץ. היא ילידת הונגריה, והובאה לארץ כילדה על-ידי הורים-מאמצים. עכשיו היא אזרחית אמריקאית.

לפני שהיא תינצל. מאחלת לך את כל ההצלחה שבועלם, ידידתך לעולם ועד, יפה ירקוני.

■ השחקנית ענת הרפז, שבעלה רני עמוסי נהרג ב-1977, התהפכות טרקטור בשעת עבודה במושב בית-הלל, עזבה

מקום מוגן. כשחזר כעבור כמה שעות הסתבר לו שמצלמתו נגנבה מתא-המיטען. סיסו החליט להגיש תביעה נגד החברה.

■ במיסדרונות בית-המיש"פ ניתן לראות באחרונה את התובעת סנינה דבורין כשי היא מלווה בכנר יפה-התואר. מס' תכר שזהו רני קראל (33), מיש"פסן נשוי, המתמחה כעת אצל התובעת הנמרצת.

■ בתצוגה של אופנת-העיר לית של המעצבת תמר יר-בל-ג'ונס אירעה תקלה לרוע-מנית עדיה מאירצ'יק. שימי-לת-סטרפס שלבשה השתחררה קימעה וחשפה את פיטמתה. בנו-שלנטיית החזירה הדוגמנית את הפיטמה למקומה הטיבעי בכנר, והמשיכה בהליכתה כאילו לא אירע דבר.

■ לומר לוליק לוי ולאשתו רונית נולד בשבוע שעבר בן, אמיר. תינוק גדול, שוקל כמעט ארבעה קילו. הזמר בן ה-50, שהוא אב לשני בנים (20 ו-18) אשתו בת 29 לחרה-הלילה. ברגע מסויים הכריזה האחות: "אבקש מכל האורחים לצאת החוצה, גם הסבא" לוליק הודיע לה שהוא האבא. היא היתה קצת נבוכה, ואמרה: "טוב, אתה יכול להישאר".

■ מה כבר לא נכתב על הירידות-יריבות בין הזמרות שז"שנה דמארי ויפה ירקוני? הגדיל לעשות פירסומאי ידוע, שאמר שכאשר הן ישלימו ביניהן, יבוא השלום. המציאות קצת שונה. לגלריה 13 חוצי הגיע זר פרחים ענקי, שאליו צורף כר-טיסברכה בזאת הלשון: "שושנה יקרה, רק חורתי לא מזמן מחו"ל ומצאתי בתיבת-הדואר שלי המ"נה לפתיחת התערוכה שלך. מק"וזה שאצליח להגיע לתערוכה

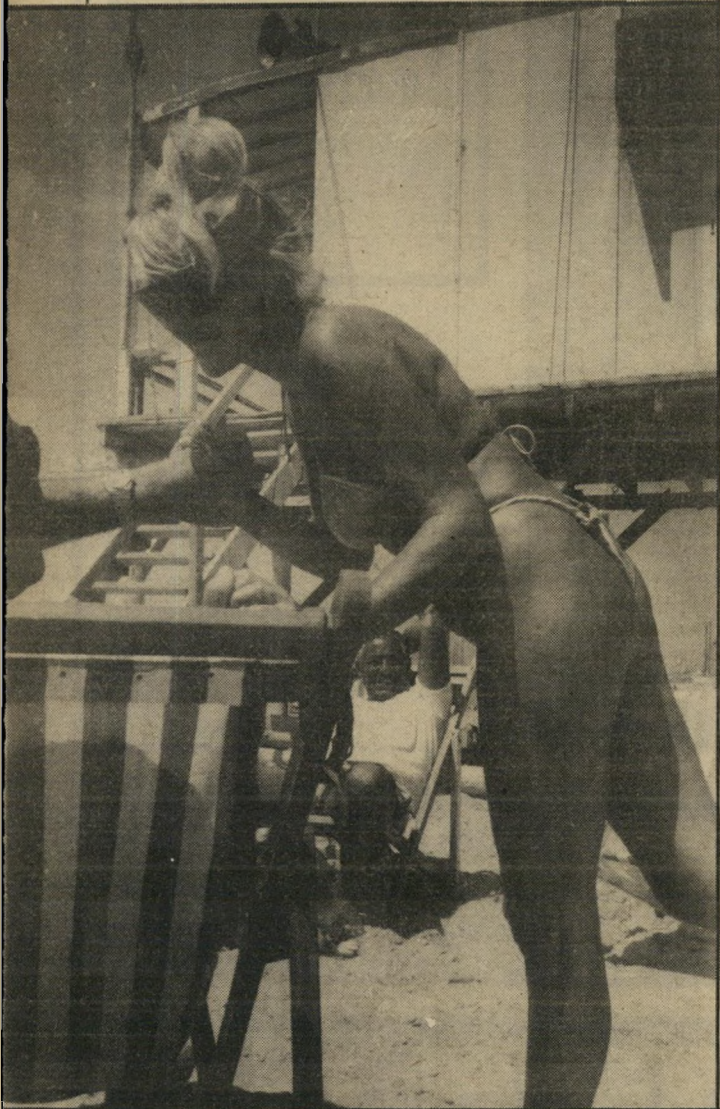

השחקן בן ה-80 שלקה בהתקף-לב, התאושש ויצא מביתו בראשונה מאז החלמתו, כדי לברך את השחקניות ליאה קניג (מימין) ומרים זוהר (משמאל), במסיבה שנערכה עבורן. השתיים העניקו לו פרחים. רודנסקי, שרזה כתוצאה מהדיאטה שנכתה עליו, לא נגע באוכל ובמשקה שהוגש לו, למרות המאמצים הרבים שנדרשו ממנו לשם כך.

אחרי האסון את התיאטרון וחיי הכוהמה, עברה להתגורר במושב וניתקה מגע עם רבים מחבריה בתל-אביב. כעת היא עובדת כמלצרית במסעדה דן על הרן, השייכת לאנשי המושב.

■ ביקור מלכות-היופי בלונדון לא היה מוצלח במיוחד. המ"ארחים התקשו להסדיר להם אי-רוח רישמי, בעיקר בגלל המצב בשטחים הכבושים והשמעות על מעורבות ישראל ברצח אבר-ג'יהאד. גם גופים יהודיים, כמו הבונדס וויצ"ו, לא נענו לבקשה לארח את הבנות. אלא טוקס, מראשי יהדות בריטניה ואחר מראשי הבונדס, וליליאן הוכה אוור מוויצ"ו, שהיו בין מארגני תגינות ה-40 והיו המארחים בני-שף יוס'העצמאות של מדינת-ישראל שנערך באולם אלברט

רחל אבנר, העולם הזה

אילנה פדרמן

באה לביקור-מולדת ובילתה על שפת-הים. אילנה, שהיתה מועמדת לתואר מלכת-המים של "העולם הזה" ב-1962 ודמות ידועה בכוהמה התל-אביבית, היתה נשואה אחרי-כך לאורח בריטי, והיא נשואה כיום לדרום-אפריקאי יהודי, שגדל במוזמביק. היא חיה עם בעלה בעיירה ליד יוהנסבורג, מדברת אפריקאנס ומעורה בחברה הבורית. היא מציינת (לשבח) כי ישראל דומה עכשיו יותר ויותר לדרום-אפריקה. גם בנה מנישואיה הראשונים חי בדרום-אפריקה.

הצליח להתגבר על הרעש. לעוד רתו בא השרון ירון לונדון, שדחף שתי אצבעות לפיו והיא מיע שריקה רמה, שגרמה לכך שכל הנוכחים ישתקו ויאפשרו ליידידו סאמס לשאת את דבריו. דסנה ברק, זוהר אוהליאב ונעמי רזן

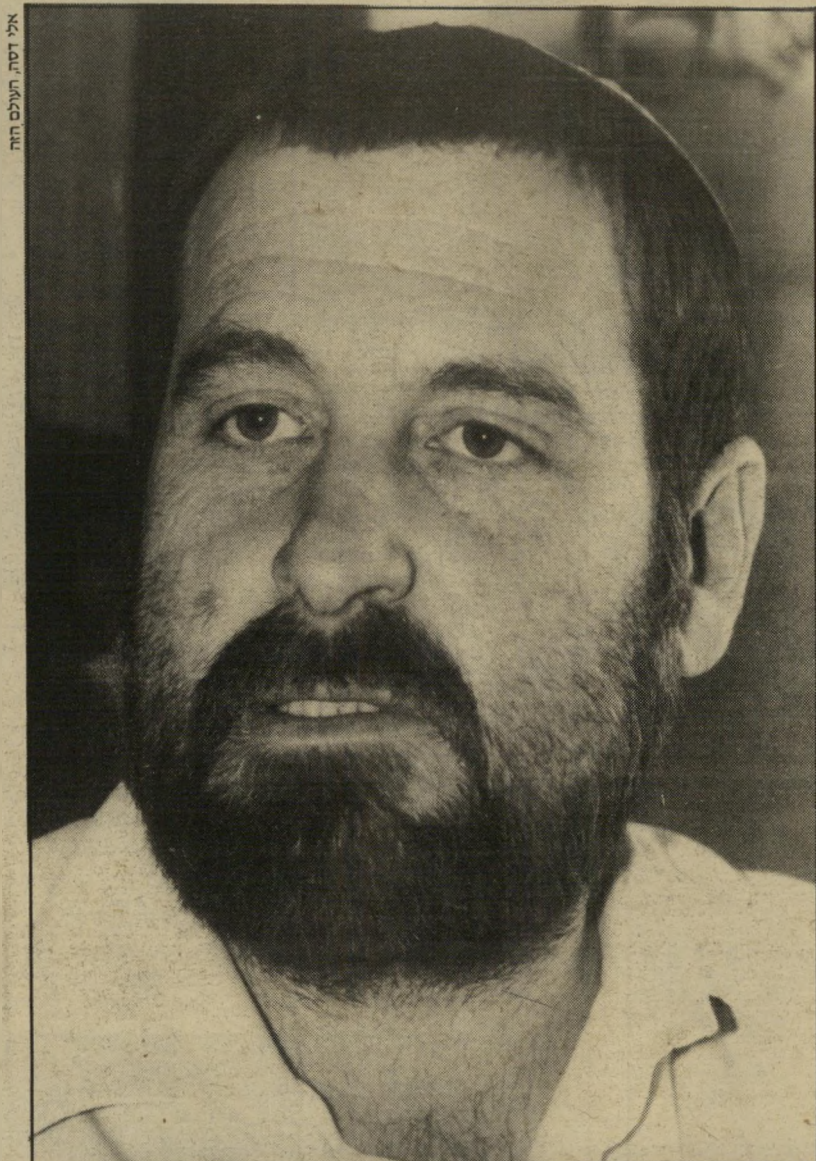
הול, השיבו שהם לא יכולים לארח את הבנות, בטענה שנודע להם על בואן מאוחר די. ■ המסיבה של הירחון פונוי-ט'קה, שנערכה בגלרית-כוגר-שוב, היתה תוססת ורועשת כיר. תר. עורר הירחון, גידעון סא-מוט, שרצה להשמיע דברים, לא

רחל אבנר, העולם הזה

חנה בן-יוחנן אשת-החברה, הפתיעה את הכל כשהגי-עה למסיבה רבת-המשתתפים בשימלה בעלת מחשוף נדיב ביותר, ומשכה את תשומת-הלב מביתה הדוגמ-נית, עדי, שהיתה צמודה אליה. במסיבה הושבה לצידו של אלכס דאוד, ראש עיריית מיאמי, הנמצא כעת בביקור בארץ.

הד"ר יעקוב כץ, מתנחל יוצא־דופן בנוף האנושי והרעיוני של „גוש אמונים" מסביר כיצד הגיע למסקנה שעל ישראל „לסגת באופן חד־צדדי משטחי שומרון ועזה", ואף לדבר עם אש"ף אם יכיד האידגון במדינת־ישראל

אלי דסל, תעסוקת הית

ריאיון יוסי עין־דור

„אני בין הניצים של מפלגת־המבדה ובין המחונים שבליכוד"

„אני מוטרד מהקיצוניות של מנהיגות גוש־אמונים כיום"

„המחתרת היהודית היתה טעות גורלית"

„ההתקוממות בשטחים הכבושים מטרידה אותי מאוד"

„אני מדגיש שאני נשחק. אני רואה דברים שעוחקים את המוסד"

„מבחינתי יכולה לקום מדינה פלסטינית"

„אם יוחלט להחזיר

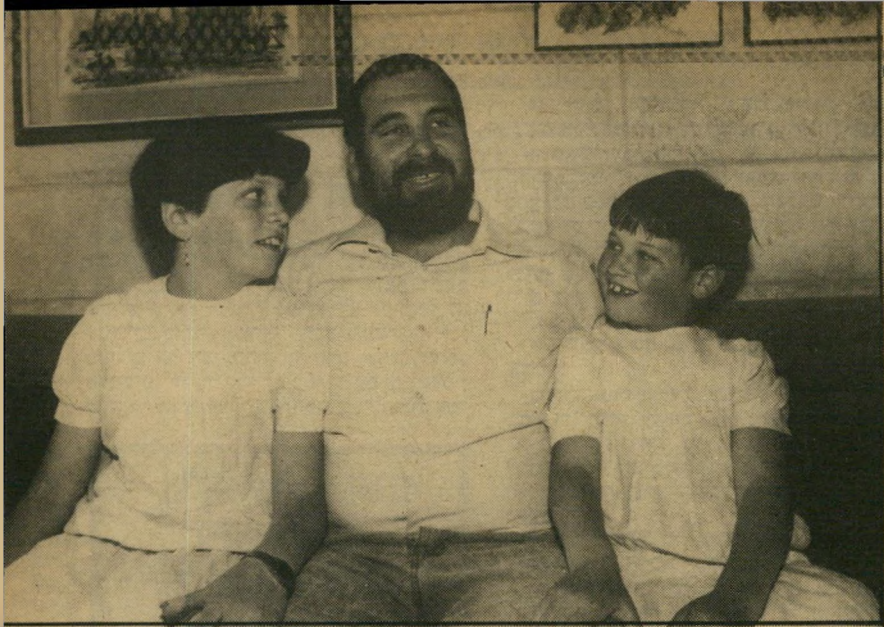
את השטח – אתפנה!"

למרות גיבעת וושינגטון, ומורה משותף ערך ביניהם היכרות. גם שלומית שירתה בצה"ל כמורה־חיילת. אחרי נישואיהם עברו לגור באבן־שמואל, מרכז איזורי ליד קריית־גת. יעקוב המשיך ללמוד בישיבה והוסמך לרבנות. אחרי כך התחיל ללמוד באוניברסיטת בר־אילן. הוא עשה תואר ראשון בפסיכולוגיה וב־חינוך, תואר שני בחינוך, ואת הדוקטוראט בפסיכולוגיה חינוכית עשה בארצות־הברית. היום הוא משמש כמרצה באוניברסיטת בר־אילן.

עלה לארץ. כחניך ומדריך בתנועת בני־עקיבא, היה זה טיבעי לגביו שיגשים את עצמו בעצם עלייתו ארצה. הוא היה הראשון במישפחה שעלה, אחר־כך הצטרפו גם הוריו ואחיו. עם עלייתו לארץ הוא הגיע לישיבת־ההסדר כרם ביבנה. היתה זו ישיבת־ההסדר הראשונה. אחרי ארבע שנים בשיבה הוא התגייס לנח"ל מוצנח במיסגרת ישיבות־ההסדר, ועבר גם קורס־קצינים. חודש אחרי מלחמת ששת־הימים התחיל תן עם שלומית. שלומית למדה בסמינר

ברסיטת בר־אילן, הוא יחיד־סגולה בקרב המתגייסים היהודיים בשטחים הכבושים, בקרב אנשי גוש־אמונים. דעתו נחרצת. כך הוא בעד נסיגה חד־צדדית, מהר ככל האפשר. הוא בעד פשרה טריטוריאלית ורואה־בחיוב קיום מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל. קולו הוא קול בודד בין מי שמדברים על ארץ־ישראל השלמה. כץ (42), נולד ביוהנסבורג בדרום־אפריקה. הוריו היו ציונים דתיים. אמו היתה עסקנית פעילה בפדרציה הציונית. מיד אחרי שסיים את לימודיו התיכוניים

לא פשוט היום לעיתונאים להגיע לשטחים הכבושים. שטחים נסגרים בלא התראה מוקדמת, והרכב מופנה לאחור. העיתונאי נזקק לתחבולות שונות כדי להגיע ליעדו ולמלא את תפקידו. כך קרה לי השבוע, כשנסעתי לראיון את הד"ר יעקוב כץ, המתגורר בגוש־עציון, ביישוב אלון־שבות. גם ליישוב יהודי מעבר לקריית־הירוק הגישה אינה קלה, ואולי זה ממחיש יותר מכל את המצב העגום שאליו נקלעו ישובים אלה. הד"ר כץ, מרצה בחוג לחינוך באוני-

כין בביתו עם בנותיו ברנע ואורה
אני במיעוט קטן ביישוב

● **אז מה כין?**
שאותוק, שלא אצא עם ריעותי החוצה, שלא אדבר, מישו פנה לאשתי ואמר לה: "איך זה שאדם העוסק בחינוך, מרשה לעצמו להתבטא מבחינה פוליטית?" הוא מעולם לא שאל מדוע אני מחזיק בריעות אלה.

● **אנב, מה דעתה של אשתך?**
גם אשתי וגם הילדים קיצוניים ממני. אין לנו ויכוחים, אבל יש לנו דיונים פוליטיים. אשתי טוענת שאין מקום לשני עמים באותו חבל ארץ. אני מסכים איתה, אבל הדרך לפיתרון שונה.

● **מהי הדרך שלך?**
אני מוכן להתפשר. אני תמיד אומר שמי שהולך לקיוני, ולוקח איתו את כל הבית, הרכוש, החסכוניות, השטרות הבנקאיים, ושם הכל על השולחן, יכול להפסיד את הכל. כלומר, אם הולכים על כל הקופה אפשר להפסיד את כולה. אני מעדיף לשים 10 אחוזים על השולחן, ולדעת שאני שומר על 90 האחוזים הנותרים.

● **ממה אתה חושש בעיקר?**
אם לא נפתור את הבעיה עכשיו, הערבים יקבלו את הכל, עד גבולות 1967 ואפילו יותר מזה. לא מפני שהם חזקים, אלא מפני שאנחנו ממוססים את עצמנו, והאמריקאים גם לא יעשו לנו חיים קלים. המצב הגיאופוליטי יכריע אותנו ביום מן הימים.

● **אז מה צריך לעשות, לדעתך?**
לפי דעתי, תחילה יש לשבת ולברוק היכן יש אזורים ערביים צפופים אוכלוסיית, ולתת אותם לפלסטינים. אם הם לא ירצו — זו בעייה שלהם.

„אקט הבגנני” אינו מוכיח שליטה או בעלות על השטח”

אנחנו לא צריכים לשאול אותם, אנחנו צריכים לתת להם. פיתרון חד-צדדי.

● **אתה מוכן שיקימו מדינה פלסטינית?**

שיקימו מדינה, מדוע לא? האוטונומיה ששמר מציע היא לא מדינה? אם הצבא יושב בירדן בכמה מאות, זה נקרא שאנחנו שולטים? רק כשיש עוצר אנחנו שולטים בשכם. כרגע שאנחנו יוצאים משכם, כבר אין שליטה. זה לא שאני מחזיר להם שטחים — הם כבר נמצאים בשטח. הצבא צריך לרכב את המהומות, אבל זה לא יפתור את הבעיה. אני בעד יציאה מאזורים צפופים אוכלוסיין. אותי לא מעניין מה הם יעשו שם.

● **ואם תהיה שם לבנון שנייה?**
אני לא אסטרטג גרול. אבל לצבא אסור להכתיב מדיניות. את המדיניות צריכה לקבוע הממשלה, והצבא צריך לשמור על אותה מדיניות. הצבא יצטרך לשמור על הגבול, ומה שקורה מעבר לו, לא מעניין אותי. תבין, אני דואג ליהודים, לא לערבים. אני לא בית-ספר למדעי המדינה.

● **מדוע?**
מפני שאת אף אחד לא מעניין גם מה קורה אצלנו. יש כאן אססור. כלפי העולם אנחנו רוצים להראות שיש לנו מוסר יהודי, כלפי פנים אין כל מוסר. המצב צריך להיות הפוך, שכאן

לגבולות ההבטחה, אבל לא אציע לכבוש את הגילעד והבשן. לדעתי הם פועלים מבלי לשקול את תכתיבי המציאות.

● **לאן סוחר הפלג הקיצוני?**
הם טומנים את ראשיהם בחול, וטוענים שגם בתייענה הטומנת ראשה בחול ממשיכה לחיות טוב. אבל הם לא רואים את הסכנות. לאו דווקא הסכנה מהערבים. הסכנה היא בתוכנו, שנאכר את הפרופורציות, שנשלוט על שני מיליון ערבים בגבולות ארץ-ישראל, שנשלט אותם מזכויותיהם האזרחיות. היהדות לא רוצה בזה. זה נוגד את המוסר היהודי. אסור לנו להכתיב מצב כזה לעם אחר, בין אם אנו צודקים בין אם לאו.

● **הבעיה היא בראש ובראשונה שלנו. אני לא מתייחס לשאלה מה המצב גורם לערבים, אלא מה הוא גורם לנו. אין לי ספק שהמצב, כפי שהוא, ימיט עלינו אסון. אם נעצום את העיניים ונחשוב שהזמן פועל לטובתנו, ושנוכל להמשיך ולשלוט, נמוטט בבוא הזמן את המירקם המוסרי של המדינה.**

● **איך אתה מתייחס לטיול הילדים לבקר ביתא?**
באופן עקרוני אני מאמין שצריך לטייל בכל חלקי ארץ-ישראל, אבל צריך לדאוג שהתנאים יאפשרו טיול כזה מבלי להתגרות בערבים, ומבלי לסכן את הילדים. צריך לטייל, אבל לא כדי להפגין נוכחות בשטח. אקט הפגנתי לא מוכיח כלום, לא שליטה ולא בעלות על השטח.

● **מה דעתך על ההתקוממות הפלסטינית?**
את הבעיה הצבאית צריך לפתור בכל דרך אפשרית. צריך לרכב את המהומות בכל האמצעים, אבל אחר-כך צריך לפנות מיד לדרך המדינית.

● **צפית את ההתקוממות?**
כן, בהחלט. אך לא צפיתי שאלה יהיו מימדיה. יש כאן אנשים נוספים בגוש-עציון שירבו על האפשרות הזו כבר לפני כמה שנים.

● **על איזו אפשרות?**
אנחנו לא מסוגלים להתמודד עם הכיבוש, או השיחור. המצב יוצר בעיות מוסריות קשות, בעיות של פשע. צריך לתת על זה את הדעת.

● **איך אתה קורא לזה, כיבוש או שיחור?**
אני לא קורא לזה כיבוש. שיחור — אינני יודע.

● **אתה אומר שחזית את ההתקוממות, האם דיברת על כך ביישוב?**
בהחלט כן. אנשים ביישוב יודעים כבר שנים מהן ריעותי.

● **ואיך הם מקבלים את ריעותך?**
אני במיעוט קטן מאוד. באלו-שבות יש אני שים משמעים את ריעותי, אבל רק מעט מקבלים את הדברים. הריעה המקובלת היא שהישובים בגוש-עציון הם מתונים יחסית, זה רחוק מלהיות נכון. הרוב המקריע כאן הוא מהליכוד ימינה.

● **במסגרת קיימת סחיסה ימינה, אתה חושב שזהו ביטוי להלך-הרוחות בזרם הדתי בול?**

בהחלט כן, ובאלו-שבות בפרט. אנשים כאן תומכים יותר ביוסקה שפירא מאשר בנבולון המר. ובמצב הקיים, מקומם עדיין באלו-שבות? בוודאי. פעם הייתי במיעוט של אחר, היום אני כבר לא בודד במערכה.

● **יש קולות הקוראים לסילוקך מהיישוב?**
לא.

וגם במחשבה האישית שלי שזו הדרך. אבל החברה בהחלט משפיעה. מעולם לא חרתי על ריגלי התיישבות בכל מחיר. גם היום הבעיה קיימת. מה מידת השפעת האידאולוגיה לעומת החוק, ואיפה אנחנו עושים את הפשרה בין השניים.

● **לאיזה זרם בגוש-אמונים אתה שייך?**
לזרם המתון.

● **ואיך זה בא לידי ביטוי?**
לא השתתפתי במיכצעים שידעתי שייצרו עימותים.

● **היית בעד הפלישה לבית-ההרסה?**
אין לי תשובה חד-משמעית, למרות שזה היה בית יהודי זה שנים. השאלה היא שאלה של תבונה, האם יש להקים מובלעת של יישוב יהודי כלב יישוב ערבי.

● **והתשובה?**
לא בכל מחיר. אני מודע למצב בשטח.

● **אתה מקבל את דרך קביעת העובדות בשטח?**
באופן סלקטיבי — כן.

● **מה זאת אומרת?**
אם ארגיש באופן אישי שעוכרה מסוימת תיצור מצב חיובי למדינה, אני בעד קביעת עובדות בשטח. הבעיה היא שבהרכה מיקרים קביעת העובדות איננה לטובת העניין.

● **בדיוקים עם ערביי האזור?**
אני לא מבטל, אבל לאור הניסיון אני חושב שזה בלתי אפשרי. זה מאוד קשה. יש חששות משני הצדדים, קיים חוסר אמון. זהו תהליך ארוך הכרוך בהכדלים של מסורת ותרבות. אני לא בטוח שדיוקים צריך להתבטא במגורים בכפיה אחת.

● **אתה חושב שגוש-אמונים חידר את הפילוג בעם?**
התנועה היא תנועה חיובית. יתכן וחלק מהאישים, במיוחד הקיצוניים, תרמו לאווירה לא בריאה, בדיוק כמו הקיצוניים מהשמאל. גם אם גוש-אמונים חידר את הפילוג בעם, לא זו היתה הכוונה.

בסוף שנות ה-60 התחילה ההתיישבות היהודית בגוש-עציון, אז נעשה הדבר בעי דוד הממשלה. שלומית נולדה בגוש-עציון, ואך טיבעי היה הדבר שתוצה לחזור ולהתי גורר במקום שבו נולדה. בעיקבות לחצה עבר הזוג לגור ביישוב החדש אלו-שבות. הם היו בין הראשונים ביישוב. היום יש להם שבעה ילדים, הקרויים כולם על שמות יישובים בארץ. שני הילדים הגדולים משרתים היום בצה"ל.

● **מדוע התיישבת בגוש-עציון?**
לא הגעתי בגלל האידאולוגיה ליישב את השטחים. האידאולוגיה באה במשך הזמן. הגעתי לפני שהתחדדה השאלה של יישוב ארץ-ישראל, בגלל המקום, תנאי-החיים ורצועה של אשתי.

● **כשהתחילה הפעילות של גוש-אמונים, הצטרפת אליהם?**
כן. הייתי כנס-הייסוד בכפר-עציון. הצטרפתי מתוך מניע אידאולוגי. ידעתי שצריך ליישב ולהקים כמה שיותר יישובים. לא דיקרתי במיקומם הגיאוגרפי.

● **מהרגע שהצטרפת לגוש-אמונים היית בעד התנחלויות, גם אם הן היו בניגוד לחוק?**
כן, תמכתי בהן. לא השתתפתי ולא הייתי פעיל, אבל תמכתי.

● **מבחינתך לא היתה קיימת התנגדות בין האידאולוגיה לבין החוק?**
באותם הזמנים הרגשתי שמוטל עלינו להקים כמה שיותר יישובים. החוק אז לא היה ברור, והממשלה לא התנגדה בצורה חריפה. זה היה מעין מישחק מוסכם בין הצבא לבין המתנחלים.

● **חשבת אז על התנגשות בין ההתנגדות לבין יישובים ערביים צפופים?**
לא, בהחלט לא. חשבתי שאסור להתיישב כלב אזורים ערביים צפופים, כמו חברון למשל.

● **ומה חשבת שזה עלול ליצור?**
חשבתי שהתיישבות מסוג כזה עלולה ליצור מתח, ואולי גם סכנה ליישובים היהודיים. לא

הבן ארנון והבת מוריה, המשרתים בצה"ל
אשתי והילדים קיצוניים ממני

● **איך אתה מתייחס להנהגה העיר מרת כיום בראש גוש-אמונים?**

אני מאוד מוטרד מהמצב. אני מוטרד מה קיצוניות ומהתכתיבים לחברים. זו לא תנועה דמוקרטית. אני חושב שהם אנשים לא שקולים, אם אינם רואים את כל האופציות. הם מאמינים בגישה נאיבית קיצונית. זו לא הדרך היום. יש הבדל בין האמונה בדרך, לבין מודעות לחוסר היכולת לבצע. גם אני מאמין שצריך להגיע

חשבתי כמושגים של דיוקים, וגם היום אינני חושב כמושגים כאלה. הבעיה היא האם יש ליישוב היהודי מספיק מרחב-מחיה.

● **ומה התשובה?**
לא כלב יישובים ערביים.

● **איך התפתח העניין האידאולוגי, האם בהשפעת הבורמה של האנשים שבקירבם חיות?**
אני חושב שזה קשור גם כנורמה החברתית,

(המשך מעמוד 15)

נחיה עליי המוסר היהודי, ומה שקורה בחוץ הוא לא מענייני.

■ ■ ■

● **והיכן באה לידי ביטוי התנגשות המוסר היהודי והשליטה על עם אחר?**
אני מרגיש שאני נשחק. אני רואה דברים ששוחקים את המוסר, דברים לא נעימים, לא אנושיים. כאשר עוצרים ערבים באמצע הלילה, מעירים את המיטת, מוציאים אותם החוצה, מרביצים, הורגים. אני לא מסתיר עם זה, ותאמין לי שאני לא צימחוני. השתתפותי במילחמות, אבל

„אתה שולט בשכם כשיש שוחר, וכשהחיללים יוצאים אין לך שליטה“

במילחמות המצב שונה. כאן מדובר באזרחים. כשאנחנו שולטים ביהודה, בשומרון ובצפון, זוהי הרגשה לא טובה.

● **תנסה למקד את הבעייה, היכן ההתנגשות המוסרית?**

העובדה שאנחנו שולטים בעם אחר, מנגלים אותם ומכווניהם האזרחיות, שאין להם שום אפשרות לבטא את הרצונות והמאווים שלהם. זה מתנגש עם המוסר היהודי. עצם העובדה שאני חייב לרכא אותם מתנגש עם המוסר היהודי. העובדה שחיללים צריכים לבוא במגע יומיומי עם האוכלוסיה הערבית הוא בניגוד למוסר. אני לא רואה שום אפשרות שחיללים יתחככו עם אוכלוסיה אזרחית ערבית, וטובה תצמח מהעניין. ● **על רקע הרברים הללו, כיצד אתה מסביר את הסחיפה ימינה של הזרם הדתי?**

יש מיציות יישוב ארץ-ישראל. כולם ממלאים אחרי מיצוזה זו, שהיא חשובה ביותר, אבל שוכחים שיש עוד 612 מיציות. ואני רואה חשיבות רבה לשמור גם על המיציות האחרות. אם

● **ואם המדינה הפלסטינית לא תסכים לקבל את היישובים היהודיים?**
זו שאלה היפותטית. אני לא בעד הגישה של פשרה טריטוריאלית כוללת. התפיסה הזו היא על סמך ההיסטוריה. מעולם לא הצלחנו להגיע למשא ומתן רציני עם הפלסטינים. יתכן שגם באשמתנו. כל מי שניסה להתקרב אלינו שילם בסופו של דבר את המחיר. אני לא מאמין שיש היום בקרב הפלסטינים גורם דומיננטי שיגיע להסכם עם ישראל. ● **ומשום כך אתה בעד סיתרון חדר צרדי?**

בריוק. אנחנו חייבים לשבת בינינו ולהחליט, בדרך המקובלת, על מה אנחנו מוכנים לוותר. יש לקחת בחשבון את כל האלמנטים החשובים למדינה: כלכלה, ביטחון, השארת יישובים או הורדתם. אני חושב שהבעייה הכלכלית היא הקשה ביותר.

● **מה דעתך על היישובים שיחליטו להישאר בתחומי המדינה הפלסטינית?**
זה לא שיקול של המדינה, זה שיקול אישי. כל מי שירצה להישאר והו שיקולו הפרטי. אני לא חושב שהיה כל כך הרבה שירצו להישאר בשטח של מדינה פלסטינית. אנשים יראו שאין ברירה ויתפנו. עליי התוכנית שלי מדובר במרבית השטח ברצועת-עזה, ובשטח שבין גשר דמייה מערבית לשכם, עד אזור יהודה.

● **מדוע שיהודה לא תחוזר?**
לא מפני שאני גר שם. פשוט מפני שאני לא רואה רצף טריטוריאלי בין חברון לירדן, בין רמאללה לירדן, או בין ירושלים לירדן. צריך לשמור על הביקעה בידינו. אבל משכם צפונה ניתן לוותר.

● **אתה, בכל זאת, רוצה לשלוט על כמה ערים ערביות צפופות אוכלוסין?**
כן, על חברון, רמאללה וטול-כרם. אין לי פיתרון מוחלט.

● **ומה על אותם ערבים שישארו בשיטחנו?**

הם ישארו אזרחים כפי שהם היום. כמו תושבים זרים שחיים בארצות אירופה.

● **אזרחים של איזו מדינה?**
אינני יודע. אינני יודע מה יהיו התנאים באותה מדינה כאשר היא תקום.

● **האם הם ימשיכו להיות פליטים?**
צריך לפתור את בעיית הפליטים. עשינו טעות

אולם הבעייה היא שהם לא משרתים בצבא. ● **צה"ל לא רוצה שישארו.**
אני חושב שזו טעות. הם צריכים לקבל את כל הזכויות כאזרחים, אך גם למלא את כל החובות כאזרחים, למרות שהיום יש אפלייה סמויה כלפי הערבים. ● **איך אתה מקבל את העובדה שיש יהודים שלא משרתים בצבא?**
גם זו בעייה רצינית. לדעתי צריך לחייב את כולם לשרת. הבעייה היא פוליטית בעיקרה.

■ ■ ■

● **איך אתה חי עם זיכרון השואה ועם מה שאנחנו עושים בשטחים?**
מה שאנחנו עושים זה לא מה שהגרמנים עשו לנו. אבל אני מוטרד שיש גילויים חריגים, וצריך להתמודד איתם. ● **אני מדבר על העניין המוסרי ועל מאור כהנא בהתפתחות של גוש-אמונים.**

אני חושב שכהנא ויוסי שריד אומרים את אותו הדבר, שאין מקום למדינה דרלאומית. הפיתרון נותן שלהם מנגודים בצורה קיצונית.

● **אני מדבר על כהנא כרב, ומתייחס למוסר היהודי שעליו דיברת.**

כהנא נוגד לחלוטין את המוסר היהודי. הוא נטע זר ביהדות. אמרתי קודם לכן שמי שרוצה מדינת-מיטרה לא יטפל רק בערבים, אלא יפגע גם ביהודים. זו סכנה רצינית.

● **הדמוקרטיה היא ערך מקודש בעיניך?**

לא מקודש, אבל חשוב מאוד.

● **מה דעתך על כך שהצבא סוגר שטחים לתיקשורת?**

אדם חושב, כמה הוא מאמין ולאיוז קבוצה אתנית הוא שייך. יש מקום לפלורליזם חברתי ואיזון אולגוי, והכל במסגרת החוק. קודם לכן צריך לפתור את הבעייה הבערת כיום, והיא השליטה על עם אחר.

● **מה עשתה לך ההתקוממות?**

היא מטרידה אותי מאוד. היא גרמה לי לחשוב שצריך לחפש פיתרון מהיר, והזמן לא פועל לטובתנו.

● **אתה בעד הקמת מדינה פלסטינית?**

לא משנה איך יקראו לזה. מבחינתי יכולה לקום מדינה פלסטינית.

● **במיקרה יוחלט שעל תושבי אלוף-שבות להתפנות, תתפנה?**

אקיים את החוק. אני חושב שאתפנה.

● **תנסה למנוע את רוע הגזירה?**

בוודאי שכן.

● **באילו אמצעים?**

בכל האמצעים החוקיים העומדים ברשותי.

● **הסכנה-שלום עם מצריים הוכיח את עצמו?**

בהחלט כן. עצם העובדה שמ"ר 1973 עד 1988 לא היתה מלחמה עם מצרים, ולא נהרג כגיורה זו אף חייל, מראה שהשלום שווה. העובדות מרבות בעד עצמן.

● **ואתה חושב שעם מדינה פלסטינית, לבשתקים, יוכל להיות מצב דומה?**

לא. השקט יהיה על בסיס של כוח, וכוח הרתעה. יהיה מצב דומה לזה שבדרום לבנון. לערבים אין מה להפסיד, לנו יש. מבחינה פסיכולוגית צריך לתת להם משהו, כדי שגם להם יהיה מה להפסיד. המרחק מעזה לאשקלון הוא כמו המרחק מאשקלון לעזה.

אלי דסה, העולם הזה

בין לפני ביתו באלוד-שבות

יש עוד 612 מיציות, נוסף על מיציות יישוב ארץ-ישראל.

● **אתה מוכן לשבת ולדבר עם איש?**

אני אישית לא מוכן, למרות שאני משוכנע שכל הפלסטינים תומכים באש"ף. אם נגיע בסופו של דבר למשאומתן, נילאץ לשבת עם אש"ף. אנחנו לא יכולים לקבוע את המנהיגות שלהם. שיעשו בחירות ויחליטו מי המנהיגים שלהם.

● **באיזה תנאי תהיה מוכן לשבת עם איש?**

רק כשיודו בפה מלא שהם מקבלים את מדינת ישראל ומכירים בקיומה.

● **גם עם יאסר ערפאת?**

כן, גם איתו. בתנאי שכל מנהיגות אש"ף תכיר בנו. אני לא מאמין שזה יקרה. אני מקווה שאתכרה.

● **אתה יחיד-סגולה בקרב אנשי גוש-אמונים?**

אינני חושב. הבעייה היא שגוש-אמונים הוא נגד כל פשרה טריטוריאלית, לא נגד משא ומתן. גם שמיר נגד פשרה טריטוריאלית.

● **אתה בעד ועידה בינלאומית?**

אני מוכן לקבל את הטכניקה הזו, למרות שאני חושב שלא ייצא מזה כלום, ולא תהיה בזה כל תועלת. אם זה האמצעי היחיד, אני מוכן.

● **אתה מדבר על פשרה ומכריז על עצמך כאיש ימין קיצוני, איך זה משתלב?**

אני מדבר על ויתור על חלק קטן מהשטח. למי שיש שטח — זה כלום, למי שאין כלום — זה משמעותי. זוהי פשרה. אני לא איש ימין קיצוני.

● **היכן אתה ממוקם במפה הפוליטית?**

בין הניצים במפלגת העבודה, לבין המתונים בליכוד. אהור אולמרט ויצחק רבין יכולים לייצג אותי. אבל אם אני מצביע בעד רבין, יש בחבילה שלו גם חיים רמון, ואם אני מצביע בעד אולמרט, יש בחבילה שלו גם כמה ליצינים שאני לא מקבל.

● **מסר אחד עקרוני הוא סובלנות. לא משנה מה**

זה אחד הגילויים הלא-דמוקראטיים של המצב הקיים. יש כאלה שיטענו שזה כורח המציאות, בטווח ארוך זה יביא לנו נזק רב.

● **אתה צופה מילחמת-אזרחים?**

לא, אבל אני צופה חוסר אחדות כתוצאה מהמצב הקיים. המצב משפיע על כל התחומים בחיינו, ולא רק על המצב הפוליטי.

● **אתה מעריץ את המצב שלפני מילחמת ששת-הימים?**

לא, ולוא רק בגלל העובדה שהעברנו את הוויכוח מגבולות החלוקה לגבולות 1967.

● **איך הרגשת כשהתגלתה המחתרת היהודית?**

קשה מאוד. הרגשתי שנעשתה פה טעות גורלית. אנשים נקלעו למצב איום כתוצאה

„כשאחיה מהמר על כל הקופה, אתה עלול להפסיד את כולה“

מהמצב. אינני מאשים את המצב, אני מאשים את האנשים, שלא קראו נכון את המצב ונטלו את החוק בידיהם.

● **מה אישור את הקמת המחתרת?**

האמונה הקיצונית שאנחנו מסוגלים להשיג כל דבר ולמשל כל מטרות. הם נגדרו אחרי אידאולוגיה שלא היתה מעוגנת במציאות.

● **כאישי-חונד, מה צריך להסביר לנוער ועל בירכי מה יש לחנכו?**

מסר אחד עקרוני הוא סובלנות. לא משנה מה

אלי דסה, העולם הזה

בין בעת הראוין

בהתחלה לא הועתי לנוש-עציון מחוך אידאולוגיה

אחרי מילחמת ששת-הימים שלא הרסנו את מחנות-הפליטים. צריך לשקם אותם, אבל הם יהיו אזרחים זרים.

● **מה אתה רוצה למנוע מהם?**

את האפשרות לבחור ולהיבחר. זו הבעייה. אם יכולתי לתת להם את כל הזכויות, הם יתפכו לרוב במדינת היהודים.

● **אתה רוצה שיהיו אזרחים מסוג ב'?**

לא אזרחים מסוג ב'. שיהיו כמו הישראלים שחיים בנידור, או בכל מקום אחר מחוץ למדינת ישראל.

● **הם לא אזרחים.**

נכון, שיהיו תושבים זרים.

● **איזה דרכון יהיה להם?**

כפי שיש להם דרכונים ירדניים מיוחדים. המדינה שתקום תיתן להם דרכונים משלה, דרכון פלסטיני.

● **ומה יהיה על ערביי ישראל?**

אני חושב שהבעייה עם ערביי ישראל היא קריטית. הם אזרחים שווים זכויות.

● **מדוע קריטית?**
לא הייתי רוצה לשנות את הסטטוס שלהם,

אני לא יכול לקיים את כולן, צריך לשקול מה עדיף. כרגע הרברים לא הולכים בחד. יש בעייה בקשר ליחסים שבין אדם לחברו, ולא רק בעייה של בין אדם למקום. יש לזה השלכה עלינו, בין היהודים לבין עצמם.

● **כיצד הדבר בא לידי ביטוי?**

אין בעייה להציב חיילים בכל מקום, כדי לגרום ערבים לרעוד מפחד, אבל פירוש הובר הוא הקמת מדינת-מיטרה. ומי שעושה דבר כזה לערבי, יתכן, ובסופו של דבר, יעשה זאת גם ליהודים שאינם נראים בעיניו. אני לא רוצה להגיע למצב כזה. אני רוצה להקדים תרופה למכה.

● **אתה מוכן להגיע לפשרה, גם אם יפנו יישובים יהודיים?**

זו שאלה קשה. עקרונית אני נגד פינוי יישובים, אני בעד זכות יישוב ארץ-ישראל, ולכן, מי שירצה להמשיך ולחיות בשליטון ערבי, זכותו להחליט.

● **אתה מדבר גם על יישובי גוש-עציון?**

עקרונית אם יוחלט להחזיר את האזור, אז כן. אולם אני מתנגד להחזרת כל שטח יהודי.

הקיבוץ עובד בשכירות

קיבוץ נחשבים, ליד עתלית, חייב חובות כבדים לגורמים שונים, ובעיקר לאיגוד הקניית האזורי. האספקה לקיבוץ נסגרה, ונראה היה כי הוא יפוק. התק"ם מצא פיתרון מקורי. קיימת חברה בשם "צור ופיתוח" השייכת מחציתה לסוכנות היהודית, רבע לתק"ם ורבע לחברת עובדים. "צור ופיתוח" תנהל את הקיבוץ, וחבריו יעבדו כשכירים עבור החברה. נראה כי הבעיה של הקיבוץ היתה ניהול גרוע של ענפי המזק. "צור ופיתוח" המנהלת כמה חוות חקלאיות, תפתור את הבעיה.

איש-עסקים נאצר
מונע מלבוא לישראל

המודעים לרכוש הרב שלו ברחבי העולם, הודיעו לו כי לא יחרשו לו אשרת-תייר, ואם רצונו לבוא לאמריקה עליו לקבל אשרה כתייר הגר דרך-קבע באמריקה. המשמעות היא שיהיה עליו לשלם באמריקה מיסים על הכנסותיו ברחבי העולם. נאצר אינו מעוניין בכך, והוא שגר את שרותי המישרד האמריקאי של ירושלים-ישראל לטפל בנושא.

קשיים לת"ר ז'ק נאצר

איש-העסקים ז'ק נאצר, החי באמריקה כתייר, ושמקום מגוריו הוא כפי-ליפנים, הוא בין היתר הבעלים של הבנק הבינלאומי הראשון. אישור שנתן לו בזמנו בנק ישראל לרכוש את הבנק עורר שאלות, שכן נאצר יצא מישראל ונמנע מלשוב לכאן.

איש-עסקים אברון
שוחף לשעבר

במשך שנים רבות. הוא היה שותפו של אפרים אברון, בעל חברת-הבנייה שהתמוטטה, פאן-לון. שניהם הקימו את רשת-המלונות של פאן-לון, ובתקופת השיא של המחלקה של בנימין זיגל הוא התעניין במעשיה. אחרי הרדת ידיו של נאצר בפיליפינים, הורדו פרדיננד מרקוס, מעדף נאצר לגור בניו-יורק. האמריקאים,

וכרובי עובד בנמל-התעופה. הוא פנה בתלונה ללישכת עורכי-הדין, אולם עורכי-הדין הסכים לשלם לו פיצויים בשווי 5000 דולר, והתלונה בוטלה. בינתיים, לפני כמה חודשים, פיגרו שותפיו בכיכר-מילנו בתשלום על חשבון החומרים שקיבלו ממפעלי הסלטים שלו, ואחרי-כך הודיעו כי ברצונם לפרק את השותפות. כרובי תבע 100 אלף דולר תמורת חלק בשותפות (30%), הודיע על ביטול הזיכיון שהיה להם, הגיש נגדם תביעה על הפיצויים בתשלום בסך 91 אלף שקל, והשיג מבית-המשפט ציר-מניעה נגדם, בהתאם לחוזה-הזיכיון שעליו חתמו, לפיו אסור להם לפתוח במקום חשק המוצרים דומים. כן עליהם להודיע ברבים כי בוטלה מיסעדת מי ומי במקום.

מיסעדת מי ומי בירושלים, שעשתה רעש גדול בגלל דרישת הרתים לסגרה בשבתות, פועלת היטב. בשבוע שעבר נפתחה עוד מיסעדה באילת, ובעוד שלושה חודשים תיפתח מיסעדה ברמת-גן, ולאחר-מכן מיסעדה בפתח-תיקוה.

כרובי מכין עתה הקמת רשת של מני-סיומי, של מיוזגנים לפלאפל וחומום. לפני כמה חודשים סיים את ההתירינות עם לני לונגראוב על המגיע לו תמורת יציאתו מהעסקים בלוס-אנג'לס. כרובי יקבל 155 אלף דולר, מהם כבר קיבל 50 אלף.

עבריי-נמלט גניש
אין הסגרה על עבירות-מס

אם מבקר המיסטרה אינו עסוק מדי בנושאים אחרים, יש לו עוד נושא לחקור.

"אסותא" תעבור לאיכילוב

שלמה (צ'יץ') להט מסר לחברת בל' את האפשרות לרכוש 70 דונם של אדמת העירייה ליד בית-החולים איכילוב. בבל הוצה להעביר לשם את אסותא, שבבעלותה, ובשטח של אסותא לבנות בתי-דיירות.

כרובי שגר מייד מקום ליד בית הקברות בקריית-שאל, והפך אותו למי ומי פרדי. המקום משגשג וגורף 250 אלף דולר בחודש. המקום הקודם, בצהלה, הושכר לכמה מעובדי מי ומי בדרך פתח-תיקוה, המפעלים מיסעדה בשם 206 בארלוורוב פינת דיזנגוף. הם קראו גם למקום זה 206. במקביל להקמת המיסעדה החדשה בקריית-שאל התחיל כרובי להקים בית-חרושת לסלטים ביבנה, בהשקעה של 750 אלף דולר. המקום התחיל לייצר בינואר 1986, ומחזורו כיום 7.5 מיליון דולר. המיפעל כשר כולו, ומספק גם לרשתות-השיווק. המיפעל הקרס ברחוב תוצרת-הארץ בתל-אביב אינו כשר.

אחרי פינוי מי ומי בצהלה חוייב כרובי, עם שותפיו הקודמים, לשלם תוספות לרמיה-שכירות ששלמו. עד אוגוסט 1984, שבו פורקה השותפות, היה צריך לשלם 150 אלף דולר, ואילו מומן זה והלאה על כרובי לבדו היה לשלם 180 אלף דולר.

כרובי הגיש תביעה נגד המשכירים על אובדן מוניטין כתוצאה מאובדן העסק, וכן על-ידי שחיתות חוזה-ההשכרה. כרובי התיימר לתתם כבעל השטח, בעוד שבתביעה הוכח כי המקום היה של אשתו ואביה, ולא היתה לו זכות לפעול בשמם. כן הגיש תביעה נגד עורכי-הדין יעקב ברסלר, שכתב בחוזה-השכירות זמן בלתי-מוגבל, בעוד שבטיוטה שכרובי מסר לו (50 אלף דולר) נכתב "השכרה ל-50 שנה". התביעה הכוללת היא בסך 2.5 מיליון שקל.

כרובי ביקש קיזוז חובו למשכירים מהסכום שהוא תובע, ונקבע ריבן 5-ביוני בעניין זה.

המשכיר, שהיה לו ביד פסקדין שלפיו על כרובי לשלם, ביקש להכריז עליו כעל פושט-רגל, והוציא נגדו צו עיכוב-יציאה מן הארץ. כרובי מצידו הגיש התנגדויות והפקיד ערבויות לביטול צו-העיכוב-יציאה. עורך-הדין שהשיג את הצווים שכתב לכתלם,

למה אין המיסטרה מבקשת להסגיר את גניש?

גניש כבר ביקר כבראזיל, ומתכוון לעבור לשם עם ידיו נים מיוזר, חיי, ססייע לגניש לקבל את הגריד קאר. כשנשאלו ראשי מסי-הכנסה כאן מדוע לא יבקשו את הסגרתו של גניש, שהוכרו כעבריי נמלט, ולא התייצב למישפטים שמנהל נגדו מסי-הכנסה הם השיבו כי אין הסגרה על עבירות מסי-הכנסה.

מרוע, אם כך, המיסטרה אינה מבקשת הסגרה, על שלא התייצב למישפט באישום שהוגש נגדו על החזקת סמים בביתו?

שילטונות-ההגירה במיאמי מסרו כי החליטו לגרש את שלום גניש מארץ-צות-הברית, בגלל העלמת עברו הפלילי בבקשה לרישיון-עבודה (גריד קאר). לא הועילה לו העובדה כי הציג מיסמכי בנק במיאמי, המורים כי הפקיד שם ארבעה מיליון דולר. אבל, אמרו השילטונות, מכיוון שמדינת-ישראל לא ביקשה את הסגרתו, הוא יוכל לניסוע להיכן שירצה.

מי ומי ב"מי ומי"

ידיעות בעיתונות מוסרות על מאבקי המתנהלים בין משה כרובי, מנכ"ל ובעל מיפעל-הסלטים ורשת-המיסעדות הירועה מי ומי, לבין שותפיו שונים שלו בעבר. כרובי, שהוא, אולי, איש-המיקצוע הטוב בישראל בתחום המיסעדות, החל בדרכו כסתייקה בדרך פתח-תיקוה עם שני שותפים, גרשון סורמן ואברהם קרני. העסקים צלחו, והשלושה פתחו מיסעדה בשם מי ומי בצהלה. את המקום שכרו משבתאי ב"בסט, בהסכם שנכתב על מפת מיסעדה.

המיסעדה הפכה אף היא לבונגוה. כרובי השאיר את העסקים לשותפיו, פנה ללוס-אנג'לס והקים שם רשת מיזלות פלאפל וחומום בשם מי ומי בשותפות שווה עם לני לונגראוב, בעל הפסלת אילנה גור. במשך חמש שנים שהם שם, מכר את חלקו ללני וחזר ארצה.

עם שובו, לפני ארבע שנים, פתח מיסעדה בחיפה, והקים מיפעל לייצור סלטים למיניהם כדי לשווקם לרשתות. שני שותפיו חששו מההתפשטות המהירה, וחתכו את השותפות. כרובי נשאר כשברשותו המיסעדה בצהלה ומיפעל-הסלטים, לשניים נשארו המיסעדה בדרך פתח-תיקוה והזכות להקים עוד מיסעדה בגוש דן בשם מי ומי. הם פתחו אותה ברחוב בוגרשוב. כרובי נכנס לשותפות עם אנשי-הכדורגל משה שווייצר ואביו דוד ופתח מי ומי בכיכר-מילנו.

לפני שנתיים החל סיכסוך עם בעלי המקום בצהלה, שדרשו העלאת רמי-השכירות. כרובי סירב, והבעלים דרשו את פינויו. מאבק מישפטי ממושך הסתיים בהחלטה של בית-המשפט העליון כי החוזה שנחתם בין כרובי לבין בעליה-המקום היה לשכירות לזמן בלתי-מוגבל. מכיוון שבחזיר-מקרקעין חובה היא לציין את תקופת הזמן — כך קבעו העליון — החוזה אינו תקף. על כרובי היה לפנות את צהלה תוך מיספר חודשים.

ועקנין מוכר ידע

ניסים גאון הדיח בזמנו את שמואל ועקנין מטיפול בענייניו, בגלל סיכסוך בנוגע למכירת ידע. כעבור כמה שנים, חזר ועקנין לעסוק בידע.

עד כה היה בלונדון, השקיע בעסקים קומודיטיים בשותפות עם אפרים אילון, אל שווימר ואלקנה גלי.

ייען ועקנין
הקים חברה למיחשוב

נראה כי לא היו רווחים לעסק, שכן החבילה התפרדה. ועקנין עבר לישראל, ועם אילון בל-כר הקים חברה למיחשוב וסחר בידע מתוחכם. בזה יש לו ניסיון.

למה הצת משרד רואה-החשבון?

ידיעה בעיתונות מסרה כי משרדו של רואה-החשבון גרשון ניימן ברמת-גן הוצת. לא ידוע מה הסיבה. גרשון הוא אחיו של יואל ניימן, שנמלט לאמריקה ושנפטר שם. יואל השאיר בארץ חובות, ביניהם 150 אלף דולר וקרן לגורמים בשוק האפור בחולון. יואל ויתר בזמנו על חלקו בירושת אביו ונתן אותו לאחיו גרשון. יתכן כי הנושים רוצים שגרשון ישלם את חובות יואל.

בל"ל מוותר לגולדשטיין

חברת-הבנייה האחים גולדשטיין היא בכינוס-נכסים. החובות לבל"ל מגיעים ל-18 מיליון דולר.

החברה הוקמה על-ידי מי שהיה חבר-הכנסת וראש-הקבלנים, אהרון גולדשטיין. אחרי מותו ניהל בנו, אברהם, את החברה, ולא הבין כי נגמרה תקופת הקשרים והפרוטקציות. החברה המשיכה לעסוק בקבלנות והוציאה סכומי-עתק בלא חשבון. כ-30 קרובי-המשפחה הועסקו בחברה במישות שונות, קיבלו משכורות, הוצאות רות. התברה הפסידה חצי מיליון דולר בהרפת-כס-בנייה בג'מאיקה עם האחים פריצקר.

כאשר ניסה כונס-הנכסים, עורכי-דין מיכאל שפיגלמן, לממש משהו, התברר לו כי כל הרכוש של בעלי-החברה, אברהם גולדשטיין ושתי אחיות תיו הנשואות, לא רשום על שמם. פרט לכמה מכונות לעירובול בטון, לא נמצא כל רכוש.

לפתע גילה שפיגלמן כי אחת האחיות, החתומה על כתבי-ערבויות בבנק לחובות החברה, קיבלה מאביה בזמנו מילגרש בגיבועתים, השווה 3.5 מיליון דולר. גילה שפיגלמן, אולם האחות — הנשואה למרדכי ברש, שניהל את עסקי החבריה — ביקשה סיוע מעורכי-הדין מיכאל פירון. זה טען לפני הנגלה בל"ל כי לקוחתו חתמה על הערבות בלי שידעה על מה היא חותמת. הוא איים בהתנגדויות בכתב-המישפט. בל"ל החליט להסתפק בתשלום של 750 אלף דולר, ולוותר על העיקול.

עמי גלוסקא: "כאילו הרצוג מחעסק כל העת, בחנינות!"

רק אסירה אחת, דיווחו בותרות סוף-השבוע, זכתה בחנינה מידי נשיא-המדינה לכבוד יום-העצמאות. שווייה המעשי של החנינה התבטא בקיצור משך-המאסר בחודש אחד בלבד.

טילפנתי לעמי גלוסקא, המשמש בתפקיד מזכירו של נשיא-המדינה ו"החליף" כמה נשיאים. שאלתי אותו האם הנשיא הנוכחי החליט להחמיר.

אני חושב שהמידע שפורסם בהבלטה אינו נכון. השנה לא היו חנינות מיוחדות לרגל יום-העצמאות, בגלל מה שמכונה "חנינות לרגל שנת ה-40". יש ועדה, הפועלת והממליצה על חנינות לאורך כל השנה. החל בפברואר, התחילו להגיש המלצות לנשיא. בסך-הכל היו כ-30 חנינות.

● **יחסית לנשיאים הקודמים, חיים הרצוג הוא נשיא חנון ורחום?**
לא, אין להנחה הזאת כל יסוד. באופן סטטיסטי, אין שום הבדל מהותי בין תקופת-הנשיאות של הרצוג לבין תקופות-הנשיאות הקודמות. אבל מכיוון שבכיוון הרצוג היו חנינות מאוד מפורסמות — השב"כ, המחותרת — נוצר רושם מוטעה, כאילו הרצוג מתעסק כל העת בחנינות...

חנינות

● **בדרך-כלל, נהוג לחשוב שהנשיא הוא רק חות' מתיגומי בהליך החנינה.**

לא, לא מדויק. הנאשם הוא זה שיוזם את בקשת-החנינה. הבקשה נשלחת למישרת-המישפטים במיקרים של עבירות אורחיות, ולמישרת-הביטחון במיקרים צבאיים. או נפתחים מה שמכונה "תיקי חנינה".

אנחנו מבקשים חוות-דעת רפואיות, או פסיכיאטריות, או ביטחוניות — לפי הצורך. אלה מועברות לשרה-מישטרה או לשרה-הביטחון, המצרפים את המלצותיהם. ברוב המיקרים, הנשיא מקבל את ההמלצות, אבל היו בהחלט מיקרים שבהם ההמלצה לא נראתה לנשיא — לקולה או לחומרה.

● **ואז?**
ואז הוא העדיף שלא להמליץ על דעת עצמו, אם כי זה על פי סמכות. במיקרים כאלה הוא מחזיר את התיק לעיון מחדש. (דפנה ברק)

עמוס אמינר: "א'ך ה'ג'יע ל שם אלוהים? מ'ישהו התבלבל!"

היה יום-העצמאות. היה מימנן. היו מזמנים, היו חיי' לים, היתה מסכת, היה קהל והפעם היה שם אפילו אלוהים בכבודו ובעצמו.

בכל שנה, ביום העצמאות, זוכרים את הנופלים וקוראים את ה"זכור". כל שנה אומרים "יזכור עם ישראל את בניו ובנותיו..." השנה השמיטו את עם ישראל, ושמו במקומו את אלוהים. "יזכור אלוהים את בניו ובנותיו..." קראה הקריינית דליה מזור.

התקשרתי מייד עם האחראי על המיפנן, העיתונאי ואיש-הטלוויזיה עמוס אמינר, ושאלתי מי החליף את עם ישראל באלוהים.

אני בעצמי לא מבין איך זה קרה. הרף עם ה"זכור" הגיע אלינו מוועדת מישרת-החנינות של צה"ל, דליה מזור קראה מה שכתוב שם. אני מניח שמישהו התבלבל שם.

● **היתה חזרה גנראלית. לא שמתם לב לאלוהים בזמן ההחזרה?**

יום-העצמאות

אני חושב ששמעתי את זה, אבל הייתי כלי-כך עסוק שלא נתתי לזה את דעתי.

● **דליה מזור?**
היא קיבלה דף וקראה אותו. זה לא מתפקידה להתווכח עם טכסט.

● **מה שאתה אומר הוא שכבר בחזרה שמו לב לעניין, ואף אחד לא שאל בלום?**

אני שמתי לב לזה רק כשראיתי את המיפנן בטלוויזיה. גם לי זה הפריע, ואני מכין שלעוד הרבה מאוד אנשים. התקשרו אליי רבים בעניין זה. בעצם, די מרגיז אותי שעבדתי על המיפנן הזה חצי שנה, וכל מה שאומרים לי עכשיו זה למה ב"זכור" אמרו אלוהים.

● **בנראה אלוהים נגב לך את ההצגה.**
את זה את אמרת. (דניאלה שפי)

גיני פרס: "הכל מזוייף כאן! כולם בני-זונה!"

ביום העצמאות ה-40 למדינת-ישראל פגשתי בגרשון ("גיני") פרס, "האח של" שימרון. הקבלן העליון ריתק אותי באימרות-השפר שלו על המדינה. כולו שפע סארקזם. שאלתי אותו לפרס הסארקזם הזה.

זה לא מתיישב לך, אהה, עם זה שאני אח של שימרון פרס?

● **מהו בעצם טענתך העיקרית נגד ישראל ביום-הולדתה ה-40?**

החברה הישראלית סיגלה לעצמה מין פומפוס, כיסוי של שמליץ. יש כאן, בישראל בת ה-40, כלי-כך הרבה ויוף, וזהו תהליך ההולך וגובר, הולך וגובר.

● **על איזה תהליך בדיוק אתה מדבר?**

עצמאות

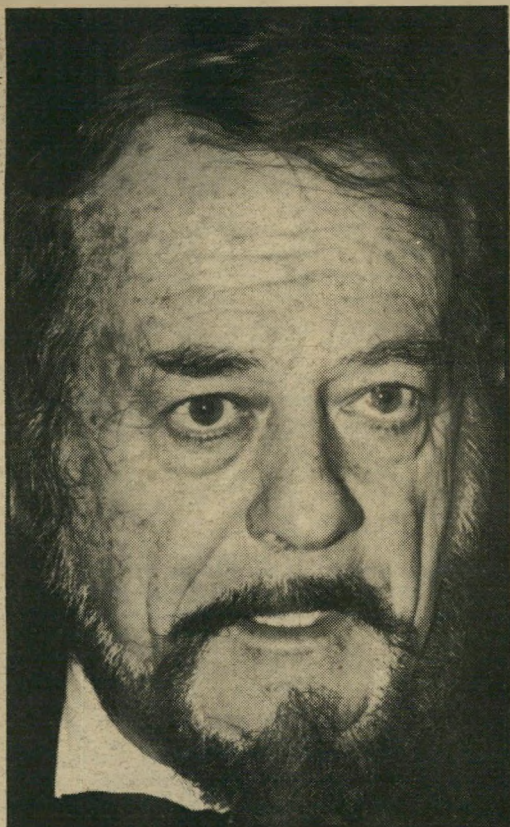
אני מדבר על תהליך הזיוף שאנשים מופיעים בהטפות פוריטאניות, כשכולם בני-זונה כל אחד מנסה להשכיב כאן כל אחת ולהתגאות אחרי-כך בכיבושיו. אני אומר: עשו מה שעשיתם, אבל בלי מעטה של צניעות! היו הגונים! בהתחלה התגאינו בדמות הצבר הדוגרי, הישר. התפעלנו מכך שהוא לא דיבר בשפה יותר מדי מעודנת. ופתאום הכל הפך מזוייף.

● **אני שומעת בקולך אכזבה?**
זה לא שאני נשמע מאוכזב: אני מאוכזב! אני באמת מאוכזב! האכזבה הזאת החמירה בשנים האחרונות.

● **הצהרות מעין אלה לא יגרמו למתחים במיש' מחה?**

כן, יש להניח. בעבר זה גרם. שמעון התרגו לקרוא את דבריי. ועלי-כן אני נזהר, נמנע מלדרוך על יבלות מישפחתיות. (דפנה ברק)

אבי ולדמן, העולם הזה

הרצל ליפשיץ:

„באוגוסט יהיה עימות צבאי עם מדינה ערבית!“

בחודשים האחרונים אנחנו אומרים זה לזה במקום שלום „נו, מה יהיה? ולאיש אין תשובה. והיום אני קוראת ששר-הביטחון המצרי לשעבר, עבד-אל-ע'אני גאמסי, חוזה עימות צבאי בין ישראל לעולם הערבי. מה נשאר לי, מלבד לפנות לאסטרולוג הרצל ליפשיץ ולשאול אותו מה יהיה?

לפני שנה כבר חזיתי את הצרות של היום, בספר שכתבתי.

● **אני מאוד מצטערת שצדקת. מה אתה חוזה מהיום והלאה ב-1988?**

המהומות כשטחים ימשכו לעת עתה. בחצי השני של השנה, משהו כמו אוגוסט-ספטמבר, תצטרך ישראל להתמודד עם מדינה ערבית אחת או יותר, מבחינה צבאית. אבל ישראל תנחית מהלומה צבאית, ובוודאי יבוא הסוף גם על הצרות בשטחים.

● **כלומר, אתה לא רואה הקמת מדינה פלסטינית בזמן הקרוב?**

אני לא רואה את זה השנה, וגם לא בשנה הבאה.

● **ואתה רואה מילחמה עם ארץ ערבית אחת או יותר?**

לא אמרתי מילחמה. עימות צבאי.

● **יש לך גם חרשות טובות לשנה זו?**

כוכבים

בסוף השנה הזאת תגבר העליה. גם מברית-המועצות וגם מארצות-הברית. העליה מארצות-הברית תהיה ממש המונית. גם בגלל המצב הכלכלי שם וגם בגלל גלי אנטי-שמיות, שישטפו את אמריקה. אני רואה שער 1996 יתווספו בין מיליון לשני מיליון עולים מארצות-הברית.

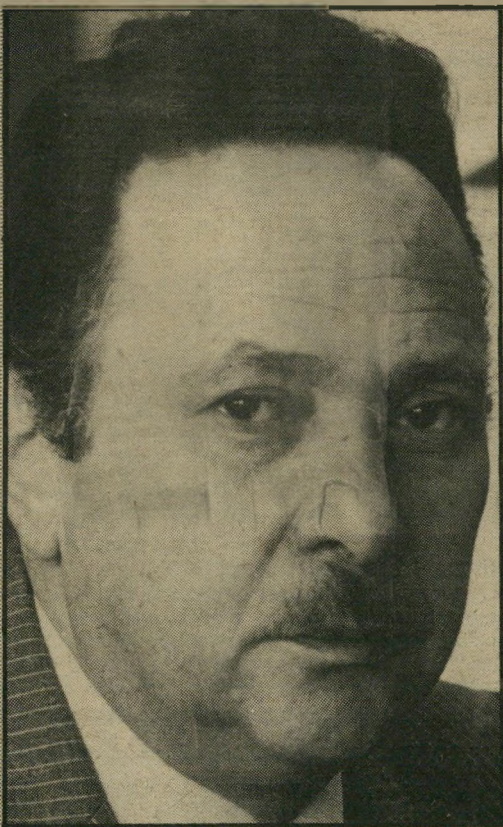
● **ומה עם המיתון, שכולם מדברים עליו?**
לא יהיה שום מיתון. להיפך. יורום שפע של כסף לארץ. יהיה גידול משמעותי בייצוא. לא צריך לדאוג למצב הכלכלי.

● **יש בחירות השנה. יש לך תחזיות?**
אני רואה נטייה קטנה ימינה. אבל זוהי נטייה לא-משמעותית, ולכן מחוסר ברירה תקום שוב ממשלת אחדות לאומית.

● **עכשיו אני לא יודעת אם אני רוצה שתצדק בתי חזיות שלך או שלא תצדק.**
זו באמת הבעיה שלך.

(דניאלה שומי)

עוז קרן

איתן אבניאון:

„ז'רגון נוצר כדי לתת רגש-נחיתות לאחרים!“

ראיתי כבר את שובר-הקופות „זול סטריט“, ואני מוכר רחם להודות שלא הבנתי את הז'רגון הפיננסי המהווה חלק גדול בדיאלוג ברסט.

האיש שישב שורה אחת לפני, לעומת זאת, ידע בדיוק מתי לצחוק ומתי להרצין. אחרי-כך נודע לי כי האיש, איתן אבניאון, מנחה לזימון-עסקים, הוציא בדיוק השבוע, בהוצאת „מקמילן“ היוקרתית בארצות-הברית, מילון פיננסי בשפת האנגלית. מה זה מילון פיננסי, שאלתי את אבניאון, ולמי הוא נועד?

זהו מילון הנותן לאנשי-עסקים הגדולים תמציתיות על ז'רגון הרווח בעולם-העסקים.

● **כמה מושגים כאלה יש, שצריך לאסוף אותם במילון?**

במילון שלי יש כ-6000 מושגים. יש שם מושגים על כנקאות, ניתוח דוחות, פיננסים, כלכלה, מיסוח, ניירות-ערך, השקעות.

● **אז למה דווקא לשוק האמריקאי? או אולי עניין עירך עניין מר?**

הפנייה אלי הייתה מהוצאת סקמילן, כאמצעות בית-ההוצאה הידועה. הם פנו ואני נענית.

● **ואחרי השוק האמריקאי יגיע תורנו?**

בתחילה הקדומים עומד לצאת הלסקיקה הפיננסי בצורה מורחבת בעברית. הוא יהיה מתאם לציבור-הישראלי, שהרי כל אחד הוא פיננסיאר מרופס.

● **למה יש צורך בהרגון? למה אי-אפשר להבין בשפת-בני-אדם?**

לז'רגון יש תמיד שתי מטרות עיקריות. אחת היא לתת רגש-נחיתות לאדם מן הצד, שאינו מבין על מה אתה מדבר, והמטרה השנייה היא קומתיקאציה מהירה. כלומר, במקום להסביר מושג

כלכלה

כאופן רחב, אומרים מילה אחת, וכולם יודעים למה אתה מתכוון.

● **תן דוגמה.**

את יודעת מה זה כשאומרים בבורסה על מישור שהוא „רוב“ או „שור“?

● **אני אסילו לא יודעת מה זה בורסה.**
מצדד, בנראה קשה במיוחד. אבל ידוע למי שיועצים מה זאת בורסה ש-„רוב“ הוא פסימיסט ו-„שור“ הוא אופטימיסט. ויש, כמובן, הרבה מאוד דוגמות. תסראי את הספר.

● **מי יקנה את הספר שלך?**
אני מניח שקודם-כל סטודנטים. וכמובן אנשי-עסקים ומנהלי חברות ואנשים שיש להם מניות, הרוצים לדעת לקרוא את המדורים.

● **והסוכבים?**
סוכבים גם.

(דניאלה שומי)

ציון צמיר, העולם הזה

אורי מלמיליאן:

„תמיד דחפתי ועודדתי את אלי אוחנה!“

„זה הרגע הכי גדול בקאריירה שלי!“ הצהיר כוכב-הכדור רגל אלי אוחנה, שעלה לגמר גביע-אירופה למחזיקות גביע בכדורגל עם קבוצתו, מכלן. שוחחתי על כך עם מי ששיחק לצידו בעבר בקבוצת בית-ר ירושלים, אורי מלמיליאן.

● **זה אכן הרגע הכי גדול בחייו של שחקן-כדורגל ישראלי?**

אני לא יכול להרגיש מה שהוא מרגיש. אני הרי לא יכול להגיע לרגע הזה, כי אני לא משחק באירופה. חלום-חיי של כל שחקן כדורגל הוא לשהיך בקבוצה מיקצוענית. לא, לא רק בגלל הכסף, אלא פשוט לראות פעם אחת מה זה כדורגל מיקצועני, ולא כמו אצלנו.

כדורגל

● **חצי חובבני?**

אצלנו זה לגמרי חובבני.

● **הרגע הגדול של אוחנה, חברך לשעבר בקבוצה, עורר בך, אולי, מעט קינאה?**

אילו הייתי מנסה באירופה ולא מצליח — אז אולי הייתי מקנא בו. אני תמיד דחפתי ועודדתי את אלי, שיילך לשחק בקבוצה מיקצוענית. אין בינינו תחרות: כשהוא היה בנערים, אני כבר שיחקתי בבוגרים. תמיד עודדתי אותו.

● **מדוע לא עודדת את עצמך לאותו הביוון?**
לי היה קשה לעזוב את הארץ משתי סיבות: דת וכשרות.

● **בכל זאת, כשישמעת על אוחנה, זה לא עשה לך צביטה קטנה בלב?**

לא, אין לי שום צביטה קטנה בלב. יש לי צביטה גדולה עלי-כך שאין אצלנו כדורגל מיקצועני.

תדרוך

חובה לראות:

תל-אביב: הקיסר האחרון, להתראות ילדים, עיניים שחורות, המבצר הנוסתר, לילי איב, מוכת ירח, מלאכים בשמי ברלין, זאן דה פלורט, **ירושלים:** כס הדמים, להתראות ילדים, מוכת ירח, טוטסי, עיניים שחורות, **חיפה:** הקיסר האחרון, להתראות ילדים, מוכת ירח.

תל-אביב:

*** **הקיסר האחרון** (נת ותכלת בחל' אביב, בריטניה, מוצג גם כרביאור בחיפה) — סיפור עלייתו ונפילתו של הקיסר האחרון של סין, פריי, כקורבן תעלועי ההיסטוריה ומשחק הכוחות הפוליטיים בעולם. חוויה אסתטית מר- הימה בזכות הצלם ויטוריו סטורארו שגם קיבל

שחקנית סופונובה בסרט עיניים שחורות

שחקנית אואהארה בסרט המבצר הנוסתר

אוסקר על כך, אחד מתישעת האוסקרים שגרף הקיסר המלכותי הזה.

*** **המבצר הנסתר** (לב, יפאן) — מצחיקון, שהוא מופת קולנועי, ששימש אורים ותומים לג'ורג' לוקאס כאשר הפיק זה את מל' חמות הכוכבים. גנרל מובס צריך למלט נסיכה דרך ארץ אויב בעזרת שני פשוטי-עם תאב- בצע, אבל ערמומיים לרועמה. טושירו מיפונה הוא הגנרל כמלוא עוצמתו.

*** **לילי איב** (פריי, ארצות-הברית) — עוד יצירת-מופת עתיקה, המעיכה בוהרה ובי- חמדת-נעוריה על כל מה שאפשר לראות היום על הכד. גירסה אמריקאית של לוביטש, התוקע סיכות בחברה הנהנתנית האמריקאית הן בריא- לוגים והן בקטעים קומיים בלתי נשכחים. הנרי פונדה הצעיר אוכל הרבה תפוחים מיריה של ברכה סטנוויק המקסימה והשנונה.

*** **עיניים שחורות** (מוס'און, איסל' יה) — תמונות מרהיבות, עידון של חסינה, מיסחק של גאון. אגדה של צ'כוב שאומצה בהרבה אהבה על-ידי ניקיטה מיכאלקוב, משורר-בימאי, ומבוצעת בלוליינות על-ידי מארצ'לו מאסטרד יאני. אלנה סופונובה, האהובה הרוסיה, הזמנה לכהן בצוותה-השופטים של פסטיבל קאן הקרוב.

ענדה פיינרו

העולם הזה 2643

סונטת

אלן

איליין סטריץ: מיסחק ראוי לאוסקר

אמה האמיתית של מיה פארו, (ששיחקה גם בחנה ואחיותיה), את אמה בסרט.

אבל עלילת-הרצח איננה העיקר, כי אם תודוך להציג מס' כתייחסים צובניים מתוסכלים, אהבות שלעולם אינן באות על סיפוקן באווירת-עצב אינסומי של סונטת סתיו. ובמרכז עומדת האם הדומיננטית, אישיות שתלטנית, בעלת חוט' שידרה מפלדת אל-חלד, המעוצבת על-ידי איליין סטריץ, ושאינה מסוגלת לעכל את העובדה שבתה אינה חזקה כמותה.

ונסה גדג' ואנטואן הובר: מציצים בגדולים

מה שלא מוצא חן בעיניו. הוא מטפס על גג הכנסייה ומשתין דרך המרזב. הוא מגלה את האכזריות שבחסי אהבים חמק' שים זה על זו את החיים (ריצ'ארד בורינג' בתפקיד פלו ואנמן בתפקיד מארסל, שניהם מצויינים) ואף מצליח לגרום לשניים שיתפייסו.

ולא רק הוא לומד על החיים, על הסביבה, על החיות ועל הטבע, גם המבוגרים, שלמעשה התנהגו כילדים, בהענישם זה את זה, השכילו. אין ספק ששרט קטן-גדול זה שווה צפייה.

מארושקה דטמרס: אשרי הגפרור

ללב, אבל היא לא מצליחה להוסיף נתונים שניים במחלוקת, שהיו עשויים לעשות את דמותה מרתקת יותר. אולי לא רצח מנחם גולן להיכנס לעימות עם אנשים חיים ולפתוח פצעים פתוחים, אבל ברור שיש הרבה יותר בטרזאגדיה של חנה סנש, בחוצאתה להוציא החפזה והמרושעת, בשמועות על הלשנתם של יהודים, באכזריותם של ההונגרים, ובאנטי-שמיות המגמ' תית שלהם שלעיתים עלתה על זו של חגרמנים. אבל האמת — שעתיים וארבעים דקות בלא רגע משעמם. וזה הישג.

ספטמבר (טיילת, תל-אביב, אר' צות-הברית) — האמריקאים לא אהבו את זה. עובדה, אמילו לא הציעו שחקנים מתוכו לפדסי ה' אוסקר והיו לבחות שניים שהיו ראויים לכך בהחלט — איליין סטריץ' ודנהולס אליוט. שני אלה משחקים משיכמם ומעלה בהרכב קאמרי של שחקנים מצויינים — מיה פארו, דיאן ויסט, נ'ק וורדן וסם ווסרסטון.

אבל האמריקאים אינם אהבים לראות חיים שנהרסו בגלל רפש הוליוודי ומתעבים ממש את העובדה שילדה נאלצת לסבול מחטאי אמה הכוכבת. וזה בדיוק מה שעמד ביסוד הסיפור הצנום כשלעצמו. מיה פארו מגלמת את לין השב' ריזית, שאינה מסוגלת לחזור לעצמה אחרי שחיסלה את ה' מאתב של אמה, דיאן (איליין סטריץ'), כשהיתה בת 14. ה' ילדה לא נכלאה, אך שילמה על הטרזאגדיה בבקעים שניקרו בנפשה. מזכיר משהו! — בוודאי. וזה סיפורה של לנה סרנר ומאהבה יוני סטומפנאטו שנרצח בסכין-מטבח על-ידי בתה, שריל קריין.

מעניין, בלי כל ספק, מה באמת משך את אלן לנצל רכילות הוליוודית, אחרי שחנה ואחיותיה וימי רדיו הצטיינו בעידון של חרטינה ולא טרפו קלפים מיסמחתיים בהיסטוריה. שמא התמנה לעמדת אמה פארו עם אמה במציאות על חוד-התער של יחסי אהבה-שנאה? — שהרי בגירסה הראשונה של הסרט, שנזרקה לפח על-ידי אלן בעצמו, שיחקה מורין אוסאליבאן,

להתבגר משמע

להתפייס

חופשה בכפר (לב, תל-אביב, צרפת) — אמנם קצת באיחור מופיעה הביקורת על הסרט, אבל אין זה הוגן לוותר עליה, כי הסרט עתיד להישאר על הבד עוד זמן רב, כמין. סלימ' שכזה (הכיניו להפתעות קולנועיות, סרטים קטנים המקבלים לפתע חי-נצח על הבד).

ובכן, מה כה מיוחד בחופשה בכפר — בעיקר חוסר ה' יומרות שבו. הוא מספר סיפור פשוט על ילד, שאמו, שהס' תכסכה עם אביו ועומדת ללדת בקרוב, נאלצת להשאירו לתקופת-הלידה אצל חברתה בכפר.

הילד, אנטואן הובר, שניחן בשפע של קסם, לבד מהיותו הבן הפרטי של הבימאי דאן-לו הובר, אינו שש אלי חופשה בכפר. גידול ארגבים ושחיתותם למאכל נראים בעיניו כמעשה ברברי, כמו גם עריפת תרנגולות. החיספוס הכפרי והמשטמה הגלוויה שבין זוג מארחיו, המענישים זה את זו בלי לאות על מות בנם התינוק, קשים מדי עבור קיבתו העדינה והקירבה היתרה של בית-הקברות לבית-המארחים מפחידה אותו ומט' רידה את מנוחתו.

אבל הטבע הוא המנהך החזק מכולם. בתוך חופשה מאוס ז' לומד הגיבור הצעיר את עובדות החיים. הוא נחשף לחוצפתה ולשוכבותה של חברתו הכפרית הגיגית, מרטיין, (שאותה משחקת ונסה גדג', בצורה אותנטית ומלאת-חן), ולאס-לאס נידבק באומץ של זו ואף מעז למחות ולהתמרד נגד

מיתוס

ישראלי

חנה סנש (שחק, תל-אביב, אר' צות-הברית) — מתנה ציונית של מנחם גולן ליום-הולדתה ה-40 של מדינת ישראל. זה אולי נשמע מלי' צי, אבל זה לא. וזהו אמנם אמונתו של האיש, אחד מאותם מתי מעט שעדיין חושבים על גיבורי-ישראל כעל קודרונות קדושים, נעלים מן החיים, טהורים כוהר הרקיע.

ואכן, אין ספק שמנחם גולן קושר את חנה סנש ואת המונח טוהר. כי הנערה הזאת, שהיתה בת 24, משודרת אינטלק' טואלית, רגישה, בעלת נפש עשירה ונמי יודע כמה כוחות-נפש עצורים, היתה כה צעירה במותה. דמות שאפשר להשוות רק עם ז'אן דארק, כי היום כבר אין גיבורים כאלה בנמצא, ובגיל 24 הנערות כבר בדרך-כלל אינן כה תמימות.

וזהו ביאוגרפיה היוראית שכבר לא רואים כמותה, כשטור' הר הגיבור אינו נתון לעירעור ואין מקום להשגות על גדולתו. אבל הבעיה היא שבתקופה זו, כשכל-כך הרבה מעשי-גיבורה עומדים במבחן, לאחר סירטי מילחמת-העולם ה-2, סירטי וואט-נאם, הלם-קרב ושתי אצבעות מצידון, כבר קשה לראות סרט על גבורה מבלי לשאול שאלות.

וכאן טמונה חולשתו של הסרט — שכן לא ברור לאיזו משימה בדיוק נשלחת חנה. ואם אכן היתה המשימה מחלל כה גוראי ואטום של הבריטים הרי הגיע הזמן לנתח גם אותו ובוודאי היה יוצא הסרט נישכר מכך. מארושקה דטמרס, המגלמת את חנה סנש, היא לרגעים חמודה ולרגעים נוגעת

מסיבה מעורבת

עוד מסיבת-הפתעה מוצלחת, שני ערכה השבוע, כמעט התפספה בגלל פליטת-פה של עיתונאית. **אנט פלאי** מרשרון החליטה לערוך מסיבת יום-הולדת לבלה דיאמנט, שנולדה כי יום-העצמאות בפאריס ב-1948 ובמשך עשר השנים האחרונות שימשה כמפייקת ברשת האן-בי.י. שבוע לפני המסיבה ניגשה אליה חברה עיתונאית והתנצלה על כך שהיא אינה יכולה להגיע למסיבה. דיאמנט לא הכינה בדיוק על מה מדובר, אך כתוצאה מהטעות נאלצו המארגנים לרחות את המסיבה למועד מאוחר יותר, כדי שהפתעה תהיה מושלמת. בין המפתיעים היו נורית פלד, בתו של האלוף מתי פלד, העוסקת בכתיבה, לילית נגר, המאפרת עדה לזרוביץ שנסעה לאירופה, והפסלת אילנה גור, שבאה בחברתה של אלישבע גיבלי. את המתנה היפה ביותר קיבלה דיאמנט מהמארגנים, שהעניקו לה שטיחיקר בעיצובו של הצייר סלבורד דאלי.

אנט פלאי-שרון
לריקוד. בעלה שמואל פלאי-שרון

אילנית
(מימין) ואילנה אביטל ידידות טובות. השתי הדין אלי טמיר, חברה לחיים של א

אריס שפירא הדוגמנית הבלונדית, נייס. אריס, שהיא חיילת בחיל-הים, מנהלת רי-מאן עם עורך-הדין ואישה-חברה חגי שטרוויס (משמאל), שכנאה מאוד התרשם מרגליה החטובות. תאומה הזהה סיגלית מופיעה בסרט "עבודה בעי"

ליז טיילור לא היתה ביום ההולדת של יהודית נגר טרום חתונה

מישפחת בנין צהלה ושמחה. יעל בת ה-23, בתם של אישה-עסקים עמוס בנין ואשתו ציפי, מתחתנת בקרוב עם בחיר-ליבה — גבר צרפתי

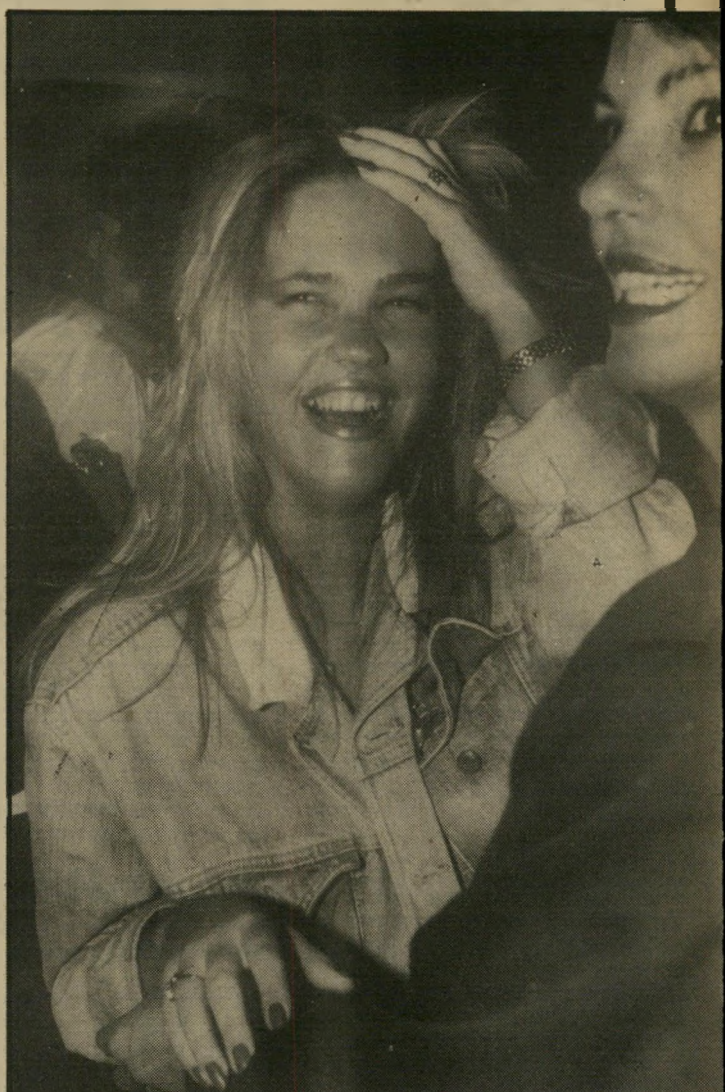
שחור ולבן

הדוגמנית לשעבר ואשת יחסייה-ציבור בהווה יהודית נגר ערכה לעצמה מסיבת יום-הולדת רבת משתתפים בחדר הווי-אייף שבטינרמה. נגר, שתחגה את יום-הולדתה ה-31, לבשה שימלת-ערב אדומה, שהיא העתק לשימלה של הכוכבת ליז טיילור. את ההעתק עיצבה המעצבת פורטונה פריץ. באירוע נכחו 550 אמנים, שחקנים, אנשי חברה וכספים מכל הסוגים והמינים. אך את ההצגה גנבו המתנות הרבות שקיבלה יהודית נגר ליום-הולדתה.

מאמסרד כין תרם את התיקורבות, הטינרמה תרמה את השתייה ואת המקום עצמו והביבה פלטהו ופנינה גולדשטיין תרמו את הזמרת, סטריסיה האריס. הברון יוסי בריק הביא זר לעטר את ראשה. הדוגמנית זיווה נצר ובני-זוגה עמית בן-דוד הביאו קלטת-וידאו שעליה כתוב "סוף שבוע של אהבה" וכשפותחים אותה מגלים שתי מברשות-שיניים ושלושה קונדומים. מארגנת התצוגות דורית גת העניקה לה ארנק עור-קרוקודיל בצבע ירוק ואילו הבעל האוהב, סאם ברכה, נתן לה כרטיס-טיסה למיזרח הרחוק שאותו היא מתכננת לממש בחורש יוני בחברתו של הבעל הנדיב.

יהודית נגר מצגנה את שימלתה החדשה, שהיא העתק לשימלה של ליז טיילור. הזמרת שחורת-העור פטריסיה האריס (מימין) לא הצליחה להלהיב במיוחד את החוגגים.

יעל בנין מופתעת ולא מאמינה אוחות בידה של אמה, ציפי בנין (מימין) כשנודע לה שאמה היתה שותפה בסוד. אילנה שושן (מימין למטה), באה בחברת בני-זוגה הנוכחי, סילביאן אימברג.

(35) בשם פורנק בומנדיל העוסק ברפואה פלסטית. הרומאן נמשך כבר שלוש שנים ומיכל בנין, אחותה של יעל, אחראית להיכרות ביניהם. מיכל בת ה-27 נשואה זה שבע שנים לאיוו ביז'ן בן ה-34. לזוג יש רשת של 250 בוטיקים ברחבי עולם ושתי הבנות לבית בנין יתגוררו בפאריס.

חבריה של יעל החליטו לערוך לה מסיבת-הפתעה לרגל נסיעתה לפאריס והתירוץ היה הזמנה לארוחת-ערב בחדר הווי-אייף בטינרמה. ותאמינו או לא — זה עבר גם הפעם.

במסיבה נכחו חברים וידידים ועוד הרבה מהאורחים הקבועים של הטינרמה. שרונה מאריש, שצבעה את שיערה לשחור, ישבה על הבר בחברת ידידה היבואן אלי שטיין והשניים היו שקועים בשיחה עירנית, כשהם מתעלמים מהקורה סביבם.

רונית ויגלר הדוגמנית, מונפת אל-על על-ידי רוני מאנה מבעלי "הסינרמה", כשהיא מנסה להסתיר את תחתוניה. ויגלר כמעט והפילה את מאנה כשניסתה להתחמק מאחיזתו.

הדוגמנית תמי בן-עמי ובן-זוגה קובי זר העדיפו להתברל ופרשו מוקדם מהשימחה. מלכת-היופי לשעבר, ימית נוי, וחברה לחיים, אישה-עסקים רוני מאנה, הצטרפו גם הם לרוקדים כשמאנה תופס יוזמות ומצחיק את הסובבים. **מנחם בן-גל**, בעלה של שלושה, ראג לצד הגסטרונומי של החגיגה והכין הררי בשרים ודיבריימאפה שנחטפו על-ידי כולם, כולל הדוגמניות שומרות הגיורה, בדרכי-כלל, שהוכיחו הפעם כי גוף חטוב ורזה, אינו רק תוצאה של דיאטה.

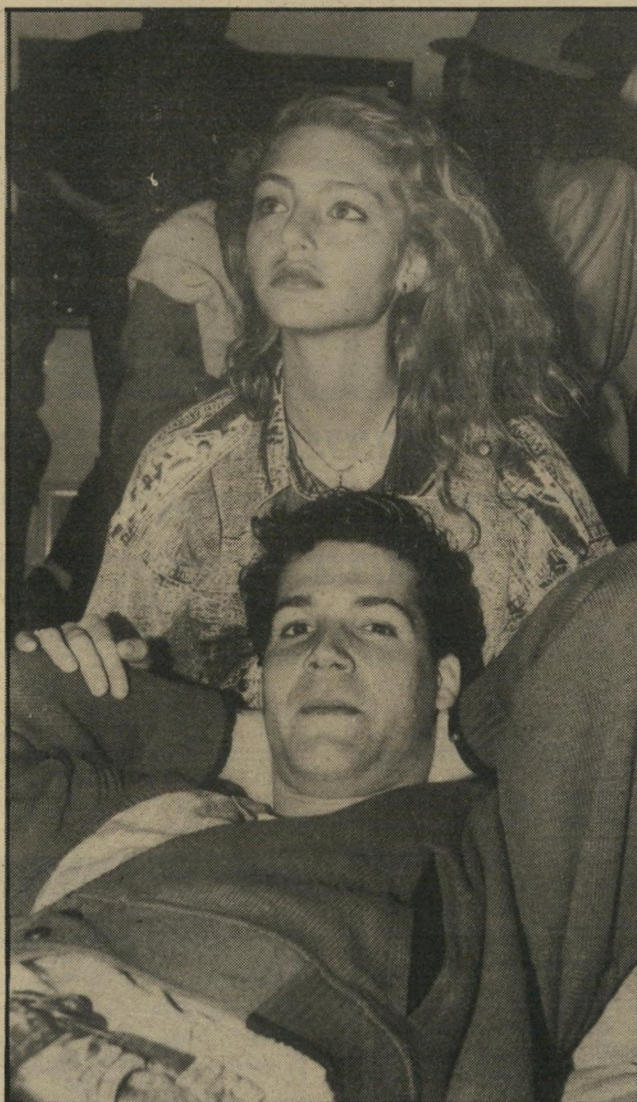

אלונה קים (מימין) צופה לעבר המטוסים שחלפו מעליה, כשלצידה עומדת הדוגמנית צופנת יחיאל מבאר-שבע, שמפני הקור ששרר בדירת-הגג היתה לבושה במעיל חורפי חם.

צילנה גור הפסלת, באה למסיבה במערכת-לבוש שחורה, ופגשה את ידידתה נה קלימוביצקי, לשעבר מזכירתו של מנחם בגין וכיום יושבת-ראש "וארייטי" בישראל. גור, המיודדת עם בלה דיאמנט, אמרה שהגיע הזמן שדיאמנט תתחיל לדרוש כסף עבור העזרה שהיא מעניקה חינם לגופים שונים.

היפות לטיס

יוסי הלר בנו של איש-טקסטיל ידוע, הוא בן-זוגה של הדוגמנית מיכאלה ברקו (בצילום). השניים נפרדים בימים אלה מכיוון שיוסי חוזר לארצות-הברית להמשך לימודיו בתחום הטקסטיל.

גג ביתה של מארגנת-התצוגות **שלווה בן-גל** היה המקום האיריאלי למסיבת יום-עצמאות שמחה. מאחר והיא מתגוררת בדירת-גג הצופה על איצטדיון רמת-גן התחיל הערב בצפייה במיפגן חיל-האוויר כשאת הטון נותנות הדוגמניות **מיכאלה ברקו**, **תמי בן-עמי**, **ימית נוי** ו**רונית ויגלר** שמילאו את החלל בקריאות ובשאות-שימחה בכל פעם שחלף מטוס באוויר. עזר כנגדם היו הגברים, שהיו עסוקים יותר בפרטים הטכניים ובזיהויים של המטוסים. את הבקאות הגרולה ביותר גילה איש-המועדונים **הריצל מסיקה**, אך לא היה שם אף מומחה אחר שיחלוק על דבריו. מדי פעם נעזרו החוגגים במישקפת-שרה רבת-עוצמה שעברה מיד ליד.

אחרי שהסתיים המיפגן התחילו הריקודים. אמנם רוב החוגגים היו עייפים מהמתח שלווה את המיפגן, אך הם נסחפו בעיקבות החוגגים האחרים. הדוגמן **מוטי רייף** הדגים סידרה של ריקודים משנות ה-70 והדוגמנית רונית ויגלר עזרה לו בהרגמות.

נטרפה למעגל הרוקדים כשהיהלומן אל-יס סבאג (מאחוריה) משמש לה כבן-זוג. היה עסוק בשיחה עם אחד האורחים.

ונשותיו לשעבר של האמרגן שלמה צח, הן שישבו ביחד מרבית הערב, ואילו עורך-נית, רקד בחברת העיתונאית תחיה אדר.

בדרי שיגענה את כל העולם

עלי, ושאינו מאוד מוצא חן בעיניה. ככה ניהלנו שיחות טלפון במשך שבועיים. דיברנו על כל נושא שבעולם, והיא נשמעה מאוד מעניינת ואמינה. "הומנטי אותה לבוא ולהתארח במי לון על חשבוננו. היא הגיעה למלון ושהי תה בו כמה ימים. היא סיפרה שהיא הפרופסור הצעירה ביותר בעולם, שהיא עוסקת במחקר בתחום ניתוחים בלייזר. לדבריה היא עברה בבית-החור לים בלינסון בפתח-תיקוה, ובקרוכ ית פרסמו כמה מחקרים שלה.

"היא נשמעה מאוד אמינה, יש לה יכולת ריטורית גבוהה, היא ידעה לשכנע והפגינה בקיאות רבה בהרבה תחור מים.

"באחד הימים היא פגשה את בני ואשתו, ואמרה להם שאם הם רוצים בן או בת, היא תוכל לדאוג לכך. היא אמרה שהיא מסוגלת לקבוע את מינו של העובר.

"כלתי התחילה לחשוד בה, וביקשה מבני שיטלפן לבית-החולים לברוק האם באמת יש שם אשה כזו. בני טילפן והסתבר שלא היו דברים מעולם.

"שאלתי אותה מרוע היא מתחזה, ופתאום הפכה קטנה ומיסכנה. כבר לא אותה הפרופסורית המצליחה, אלא אשה מיסכנה.

"בזמן שהותה במלון היא ראגה שיי

נעמי אדוול, העולם הזה

ב כוסייהמים של החברה הישראלית לית פרצה סערה גדולה.

יש בה הכל: ציתותים לטלפונים, סור כנת מיסטרית של המוסד, פרופסורים, פוליטיקאים, אנשי-ביטחון בכירים מאוד.

במשך חודשים פשוט השמועות, פרי צו מריכות בין דוגמניות-צמרת וגניקור לוגי-צמרת, נפרדו וזוגות, נודעו פרטים אינטימיים מחייהם של אישי-ציבור. תחילה גרמו הרברים להיסטריה אצל כמה אנשים ובהלה אצל אחרים. היה נדמה שרשת גדולה ועלומה פועל לת בשטח, מטמינה מלכודות לאנשי-חברה, מתחקה אחריהם ויודעת גם את הפרטים האינטימיים ביותר שלהם. אני שים האשימו איש את רעהו ואשה את רעותה בשיתוף-פעולה עם רשת מיס-תורית זו. אחרים פנו למישטרה. אחרים ביררו עד כמה שיכלו אצל שרותי-הבטיחון של ישראל מה קורה.

בסוף הצטמצם הכל באשה אחת — אשה שהטילה את אימתה על רבים וטור כים, ושפרטי מעלליה נתונים עדיין בערפל. יש בפרשה הרבה פרטים המעוררים עדיין פליאה.

"פרשת-הונאה מדהימה בהיקפה", אמר רבי-סמל מוטי כרמלי ממיסטרית תל-אביב לשופט בית-מישפט-השלום, בנימין קהלת, כאשר ביקש את מעצרה

סוכנת המוסד... האזנה לטלפונים... הפרופסורית שלא היתה... בלדרית באמסטרדאם... מפיקה בטלוויזיה האמריקאית... חברתו של הפרופסור המפורסם... איך וכיצד פרצה ההיסטריה בחברה הגבוהה בתל-אביב

גיעו אליה הודעות בטלסק. היא ניסתה להרשים וסיפרה שהיא בקשרים עם אני סירבה לקחת. מאז שהיא עזבה את המי ואשתו.

"מעולם לא ניסתה לסחוט ממני כסף. פעם הצעתי לה 1000 שקל, והיא סירבה לקחת. מאז שהיא עזבה את המי לון לא שמעתי ממנה שוב."

למרות שובמן מכחיש, מצויה בידי המישטרה טיוטת-הסכם שנכתבה על נייר-המיכתבים של בית-המלון, בינו לבין הפרופסור מור אטלס, שבו הוא מתחייב להעביר לה סכומי-כסף אחת לחודש למימון מחקר. ובזמן מכחיש זאת מכל וכל.

בשיחתה של מיימון עם הכתב, היא סיפרה שחבריה של הפרופסור אטלס ערכו מסיבה גדולה בנן-אורנים לכבוד פרישתה מהמוסד. בריגעייה-שיא של המסיבה היא עלתה לבימה והצהירה שהיא הרה, ונושאת ברחמה שני עובי רים, פרי אהבתה לוובמן. מיימון התחנן לה לפני הכתב שיפרסם את הסיפור. הכתב ברוק והסתבר שלא נערכה מסיבה כזו בנן-אורנים. הסיפור לא פורסם.

במהלך שיחותיה עם הכתב היא גילתה פרטים רבים על רמויות מוכרות בחברה הישראלית. היא נשמעה מאוד אמינה.

הגניקולוג והדוגמנית

לפני שלושה שבועות טילפנה מיימון לכתב, כשהיא במצב של היסטריה, ובפיה סיפור מדהים: הגניקולוג לוג קובי זר, חברה של הדוגמנית תמי בן-עמי, הכיר את הפרופסור אטלס המי

ריב, הנמצאת עתה בחו"ל. היא סיפרה שהיא אשתו של פרופסור ואם לשני ילדים, ושהיא גרה במינרלי דויד בתל-אביב. היא טענה שהוכרה בעבר בכתיבות בהנלות הזה בכינוי "השפיונית של מינרלי דויד".

סוכנת המוסד

בשיחה הראשונה ביקשה למי סור מידע על המלונאי אלי פאפיר שרו, בעל מלון סוונסה באילת, המני הל, לדבריה, רומאן סוער עם שימיעונה שוורץ, לשעבר דוגמנית ונערת-זווה, המתגוררת זה 20 שנה בחוף-לארץ. ימים אחדים אחר-כך טילפנה שוב ומסי רה סיפור נוסף. מיימון מסרה סיפורים נוספים, שכולם אומתו על-ידי הכתב. מיימון עוררה אמון.

באחד הימים טילפנה למערכת וביקשה לדבר עם הכתב. הוא מיהר ללכת, ולכן ביקש שתטלפן לביתו. היא טילפנה לביתו, ולדבריה היה באמת חתה סקופ עבירו. היה זה סיפור על המלונאי יאיר ובמן, בעל מלון נהר-ירדן בטרבריה, המנהל רומאן סוער עם אשה העוברת במוסד ושמה פרופסור מור אטלס, שהיתה, כמובן, ברוריה מיימון.

על-פי הסיפור פרשה אטלס מהמוסד אחרי 15 שנות-שרות. מיקצועה בתחום הרפואה, והיא מתמחה בפסיכולוגיה של מצבי-לחץ.

מספר ובמן: "לפני כמה חודשים טילפנה אלי אשה והציגה את עצמה כפרופסור מור. היא אמרה שהתחילה להתעניין בי בעיקבות כתבה שפורסמה

וחברתו, הדוגמנית תמי בן-עמי, פנו למישטרה והתלוננו שהם נתונים להטי רדוד טלפוניות.

אולם הפרשה עצמה התחילה עוד בתחילת חודש מרס. בחורה שהציגה עצמה בשם טלי (אחר-כך התברר שזו ברוריה) פנתה לאחר מכתבי העולם הזה וביקשה לשוחח עימו. היא טענה שהיא חברתה של העיתונאית שולה

הולכת וגדלה, ביניהם אנשי-חברה ידועים, אנשי-עסקים, תיקשורת, אמנים ורופאים.

בשלב זה של החקירה קיים חשד סביר שמיימון לא פעלה לבדה. היא היתה היוזמת והמתכננת, אולם קיבלה סיוע בכל פעולותיה.

הפרשה כולה התחילה להיחשף לפני שבועיים כאשר הגניקולוג יעקב זר

של ברוריה מיימון, רווקה בת 33, תושבת רמת-גן, רמות ידועה בתל-אביב, שעברה בעבר כמזכירת אמ" (אירגון אמני ישראל) וכיחצנית של דיסקוטק קים ובתי-מלון.

מיימון חשודה בניסיונות של סחיטה והונאה. היא שוחררה ממעצרה בערב בות, אולם החקירה ממשיכה ומסתעפת. רשימת האנשים הקשורים בפרשה

נילי פלד ויהודה ברקן

אני המאהבת של ברקן ומחכות לנסוע איתו

דוגמנית בן-עמי וגינקולוג זר
אני בוגרת אס-איי למינהל עסקים

מבית דהזלים מאיר בכפר-סבא. מיימון התגוררה בעבר בביתו של רבי, אולם כמספלת לילדיו. היא אף הצליחה לשכנע שוטרת שתטלפן בשעת-לילה מאוחרת לביתו של הברון דודו טופון, משום שלטענתה הוא היה חייב לה כסף. בחיפוש שערכה המיטרה לפני שנה בתיקה שלה, נמצא פינקס המחאות של ההלומן אפרים חוצ'נר, שאף הוא בין המוטריים. במהלך חקירה המיטרתית נמצא פינקס הטלפון של מיימון, ובו עשרות מיספר-טלפון של אנשים ידועים ובעלי תפקידים בכירים בפוליטיקה, בצבא, בכלכלה ובחברה. המיטרה חר

קודם לכן. לטענתה, מאז שנתיקה את הקשרים עימו הוא מטריד אותה בטלפון.

אשת פרופסור

ב 10 באפריל טילפנה מיימון למיטרה ואמרה שהיא רוצה לה גיש תלונה נגד זר ובן-עמי, בגין הטרדה טלפונית ביום ה-3 באפריל — יום לפני שזר ובן-עמי הגישו תלונתם במיטרה. מחקירת המיטרה עולה שאנשים נוספים סבלו מהטרדות, וכיניהם אורי עליז, קבלן לגדרות ביטחון ואלי פאפושור, מבעלי מלון טור נוסטה באילת.

מיימון התפארה בקשריה עם אי שיות בכירה בצה"ל, וטענה שהיא המא הבת שלו. היא אף סיפרה על קשר רר מאנטי שיש לה עם אחד משרי-הממשלה.

השחקן יהודה ברקן וחברתו נילי פלד היו אף הם בין המוטריים. לפני חודש וחצי, ביום שבו נסע ברקן לחוץ לארץ, טילפנה מיימון למכונת ששכר, שבה יש מכשיר פלא-פון. ברקן עצמו

זית והציגה את עצמה ככרברה גור, מפיקה כרטיס-טלוויזיה ביי-ביס בא"ר. היא ביקשה להיפגש עימו בענייני עבודה באחד מבתי-המלון בירושלים. גזית היה חשדן וטילפן למלון בשעה שבה היו אמורים להיפגש, כדי לוודא שהיא אכן שם. פקידת-הקבלה במלון אמרה שמישהי בשם הזה השאירה עבר רו הדועה שתאחר בחצי-שעה. היא לא הופיעה לפגישה, אולם דאגה שחשבו שכירת החדר ישלח לבי-ביס. ביום שבו פנו למיטרה טילפנה מיימון לבית הכתב וסיפרה לו שכן עמי טילפנה אליה וצעקה שהיא חולת נפש. הכתב בירר זאת עם בן-עמי, וזו הכחישה את הדבר.

השלושה נפגשו שוב כדי לדלות פרטים נוספים זה מזה, להשלמת התמונה. תדהמת הלכה וגברה ככל שהתברר להם איזו כמות עצומה של מידע היתה ברשותה של מיימון. בן-עמי וזר החליטו לפנות שוב למיטרה, כדי למסור פרטים נוספים. 10 דקות לפני שיצאו למיטרה טילפנה מיימון לבית הכתב ואמרה שחברתה מהמוסד טילפנה אליה, וסיפרה לה שבן-עמי טילפנה כבוקר לשני עיתוני

פרופסור רביד (עם ציירת טימור)
אני אשתו לעתיד

לא ידע את מיספר-הטלפון של המכר ית, ומשום-כך היה מופתע. מיימון דיברה עם חברתו ואמרה לה שהיא מאהבת של ברקן, ושכחונתה להצטרף אליו לנסיעתו. מיימון גם סיפרה לנילי פלד על שיחה שניהלה ברקן ופלד יום קודם בביתם. נילי פלד היתה מופתעת שכן היתה זו שיחה פרטית בביתם ערב נסיעתו של ברקן. דימונה של מיימון לא ידע שובע. כך נהגה להציג את עצמה גם כרעייתו לעתיד של הפרופסור מוטי רביד

אם. היא הזהירה את הכתב שאם הוא אחד משני העיתונאים, סופו יהיה רע ומר. כששאל אותה הכתב מדוע מטריד דה אשת-המוסד את זר, השיבה שלפני שנתיים היה בין השניים רומן, וכשזה הסתיים נשארה חברתה שבורת לב, ועלי-כן החליטה להתנקם בו בעזרת חב-רותה, עובדת-המוסד. בעדותה בבית-הדין סיפרה מיימון שהיא עצמה ניהלה רומן ארוך עם זר. לטענה היא ניתקה את הקשרים עימו כשגילתה עליו פרטים שלא רדעה

היתה מעוניינת להיפגש עם זר. הוא נעתר לבקשתה ונפגש עימה פעמיים. פעם במסעדה בהרצליה ופעם במיסעדה בטבריה. מיימון השתמשה באותו השם הברוי בפגישות עם יאיר ובמון ועם קובי זר. לשניהם סיפרה שהיא עוסקת בתחום המחקר ברפואה, וניסתה לעניין את שניהם בהשקעת כסף בעסק. לשניהם סיפרה על קשריה הרבים עם אנשי-צמרת במיטרה-הביטחון ובשאר מוסדות השלטון. עור סיפר זר שבמקביל להופעת הפ-רופסור אטלס בחייו הופיעה אשה נוספת, שהציגה את עצמה כעובדת מיס-רד-הביטחון וכדוקטור המתמחה בפסיכולוגיה של מצב-לחץ. היא סיפרה שבשנה שעברה עברה אמה טיפול גינ-קולוגי, וכך היא הגיעה אליו.

זר ברק את סיפורה והתברר שאכן אמה היתה בטיפול. תיאור עיסוקה של אשה זו תאם לתיאור שמסרה מיימון על חברתה, העובדת כניכול במוסד. פרט זה היה מוזר בעיני השלושה, שהבינו שהפרשה הולכת ונעשית סביר

כה יותר ויותר. האשה שיצרה קשר עם זר נחקרה על-ידי המיטרה ומתברר שלא היה לה כל קשר לפרשה, ואין בינה לבין מיימון שום יחסים. יתכן מאוד שמיימון צותתה לטלפון של זר, והשתמשה בדי-ההשערה הצליחה מיימון לצותת לכל טלפון שהיתה מעוניינת בו ואין זה מן הנמנע שצותתה אף לשיחותיה של האשה, שהיא אכן עובדת מיסדר-הביטחון, ושהשתמשה בוותה.

בלדרית סמים

קובי זר ותמי בן-עמי החליטו לפנות למיטרה ולבקש חקירה. במיטרה אמרו שהדמות מוכרת

פורסמת מהמוסד, והשניים מנהלים בייניהם רומן. היא אף ידעה לספר שהוזג נפגש במיטרה בחוף תל-ברוך. מאז אותו יום היא התחילה לטלפן לכתב שלוש פעמים ביום, ולא — כפי שנהגה עד אז — שלוש פעמים בשבוע. בכל שיחת-טלפון מסרה דיווח שר טף על מעשיו של זר: פגישות שהיו לו, פגישות מתוכננות, שיחות עיסוקיות ושיחות אישיות. לשאלת הכתב כיצד ידועים לה כל הפרטים הללו, השיבה שהפרופסור אטלס מספרת לה. כששאל כיצד ידועים כל הפרטים הללו לאטלס, השיבה שכסוכנת-המוסד לשעבר היא מסוגלת לצותת לשיחות-הטלפון שלו, ושהוא אף נתון במעקב. בהמשך הסביר רה שכשם שעובד חברת-החשמל נהנה מחשמל-חינם, כך סוכנת-המוסד יכולה להפעיל את קשריה לצורך קבלת טר-בות-הנאה.

כדי שהכתב יאמין לסיפוריה, היא גילתה לו פרטים רבים על חייו ועל חייה של תמי בן-עמי, שהיהו אותו מפני שהיו בהם פרטים אישיים שרק מעטים ידעו אותם. חלקם אף היו שייכים לתקופה שקדמה לשיחות-הטלפון בין הכתב למיימון. היא סיפרה שהגינ-קולוג זר רוצה להתנקם בו ובשתי עיי-תונאיות, מכיוון שלרעתו עשו לו הש-לושה עוול.

על רקע השמועות שהגיעו אל בן-עמי ואל הדוקטור זר, בנפרד, פרצה ביניהם מריבה. השניים האשימו זה את זה בהפצת שמועות ופרטים אינטימיים זה על זה. לבסוף נקטו שיטה הגיונית: הם הח-ליטו להיפגש כדי לברר פנים אל פנים מה קורה, בעצם. לפגישה הוזמנו את כתב העולם הזה, שגם שמו שורכב לעניין.

סיפרה בן-עמי: "טילפנה אלי אשה שהציגה את עצמה כפסיכולוגית. היא אמרה שהיא רוצה לדבר איתי כמו אשה אל אשה. היא סיפרה לי שקובי מנהל

מלונאי ובמון
אני פרופסור לקריא-ליטור

להם היטב. מיימון הורשעה כעבר כמעשי מירמה וזיוף, ונידונה למאסר על-תנאי. במיטרה אף ידעו לנקוב כשמים של אנשים מפורסמים, שהיו נתונים אל הם להטרדותיה של ברוריה מיימון, שנהגה להשתמש בשמות כרויים כבדי מור, מור אטלס, מורן ומורי.

היה מיקרה שבו טילפנה לעיתונאי, העוסק בתחום הפלילים, וסיפרה לו שעסקה כעבר בבלדרות-סמים והיא מעוניינת לחשוף את הסיפור כולו. השניים נפגשו, והעיתונאי שוכנע שהיא רוברת אמת. מאחר וחששה מהתנכלות לחייה על-ידי אנשי העולם התחתון, הם נדברו להיפגש בזמן מסוים, במלון מסוים באמסטרדם שבהולנד. הכתב טס לשם במיוחד, אולם היא לא הופיעה.

סיפור אחר קשור לשרר-הרדיו גבי גזית. על-פי החשד טילפנה מיימון לגי

יחסים אינטימיים עם נשים נוספות, ומכיוון שהיא מעריצה של, היא רוצה למנוע ממני שאפגע. כשגילה זה שהשי-חה שלנו מוקלטת, היא אמרה שלא איכפת לה."

השיחה בין השניים ערכה שעה וחצי. המטלפנת ידעה לספר פרטים מרובים על מעשיו של זר, ונקבה בש-מות הנשים שעימן נפגש.

זר ההמום אישר את הפרטים. הוא סיפר שבמשך כמה שבועות קודם לכן התקשרה עימו אשה, וביקשה לדבר עם בחור בשם דני. כשענה לה שאין במקום בחור בשם דני, היא התחילה לפתח עימו שיחה. האשה הציגה את עצמה כפרופסור מור אטלס, עובדת מיסדר-הביטחון, בוגרת אוניברסיטת אס-איי-טי ברת-היוקרה בבוסטון, בתחום מינ-הליעסקים בכלכלה. היא סיפרה שהיא עומדת להקים עסק בתחום הרפואי, ושיש לה משקיעים. לצורך העניין היא

שדרן גזית
אני ספיקה בבי-ביס

קרת כיצד השיגה את מיספר-הטלפון, החסמים ברובם, וכיצד עלה בידה לצור תת למכשיר-הטלפון שבהם היתה מעוניינת.

איש-הביטחון של בזק, שביקר גם בביתו של הכתב, סיפר לו שחשבוני-הטלפון של מיימון לפני חודשים היה 10,500 שקלים, ושולם על-ידי אמה. זה מתמיה, משום שאמה של מיימון נפטרה לפני שנתיים.

המיטרה חושרת שמישהו מעובדי בזק נסל חלק פעיל במעלליה של מיי-מן.

הפרשה כולה נראית לקוחה מסיד-רת-טלוויזיה בהמשכים, שבה יש עש-רוח פרקים. סידרה שיש בה כל הי-סודות הגורשים לסוג כזה של סרט: רומאנטיקה, פשע, נשים ושרותים חשאיים כל-יכולים. נראה שהרמיון כאן רב מהמציאות, אולם בחברה הישראלית התוססת, הכל יתכן.

סיפורה של ברי:

"אני גדולה

עליהם!"

לשחררה, ושוהו בזיון בית המישפט. בסופו של דבר שוחררה ברוריה בשעות הערב.

"ראש של קומפיוטר"

פעם אחרי שיחרורה מהכלא באתי לביתה של ברוריה מיימון ברמת-גן. היא מתגוררת בדירה אחת עם אביה חולה-הלב והיא מטפלת בו. היא הובילה אותי לחדרה, שם ערכה המישטרה חיפוש. החדר היה הפוך, הארונות פתוחים, ספרים ובגדים זרוקים על הריצפה, שני בקבוקי-לקה לציפורניים שבורים ושפוכים על הבגדים והריצפה.

היא אמרה שתסדר את החדר למחר. רת היום, שאין לה כוח, שהיא חלתה בכלא וקיבלה טיפול אנטי-ביוטי, ושי היא עדיין חלשה ומבולבלת. ישבנו בתר-האורחים. ברוריה דיברת בקול שקט: "מסקנת החיים, שאלה הגעתי אחרי מה שקרה לי, היא שהאורח הקטן חייב להילחם חזק בכל תופי של עוול הנגרמת לו עליידי המימס גם אם טחנות-הצדק טוחנות לאט, צר להיוותר שלא להיטחן עד דק. צר להיות חכם ומבריק כמוני."

שאלתי אותה איזה עוול עשה המימס, שהרי תלוננו עליה במישטרה אחרי שהאזינה לאנשים בטלו והודתה בשמות ובתוארים שונים, ובעיקבות אותן האזנות ידעה פרטים על אנשים רבים, סיכסכה ביניהם והפיחידה אותם.

ברוריה קמה פתאום, עמדה מולי כשידיה על המותניים ואמרה לי: "הכל שקר! המישטרה מרביקה לבוארם סטיגמה בגלל צ'ק שחור, ומחפשת אר תך בסיכוכ. הם לא יודעים עם מי יש להם עסק. לי יש ראש של קומפיוטר, אייסקו ברק של 158. יש לי ראש שיכול לשובר מחשב! איתי הם לא יוכיחו להתמודד!"

"כ-33 שנות-חיי, וב-15 השנים שאני עובדת עם ציבור, תמיד כשחברים וחברות היו מטלפנים אלי, היו מטלפנים אלי לקומפיוטר, ותמיד היו אומרים שברוריה היא בעלת דארים ואנטנות! שהיא שומעת הכל, רואה הכל ויודעת הכל ומתייקת את הדברים בדפיהמה! שב שבמוח שלה!"

"המישטרה טופלת עלי שקרים: הם דיברו על תלונות של חטיה ואיומים, והביאו שמות של אנשים מפורסמים. וזה שקר, שקר! יש רק תלונה אחת של ה"ר קובי זר, וזה מה שיכול להראות לשופט. השאר לא קיים!" כאשר ישבה ונרגעה מעט ביקשתי ממנה לספר לי איך ומה קרה עד שהמישטרה עצרה אותה.

ובך סיפרה:

אני זו שהגשתי תלונה למישטרה על הטרדות! אי-אפשר היה להיות כאן בביית! היו 20-30 הטרדות טלפוניות ביום. כל מיני קולות לאימוהים טילפנו. אחרים סגרו ולא דיברו. לפעמים גם ענה אבי לטלפון.

את התלונה הגשתי ב-10 באפריל. לא שמעתי מהמישטרה עד ליום השני שלאחר ליל-הסדר, אז חזרתי הביתה ומצאתי מתחת לשטיח, בחוץ, הזמנה לחקירה במישטרה בתחנת-הרכבת. טילפנתי למישטרה, ומיד הציעו לשלוח אלי נידת. אמרתי להם שלא אוכל להגיע, היות ואבי חולה, ואבוא למחרת היום.

למחרת, בשעה 8 בבוקר, מרצוני הטוב והחופשי, לקחתי את אבי יד ביד והלכנו למישטרה. התלבשתי יפה, אחר רי אמבטיה של קצף. סידרתי את הציפורניים, עשיתי פן לשיער, וכך, יפה

ברי אחרי שיחרורה

בארכיבי אמרו שאני פצצה וחכמה!

להארכת מעצרה, והיה משחרר אותה אלמלא החשדות הנוספים שפורטו עליידי המישטרה.

מבית-המשפט-השלום נלקחה מיימון לבית-המעצר בארכיבי. לדבריה לא נחקרה אף פעם אחת מאז מעצרה, וכעבור שלושה ימים הגיש פרקליטה, מאיר זיו, עירעור לבית-המשפט מה חזוי וביקש לשחררה. רק אז נלקחה לחקירה, ושוב שאלו את אותן השאלות.

למחרת, חמישה ימים לאחר מעצרה, נשמע העירעור בבית-המשפט המחוזי, לפני השופט אדמונד לוי, שציווה לשחררה בערובה של 20 אלף ש"ח והוציא גנדה צו עיכוב-ציאה מהארץ. בהחלטתו אמר השופט: "האירועים המתוארים בתיק זה מעוררים תהיות ביחס למניע, ויתכן שהצעה שעלתה בין השיתוף, לבדיקה פסיכיאטרית של החשודה, יש לה על מה לסמוך."

אחרי שיחרורה נסעה לבית-המעצר כדי לקחת את חפציה. השוטרים שם סירבו לשחררה, בטענה שיש להם פקודת-העצירה, מכיוון שהיא דרושה ל"מישטרת-ירושלים. פרקליטה הודיע למפקד בית-המעצר כי אין בסמכותו לעצור אותה, אחרי שהשופט הורה

רוריה ("בריי") מיימון נעצרה על-ידי המישטרה ל-48 שעות בחי שר של הטרדות טלפוניות.

כאשר הובאה לבית-המשפט ביקש נציג המישטרה מהשופט קוהל לעצור אותה ל-15 יום, ונימק את בקשתו בכך שמדובר בעבירות חמורות ביותר, שביצעה כאשר זייפה את זהותה, התחזתה בשמות בדויים והוציאה כסף במירמה.

נציג-המישטרה דיבר על חקירה מקפת ביותר, ואמר כי יש לה הרשעות קודמות. היא עבריינית נמלטת ודרושה למישטרת ירושלים. שיחרורה עלול לחבל בחקירה, והיא עלולה להעלים ראיות ולהרית עדים.

נציג-המישטרה סיפר לשופט קוהל על תלונות של ה"ר קובי זר, שטען כי ברוריה סיכסכה בינו לבין חברתו, הדוגמנית תמי בן-עמי, והאזינה לשיחות-טלפון שלהם. הוא גם אמר שברוריה טענה כי רצתה לנתק את היחסים שהיו לה איתו.

השופט ציווה לעצור את מיימון לשיבוע ימים, כדי לאפשר למישטרה לחקור אנשים נוספים באין מפריע. במהלך הדיון העיר השופט כי בחשד הה"רדה הטלפונית לא היה רואה עילה

סרקליט מאיר זיו (עם שוטר) לורא הוא. הייתי כבר בארכיבי!

מה שבאמת היה בינינו, ונזכרתי שנסעתי עם קובי לטבריה ליום שלם, וקובי קיבל שם רפורט וקנס, וזה היה אצלי בכיס עם אישור-המילואים שלו, שהוא ביקש ממני לשמור לו.

בטבריה ישבנו בקפולנטי ובמימס עדה סיגית בשם הבית. פגשתי שם את מני פאר, אשתו קרני ושני הבנים שלי. הם זה היה ביום-האדמה.

כשהשוטר אמר את הדברים האלה צחקתי, ואז הוסיף ואמר שאני גם מואשמת בהטרדה של איזה עיתונאי שאני לא מכירה, ועוד רופא שאני לא מכירה.

ומטופחת, הגעתי עם אבי לתחנת המישטרה. אחרי החקירה התכוננתי ללכת עם אבי לקניות.

כמו שאני נכנסת למישטרה כמימס נסיעה צמודים שחורים, התיסרוקת והלקה על הציפורניים, ובאמת נראיתי יפהפיה באותו בוקר, כל השוטרים והחוקרים התנפלו עלי ואמרו: "זו את ברוריה?" כאילו הגיעה לשם מלכת בריטניה, או לפחות החונק מבוסטון. ואני, בתמימותי, לא תיארתי לעצמי את הגיהנום שאליו נכנסתי באותו בוקר בשעה 8.30.

ברי עם אולסי פרי

צריך להיות חכם ומבריק כמוני!

אמרתי לשוטר שאני לא מבינה על מה הם מבזבזים את הזמן. אחר-כך פתחו את התיק שלי ומצאו שם תחתונים. תמיד יש לי תחתונים בתיק. שאלו בשיא הזלזול אם התחתונים שייכים לי. השוטרים לקחו את אבא שלי לחדר חלתי להבין באותו רגע שכאן קובי הסתבך. אני, בשכל הטוב שלי, חשבתי על

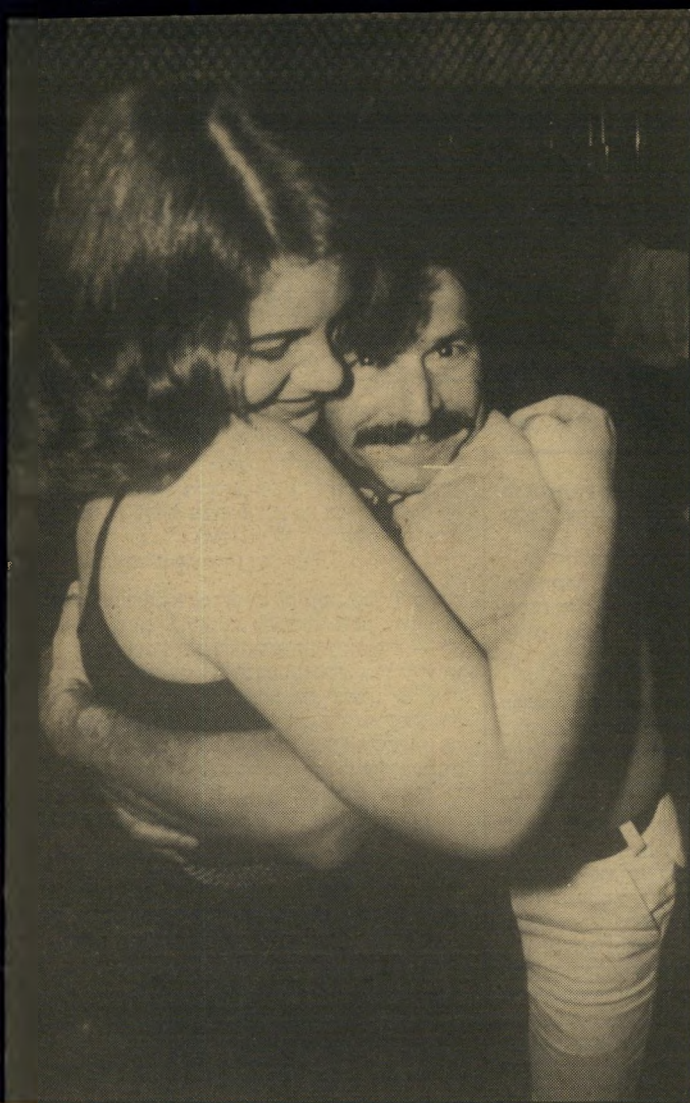
ישבתי עם אבי על ספסל בחוץ, וכולם יצאו והסתכלו בנו כמו שמסיתכלים בקוף שברח מגן-החיות. כשהכניסו אותי לחדר לשיחה, הודיעו לי שאני מטרידה את ה"ר קובי זר ואת תמי בן-עמי. הכחשתי הכל ודי-רשתי שביאו את קובי זר, כי אני רוצה עימות איתו.

השוטרים אמרו לי שבכלל לא יצא תי עם קובי זר, ורק הטרדתי אותו, והיינו ידידים מרחוק ולא יותר. התחלנו להבין באותו רגע שכאן קובי הסתבך. אני, בשכל הטוב שלי, חשבתי על

האזנה

לסלפון!

אני יצאתי עם קובי זר. ביום הראשון שהיכרתי אותו יצאנו למי

עם גיזקי ארקין
אתה בשבילי רצפה

באברכיב הסתכלו עלי כולם כאילו נחתתי מהחלל. ראו שאני לא מת אימה לשם. הכניסו אותי לחדר עם עזרה אנגליה ואחרת פיליפינית.

למחרת בבוקר, כשהגיעה הקצינה, היא שאלה אותי ממש בהשתאות איך זה יתכן שהגעתי לשם בגלל הטרדות טלפוניות. זו היתה בעצם השאלה של כולם.

בבוקר נהיה לי חושך בעיניים. באי רוחת הבוקר פגשתי מעשנות סמים, גנבות וזונות, שלימדו אותי כמה עולה זיון. וכל הבלגאן שם עם הסמים ואני הרגשתי שאני לא שייכת בכלל. תיכף גם ראו כולם מי אני ומי הן לעומתי.

למחרת בבוקר לקחו אותי לבית המישפט והייתי בטוחה שישחררו אותי. אני רק רוצה לומר שישמור אלוהים על מדינת ישראל אם עוצרים בן-אדם ואין לו עורך-דין, אני, למשל, נפלטת קורבן. שיהיה בריא עורך-דין מאיר זיו, שאם הוא לא היה, הייתי באברבנאל (בית חולים לחולי-נפש) או שהייתי מבלה

נעמי אדווה
(המשך בעמוד 37)

הם למכונת-אמת. צעקתי: "קובי, אתה הסתבכת! ואני אספר לכולם את הכל!" הוא החוויר ושתק. המיטרה לא יכלה להתמודד עם השכל שלי. אני סיפור כבד למיטרה. הם לא יכולים להבין שאדם כמוני, שמתעסק ביחסי-ציבור ועם אנשים מפורסמים, ייפול אצלם. אני גדולה עליהם!

„פשוט

נרקבתי"

אחרי 12 שעות של חקירות, כשכל הומן שואלים אותי אותו הדבר, בלי אוכל ובלי שתייה, לקחה אותי המיטרה לאברכיב. בדרך עוד ריחם עלי אחר השוטרים ועבר על החוק בזה שקנה לי משהו בפיתה. זרקו אותי באברכיב, לבושה בבגדי דייג, בלי סריו, בלי סבון ובלי מיש-חתישניים.

את אבי סחבה המיטרה קורם לכן הביתה, כדי לערוך חיפוש. הם הפכו את כל החדר. מה אפשר כבר לקחת מאשת יחסי-ציבור כמוני? תמונות? מיכתבי אהבה?

ברי עם יחזקאל איציק תוראל ומפכ"ל-לשעבר הרצל שפיר
בשבילי זאת רצפה

הוא לא מכניס אנשים אליו הביתה. חוץ ממכונת ה.מ.ו.ו. שלו, לא ראיתי שום דבר. כהתחלה הוא היה איש-שיחשי-גער, והיתה אהבה-שיגעון משני הצדדים, משהו. כל זה ער שתפסתי אותו בשקר. עד אז היינו נוסעים, מבלי, והיה נהדר.

בילינו בפאבים, והיינו גם אצל מגי דת-עיתידות. שאלתי אותו מה הוא עושה עם תמי בן-עמי, והוא לא ענה. אני לא חבירתי אחר ועוד אחר, ולא הכנתי או שמשהו קשור ביצרים שלו. הוא גם סיפר לי שהוא שונא פירסומת, ויש ארבעה עיתונאים שהוא שונא במיוחד, וכשראה אותם אצלו במסיבת-יום-ההולדת התרגז נורא. אני שונאת שקרים. ואת קובי תפסתי בשקר, כשהוא סיפר לי שהוא עובד עד הערב, ובסוף גיליתי באוטו שלו תרנגול שהיה בדיוק סנטר במשך ארבע שעות באותו יום, ולא בעבודה. מה הוא עשה שם? מעניין. אמרתי לו שאני יודעת איפה הוא היה, ואז שאל אותי אם אני עוקבת אחריו, ואני שאלתי אותו אם יש לו פארא-נוייה.

הוא גם אמר לי שהוא חושב שחמי שמה לו האזנה לטלפון, כי יש רעשים על הקו. הצעתי לו באותה הורמנות ללכת למישרד-כלשות ולשכור בלש שיברוק את קו-הטלפון שלו. ביום אחר, כשסיפר שהוא עסוק בבית-החולים, ראיתי את האוטו שלו במיקרה כשעברתי ליד חניון הבימה. כשהבנתי שהוא משקר, איברתי את האמון בו. החשדות שלי התחילו לפי עול, ואם בגללו הגעתי למיטרה ולאברכיב, זה כבר השיא: אנשים שאלו אותי: „ברוריה, מה עשית עם האיש הזה?"

חזה

עומד

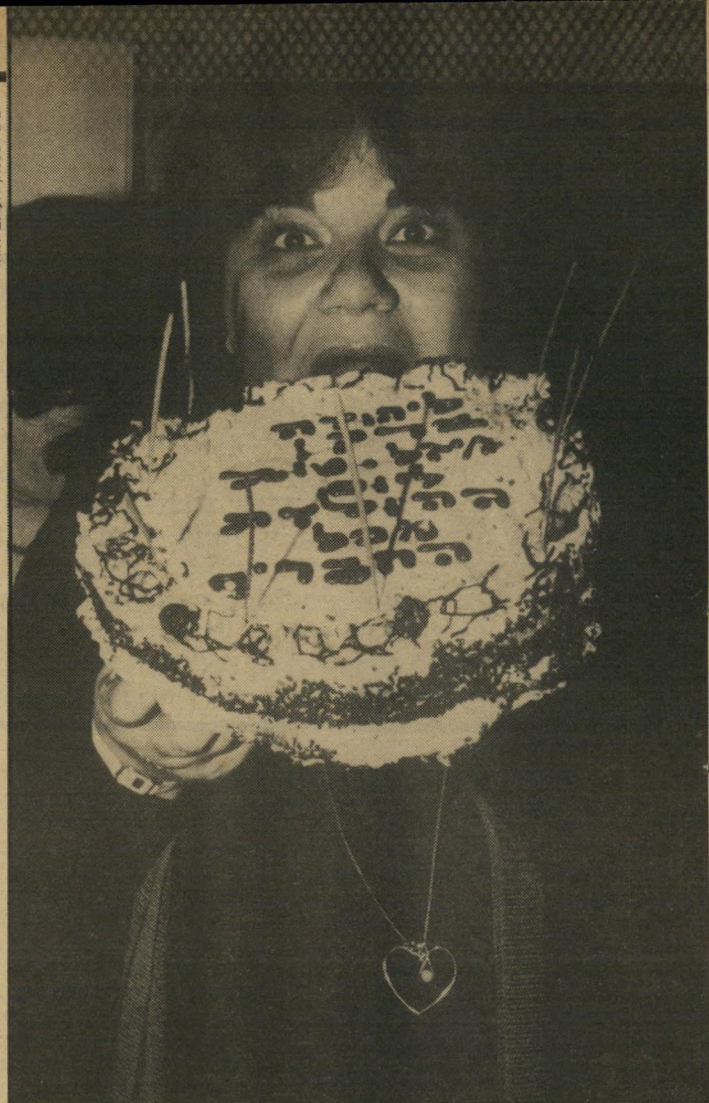
קובי מאור אוהב חזה עומד. (בשלב זה קמה ברוריה, והרימה את חולצתה) את רואה? הוא אוהב חזה עומד וחוק, כמו החזה שלי. וקובי ישר תופס את השיניים ומועד אותם. אני הרי בחורה עם ראש, עם שכל ואי-ידיקו, 158, ופתאום נשכתי מה קובי עושה בשעות שהוא נעלם, שהוא לא יכול להסביר איפה הוא היה?

מה שקרה הוא שאני האמנתי בו כי הוא רופא, ואני בחורה שאומנם למדה 11 שנים באוניברסיטה, רק שאין לי תואר, ולכן אני עוסקת ביחסי-ציבור. גם במיטרה התייחסו אלי כרצוי נות בגלל המיקצוע שלו. וכל היחסים שלנו התהפכו שבוע לאחר ליל-הסדר, כשקובי טילפן אלי אחרי שחיכיתי לטלפון שלו במשך כל היום, ואמר שהוא לא יכול לדבר בטלפון. הבנתי שמשהו קרה.

איך שסגר את הטלפון, כשישבתי עם אבי בסלון, היה צילצול, ותמי בן עמי היתה על הקו. היא צעקה לי: „את חולה! את חולה! אני לא אתן לך אותו, את שומעת? ואת לא תדברי עלי אף מילה, כי אני אפוצץ אותך!" וטרקה את הטלפון. התקשרתי עם קובי מייד וסיפרתי לו על השיחה של תמי.

הצעתי לו להיפגש, ואמרתי לו שלא ארד לרמה של הנשים שיצאו איתו. הוא נורא נבהל, כי הבין שהסתבך קשות, וגם תמי הסתבכה בזה שהיא קראה לי „ברוריה" בטלפון. אף אחד לא יודע ששמי ברוריה. קוראים לי „ברי". ומי אותו יום התחילו ההטרדות אצלי בבית. קובי, כנראה, אמר לתמי כל מיני דברים, והיא הכניסה את כל העיתוי נאים האלה, החברים שלה, לתמונה. במיטרה פחד קובי שאפיל אותו, והוא מסר למיטרה שמות של אנשים חשוכים שאיתם הייתי קשורה ושע" ליהם סיפרתי לו. הוא אמר להם שסיחתי כסף מאנשים. כשהמיטרה הביי אה את קובי ופגשתי אותו, הוא הכחיש הרבה דברים, ואני אמרתי לחוקר שאני רוצה ללכת למכונת-אמת ושקובי גם ילך. הוא לא הסכים.

צעקתי על קובי לפני השוטרים, איך הוא לא מתבייש לשקר ואני מוכנה שהמיטרה תביא את כל האנשים שפגשו אותנו יחד ואת כל האנשים שאת השדות שלהם מסר למיטרה, שילכו גם

ביום-ההולדת של יהודה בריק
אני אפוצץ אותך!

ביקש את המזומן. כשיצאנו, סיפר לי קובי על קשריו עם תמי בן-עמי, והבנתי שזה לא היה עובדה שהם נפרדו. קובי גר ברחוב שרת, ושם גם הקליניקה שלו. לא ראיתי את הדירה שלו.

ברי על רולס-רויס
יש לי אי-ידיקו בדוק של 158

כן פסטיבל —

לא פסטיבל

הראשונים. לפיכך אל יתפלא איש אם לא יבוא עכשיו, אם אכן ייערך הפסטיבל.

○ אין לנו כל כוונה לסתום את פיו של איש. מי שחשקה נפשו לקרוא משיריו בפסטיבל דווקא בימים אלה — אדרבה, יבוא וישורר. אבל בלי עדינו ובלעדי אלה החושבים כמונו.

○ גרועים מכל בעיני הם חכמי מועצת אגודת הסופרים שנודרו לפרסם כתבי-גינוי, אילו אני במקומם מחריש כל החרושים האלה ביחס למתחולל במדינת היהודים ובשטחים הכבושים בידיהם — הייתי נוהר שלא להשמיע אפילו ציוץ קל שבקלים כנגד אנשים המבקשים לשמר את כבודיהם של השירה העברית, לא רק לדרור הזה אלא גם לטווח רחוק יותר.

אם הם סבורים, לעומת זאת, שנתמזל מזלם והגיעה שעתם לעלות על סוס ולטיל ליריהם את המושכות על ברייה שלא הם שטרחו בהולדתה, בחזנתה ובפרנסתה — יבושם להם. ולא בלשון המליצה בלבד. שכן ליותר מכל דבר אחר הם נוקפים בשעה זו לכושם. ולבסוף, למען מנוע כל אייבהנות, אני מוצא לנחוצי לחזור ולהבהיר מה שצריך להיות מובן לכל מי שקרא את גילוייהם שנתלווה לכתבי ההתפטרות שלי ושל נסים קלדרון. והוא, שעל

כרגיל בנסיבות כאלה, חברה לה שוב יחדיו המקלה המזמרת של צבועים, שוטים ותמימים. וכן, בעוד זה — רק תמושילשום דברו בשער בתרבים של השיר אריאל שרון, הליברל הנודע, מקונן על "סתימת פיות", בא חברו ומשורר על "גול עצמי", ואילו הללו — הללו "מגנים", "מתייחסים בחומרה" וכו' וכו'.

מרביתם אינם ראויים לתשובה. שהרי ריבריהם לא בתוסילב נאמרו. כשמרסין בוכר, מורי ורבי, פיתח את שיטתו הדיאלוגית בפילוסופיה — לא על דיאלוג עם אלה ושכמותם חשב. אבל לידיעתו של הציבור הרחב ואולי גם למענם של אלה שבאמת ובתמים אינם מבינים, שהרי איש לא טרח — ושוב, כרגיל — לצטט (ואולי אף לקרוא) את כתביהם שפורסמו בשלמותו (והללו עוד מקוננים על סתימת פיות...), הרי הנקודות הבאות לי על עינכם:

○ איש לא החרים פסטיבל שנערך בידי יעקב אגמון. מי שקרא להחרמה — קרא להחרמת פסטיבל הנערך בחסות ממשלת ישראל, ואשר שר מטעמה אף אמר לפתוח אותו.

○ איש לא העלה בדעתו להחרים גם כינוס הנערך בחסות ממשלת ישראל לפני חמישה שנים חודשים, כשהתחלנו במלאכתנו. החי ששות וההיסוסים החלו נוכח אירועי החודשים האחרונים. לכל גביגמל יש נקודת-שכירה. נקר דתהשכירה שלנו היתה פרשת ביתא. וזאת לר כור: בעוד אנחנו טורחים באירגון פסטיבל שירה בינלאומי יוצא אחר משרה הבכירים של הממ"שלה אשר בחסותה יתקיים אותו פסטיבל — לעג הגורל, שרהמישפטים שלה דווקא — בקריאה למחוק כפר ערבי מעל פני האדמה! וגם זאת: עד כה לא שמענו כי שר זה גנוף עליידי מי מחבריו או שהורח מתפקידו.

○ אין לנו שום אשליות לגבי מידת העניין של "הימין" בשירה. ספקותינו מתייחסים אך ורק למידת התעניינותו של "השמאל" בה. מי שתמה מה פסול יש בפסטיבל שירה תחת חסותם של ה"ה שמר, שרון ושירי מגלה את יחסו שלו לשירה העברית, במרס, ולשירה, בכלל.

○ מועד הפסטיבל נקבע לחודש יוני. לפי תחזיות רבות המתפרסמות בעיתונים, יהיה זה סמוך מאוד למועד תחילת מסעיהבחרות הקרוב. בשום פנים לא רצינו למצוא עצמנו במצב שבו ישמש פסטיבל שירה נשק בידי רמאגונים המסמכים עלינו כראייה לכך שרעתהקהל הגאולה בעולם מתיצבת לימינה של הממשלה השלטת בישראל.

○ האם באמת העלה משהו בדעתו כי נקרא או נזמין אנשים לקרוא שירים על הזמן ועל החלום, על האהבה ועל הרעות, על דרכו של עולם ואפילו על דרכיו הנלוות — במרחק של כמה מאות מטרים ממקום שבו מטילים רימוני גז על נשים וילדים?!

○ לא אנחנו היינו הראשונים שהחרמנו את הפסטיבל. ראשונים היו אותם עשרות משוררים מוזמנים שאף לא טרחו לזכותנו בתשובה על מיכתבההזמנה שנשלח אליהם, וכן אלה שהשיבו כדרך שהשיב לנו, אם לנקוב רק בשם אחד, רפאל אלברטי, גרול משוררי ספרד. ושוב, זאת לדעת: שעה שאנו עשינו כמיטב יכולתנו לשכנע את ידידינו בארץ ובעולם בחשיבות ההשתתפות בפסטיבל, עשו אלה כמיטב יכולתם לשכנע אותנו כי, בתנאים הנוכחיים, אל לנו לתת לו יד! אחרי פרשת ביתא ואירועי החודשים האחרונים, נראה שצדקו הם ולא אנחנו. כדרך שצדקו גם ידידינו המשוררים הערבים בישראל שהודיעו מלכתחילה כי לא תתקיימה השירה הבינלאומי הרשימה הבאה. מרבית משוררי ארצות "העולם השלישי" אף הם לא יזכו אותנו בתשובה או שנענו — וחזרו בהם לאחר מכן, כגון אותו משורר יפאני.

○ אם בכל זאת עלה בידנו לשכנע — בדרך-כלל בשירות אישיות ובמיכתבים — כמה מן המשוררים בעלי מוניטין בינלאומיים לבוא לפסטיבל, הרי היה זה חרף נטיית

העיתונות הישראלית לשפל חדש

שום עיתון ישראלי לא פורסם במלואו את נוסח מיכתב-ההתפטרות של שופטי פסטיבל השירה הבינלאומי, עובדה שלא מנעה בעד בעלי-טורים וכותבי מאמרי-מערכת מלצאת במיתקפה על המתפטרות. האם ידעו מה ועל מה הם תוקי פים! ב"מעריב" וב"דבר" פורסמו בעל ואשתו ידיעות לא בדוקות שהתגלו ככוזבות. הגדיל לעשות ה"גרזולס פוסט" שביקש להעלים מידע שאותו הפיצו באותה שעה עצמה רש-תות בינלאומיות כמו "אסושייטד פרס" בכל רחבי העולם. האם עיתונות ממוחזת, מבולבלת, המצנזרת את עצמה, עודה נאמנה לייעודה? ובעוד אלה תוקפים או משתיקים, כבר נזעקה מועצת חכמי אגודת הסופרים העבריים כדי לברר אם לא ניתן לדוג כמה דגים במים העכורים.

עם סגירת הגליון

מסתבר שאת שלא עשיתי אני עשתה מערכת היומן החיפאי בשפה הערבית אל איחיתאד. הרי תגובות המשוררים הערבים בישראל ששמותיהם הופיעו ברשימה בדבר ובמעריב, כפי שפורסמו באל איחיתאד:

מישל חדאד, נשיא אחת משתי התאחדויות הסופרים הערבים בישראל: "לפני כמה שבועות פנו אלי בקשר להשתתפות בפסטיבל. הסכמתי, אבל רק בתנאי שהפסטיבל לא יהיה בחסות ממשלת ישראל ושתיתן לי האפשרות לומר בו כל מה שיש לי לומר. מובן שעכשיו, אחרי התפטרות המשוררים היהודיים, לא אשתתף."

ד"ר פארוק מוואסי, סגן יו"ר התאחדות הסופרים הערבים, שאף שמו שלו הוזכר בין השיר שה: "איש לא התקשר אלי בקשר לפסטיבל ואני מתפלא איך מכניסים את שמי לדבר שאין לי שום קשר אליו. אני מברך את המשררים והסופרים היהודיים אשר התפטרו מהוועדה, כי הם עומדים לצידו של עמנו כאחת משועותי הקשות."

מוחמד ע'נאיים שהשיב גם לאל איחיתאד: "מה שפורסם בדבר ובמעריב פשוט לא נכון. למשורר ערבי בישראל אין שירים לקרוא בפסטיבל 40 שנה למדינת ישראל. מה שמטריד היום את המשוררים והסופרים הערבים הוא הסולידריות שלהם עם מאבקם של בני עמם בשטחים הכבושים. אני מברך את נתן וך ואת נסים קלדרון והמשוררים הערבים האחרים על הצעד האמיץ והמכובד הזה."

סאהד אבו האדרה: "לא הזמנתי להשתתף בפסטיבל ולכן מה שפורסם בעיתונים הערביים אינו נכון. לפני כמה זמן שאל אותי מישל חדר לדעתו בדבר ההשתתפות והשבת לי, שאם אקבל הזמנה אשוב על כך. אך בשום מיקרה לא היעתי הסכמה."

ג'מאל קעוואר: "אף אחד לא התקשר אתי ואני בכלל לא ידעתי על קיום הפסטיבל ואין לי שום קשר לנושא."

נאזיר חיר: "בשעתו פנו אלי נעים עריירה ואשר רייך. היעתי הסכמה להשתתף בתנאי שהפסטיבל לא יהיה בחסות ממשלתית וגם שיוציאו גילוי-דעת שיביע את העמדה שלנו בקשר למה שמתרחש בשטחים. מאז לא קיבלתי שום הזמנה ושום פנייה. מה שפורסם במעריב ובדבר לא רק שאינו מדויק אלא גם מטעה."

עד כאן בקשר ליטת המשוררים הערבים שרק נתן וך מנע את השתתפותם בפסטיבל... מי שעוד נותר לו אשליות לגבי רמתם המוסרית ואמיתות המיקצועית של כמה מן האנשים המועסקים בעיתונות הישראלית — מוטב שיהרהר הייהור שני.

בכך נסתיימה, מבחינתי, כל פרשת פסטיבל השירה הבינלאומי בישראל, ייערך או לא ייערך. מלאכות דיוחקות יותר ממתניות לכולנו. אבל לסיים רצוני לנצל הזדמנות זאת כדי להביע את תודתי העמוקה לכל האנשים, בהם אישים וגולים וירועיים, שהתקשרו עימנו כי ימים קשים אלה כדי לחזק את ידנו ולאמץ את רותנו.

אודה ולא אבוש: היינו זקוקים לתמיכתם ול-אמונם. **נתן וך**

עושים אותם מטרה חיה לכל מטורף לאומני שעשוי לבקש להיפרע מהם בשל עמדתם זו. לא, במקום מחשבה נוראה כזאת, שאפילו לא היבנתה עד סופה בשל רגישות הדברים, אני מעדיף לחשוב, כי רוב שנאתם של אותם שניים לאנשים ששמותיהם מעורבים בפרשתההתפטרות, נתבלעה עליהם רעתם ולא ידעו ולא שקלו וידם לא חלה ולא רעדה כאשר כתבו מה שכתבו. למרבה המזל, אין הדברים חמורים כפי שעושים היו להיות. אבל זאת, בהחלט לא בזכותם של כתבינו הוריים.

שהרי עוד בבוקרו של אותו יום השישי, שבו נתפרסמו הדברים, טילפן לביתי שבחיפה המשרר מחמד ע'נאיים, שעזמו עוד לא היה לי מעולם

רוברט נדלר: בלי מילים

הכבוד להיפגש, אחד משני הנודעים שבין ששת המשוררים הנזכרים, והנה הדברים שרשמתי מ"פיו, מילה במילה:

"עד לפני יומיים לא ידעתי בכלל שמתכוונים לערוך פסטיבל שירה בינלאומי בישראל. רק לפני יומיים נודע לי על כך כששמעתי בדיוור על ההתפטרות שלך ושל נסים קלדרון. לעצם הדבר, אין לי גם שורה אחת שאני מעוניין להקריא בפסטיבל המתכנס במלאת 40 שנה לישראל ובחסות ממשלת ישראל. עם כל הכבוד וכל הציון הטוב אין לי גם שיר אחד המתאים לקריאה במעמד כזה. אשר לטענתו של (המשורר, חבר ועדת הפסטיבל ואחד המתפטרות) נעים עריירה, כי נתתי את הסכמתי להשתתף בפסטיבל — אני יכול רק לומר לך שלא ידברתי עם נעים עריירה כבר יותר משנה ולכן מובן שלא יכולתי להיות מוזמן על ידיו ולא יכולתי לענות — לא בחיוב ולא בשלילה."

עד כאן דבריו של מחמד ע'נאיים. אני עצמי לא פניתי לאיש מחמשת המשוררים הנזכרים כדי לברר מה קרה כאן, שהרי ענייני שלי בפסטיבל השירה תם ברע שבו הודעתי על התפטרותי בוועדה המכינה אותו. ועם זאת, יש לי הרגשה עמומה שאם ימצא מי שיפנה אל חמשת הנזכרים — מוזמנות לו עוד הפתעות מסוג זו שהופתעתי אני למישמע דבריו של ע'נאיים.

אשר למשורר נעים עריירה, לא אני אשפוט אם נהג כשורה או שלא כשורה במיקרה זה. גם אם נהג שלא כשורה — אני מציע שרק מי שישב כמותו בכלל הישראלי באשמת פעילות "פוליטית" (בראשית שנות ה-70) ישלך עליו את האבן הראשונה.

אני בודאי שלא אעשה כן.

גילויידעת זה תתמו רק שני הנזכרים מעלה. הם והם בלבד. כל שאר המתפטרות מוועדתהייעוץ או "מערכת" הפסטיבל עשו זאת על דעתם שלהם ומתוך נימוקים שלהם, השונים מאוד זה מזה ובכמה מיקרים אין להם שום קשר לנימוקים המופיעים בגילוייהם. לפיכך מתבקשים "בעלי העניין", אלמוניים עם פחות אלמוניים, להפנות את כל חיצי זעמם, תיסכולם ומלוא השמצותיהם אך ורק לכתובת הנכונה והראויה להם, היודעת כיצד לטפל בהם ובשכמותם.

דיסאינפורמציה או שקרים פשוטים

עוד אלה המומים מן "הגול העצמי" או מנערים את נוצות בתהיענה שלהם מן האבק שרבק בהן במשך החרושים הארוכים של טמינת ראשיתם בחול, ושנים מן הכתבנים היותר ארסיים שדבקו כעלוקות אלה בכשרה של הספרות העברית כבר נודרו לנסות ולשפוך את דם עמיתיהם הנקי. בשתי רשימות זהות כמעט, שהופיעו בדבר ובמעריב, נמסר לקוראים כי "שישה משוררים ערבים עמדו להופיע בפסטיבל השירה הבינלאומי מי שנתן וך גרם לביטולו". וזאת, חרף "החשוד הממשלתי" שניתנה לפסטיבל, חסות שהפרעה, כידוע, לעמיתיהם היהודיים האנטיים.

ייאמר מיד: אינני מעלה בדעתי אף לרגע כי צמר-החמד, חיים נגיד במעריב ורעייתו ורדה צמרמן בדבר. שקלו ולווא לשניה אחת את אשר הם מעוללים. שהרי אם דיבריהם נכונים ומי דויקים, הינה בשעה שהם מגלים בפרהסיה את שמותיהם של אותם שישה משוררים ערבים, הם

שיעור בפילוסופיה יוונית

או

הירחורים ביוס'הזיכרון

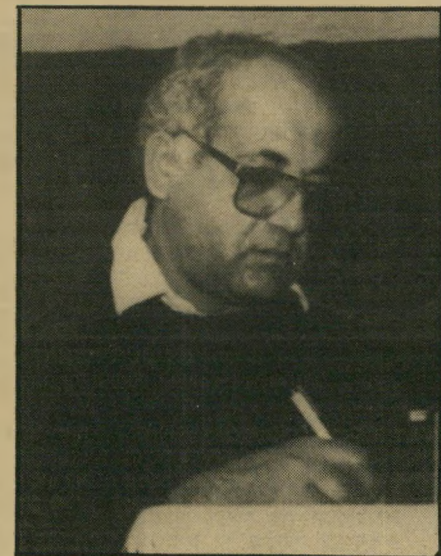
לא נולדתי עם המדינה. פשוט, לא. "הזרמן" לי מסיבות שאינן תלויות בי. איחורתי בשנה אחת ונולדתי ב-1949. תיאורטית אני צבר, כחול לבן. שלום לכל הקוראים וחג עצמאות שמח. ברשותכם אפסח על הפרק ההיסטורי. קטונתי מלנסות לסגור חשבון עם ההיסטוריונים או עם ההיסטוריה.

ככל שהזמן חולף, הרבה דברים קטנים נעלמים במאגר הזיכרון הקולקטיבי, ומטבע הדברים רר אים את היער ולא את העצים. וזה רק טיבעי שכימים כאלה, אנשים שלא "הזרמן" להם להיר ולדל לפני קום המדינה יחפשו את זקניהם כדי לשמוע מהם: כיצד קרה הנס?

כל אחד והזקנים שלו, הנה אנחנו שומעים אר תם ברדיו ורואים אותם בטלוויזיה וקוראים אותם בעיתונים. הם מספרים בהתרגשות שטעמה לא פג על הגבורה ועל דבקות במטרה ועל אידיאליזם שהיה אז וכבר איננו היום. גם אני מחפש את הזקנים שלי והם מספרים לי על האנטיגוניזם, היפוכו של הגיבור, על זה שברח ועל זה שבגר וזה שנשחט בצהרי היום, ומסתבר שהגיבור האמיתי הוא זה שניתנה לו ההזדמנות לשרוד. על שום גבורתו ושפיותו או משום טיפשותו של האויב.

כאמור, נולדתי ב-1949. סבי, זיכרוננו לברכה, עבר עד יומו האחרון בארמנו. ואבי, ייברל לחיים ארוכים, עובר עד היום בבניין. התחיל בחיפה, לפני הרבה שנים, והוא שבנה את קירות האבן שאתם רואים בנווה-שאנן, וברדך העוברת ליד בית-החולים רומשילד ובכרמל. אכן, הוא היה שותף פעיל בייפוי חזות העיר. ולפני הרבה שנים הוא הגיע עד יס'המלח ויעירו כל חברי קיבוץ עיר-גדי שנולדו לפני 30 שנה, כי מאז ראו אור יום הם מכירים אותו ורואים אותו יוצק בטון, בונה קירות, ואפילו פסלים ואנדרטות הקים. במשך 30 שנה עבד בקיבוץ ואת מיטב שנותיו בילה שם, הרחק מהבית ומהמישפחה. ואני, הרבה מהחינוך שלי והטפות-המוסר שלי קיבלתי ממנו באמצעות הדואר. לפני עידן הטלפון.

הבטחתי שלא אסגור חשבון עם איש. אבל עם קיבוץ עיר-גדי יש לי חשבון ארוך. ומישהו יצטרך

סלמאן נאמור: מחפש את הזקנים

לסגור אותו, כי אבי יצא משם אחרי 30 שנה, פגוע גם בליבו וגם בנשמתו.

המנהל רק החליף תאריכים. ומסבא למדתי איך לאהוב ומה לעשוא

נחזור ליוס'העצמאות. כנראה שבחייו של כל אדם ישנו רגע או אירוע או אולי מישפט המשמש נקודת-מפנה. יש רגעים

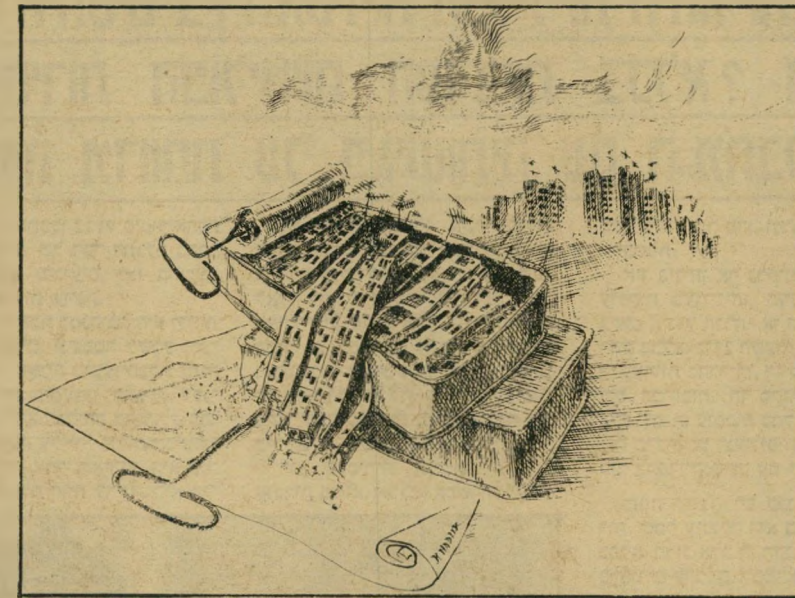
שהם נקודת-המפנה מן השקר אל האמת, או להיפך. או מן התמימות אל הפיכתות ולהיפך. או מן הרע אל הטוב, ולהיפך.

בכל שנה, יוס'העצמאות היה בשבילנו, היל-דים, שבוע של קיץ, כי כל בית-הספר היה עסוק בהכנות לחגיגה השנתית, לא למדנו, קיימנו חזרות על תרגילי-ההתעמלות, וריקלמנו שירים. בכל כיתה התארגנה להקה לזימרה ולמחול והי מנהל היה עסוק בהכנת הנאום החגיגי, שהיה

אדרבה, אימרו לי אתם, בני דורי, אנשים ש"מוני לא. "הזרמן" להם להיוולד לפני קום המדינה, האם נגזר עלינו להיות לעד בצילה של טראגדיה? הרי אנחנו איננו אשמים, ולמי מאתנו יש כוח לשמוע כל בוקר על אנשים שהחמיצו את ההזדמנות להיות, או שנשללה מהם הזכות לחלום או לצעור לקראת העתיד. הרי על שאלה של חיים ומות, לא של יהודים וערבים, אני מדבר. המדובר בבני-אדם. קודם כל וראשית לכל, בבני-אדם.

על דיר יאסין למדתי בראשונה ב-1967, בירושלים, כאשר התחלתי ללמוד פילוסופיה באוניברסיטה העברית. כמובן, לא במסגרת שיעור על הפילוסופיה היוונית או מישנתו של אפלטון, אלא בהפגנה הראשונה שבה השתתפתי בחיי. הפגנה בחברת סטודנטים ערבים ויהודים כנגד הכיבוש שהיה אז בראשית דרכו, וכנגד האכססאזה הכללית שסחפה את הכל בעיקבות המל-חמה. על הוועה שמעתי דווקא מפי סטודנט יהודי, ואז שאלתי את עצמי: האם רק דיר יאסין? פניתי אל הסיפריה הלאומית, אל ההיסטוריה הכתובה. רכשתי ידע, אבל לא השתכנעתי. ולי אחר 14 שנים התחלתי במסע הקשה ביותר והעצוב מכל.

במאי 1981 יצאתי אל הכפרים לחפש זקנים

זוברט נדלר: בתי-דירות

שיספרו לי את מה שקרה להם. ביקשתי רק חוויות אישיות, לא היסטוריה, לא נאומים, ולא סיסמות או דברים מנוסחים, פשוט חוויות אישיות. היו אלה סיפורים על כפרים שנהרסו ב-1948 (480 כפרים) ועל אנשים שנהרגו (אלפים) ועל אלה שנעקרו ממולדתם (600 אלף). הגעתי רק ל-16 כפרים. וכל חודש פירסמתי סיפור בירחון הספרותי אלנדיד תחת הכותרת, "ולא שכחנו". שנה וחצי נמשך המסע שבו גיליתי כי בכל כפר נהרגו אנשים, וכערים כמו לוד ורמלה אף נהרגו עשרות ואמאות.

אני קראת לזה "פוגרומים", כי דם לא נמדר בליטרים כמו בנזין, ובני-אדם הם לא מיספרים. הרג הוא הרג. ודם הוא דם ולא כל נזול אחר. רבותי, בני דורי, עוד לפני 40 שנה היו מפי-קדים ומנהיגים שנתנו פקודות להרוג בדם קר, להרוס בתים וכפרים שלמים ולמחוק אותם מעל פני השטח ומן המפה.

מילים כאלה שמענו באחרונה מפי שרים ואנשים מפורסמים. וכאשר ראש-ממשלה מצהיר על קיברה הרענן של נערה שנהרגה בנסיבות טראגיות, אך באשמת אלה המבוגרים שהוליכו אותה אל המוות, כאשר ראש-ממשלה כזה מצהיר, שכל יהודי מעורר אצל הערבים, אינסטינקטיבית, צימאון לרצח וצימאון לדמים, חייבים הדברים להפחיד גם אתכם ולא רק אותי.

חופש בזכות רופא-השניים ומה שנותר יישאר להיסטוריונים

מה קרה לסיפורים שלי? באפריל 1982 פירסמתי את הסיפור האחרון. גיבורם של כל הסיפורים הוא זקן קמוט-פנים, המבקש להעביר מסר אחד ברוח: "עשו כל שבי-כולתכם כדי שלא יקרה שוב מה שקרה אז. אל תתנו להיסטוריה לחזור על עצמה!" אני חשבת שהצלחתי להעביר את המסר. ולכן החלטתי: זהו זה! מספיק מה שנותר יישאר להיסטוריונים! לא חיפשתי אשמים, גם לא מיניתי את

עצמי לשופט מטעם ההיסטוריה, ולא לחוקר. לא עברו חודשים, וההיסטוריה חזרה על עצמה ביוני 1982, הפעם בלבנון. עוד פוגרומים ועוד הרס, והרג ילדים ונשים, ועקירות ומחנות פליטים ורס שנשפך כמים או כנזול אחר. מה קורה היום בגדה המערבית וברצועת-עזה? היש מי שמאמין כי זהו האמצעי הברוק והיעיל ביותר שלו להבטיח את עצמאותו? כך חשבו אז, וכך חושבים כנראה גם היום האנשים המסרבים ללמוד מן ההיסטוריה!

בסיפורי מופיעים דברים שעליהם לא ידעתם דבר, בני דורי. לא ידעתם ולא שמעתם. דברים שלא התפרסמו בעיתון היומי שאתם קוראים, גם לא בסיפרי ההיסטוריה ששיננתם בבית-הספר. בסוף 1982 קיבצתי את הסיפורים בספר והוצאתי אותם לאור. לא ביקשתי את תגובת "דבר צה"ל" או את זו של הממונה על ההיסטוריה הלאומית. פשוט פירסמתי דברים כמו ששמעתי ורשמתי אותם מפי זקנים שחיו באותם הימים. גם אחרי שש שנים לא הגיעה כל תגובה שתכחיש או תאשר.

באותם ימים, הוציא הליכוד שבועון בעריכת רוני מילוא. שם כתבו על ספרי כמה מישפטים תחת הכותרת: "ספר נגד המדינה". אותם ימים הייתי במעזר-בית במשך שישה חודשים. בכל פעם פרצתי להגיע לרופא-השניים שלי בחיפה, הייתי צריך לפנות למיטרה כדי לקבל אישור-יציאה מהבית.

נתמזל מולי והצלחתי להגיע לידי הסכם ג'נטלמני עם השניים שלי, שיתנו לי התראה, שלושה או ארבעה ימים קודם שיתחילו להכאיב. כך הייתי מספיק לבקש את האישור מהמיטרה ולהגיע לרופא-השניים בזמן. תגיעצמאות שמח גם לכם!

איתן קלינסקי

אחרי ארבעים שנה

לפני ארבעים שנה סרנו עם מורינו בשעורי ספרות בעקבות חיים נחמן ביאליק אל בית המדרש הישן והנושן לראות את המעין ממנו שאבו אחינו המומתים עז ותעצומות נפש לסבל חיי סחי ומאס בלי קץ

בלי גבול

ובלי אחרית.

אחרי ארבעים שנה

אחרי שתמו שעורי הספרות והתנ"ך

סרים תלמידי חגורי אלות

אל המסגד הישן והנושן

לסתות את המעין

ממנו שואבים

"ילדי הכבוש

ילדי האין תקוה

ילדי עיריות במצור"

עז ותעצומות נפש

לסבל חיי סחי ומאס

בלי קץ

בלי גבול

ובלי אחרית.

אחרי ארבעים שנה

בואו נפתח יחד את כל הדלתות

שקודחי אש ומאזרי זיקות סגור על

דרכינו

בואו נרשיף עוד הלילה את כל הרקיעים

ונוליף את נבטינו הרבים בלשון למודים

ליום חדש מגה באור חדש

על כל בתי המדרשים

על כל המסגדים

ועל כל הכנסיות,

טרם נלך כלנו עניים וכואבים

באור האש ובזיקות הבערה,

טרם גחלי מחתות בועות

ילחנו את פסת הדשא האחרונה.

קרית שמונה

* יזהר סמילנסקי, זה לא טרור — זה

עם, דבר, 30.11.87

ה"ביטחוניות"

השוטרים הצבאיים אמרו לי קודם לכן שהביאו שתי מחבלות, שרצחו את החייל רודי מנוס. האסירות היו למיה מעורף הבראזילית וזערה, קרובת ממשפחה שלה.

הן לא ידעו שאני ערבית, ודיברו איתי בעברית, חשבו שאני סוהרת ודיברו איתי חופשי.

אני שאלתי איך רצחו את החייל, והן סיפרו לי את כל הסיפור: החייל עצר טרמפ ליד נמלהתעופה, הוא רצה להגיע לכיוון עפולה או כרמי יוסף. לרכב עם מיספר ישראלי. היו בו שני תיבה ושני גברים. כשהחייל ראה שהם פונים לכפר הערבי, שאל אותם מדוע הם פונים לשם, והם אמרו לו שצריכים לקחת משהו מאיזה חבר, ואחר-כך ימשיכו. הוא לא חשד בכלל.

הם לקחו אותו למערה, שם החזיקו אותו במשך שלושה ימים, ואחר-כך הרגו אותו בנשק של. את תעודת החוגר שלחו לאש"ף יחד עם המיס' מכים, כך הם הודיעו שהרגו חייל ישראלי. יעני — הוכחה בשטח.

במשך יממה השאירו אותו מת במערה. אחר-כך עטפו אותו בשמיכה וזרקו אותו בטרמפיארה של החיילים. שאלתי אותה: למה רצחתם אותו? והיא ענתה: גם אתם רוצחים לנו ומתנקמים, אז אנחנו מתנקמים בחזרה. אם היהודים ירצחו אחד, נרצח שניים. אם ירצחו שניים, נרצח מהם עשרה!

אמרתי ללמיה: לא חבל? רצחתם בן-אדם שהוא חף-משפט? אמרה לי: לא! בשביל זה אנחנו מסכנים את החיים שלנו. או שהם ימותו, או שאנחנו נמות. רק אחד מאיתנו יכול לנצח!

עניין של כבוד

שאלתי את אעידה מדוע הן ערביות, הנמצאות בכלא על רקע פלילי, אינן מתחברות עם האסירות הביטחוניות, והיא ענתה: כל אחת מאיתנו, האסירות הפליליות, מגיעה בגלל משהו שונה — סמים, התפרצות, תקיפת-שוטר, ולעיתים רחוקות זנות. בעינייהן של המחבלות אנחנו פסולות לגמרי, כי אנחנו עדי ביות ישראליות. אנחנו לא תושבות השטחים, ולא כאנו על רקע ביטחוני. הסלידה שלהן מאיתנו מתבטאת בזה שהן אומרות שאנחנו, הערביות הישראליות, והיהודים, אין בינינו הבדל, כי אנחנו חיות ביניהם. שאלו אותי לא פעם אם אהיה מוכנה להיות ביטחונית, להודות עם הערבים ולשתף איתם פעולה. אמרתי שאני לא מוכנה. אני חיה במדינת ישראל, ויש לי זכויות וגם חובות. יש לי אחים ששירתו בצהל, ועדיין יש לי אח אחד במשמר-הגבול. אני לא מוכנה להשתף פעולה עם הביטחוניות, אפילו שיש לי סיכסוך במשפחה, ועונתי את הבית. כי אם אצטרף אליהן, אבגור במדינה שלי.

אני לא אבגור בעם שאני חיה איתו, ולא אהיה נגד האחים שלי, כי אז האחים שלי יהיו נגדי. זה לא מסתדר בחיים. אמרתי להן שאני ישראלית, ולא אפגע במדינה שבה נולדתי ושבה אני חיה.

הן הסבירו לי שהמאבק הוא כדי להגיע לשלום, ואני אמרתי שהמילי-חמות שהם עושים לא מביאות שלום. אנחנו, הבדווים, מאכלסים שטחים גדולים בדרום הארץ ומשחרים בצה"ל ובמיסטר.

מחבלת אחת אמרה לי פעם שזו בושה, לנו הערביות, להגיע לבית-סוהר על תקיפת-שוטר, גניבה וסמים, כי צריך להגיע לכלא עם כבוד. אז מה

הייתי נוכחת פעם כשאסירה פנתה לקצינה בטענות ואמרה: הן רצחו, ותיראו איזה יחס הן מקבלות כאן. ככפר היא היתה שיפחה, וכאן היא כמו מלכה! הקצינה ענתה לאותה אסירה שהיא יכולה לקחת רוגמה מהתנהגותה של אותה אסירה ביטחונית.

לאסירות היהודיות לא משנה מאיזה מעמד חברתי הגיעו הביטחוניות, הן גם לא מוכנות להודות שרוב הביטחוניות

ריעות ביניהן, הן מיישבות את העניינים בשקט. כלום לא יוצא החוצה. הנהלת-הכלא באה לקראתן, ורור אגת שלא תהיה תסיסה בכלא. הייתי נוכחת פעם בריב בין אסירה ביטחונית ואסירה יהודייה אחרי צפייה בטל-וויזיה, שם הראו הפגנה בשטחים הכבושים. היהודיה נלקחה לכידור. אנשי הצלב האדום מבקרים את האסירות הביטחוניות אחת לחודש.

רה הביתה מבית-הספר התיכון שבו למדה, היו יריות מכיוון חיילים ישראליים, והיא עזרה לאדם פצוע מירייה, שאותו לא הכירה, וסחבה אותו לסימ'טה.

כוחות-הביטחון עצרו אותה. היא נשפטה ונשלחה לכלא. כשתשוחרר, היא עומדת להתחתן עם קרוב-מישפחה. שמעתי סיפורים של נשים אחרות

ב תישעה-עשר הימים הראשון נים בנווה-הירצה גרתי באותו הא-גף שבו היו האסירות הביטחוניות. המ-גורים שלהן ממוקמים בסוף הפרדווה, מאחורי שער-ברזל מסורג. היו שם כ-20 אסירות ביטחוניות, שגרו בארבעה חדרים.

נפגשתי איתן שלוש פעמים ביום, כשיצאו לחדר-האוכל המשותף, שם ישבו בשולחנות נפרדים. שמתי לב ל-כך שאין כל קשר בין האסירות היהודיות, שישבו לפעמים בחדר עם אסירות ערביות השפותות על עבירות פליליות, לבין האסירות הביטחוניות, ששמרו על מרחק.

בשעת הטיל היוםי פגשתי אותן בחצר, ואף שוחחתי עם כמה מהן. האסירות הביטחוניות אינן מגלות את הסיבות שהביאו אותן לכלא. כאשר הסוהרות פונות אליהן, הן קוראות בש-מן הפרטי, לעומת הישראליות, שאלי-הן פונים בשמן המלא.

איש פצוע בסימטה

ה אסירות הביטחוניות נבד-לות מיתר האסירות. התנהגותן מאופקת. הן מברכות בלחש. הן נראות מטופחות, ומקדישות תשומת-לב רבה למראן הנשי. הראשונה מביניהן שהכרתי היתה אלעם, נערה בת 17. תמיד היתה לבו-

מה היחסים בין האסירות הפליליות היהודיות ובין האסירות הפוליטיות הערביות בכלא? נעמי אדוה מדווחת על בבישוחיה עם המחבלות

משכילות יותר מהן, ומתנהגות בצורה תרבותית.

אין ביניהן אף נרקומנית אחת. הן עוסקות בענייניהן, ואינן משתפחות בשום אירוע חברתי או תרבותי, המת-רחש בכלא. ב-23 השעות ביממה שבהן הן נעולות בחדריהן, הן קוראות הרבה, ויש הכותבות. הן מקבלות עיתונים בכל יום. הן עוסקות במלאכת-יד וסור-גות הרבה, יש המחליפות את עבודת-היד בדבריי-קנטניה עם היהודיות.

בנווה-הירצה יש קבוצה של אסי-רות, שכל עיסוקה הוא בליכוי הצירים בכלא. לרוב אלה הן הוונות, החיות עם סרסורים ערביים. לכמה מהן יש ילדים מאומים סרסורים. אחת מאלה צעקה בנוכחותי: "הערביה המלוכלכת הזאת! צריך להרוג את כל הערבים!" כשהוד-כרתי לה שהיא חיה עם ערבי, שהוא אבי ילדה, היא ענתה לי: "זה משהו לגמרי אחר!"

רצח במערה

ב כלא הוסף סיפור שערכיה נתנה לילד כדור, ואמרה שזו סוכריה, ובעצם רצתה להרעיל את הילד. היתה היסטוריה, ועד שביירו את העניין היו צעקות ותגירות-ידיים. במימהגים של הערביות דואגת הנהלת-הכלא שיאפו להן עוגות מיר-חרות וב-יום האדמה הן נשארות בחד-רים ושבותות-ידע. מודהות כדרכן.

למרים וגל ולריטה דסקלו היה קשר עם האסירות הביטחוניות. היו גם אח-רות, בעלות תודעה פוליטית, המא-מינות בדריקים, והיו שיחות בנושאים פוליטיים ואנושיים.

ריטה סיפרה לי כי אחד הדברים שהדהמו אותה בכלא היה מיקרה שאסירה ביטחונית פנתה אליה בבקשה לכתוב מכתב-חנינה לנשיא-המדינה, בעוד שאותה אסירה בעצם אינה מכירה בקיום מדינת-ישראל. ריטה שאלה אותה מדוע היא רוצה לפנות לנשיא, והאסירה ענתה לה כי תעשה כל דבר שיש בו לזרז את יציאתה מהכלא. היא גם ביקשה שלא תספר לאיש על בקשתה זו.

אעידה אבר-עידה, אסירה בדרוית שהיתה שפוטה על רקע פלילי, עברה כאפסנאות כשאנשי המיסטרטה די-צבאית הגיעו לכלא עם שתי אסירות. אעידה סיפרה לי על פגישתה עם שתי האסירות. מספרת אעידה: "זה היה ביום שישי אחד, ב-6.30 בערב, כשקראו לי לאפסנאות. הסגנית, מלכה אולמרט, היתה בתרונות, וקיבלה את האסירות. 'בזמן שמלכה שיחררה את השוטר' רים וברקה את הפקודה שלהם, יצא לי לדבר עם האסירות. זה עניינין אותי, כי

יש שמישפחותיהן אינן יכולות להגיע לביקורים פעם בשבועיים, ואז רואים אנשי הצלב האדום למחסורן. לאלה רואים אנשי הצלב האדום גם לעורך-דין, שייצג אותן. הצלב האדום רואג גם לספרים, לתרופות ולמיש-חקים, כגון שישכ וכדורי פינג-פונג. לא מזמן התקינו להן שולחן פינג-פונג בחצר הכלא. הן גם מקבלות כסף בע-בור קניית מוצרי-מוזון בקנטניה. רוב האסירות הביטחוניות אינן עובדות בכלא. יש להן אפשרות לעבוד

מביניהן, שהסתכבו בגלל סיפורה-הבה לגבר שבסופו של דבר התגלה כחבר בתא שביצע פיגועים, ואז הואשמו בסיוע לפעילות עוינת. פרואה נחשבת כמנהיגה. היא ילדית מיוזרת-ירושלים, ונשפטה לשבע וחצי שנים אחרי ששמה מיטער-חבלה בתח-נה המרכזית. המיסען התגלה לפני שהתפוצץ. היא הצליחה להסתלק מה-מקום, ונתפסה עליידי כוחות-הביטחון בביתה, שבו אחרי האירוע. היא קט-נתקומה, בעלת חזות עדינה. היא מר-

הביטחונית הראשונה: סטמה ברנאווי (באמצע, עם אחיותיה)* הן רואות את עצמן כשביות-מלחמה

במיטבה או בגינון. אין להן אפשרות לעבוד בתדיראן או במפעל ריווחי אחר, דבר הקשור בתקנות הכלא. לעד-מת זאת עובדות אסירות ערביות פליליות בתדיראן. ומרווחות משכורת סבירה.

האסירות הביטחוניות רואות עצמן כשביות-מלחמה, ודורשות את אותו היחס. כל האסירות מקנאות בהן. הן מלוד-כרות, אינן מלשינות זו על זו והן תמיד ביחד, שומרות על רמה מסוימת. ידוע בכלא שאנשי יש בעייה עם הסגל, הן תמיד תומכות אחת ברעותה.

* נעזרה והורשעה בהנחת פצצה בקולנוע ציון בירושלים ב-1967. שוחר-רה במסגרת חילופי-שבויים.

כזת את דבריי-קנטניה של חברותיה, ועורכת את החלוקה ביניהן. גמ למיה היא מנהיגה. היא ילדית בראזיל. מוצאה ממשפחה אמירה, אריסטוקרטית, והיא נשואה לערבי מהשטחים הכבושים. למיה אחראית על ספריית הביטחוניות. הספרים ניתנים להן מהצלב האדום. אחרי בדיקת הצנ-זורה.

היא שפוטה למאסר-עולם על ה-תפתותה, יחד עם זערה, קרובת-מיש-פחתה, ברצח החייל רודי מנוס.

שביות-מלחמה

ה אסירות הביטחוניות מלוכ-דות מאוד. גם כאשר יש חילוקי-

שה במיכנס-גינס ובחולצת-טריקו. חמורה מאוד, בעלת גוף חטוב וספורי-טיבי ועיניים שחורות ענקיות. ישבתי על ספסל בחצר, כשניגשה אלי וכיכרה אותי באגוזים. היא הזמינה אותי לבוא איתה לחדר שבו גרה, ו-הלכתי איתה. החדר היה מסודר ומ-טופה, ואפשר לאמר שהיתה שם אוו-רה מישפחתית.

הסוהרות לא אהבו את אלעם. היא התחצפה אליהן והגיעה לעתים קרובות לכידור, בגלל המהומות שגרמה כ-שה היתה נותנת ביטוי למחשבותיה בקול-רם.

האסירות הביטחוניות רואות בה גיבורה, וכך היא מתייחסת גם לעצמה. שאלתי אותה מדוע הגיעה לכלא, והיא סיפרה לי כי באחד הימים, כשחזר-

איזה ביבי? איזה

דוקאקיס? איזה

ג'קסון? קציר שבועי

של אידיוקים

בעיתוני ישראל.

נעמי רון

לא איכפת לי מה תכתוב עלי, כל עוד שאתה מאית את שמי נכון" אימרה זו שגורה בארצות-הברית. בישראל זוהי בעייה. איות נכון של שמות ודיוק בפרטים קטנים אחרים אינם הצד החזק בעיתוני ישראל. קציר של שבוע:

● ידעונו אחרונות (10.4) הודיע שרוב העליונים בקליפורניה "תומכים במייקל ג'קסון". צריך לבדוק אם ג'סי יודע גם לשיר.

● חדשות (14.4) החליט, בסיפור על הצעיר שנהג להתגנב לניירות חונות ולשרד הודעות-שואו, ששמו של מפקד מרחב הירקון זהו שלושג יס ראש עיריית טבריה. הם אומנם קרובי משפחה, למעשה קרובים-רחוקים, אבל לטברייני קוראים יגאל ביבי, ולא איש-המשטרה קוראים אריה ביי. בי.

● אגב, ג'ורג' ניר-מוזס ראינה, בידעונו כמובן, את רות שיטריי, אשתו של מאיר, וקבעה שלושג יס "בן בכור, היום בן 10". יש בן, אבל הוא עוד בגן. הבכור בן ה-10 הוא בת 10, וקוראים לה מירי.

● הרקדן ובעל-הסטודיו אייל שמי הופיע לקרוא בלאשה שהוא עומד להתחתן בקרוב. עם רקדנית הקאראקאן לשעבר מהמחל'ה דוד, סופי די. שמי הוא רוק, עד להודעה חדשה, והרקדנית הססנית עומדת להתחתן עם בחור ישראלי ששמו אילן מזוזר. צריך לדעת לקרוא, גם קומדיאנטים.

● ציטוט מחדשות. מתוך הכתבה על האם-שהגיעה מרוסיה ושנפגשה עם ילדיה אחרי 30 שנה: האם, באה אתמול לביקור ראשון בארץ עם בעלה מנישואיה השניים. (הגדרה קצת מוזרה לבעל שני).

● גיל יודילוביץ' ראיין בשבוע שעבר את ריטה (קליינשטיין) עכו להיוון. ולא יכולתי שלא לחת' רגש יחד איתו מהמישפט הבא: "ריטה, מניחה יד רכה על הירד שלי, רוצה להפנות תשומת-לבי למשהו. אחר-כך, כשהיא מרפה את האחידה, אפשר לחוש בגל חום שעובר בגופי." מעניין, מי חש?

● תנועת עם יפה עם אחד פירסמה בידעונו (11.4) מודעת-תודה למי שנטלו חלק, בהתנדבות, באירועי התנועה, מילות-התודה שהגיעו למרת ישראלה קריבושה ולבעלה, יוסי קריבושה, שליווה אותה ליד הפסגת תר (ושאינו זמר) הופנו על-ידי אנשי התנועה אל "צמיר-הזמרים ישראל ויואל קריבושה".

● להיוון פירסם את תמונתה של הזמרת-בדרנית גני תמיר, חברתו של מנכ"ל הד ארצי, יואל ניצני, וקרא לה דגנית בהן (מישהי אחרת, שוכנתה באיזשהו תא-ריווי). למסיר קאי יוני רכטר קרא השבוע (ב-6.4) קריבו רכטר.

● מעריב (ה-10.4) קרא למוסיקאי עידן סוחובולסקי בעיות קטן. "סור חולובסקי", טוב, זה קשה. כנ"ל לגבי אחד מבילי הסינרמה, בני יוני צלבברג, שהוא כבר די רגיל לעיות שמו. (חדשות (10.4) קרא לו "יורי צנברג". טוב, שישעברו את שמותיהם).

● ומה עם הדוגמנית חלי גולדנברג? מעריב (ה-7.4) ממשיך לקרוא לה "גולדברג".

מיקי קרצמן, חדשות

למיה מערופ וזערה על ספסל-הנאשמים

בשביל זה אוחנו מסכנים את החיים שלנו...

הולכת נגדם, ובוה היא מצטיירת כאוייבת, ולכן גם מבינות מדינות-ערב שיש לישראל שאיפות של התפשטות ושל סיפוח.

אנחנו, הערבים, מאוד חוששים מזה, כי ב-1948 ישראל היתה קטנה וכי ב-1967 גדלה, ובמלחמת-הלבנון כבשה עוד חלק מלבנון, כך שבכל מלחמה גודלת ישראל עוד ועוד.

ישראל היא המדינה היחידה בעולם שהגבולות שלה לא מוגדרים, וזה מעיד על הכוונה לספח עוד ועוד שטחים.

אתם גם לא מתייחסים לזכות-השני בה שלנו. את המישפחה שלי גירשו ב-1948, ויש לנו רכוש ואדמות בישראל, וצריכה להיות לנו הזכות לשוב ולקבל בחזרה מה שאתם לקחתם. אני מקווה שאם וכאשר יהיה פעם משאומתן בין ישראל ובינינו, שהגר ש הזה יעלה על הפרק.

איראפטר לעשות צדק כשמישהו חי על חשבון השני, ואני מתכוונת גם לקיבוצים, שחלק מהם נמצא על אדמת

וכך אמרה: יש אצלנו אנשים המאמינים שעל-ידי מאבק מזוין, למה שאתם קוראים טרור, אפשר להגיע להישגים. ויש מי שאומרים שכל מדינות-ערב נלחמו נגד ישראל ולא הצליחו, כי ישראל חזקה לא רק מבחינה צבאית אלא גם מבחינה מדינית, יש לה קשרים עם מערב-אירופה, וליהודים יש השפעה גדולה בארצות-הברית, בייחוד בכלי-התיקשורת. לכן אין כמעט סיכוי להביא על-ידי ריבורים לכך שהיהודים יעשו שלום. מה שנשאר לעשות זה להטריד ולגרום לזה שהבעייה הפלסטינית תהיה בתודעה של העולם. אם מה שאתם מכנים בשם טרור לא היה קיים, אף אחד בעולם לא היה יודע שישנה בעייה. מה שקרה באולימפיאדת-מינכן, שם אומנם נהרגו כמה אנשים, הביא את הבעייה הפלסטינית לתודעת העולם.

היתה תקופה של שנים, כשהעולם בכלל לא הכיר ולא ידע שישנה בעייה פלסטינית. מהרגע שהקימו את מדינת

ובנשיקות מאסירות, וחווה יערי, שהייתה כאגף ממולי, קראה לנדיה ושוחחה איתה ועם התינוקת, ובכל יום הכינה לה ממתקים. חווה אמרה לי כי מאוד היתה רוצה לחבק את הילדה ולשחק איתה, וכי נוכחות הילדה הקטנה בכלא משפרת את מצב-רוחה.

באחד הימים ישבתי על ספסל בחצר. האסירות הביטחוניות ישבו על הרשא ליד שולחן הפינג-פונג, כשנדיה באה עם התינוקת והתיישבה לידי. היא היתה נסערת כולה ונראתה כאילו היא עומדת לפרוץ בכני. היא פנתה אלי ואמרה כי שמעה שאני כותבת בעיתון, ואולי אני יכולה לספר מה שקרה לה. כשהילדה עמדה בפרוודור, אסירה ישראלית, סוחרת-סמים מבאר-שבע, בעטה בתינוקת. נדיה צעקה: "מה את עושה?" והאסירה ענתה לה: "זה מה שצריך לעשות! צריך להרוג אתכם כשאתם קטנים!"

אמרתי לה כי אותה אסירה כנראה שמעה שהיא, נדיה, השתתפה ברצח של ישראלים, ורצתה להוכיח לחבריה

הכבוד, אני שאלתי. ללכת לרצוח חייל או לרצוח אזרחית? זה לא כבוד גדול!"

להרוג כשהם קטנים!"

נדיה היתה אסירה ביטחונית. היא גרה בחדר מולי. היא לא יכולה לגור עם יתר הביטחוניות, מכיוון שהיתה לה ילדה קטנה. עם הגיעה לכלא סידרה לה ההנהלה חדר קטן, עם לול לתינוקת. האסירות

אסירה אעידה אבר-עידה

לא חבל לרצוח אדם חף-משפטי?

הביטחוניות דאגו למחסורה, ותוך חצי שעה הביאו לה מיצרכים, ביגוד ומר-אה. אחת הסוהרות קנתה לתינוקת צעצוע. אסירה סיפרה לי כי שמעה מסוהרת כי נדיה היתה קשורה ביחד עם בעלה ברצח שני אזרחים ישראליים.

בחדר סמוך לחדרה של נדיה גרה אסירה, אם לילד קטן, ושני הילדים שיחקו בפרוודור בכל יום. בשעת השילוב בחצר וכתה התינוקת בחיבוקים

האסירות היהודיות מקנאות בהן מפני שאינן מלשינות זו על זו, הן תמיד ביחד ושומרות על רמה מסויימת. הן תמיד תומכות זו בזו...

300 הכפרים שהרשו לנו ב-1948. מי שירצה, יוכל לחזור לבית שלו, ומי שלא ירצה חייב לקבל פיצויים על הרכוש שהשאיר כאן.

אנחנו לא ניתן לעולם לנוח, עד שלא נקבל את המדינה שלנו. היום יודע העולם שהבעייה של העם שלנו קיימת. וכל מי שקורא עיתונים ורואה טלוויזיה יודע שיש עם פלסטיני, ויודע שמגיעה לו מדינה. וצריך לפעול יותר במישור המדיני כדי ללחוץ על ישראל, אל שתסכים למשאומתן עם אשף, כדי שתקום מדינה פלסטינית לצד מדינת-ישראל.

אבל צריך להיעשות צדק לפני שיהיה שלום. אם לקחו ממישהו את הבית, צריך להחזיר לו אותו. כי לא יכול להיות שלום בלי שיהיה צדק.

עד כאן דברי נדיה. אחרי אותה שיחה המשכתי לפגוש אותה בכל יום. מצב-רוחה היה ירוד. היא אמרה לי שהיא עומדת להשתחרר בקרוב, דבר שלא נראה לי, כי היתה שפוטה למאסר-עולם.

באחד הימים, בלא כל הדעה, נעלי מה נדיה מהכלא. אמרו כי אנשי הצלב האדום באו ולקחו אותה. לי לא היתה הזדמנות להיפרד ממנה לשלום.

ישראל ב-1948, העולם — או לפחות העולם המערבי — התייחס לזה כאילו שהיהודים הגיעו לארץ ריקה. עובדה היא שגם ארצות-הברית וגם ברית-המועצות תמכו בהקמת מדינת-ישראל.

בכלל, מתקבל הרושם שישראל היא חלק מאירופה, ולא מהעולם הערבי. עובדה שהכניסו את ישראל לשוק המשותף, למרות שאין לה כל חלק בו. ולמה ישראל משתתפת בגביע אירופה לכדורסל? או באירופיוון?

זאת אומרת בפירוש שישראל אינה חלק מהעולם הערבי, אלא חלק מאירופה. וישראל היא כאילו המיבצר הקודמי של אירופה בתוך העולם הערבי.

אם ישראל רוצה להתקיים, היא צריכה להשתלב בעולם הערבי, ולא להמשיך להיות מיבצר של העולם המערבי בתוך העולם הערבי! ישראל מסייעת במימון התיכון לכל הגורמים, שרם לא ערבים. למשל סיועו לכורדים בעיראק ולמאורנים בלבנון. ישראל שיתפה תמיד פעולה עם האויבים של הערבים. כמו הנשק שנתנה לאיראן במלחמה נגד עיראק. במקום ללכת עם הערבים, היא תמיד

תיה שהיא מסוגלת להתנפל על ערבים.

נדיה אמרה לי: "אני לא רוצה להיכנס לפרטים מדוע אני נמצאת כאן בכלא. אני רק רוצה להסביר לך כי רבים שנעשים על רקע אידיאולוגי אינם אישיים. אני לא חייבת להסביר או להתנצל לפני כל מיני טיפוסים כאן מי אני ומה אני ואיך אני רואה את העולם מסביבי. במקום שממנו אני באה לא נתקלתי באנשים בעלי תתי-רמה אנושית כמו כאן בכלא, וזה עונש כשלעצמו בשבילי."

נאום הפלסטינית

דיה שוחחה איתי בשפה האנגלית, סיפרה לי כי היא מורה לאנגלית בבית-ספר תיכון. היא סיפרה על החיים הבלתי-נסבלים והקשים בשטחים הכבושים ועל הכמיהה שלה ושל חבריה לשלום. אמרתי לה שאני לא מתעניינת בפר-ליטיקה במיוחד, אך לדעתי רצויות של אזרחים לא יביאו לשלום, אלא להיפך. נדיה ביקשה להסביר לי כמה רברים.

לרותי

אפשר לצחוק

היא מורה, רווקה, בת 32, נתינית, נאה, נחמדה, סימפטי, רזה, רצינית, טיפוס ביתי, שקטה וסולידית, אהבת ריקודים, סרטים וקריאה, אהבת חביבה, אפשר לצחוק איתה. (41/88) מעוניינת בקשר רציני עם בן 32 עד 36, לא נמור, נאה, רציני, מישור מתחם ההוראה יתאים לה, לדעתה, מיספרהסלפון שלה נמצא אצלי, אני מקוה שתסלח לי על המכתב הזה. גיסיית לעשות את תו קצת מעניין, אבל יש גבול גם ליכר לת שלי.

אוהב את רותי

פשוט לא האמנתי למה שאני קר ראת. קורא את המכתב, יוסף ריב שמו, תהיה לי בריא, כתב למכתבים למערכת שהוא מתפעל ממכתבים לרחות, זה המורד הכי מתקן ולדעתו, לפחות בהערכה הזו, נה זה באמת עשה לי את השבוע. תודה לך, אתם מבינים — לא הנוון, לא אחת והשקל, אפילו לא רחל. את רותי הוא הכי אוהב, בסוף מיכתבו הדוד הקורא ריב, שמצבו המיטת, אגב, אינו ידוע לי, שהוא מסתייג מאיזו קביעה שלי, אימרה קטנה, משהו בעניין האנשים שבאמת יורעים, ממה הם מתעצבנים. מצאתי אותה תלויה על הקיר, כאני גלית, במישרו של עורך דין, שכן שלי, לא התעמקתי בה יותר מדי, רק תרגמתי.

על המטוס

אני מנסה למצוא כתף חמימה להניח עליה את ראשי, הוא אמר לי, משהו שאפשר לשוחח איתה, לבנות, ליהנות בחברתה, נאה, הוא בן 38, הפעם נאה, נראה צעיר מגילו, 1.74 מטר, איש עסקים, בארץ ובח"ל, מצב כלכלי איתן, פנוי מבחינה ריגשית, לא צמוד לשעות תפקודיות שבהם גברים נשואים אמורים להיות כבית, מסתובב הרבה בעולם.

הוא לא אמר לי שאת עולה איתו, מייד, על המטוס. אבל היתה לי הרגשה שאצלו גם זה יתכן. צלצלי אליו, כתמדי ב' 221017, תל-אביב, והשאיר לי הודעה עבודה (42/88).

לסובת כל מי שלא ראה את הס"רס אחבה ומילחמה של וודי אלן — הוא אומר שם, וודי: נשים יהודיות לא מאמינות בסכס אחרי הנישואין. אין.

נישואין בניוטרל

המיקצוע הזה עוד לא התארח במ"ד הזה: רבצובל, בן, זה מה שהוא עדין שם בחיים, נשמע בטלפון אדם מעניין מאוד. בן 40, נאה, 1.78 מטר, ספורטיבי, מורע לבריאות, לא מעשן ולא אוהב כהאשר מעשנים לידו. על הופעתו החיצונית הוא אומר: נראה יותר מבס"ד.

אבל מה, הוא קצת נשוי. ממש קצת. הנישואין אצלי הם בניוטרל, הוא אומר. מעט מעט, מעט רקע אינטלקטואלי, יותר מדי שיגרה. בעצם אין שום דבר פרט לשיגרה והילדים. יש לי הרבה לות, אני אוהב לצחוק, אוהב חיים, חושני, טיפוס רומאנטי, רוצה קשר טוב לחודשים שבהם אני נמצא בארץ. השאירי אצלי הודעה עבור (43/88) אם את אשה יפה, חכמה וכנה.

אין שום דבר רע במחלת השיש כחה. אם אתה חולה במחלה הזאת, אתה מכיר כל הזמן אנשים חדשים.

נעמי

רן

שני מטר גובה

אנחנו יכולים לנגן כאותה תזמורת, אם גם את אוהבת לתת, לא רק לקבל, הוא פונה אלייך, ריב, הוא אוהב את החיים, יש לו הזמן לחיבים ופעילויות, וחלק מזמנו מוקדש לפעילות התנדבותית, לטובת החברה והקהילה שבה הוא חי. הוא אקדמי בתחום הפראיפראי, ועוסק גם בצילום תעשייתי ובפריסום, בן 35, גרוש, אב לבת, הנמצאת אצל אמה, וגובהו מגיע כמעט לשני מטר. חסר סנטימטר אחד. רוצה אותך מבינה, חוססת, בעלת חוש הומור, המיחית חשיבות לאופי האדם. גובה, גיל ומוצא לא משנים. כתבי לו לתי"ר 607, איראל 44824, או צלצלי אליי ושאלו על (437/88).

עסקים בקורה

הוא אקדמי בשטח הכלכלי, בן 35, גרוש, 1.79 מטר, אומרים שהוא נאה, והוא אומר שהוא מאוד רומאנטי. הוא גם חושב שכנות היא אחד הדברים הבסיסיים במערכת יחסים עם אנשים. בשנתיות האחרונות הוא חי בקורה, בענייני עסקים, ולא ברור, כרגע, מתי יחזור סופית. אבל הוא משתוקק לחזור, ומגיע לכאן לעתים קרובות.

באותה מידה הוא משתוקק גם להכיר משהו, בת 25 ויותר, לא ילדה, אבל לא מבוגרת ממנו. למעשה, הוא מודע לכך שאין כללים בנושא הזה. חשוב לו שהוא תיראה טוב, שתהיה נאה. אין הוא אומר לחברים שלו, אם הייתי רואה אותה ברחוב, הייתי מסתובב אחריה. רצוי אחת הודעת מה היא רוצה בחיים, ובעלת השכלה אקדמית. שאלו אותי על (438/88).

שתי מכוניות

מתגוננות

כיצד לי עם הדווקות, אני שלם עם זה, הוא מודיע לי, "החץ מרגע" הבריאות. הוא מישפט בן 29, עיניו ירוקות וגובהו 1.84 מטר. מתחיל הגירושין, שבהם אני מטפל, אני רואה כמה הנדסה זה יכול להיות אקטיבי דנטלי, הוא ממשיך. התקנים האלה דומים קצת לתיקי תאונות ירכים. כמו שתי מכוניות אשר מתגוננות ביניהן, כיוון שצד אחד, לפחות, לא שמר על חוקי התנועה.

הוא אוהב מאוד מוסיקה, מעיד על עצמו שהוא רגיש ומוסיף. אבל כל אחד חושב שהוא כזה, גם החנוק מבוססות. (39/88) הוא ההיפך מהמאצ' הטיפוס. מחפש אשה מעניינת, עשירה באישיותה, שאפתנית בנושא הקריירה שלה, לא חומרנית, נאה. אם את מעשנת — לא עליידו, בבקשה. מיספרהסלפון שלו מוכה לך אצלי.

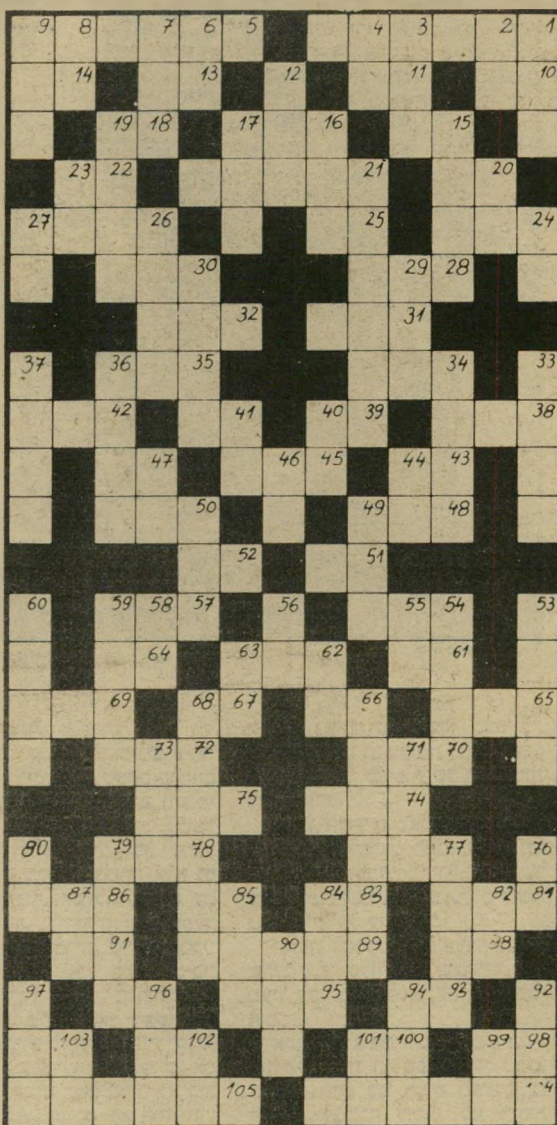
ראש מטורף

הוא בן 39, גרוש, שני הילדים אצלו, בעל מיקצוע חופשי, 1.77 מטר, הופעה נאה. אומרים שיש לו ראש מטורף, ולכן רצוי מאוד שגם את תהיי עם ראש כזה. מאוד פתוח, לא ממוסרת, עם קצת שיגעונות.

הוא רומאנטי, אוהב מוסיקה וסרטים, ואוהב להשתולל עם ילדיו ולרד קור לצלילי המוסיקה הכי חרישה, המוסיקה שהם אוהבים. ואגב, הוא מסתובב נהדר עם החברים והחברות של הבת הגדולה, בת 15. שאלו אותי על (40/88) ותקבלי את מיספרהסלפון שלו.

2643

תשובת השבוע הזה

מאוזן:

(1) הפוגת המאמן במישחק הכדורסל; (5) ספר של אהרן מגר; (10) מספיק; (11) ברח; (13) מטבע יפאני; (14) מילת המעטה; (15) גבול, קצה; (16) כלי עבודה בחקלאות; (18) יחידת הספק חשמל; (20) יתוש קטן ממאיר; (21) תרגילים בקריאת תווים; (22) ישוב במצרים העתיקה; (24) מן המאכלים שסופקו לבני ישראל במדבר; (25) דבר סתר; (26) האצבע האמצעית — האמה; (28) מירת אורז אנגלית; (30) מחזאי בעל "המפסדת" (ש"מ); (31) יין שרף; (32) גוף (מ); (34) חיה ממש; (35) האבן; (36) תפקיד אחד המשחקים הכללי של ההגנה (ר"ת); (38) מסימני הניקור העברי; (39) תינוקות; (41) אויב; (42) חרב; (43) נמצא; (45) תפקיד אחד המשחקים בכדורסל; (47) כלי קיבול לשמנים; (48) קיבוץ מטוסים באוויר; (50) כיכר עגולה; (51) דב ספרותי; (52) חור; (54) זרע כמון שחור; (57) ריק; (61) רשן העצמות; (62) נואם סגור; (64) אמין; (65) שמה המצרי הקדום של לוכסור; (66) מושב מלוכה; (67) מילת בקשה; (69) חרד; (70) בקר בית בהורו; (72) צייר, מאבות האימפרסיוניסטים בצרפת; (74) סרט לקישוט הבגד; (75) רעב; (77) מייסד דת הקראים בבבל; (78) מתנבאי חוץ לארץ במלחמת השחרור; (81) משרת בבית המרחץ; (83) נהר אפריקני; (85) עמק (ח); (86) חרוץ; (88) מילת ברירה; (89) מילת ברכה בר"ת ליד שמה של עיר; (91) צליל; (93) אחר החלוקים שמהם מורכב החי והצומח; (95) פחת, בור; (96) נעם; (98) מול; (100) אביה; (102) מי שבא לגור בארץ; (103) אפיסת כוחות; (104) נהגמה מסידה מתוצרת בית; (105) מסירה חופשית של דברי אחרים.

מאוזן:

התעטש; (33) סנור בפקק; (34) הורוע העליונה, ליד השכם; (36) דורון; (37) אשכול של ביצים אצל נקבת החי; (40) כרמיק; (41) יונק ממש' הצאן; (44) שם נוסף ל-47 מאונך; (46) זכות, רשות; (47) צליל; (49) הכה השמש; (50) בדיקרוק — מוצא המילה; (53) פיתוי, שיסוי; (54) גמיש, מתמתן; (55) לבן, נקי; (56) קסמים; (57) יושף; (58) ועוד, (ר"ת); (59) איסטניס; (60) שני; (62) ארמת אבק וטיט; (63) חבר כנסת מטעם

(1) ערוך; (2) זקן, כא בימים; (3) קפץ קרימה; (4) תשלום חובה; (6) קריאת צער; (7) אנטילופה; (8) אחר הטעמים; (9) עוללות של זית שנסארו על המץ אחרי הוביטה; (12) חבר עובדים במוסד; (15) פעולה הנעשית כמעט אחרים; (16) בננה; (17) מין ירק גינה; (19) ארמון; (20) מילת אזהרה; (21) שרצבא; (23) ענף; (24) התכופה; (26) רזה; (27) בכיה; (29) שא; (30)

אביגיל ינאי

תן טרמפ לחייל

איתן עמיחי

הדברת מזיקים

מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים, עירפול מיוחד לארועים למניעת יתושים וחרקים מעופפים.

רמת-גן רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272, טל. 03-75-22-777

בשמירה על בריאותך ורכושך

1987

חרים
בניחני

מזל החודש:

שור
היד האופיינית
של שור

האריה יניח את ידיו כשאצבעותיו פרושות. האצבע הראשונה (המורה) היא ארוכה במיוחד והדבר מלמד על גאווה, עצמאות וצורך לשלוט. העדינות והקלילות אינן מאפיינות את ידיו של מזל אריה. ידיים אלה שייכות למזלות האש. את בני מזל אריה מאפיינת יצירתיות בולטת. ידיהם אינן ארוכות, צרות ועדינות, אלא חזקות. האצבעות אינן ארוכות במיוחד, אלא מתאימות לידיהם של אנשים שאוהבים לעשות דבר-מה בידיהם.

האריה לא יישב עם ידיים בכיסים או כשהן מוסתרות מתחת לשולחן, אין לו מה להסתיר וידיו בולטות. לעיתים הוא מחזיק סיגריה, או מרבה לדבר בעזרת ידיו. ואף אם אינו מדבר, מונחות ידיו במקום בולט, שאי אפשר יהיה להתעלם מהן.

בתולה שייך אמנם למזלות האדמה, אך בין מזלות אלה הוא נחשב לאינטלקטואל. ואילו הידיים, למרות שהן מעשיות, אינן עבות או מגושמות. האצבעות הן בדרך כלל ארוכות, אך לא דקיקות ומזכירות את האדם הדייקן. ידיים ארוכות מתייחסות לפרטים, לסדר ולדיוק. אם תבקש מבן מזל בתולה להניח את ידיו, הוא ידאג להניחן במקום נקי כשהן מונחות בצורה מסודרת וישרה, כשהאצבעות אינן פרושות או פתוחות.

בן מזל בתולה לא נלהב לחשוף או להבליט את ידיו, כיאה למזל צנוע שאינו אוהב להתבלט. לעומתו, ידוע מזל מאזניים, כמזל האוהב יופי, אך לא פחות מכך – את כל תענוגות החיים. במזל זה אפשר למצוא את היד הקונית (החרוטית). זוהי יד שממנה עונגה שאצבעותיה מתחדדות בקצותיהן. אלה הן ידיים גמישות, בעלות אגודל או אצבעות מכופפות לאחור. הידיים הקוניות נקראות הידיים האמנותיות. מזל מאזניים אוהב להקיף את עצמו ביופי ובנועם.

הוא מעדיף מקומות ואנשים שקטים. הרעש מפריע לו וכן מפריעה לו סביבה שאינה נקיה, מטופחת וענימה. הוא נמשך למוסיקה, לבגדים אופנתיים, לפרחים ולכל דבר שיש בו מן היופי וההנאה שהחיים יכולים להעניק. הנאות הגוף אינן זרות לו והוא יחפש את תענוגותיו במזון משובח ובקרב בני המין השני.

המלאכה אולי לא תתבצע במלואה, אך ההסתגלות המהירה והיכולת לתפוס דברים ולבצעם בזמן קצר מעוררות התפעלות. אגודל יד כאלה מלמדים בין השאר על אדם שאינו אוהב מריבות. בני מזל תאומים מעדיפים להתחמק מעימות ישיר או ממאבק. ידיהם נחשבות אסתטיות ורוחניות. בהשוואה למזל שור, מזל האדמה, שהיד המאפיינת אותו היא עבה יותר

ומגושמת, שייכים התאומים לקבוצת מזלות-האוויר אשר להם ידיים אווריריות וקלילות.

מזל סרטן, ששייך למזלות המים, מאפיין אנשים שידיהם רכות, שמנמות והמגע בהן מזכיר מגע של ריפוד העשוי מגומא-אוויר. על-פירוב מלמדת יד שמנמה, רכה ובעלת גבעות על אדם רגשני, פגיע, המרחם על זולתו ומוכן לעזור, לטפל ולהעניק זולת. אם יאמרו לו להניח את ידיו על השולחן הוא יניחן כשהאגודלים נוגעים זה בזה. הוא לא יוכל להניח את הידיים כשהן רחוקות זו מזו, מה שמלמד על הצורך בבית ובמיש-פחה. אדם המניח את ידיו בצורה זו זקוק לבית ולמישפחה ומקום להשתייך אליו.

אוהבים את תענוגות החיים בכלל ואת תענוגות האכילה בפרט. ידיים אופייניות למזל שור הן ידיים קצת מגושמות, רחבות לעיתים, שמנות, חזקות, בעלות אגודל עקשן שאינו מתכווץ לאחר, שמה יצטרך לוותר על רצונותיו ועקרונותיו.

אם מבקשים מבן שור אופייני להניח את ידיו על השולחן או להראותן, כשהן מורמות באוויר וגבי-היד כלפי חוץ, קרוב לוודאי

שיחזיק אותן סגורות. כלומר – האצבעות יהיו צמודות זו לזו, מה שמאפיין את הזהירות והחשדנות ולעיתים אף את החשכנות המופלגת, המאפיינות את מזל שור.

לעומתם, ידו של בן מזל תאומים, הנחשב למזל אינטלקטואלי, היא שונה. על-פירוב, ידיו של בן מזל תאומים הן ארוכות וצרות, גמישות, בעלות אגודל גמיש המתכווץ לאחור. האצבעות הן דקות, ארוכות, מתכוופות וגמישות. ידיים אלה מראות על הצורך להתייחס לחברה ולהימצא תמיד בחברת אנשים. האגודל המתכווץ לאחור מלמד על שפע של כישרונות, וכידוע בן תאומים מסוגל לעסוק כמעט בכל מלאכה.

היד משקפת את המוח האנושי, לא רק את יכולתו של האדם, אלא גם את המצב הריגשי שבו הוא נתון. מי שטוען שאין לו דבר להסתיר, אך מחזיק את ידיו בכיסיו – עדיף שלא להאמין לו. מי מאיתנו אינו אוהב את אגרומוי בחוזקה, מבלי משים, כשהוא מתוח או חסר אונים? אף שאנחנו יכולים להסתיר את ריגשותינו אפילו מעצמנו, המתחים העזים בקירבנו מתגלים באמצעות גופנו או בתנועות ידינו.

כשקורא בכף-היד מנתח את תנועות היד או החזקתה, הוא מבדיל בין שני מצבים – כשהיד רגועה או כשהיד מדברת. מצב האצבעות היד מועבר לצופה והוא מפרש אותם בנת-מודע כפי שמפרשים את תנועות הגוף והפנים. אחד הדברים הראשונים שאפשר לקלוט באישיותו של אדם הוא הידיים.

למעשה, לכל מזל יש את החזקת היד האופיינית למזלו, אם כי אסור לשכוח שבחלוקה פשוטה של האנושות ל-12 מזלות ההכללה גדולה מדי, ואין לשכוח שמפה אישית, שנתנויה מדוייקים מפרטת ביתר דיוק את אישיותו של האדם שבו מדובר. אך כאמור, אפשר לאמר שצורת הידיים וכן החזקתן מאפיינות את המזלות.

למשל – מזל שור ידוע כמזל שאנשי

הוצאות כספיות גדולות צפויים עכשיו. עיקר הוצאות קשורות לתחום המטרים. עליכם לשפץ או לרכוש אביזרים חיוניים וחשובים לבית, דבר שי מקשה עליכם מבחינה כספית, אך בכל זאת חיוני. תנו שטובה בשבוע הבא. כסף יגיע מסקור נשערו לא חשבתם ובזמן הפחות צפוי. אל תדחו את הטיפול בנושא המטרים. בטוביה אתם מאוד מקובלים ומצרי לחים וזכים לא רק לשב חים, אלא גם בהגשמת השאיפות הפיקציות. אתם מתקדמים בהדרגה, אך בצעדים בטוחים.

עייפות והרגשה כבדה בין ה-27 וה-29 בחור. דש. תצטרכו להשגיח על עצמכם. אתם נר-טים לזלזל בדיבורים ור להתחרט מאוחר יותר. אתם נחשפים לספר דברים לאוזניים הלא נכונות. בני-מישפחה או אנשים קרובים גורמים ובוזו דאגה, אך אל תל-חצו, המצב ישתפר בק-רוב. לאמנים שבינכם צפויה הצלחה. קשים עם ארצות אחרות ור-אים חיוניים. קשר חדש, הקשור לסניעה או לביקור של אדם מעניין, יתחיל בקרוב.

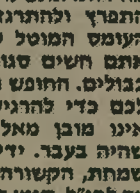
ידיים עלולים לגרום לכם לאכזבה. אל תחזו תיקנות בהבטחות, חיכרו שהטוב ביותר בימים אלה הוא לפעול בשקט. מבלי לצפות שאחרים יפ-תרו לכם את הבטיות. די בראות שלכם ועל בני-המישפחה שפשיעה להר-אין. הדבר יצלח בין ה-29 וה-30 בחודש ועד יום רב בין ה-3 ל-5 במאי. ילדים זקן-קים ילח תמונות לב ב-2 וב-3 במאי. בתחום הרו-סאני חשוב לשמור על סדרות. מה שמחנלה עכשיו עלול לפגוע בכם. יע מי שמוכן לסייע לכם מבחינה כספית.

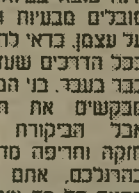
ה-27 וה-28 לא יהיו קלים. מלבד עומס הע-בודה והעייפות הרבה אתם נוטים להגיע לעימות עם ידידים ועם חברים לעבודה. מנסים לעצור אתכם בהתקד-מותכם ובעת אינכם מ-כנים להמשיך ולשתוק, אך כדאי שתהיה לכם מעט ביקורת על מה שאתם אומרים. ב-1 בעיות בתחום הכספי. הוצאות גדולות מהמ-תוכנן ועיכוב בתוכניות להכישא של דבר-מה חשוב. סכום-כסף עשוי להגיע אליכם.

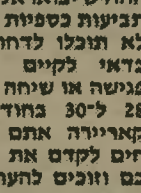
הבריאות אינה טובה, אולם אם אתם מטפ-לים בכך תוכלו להתגבר על הבעיות ביתר מהירות. אתם נוטים ל-התפרץ ולהתרגז בגלל העומס המוטל עליכם. אתם חשים סגורים ו-כבולים. החופש הדרוש לכם כדי להרגיש נוח, אינו מובן מאליו כפי שהיה בעבר. ידיעה מ-שמחה, הקשורה בנסיי-עה לחו"ל, תגיע ב-29 או ב-30 בחודש, אך אל תמחור לשמחה. לא בטוח שהיא תצא לפועל. בתחום הרומנטי – אתם מאוד מצליחים.

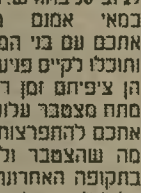
ה-29 וה-30 בחודש איום סתמיים לפעילויות מאמצות ורציו שתרבו במוחה ושינה. בריאותכם אינה מובה במיוחד. אתם סובלים מבעיות התחדות על עצמן. כדאי להשמש בכל הדרים שנתנו לכם כבר בעבר. בני המין השני מבקשים את חברתכם אבל תביקורת שלכם חזקה וחריפה מדי. שלא כהרגלכם, אתם אומרים הפסג כל מה שגבליכם. על-פירוב אתם סתמיים לשחק ולשמוח את חשבונותיכם לעצמכם. בעבודה צפויה ידעה משמחת בין ה-3 ל-5 במאי.

סכום-כסף עשוי להגיע ב-27 או ב-28 בחור. דש, אך אל תמהרו לבזבז, יתכן שבתחילת החודש יבואו אליכם ב-תביעות כספיות שאותן לא תוכלו לדחות. לא כדאי לקיים נסיעה, גישה או שיחה בין ה-28 ל-30 בחודש. ב-קאריירה אתם מצלי-חים לקדם את ענייני-כם וזוכים להערכה ר-בה, גם אם הדבר לא נאמר בצורה מפורשת. אתם נוטים להיות תוקנים והדבר מתבטא בעיקר בדיבורים מיותרים וחריפים מדי.

מי שנולדו בתחילת המזל מתחילים להרגיש טוב יותר. האחרים, עלולים לסבול מבעיות בריאות ב-29 וב-30 בחודש. הרו וה-2 במאי אמנם מפגשים אתכם עם בני המין השני, ותוכלו לקיים פגישות שני-הן צפיות זמן רב, אולם מתחמצבר עולול להביא אתכם להתפרצות שר כל מה שהצטבר ולא נאמר בתקופה האחרונה. הדבר עלול להביא למריבה, ש-תגורר בכך חרטה, לכן עדיף להתאפק ולדחות את כל העניין. בקרוב תבל-ידאה אחרת. בתחום הכספי עדיין אינכם מרוצים.

בעיות כספיות מראות אתכם. לקחתם על יצמ-כם התחייבויות רבות מדי ואתם חוששים שלא תצליחו להתגבר. אולם, ב-דרך כלל אתם מצליחים לסמוא מוצא בדע האחרון זה מה שיקרה גם הפעם. ידיעה משמחת תגיע ב-3 או ב-5 במאי. זו קשורה ל-קשרים שיש לכם עם אר-צות אחרות או בתחום ה-לימודים. אל תמהרו לש-מוח. צריך לברר היטב מ-היכן מגיעה האינפורמציה ואם אכן היא מדוייקת. הורים או קרובים סובלים מבעיות בריאות ועליכם להדבות בנסיעות.

אתם מרגישים נטיעות בתקופה זו ומלבד ההתחייבויות הרבות שיש לכם אתם די נהנים. חיי-ההתבגרה שוב תופסים מקום חשוב בחייתכם והמפולאות הן בקרב בני המין השני עולה ועולה. אינכם לבד, ומי שעדיין לא מ-צא בן-יוזם חייב למצוא אותו בימים אלה. הנס-ייה להוסיף במשקל ב-ר לטת השנה, אולם אתם נכונים לקבל על עצמכם מישטר, ביחוד אם זה קשור בדיאטה שיש עימה רעיון מעניין, כמו טיבעונות וכדומה.

תקופה מלאה אירועים, אך לא כולם רצויים ועיי-מים. הבדיאות מסמיכה להדאגין ואין ברירה אלא לקבל את חוות דעת ה-מוסחים ולפסל בעצמכם בהתאם להרואותיהם. בע-בודה מופלת עליכם אחר-יוח עצומה. אתם עוברים קשה ונטים להיפגע מ-אונות. בגלל חוסר-היחזות או מאמץ יתר. מצבכם די כספי אינו מפורד, אם כי ב-28 או ב-30 בחודש תגיע ידיעה או סכום-כסף ש-עזרו לכם בתקופה הקרובה. תוכניות לסניעה לא מתממשות, במיוחד אם מדובר ב-3 או ב-5 במאי.

מתיחות בבית ב-27 וב-28 בחודש. הורים או בני-מישפחה אינם חשים טוב ושוב עלי-כם להירתם ולהגיש עז-רה. קל יותר יהיה ב-29 וב-30 בחודש, שבהם תהנו מחיזורים של בני המין השני. הופעתכם מאוד מושכת והצלח-תוכים מעוררות התפע-לות. הקפידו שלא למ-הר ולגלות סודות ול-הרבות בדיבורים עם מי שזה מקרוב יהיכרות. אתם ממחרים לבטוח במכרים חדשים, אך מאוחר יותר אתם עלולים להיפגע.

רחל מרחלת על כל העולם

פינתה של גברת לבטוב: שאלה של איראן

יש אשה אחת - נמאס לי לכתוב בלי שמות - שלצורך העניין נקרא לה "טובה". למה טובה? מפני שהיא ידועה בכך שהיא טובת-לב, רגישה ומתחשבת בזולת, כמעט כמוני. לפעמים, כשנחה עליה המוזה, והיא מופיעה במלוא הדרה במסיבת-קוקטייל, היא מציגה עצמה כמנהלת של מקום-העבודה שלה. קורה, באמת קורה. כולם מרוצים מהסידור הזה: גם היא, גם הסובבים אותה, שרצים מיד לרכל, וגם המנהל שלה, שאינו מגיע למסיבות, והידוע שאצלו אין שום מנהלת.

לטובה יש בעל - מותק של בעל. הוא עוסק באחד המיקצועות החופשיים, שכל אמא יהודיה היתה רוצה שהבן שלה יעסוק בהם.

בזמנו היו רכילות, שלבעל החביב הזה יש - אלוהים ישמור - מאהבת, ולשניהם יש בת משותפת. טובה תמיד אמרה שזאת סתם רכילות זולה ומגעילה, ואני תמיד האמנתי לה. טובה הסבירה שמדובר על ידידה משותפת שלה ושל בעלה, המתגוררת בחו"ל. כולם המשיכו לרכל, אבל אני באמת פירגנתי לארבעתם: - לאולי-מאהבת המצ' ליחה בעסקים בחו"ל ולילדה שלה, לטובה ולבעל הנחמד של טובה.

הייתי שוכחת מכל העניין, לולא סיפרו לי סיפור ממש נבזי על טובה. טילפנתי אליה, כי הרי בין טובות יש הבנה, ואז נודע לי שטובה אינה בארץ. לעומת זאת, נאמר לי ברוע-לב, "השניה בארץ..."

כאן ממש התחלתי להתרגז על כל-כך הרבה דברים מעניינים שקורים מתחת לאף שלי. שלחתי חברה טובה שלי לבעל והוא סיפר שנכון, השניה בארץ, אבל היא עוזבת תוך יום-יומיים - בערך כאשר טובה מגיעה.

אז עכשיו אני לגמרי מבולבלת. מה לחשוב - שכולם ידידים של כולם? או שהבעל המתוק הזה של טובה הוא בעצם גדול המת-ארגונים?

אדם עם שימקון שירזי (משמאל) מזכיר לו מה שהוא שוכח

רומאן חדש בעיר

לרומאן. אבל בשביל אחת היציאות היא החליטה לסדר לעצמה תיסרוקת יפה והלכה למספרה של **שוקי זיקרי**. טוב, מאז הם ביחד. זאת אומרת דנה שאולי ושוקי זיקרי. היא עברה לגור בדירה היפה שלו ברחוב מנדלי בתל-אביב. היא בת 20. הוא בן 27. הכל יכול לקרות ביניהם.

מיכל שאולי ודנה שאולי היא בת 20 והוא בן 27

זה סקנדר גדול

שמעתי בצער שיש בעיות בחייהנישואין של הקאריקטוריסט הנודע **רענן לוריא** ואשתו **תמר**.

אני דווקא מחבבת את בניהווג, והנטייה שלי היא להתעצב כשזוג נחמד נפרד. אז כדי למנוע ראגה מיותרת מעצמי, עשיתי דרינג-דרינג ל-גברת **לאה פלמשר**, האמא של תמר, והמורה מס' 1 בארץ לרוגמניות. ככה נשמע הדרינג-דרינג בינינו:

"שלום גברת פל-טשר, זו המרחלת." "אוי ואבוי. מה קרה?" "חזרו חברים שלי מגני-יורק ואמרו לי שיש צרות בין תמר ורענן."

"מה? אוי ואבוי! לא יכול להיות! אני לא מאמינה דבר כזה. מי אמר?"

לאה פלמשר, הם מאושרים מאוד

מי הבחור?

כל הזמן רואים אותם ביחד. בהופעות, במסיבות, ברחוב, בים. המעריצות של **אדם** (חיים כהן) משתוללות כבר הרבה זמן, ושואלות זו את זו מי הוא הגבר הצעיר ויפה-התואר הנמצא ליד אדם רוב הזמן.

שמו **שימקון שירזי**, הוא בן 20 והוא אחד האינדאנים של ראש אינדיאני. הוא רואג לאדם, חוצץ בינו לבין המעריצות האלימות במיוחד, מזכיר לו מה שהוא שכח ומשכיח ממנו מה שצריך לשכוח. מה שנקרא בעברית יריד-נפש. זהו. נרגעתן, ילדות?

היה נכון!

לפני כ-12 שנים התגרשה אשת-העסקים **אוסירה סלע** מבעלה, לקחה את בתה **איריס** ונסעה לארץ-האפשרויות-הבלתי-מוגבלות. אומרים לי שהיא עשתה הרבה כסף בלוס-אנג'לס. אומרים לי שיש לה בית מאוד יפה. אומרים לי שהיא מאוד מאושרת שם. אומרים לי גם שהבת איריס צמחה ויפתה, וממש לפני חודשיים התי-אהבה.

כמי? בשחקן הצעיר והמצליח **סטיב גוטנברג**, זה ששיחק בסרט בית-ספר לשוטרים ובעוד סרטים שכנראה טרם הגיעו ארצה. כל מכריה וידידיה של אוסירה מתבקשים לת-פור שימלה או שתיים. מי יודע, אולי עוד תקבלו הזמנה לחתונה בהוליווד. כראי להיות מוכנים.

איריס סלע וסטיב גוטנברג הרבה כסף בלוס-אנג'לס

תמר ורענן לוריא 25 שנות נישואין

"אני לא יכולה להגיד מי אמר." "נו, זה סקנדר גדול. זה לא נכון. תמר מאוד מצליחה עכשיו. היא מנהלת. ורענן הוא עובד ב-500 עיתונים." "והם חיים טוב ביניהם?" "מצויין! תכתבי את זה." אבל העניין לא נתן מנוחה לגברת פלמשר, ולמחרת היא עשתה לי דרינג-דרינג. "הלן, מרבית לאה פלמשר." "כן?" "אני טילפנתי אתמול בערב לרענן ותמר. הם מאוד כועסים. הם מאוד מאושרים ועוד מעט הם חוגגים 25 שנות נישואין. אז תכתבי את זה."

כלת הטוטו כלה במציאות

בחתונה שלהם, בעוד שלושה חודשים, הם יהיו זוג עוצר-נשימה. יפסי-יפסי. יש להם גם שמות יפים: ציפור ועמית.

ציפור אייזן (27) היתה אחת החתונות שחזן היפה והזקוף זכה בקלודאפ בתשדיר-האשכוליות השערורייתי. מאוחר יותר היא השתתפה גם בתשדיר-התפוחים, שעבר בשקט. אולי מפני שתפוחים קטנים מאשכוליות.

באחרונה רואים אותה בתפקיד הכלה היפה בתשדיר-הטוטו, כשהיא שואלת את אביה בתשדיר, **אייל גפן**: „אבא, מה עם דירה?“ עכשיו היא תהיה כלת אמיתית, ואני מקווה שהיא לא צריכה לשאול את אבא שלה „מה עם דירה“.

אייזן, המשתתפת בימים אלה בהצגות סנוור וחוו לדרומה, פגשה את **עמית ליאור** (28) לפני שנתיים וחצי, כאשר למדו בכיתה אחת בבית-צבי ברמת-גן.

מהרגע הראשון הם נדלקו זה על זה, אבל שום דבר לא קרה. ההסבר של עמית: „בית-ספר למיחשק זה מקום שנתון לכל מיני לחצים. מההתחלה החלטתי שאני לא רוצה שידסקו את ענייני המיניים בחדר-ההלבשה של הכנות. כלומר, אני לא מתעסק עם אף אחת מהתלמידות. החלטה רציונאלית לחלוטין.“

„אבל שנינו רצינו, ושנינו פחדנו, ובסוף קרה מה שהיה צריך לקרות. לפניכן היינו ממש

רינוני רון

ציון צפיר, העולם הזה

רוני רון

נר באחזה בראשיה

כבר עברה לגור אצל לפין וכעבור שבועיים הם טסו יחד לחופשה בהוואי. הזמנה לחתונה לא קיבלתי מהם. גם לא מילת-תודה.

עד כאן הגרן.

לא אכנס כאן לפרטים, למה אורלי מתגרשת, ואיך כבוד הפרופסור הצליח להוציא מחסותה את שני ילדיהם, **ניקול** (4) ו**ניק** (2). „לא תראי אותם עד שיגיעו לגיל 18“ הוא הודיע לה, והקטע הקשה והמדאיג על חמישה-מיליון הדולרים שהוא תובע ממנה, בטענה כי גרמה לו „צער ועוגמת-נפש“.

גרן עמוק (10) „אני שידכתי לאורלי חידה את בעלה הדופא!“

הטלפון שלה. היה ביניהם קליק מידי, אבל אף אחד מהם לא טרח להודיע לי עלי-כך. לפין (47) הוא ישראלי, יליד תל-אביב, דור שביעי, שאמו ירדה עימו לאמריקה, והוא אורח אמריקאי. כמשך שבועיים חיפשתי את אורלי בטלפון, ולא הצלחתי לאתר אותה. לבסוף צילצלתי אל אחיה, **אהרון**, והוא סיפר לי שאחרי שבוע היא

אבי דהיי

אורלי חידה
היה ביניהם קליק מידי

הקול המיסתורי שלי, המלווה אותי בנאמנות זה 10 שבועות, הפתיע אותי השבוע. לא כל-כך בגלל הסיפור עצמו, אלא בגלל העובדה שסיפור הזה הוא חושף (כמעט) את זהותו. מי יודע, אולי אחרי יותר מחודשיים, שבהם הוא סירב, למרות בקשותיי, להודות בפניי, הוא החליט שהגיע הזמן שהעולם יידע מי הוא. טוב, את זה עוד נראה בהמשך. אני רק מקווה שהוא לא ייעלם לי לפתע פתאום.

סיפור הקול:

הפעם אני בענייני מישפטי-הגירושין של **אורלי חידה**, מי שהיתה מלכת הסיס. מבעלה, הפרופסור **רוני רון**, לפני, המומחה לדם מלאכותי, הגר באחזה בראשיה כסנטה-אנה. את ההיכרות בין אורלי לבין הפרופסור, שהוא ישראלי לשעבר, אני זוקף לזכותי. כן. באותו זמן, בתחילת שנת 1983, הכרתי אנשים רבים בלוס-אנג'לס. פגשתי את אורלי אחרי גירושה מצלם-הקולנוע **ג'ים גלובוס** שעזמו להתחתן אחרי היכרות של כמה חודשים ושממנו התגרשה אחרי כמה חודשים — בעוד שלבעלה הראשון, **אבישי הראל**, נישאה אחרי היכרות של שבוע והתגרשה אחרי שבוע. כהתחלה היכרתי לה את **סבי שבתאי**, ד"ר לטרוח, ישראלי אמיד, בעל דירה מפוארת כסאטנה-מוניקה. הם יצאו ביחד תקופה קצרה ונפרדו.

אחרי-כך הבאתי לפניה שתי אופציות להי-כרות: האחת — **סטיב ארדמן**, חתיך בלונדי, בן-דודו ובן-טיפוחיו של המיליונר **יונה גולדרייץ**, קבלן, ישראלי לשעבר. השניה — הפרופסור **רוני רון**. הפרופסור התעניין קודם לכן, בעת ביקור בארץ, בשרונה מארש. עם סטיב היא רק שוחחה בטלפון. הם לא קבעו פגישה ביניהם. ואז מסרתי ללפין את מיספרי

חידה במכונת

המראיין **איתן דנציג** נסע לאי-זמן במותית למופע-ראיונות בצפון הארץ. לידו, במושב האחורי, ישב אחד המרואיינים שלו, חבריה-כנסת **אבא אבן**. ביניהם ישבה בתו של דנציג, הדר בת 10, שהתלוותה לנסיעה.

היה לה קצת משעמם בדרך, והיא העבירה את הזמן ככל מיני תרגילים וחידות. היא שאלה את כבוד הח"כ כמה שאלות קטנות, שהתשובה לכלן היתה הסיפרה שלוש. לבסוף היפתה אליו את השאלה האחרונה בתרגיל הזה: „כמה גלגלים יש למריצה?“

יש אשר מתגלגלים ועונים בשווה „שלושה“. יש תכמים העונים: „אחד“. מה היתה, לדעתכם, תשובתו של אבא אבן?

הוא שאל את הדר: „מה זה מריצה?“

להרבה כוסות.

דריה: „האלכוהול לא פותר בעיות, רק מאפשר בריחה לכמה שעות. בריחה לא אמיתית, ריחוף. כמו ככל דבר אצלי, גם בזה הלכתי עד הסוף, בהגומה, בלי חשבון. בסוף הבנתי שיש לי רק שתי אפשרויות: למות או להיגמל.“

דריה קראה בעיתון על המכון, הציעה לאבא שלה, **שלום מצקין**, מי שהיה בעבר הבעלים של רשת-החנויות המפורסמת, שכבר אינה קיימת, לקחת אותה לשם. מצקין הסכים בהתי-להבות. מה זה כסף — בעיקר כאשר הוא ישנו — לעומת חייה ובריאותה של הבת היחידה? הוא אף נסע איתה, כדי לוודא שהיא תגיע בשלום.

יחד עם דריה נגמלו שם, באותו זמן, גם שתי זמורות-יפם **ידועות מאור**, שחוקניות קולנוע שהגיעה לשיא קריירה שלה לפני 15 שנה וקצת נשכחה מאז, **בימאייטלוויזיה**, מהידועים באמריקה, אחותו של זמרה-קאנטרי **ג'יני קאש**, כל אלה נוספו על צ'י צ'י, שלא הצליח להחזיק מעמד.

הדוד של דריה, המיליונר **משולם ריקליס**

שם בטי פורד בקליפורניה, לשם באים להיגמל כוכבי-קולנוע וכל מיני חשופים ועשירים מסמים קשים, אלכוהול, תרופות וזלילה. **אליזבת טיילור** יצאה משם דוה ויפה כפי שלא היתה מזמן, וגם לייזה מינלי זכתה שם לאוברול יסודי.

צ'י צ'י, שהגיע למכון כדי להיגמל מהתי-מכרותו לסמים קשים ולאכוהול, נשבר כעבור חמישה ימי-טיפולים מהמיסטר החמור והקפדני

דריה מצקין

עידוד עצמי. בעזרת כוסי-משקה

של המכון. באמצע הארוחה, בחדר-האוכל, הוא קם פתאום וצעק: „נשבר לי! אף אחד לא יגיד לי מה לעשות! אני אומר לאחרים מה לעשות!“ הוא רץ החוצה, לקח את המיוודה שלו והסתלק. עדה לסצינה הזאת, שלא היתה מצחיקה ושלא נכתבה עבורו כתסריט, היתה **דריה מצקין**, גרושה תל-אביבית ואם לשניים (בן 17 ובת 13), שהגיעה למכון האכסלוסיבי כדי להיגמל מאל-כוהול.

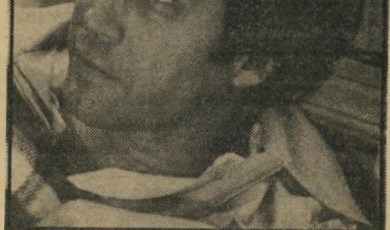
סיפור ההתמכרות שלה התחיל לפני ארבע שנים, אחרי סיום רומאן בן שנתיים עם סגן אלוף נשוי. היא היתה בריכאון, ניסתה לעודד את עצמה בעזרת כוסי-יין, והגיעה בהדרגה

מנחה האוסקר השתולל בחדר-האוכל

את טכס חלוקת פרסי-האוסקר בוודאי ראיתם בטלוויזיה. גם אני ראיתי, ומאוד נהניתי מהפאר וההדר, אבל הכי נהניתי מהמנחה המקסים, **צ'י צ'י**, שהוא, לדעתי, חתיך, יפה-תואר, חכם ומצחיק. במילה אחת — מהמם.

בלי שום קשר לטכס הזה, פגשתי השבוע מישהי שראתה את צ'י צ'י, במציאות, רי מקרוב, ליתר דיוק — ממרחק של מטרים אחרים. היא לא סתם ראתה אותו. היא ראתה אותו משתולל ושומעה אותו צועק.

זה קרה לפני שנה בחדר-האוכל של המכון ער-

צ'י צ'י
נשבר לי...

ציפור אייזן
אשכוליות, או לא להיות...

עמית ליאור
היה לה קשה לנשום

ככאס — הופענו ביחד בהצגה, והיה קטע שבו הייתי צריך להרים אותה על הידיים. תפסתי אותה חזק בצלעות, סדקתי לה צלע, והיה לה קשה לנשום במשך כמה חודשים.“

אחרי-כך הוא נזכר שהקטע שלו עם ציפור לא התחיל, בעצם, בבית-הספר למיחשק, אלא שנים אחרות קודם-לכן. עמית: „הייתי חייל מיסכן ועלוב, והיא הגיעה לבסיס להופעה עם הלהקה הצבאית. הייתי המום ממנה. לא יכולתי להירגע, והייתי מסתובב על ג'יפ, ומחפש את הלהקה, כמו מפגר. לא מצאתי אותה.“

פתאום, בבית-צבי, ראיתי אותה.“

ואשתו הראשונה, **יהודית**, היא אחות אמה של דריה, תהילדה אומנם לא בא לבקר, אבל דאג שמזכירתו תהיה איתה בקשר יומיומי.

מצקין, שעבדה בעבר כעוזרת-בימאי בתיאטרון, ובאחרונה כסיפריית-ילדים, נקיה מאלכו-הול זה 16 חודש, אבל המאבק בכמיהה למשקה לא יסתיים, כנראה, לעולם. „שום משקה אל-כוהולי לא נכנס אליי הביתה“, היא מספרת, „גם לא חומץ לבישול המכיל קצת אלכוהול. גם לא עוגות המכילות אלכוהול. לפני שאני מזמינה מוס במיסעדה, אני שואלת אם הוא מכיל אלכוהול — ואם כן, אני מוותרת.“

כאשר אני נכנסת לפאב או למסיבה, ורואה את כולם בראש טוב, זה עושה לי חשק לשותות גם כן. אני חושבת לעצמי: איזה כיף להם! אבל נורא חשוב לי לחיות. כוסית אחת קטנה, ואני חוזרת למה שהיה פעם!“

וילמה פרוסט בת ה-84 עמדה עם בעלה העיוור על קבר בנה, עורך-הדין אדם פרוסט שהתאבד (למטה). היא לא ידעה שהוא בגד בה

הוא מכר את

אמא

מצהיר כחולי: "מעולם לא ביקשתי ולא קיבלתי הלוואות מהבנק; מעולם לא קיבלתי הלוואות באמצעות המנות; הוא לא פתח את החשבון הרביטורי למעני". כתובתו של כחולי בחשבון הרביטורי טורי נרשמה ככתובת מישורו של עורך-הדין פרוסט, ודוגמת החתימה היחידה היתה של המנות. גם אילו רציתי לעשות פעולה בחשבון זה לא יכולתי, כי לא היתה שם דוגמת חתימתי".

נראה כי החלק הכואב ביותר לבני-הזוג הקשישים הוא מיטבונתו של דירתם, לשם הבטחת חובו של עורך-הדין פרוסט לבנק. מצהיר כחולי: "ב-1987 גדלו יתרות-החובה של המנות, הבנק דרש ביטחון נוסף. הוא הציע למשכן את הדירה".

"הערת-האזהרה על זכויותינו עמדה בדרך, והוא גרם, בדרך של זיוף ומימרה, לביטולו של העת-האזהרה. אנחנו לא חתמנו על מיסמך לביטול. הדירה היא מקום-המגורים היחיד שלי ושל גברת פרוסט, וזוהי דירה זו והכספים בבנק אין לנו מאומה".

כרגע מעוקלים חשבונותיהם של בני-הזוג לבנק, ומלישכת ההוצאה לפועל קיבלו הודעה על בקשתו של הבנק להוציא לפועל את המשכנתה על דירתם. ההורים נאלצו לפנות לבית-המישפט כדי לבקש את שחרור חשבונות-הבנק שלהם ואת ביטול המשכנתה. עניינם יידון לפני השופט אורי שטרומן בחורש הבא. רבים מקווים כי בדיונים לפני בית-המישפט יתברר גם להיכן הלך כל הכסף, שעיקבותיו טרם נמצאו.

אילנה אלון

בצורה כלשהי ככספי או בזכויות בדירה".

מאז התאלמנה, התפרנסה האם מקיצבה אישית שקיבלה מממשלת גרמניה, עקב היותה אדם נרדף בתי קופת השואה. את כספה צברה בשלושה חשבונות-בנק שבהם היה לה כמסר השנה סכום של 201 אלף מרקם גרמנים ו-24 אלף דולר. מלבד הכספים הללו יש לאם רק דירה צנועה של שני חדרים ברחוב קורדובה, שבה היא מתגוררת עם חברה לחיים מאז 1971. ב-1971 הכירה האלמנה את המי הנדס אברהם כחולי, שעלה לארץ ב-1942 ועבר 29 שנים ככימאי ראשי בבית-חרושת נוק. כדי לחיות איתו מכרה וילמה פרוסט את דירתה הישנה וקנתה את הדירה ברחוב קורדובה. כדי להשלים את מלוא מחירה של הדירה לקחה האם משכנתא בסך 15 אלף לירות.

מאחר שהאם היתה כבר אז בגיל מתקדם, ואדם היה בנה היחיד, החליטה לרשום את הדירה על שמו, כדי לחסוך את תשלום מס-העיוון. אבל כדי להבטיח את זכותה לדירה למשך כל ימי חייה נחתם מיסמך מסוים ונרשמה הערת-האזהרה על הנכס במישרד למיר-שם-קרקעות.

"מ-1977 שותף בני לחשבונות-הבנק שלי, כדי שיוכל למשוך כספים במיקרה שהרבר ייבצר ממני", כתבה האם, "וכדי שיוכל לקבל שליטה בכספי אחרי פטירתו. תמיד ידעתי כי בני עוסק בעריכת-דין, כי הוא עורך-דין ותיק וכי העסיק שכירים".

"לא ידעתי כי עסק בקבלת ובמתן הלוואות או בטרנסאקציות כספיות דומות. אחרי פטירתו נודע לי כי שיעבר את כספיהם של אחרים וגם את כספיו של מר כחולי, בלא ידיעתם והסכמתם". כאשר לרכושה שלה סיפרה האם: "הוחתמתי על שיעבור חשבונותי הפרטיים לבנק, להבטחת חובות בני".

להיכן נעלם הכסף?

את מלוא הסיפור הטראגי מספר אברהם כחולי בתצהירו: "כל הדינים חיינו בצניעות ומכיוון שהיו לי מלבד הרנסה החודשית מגרמניה, גם פציוני-פטרון וקרויגמלאות, הצלחתי

זמן קצר אחרי מותו של אדם פרוסט, הלך המהנדס אברהם כחולי, כמינהגו, לסניף בנק ברקליס דיסקונט ברחוב כר יהודה, כדי לברר אם נכנסה לחשבונות הרנסה החדשית מגרמניה. לשאלתו התמימה ענו לו פקיד-הבנק כי אינם יכולים לתת לו כל מידע וכי עליו לפנות למחלקה המימשפית של הבנק. כך גילה הגבר הקשיש כי כל חסי כונותיו משועבדים לבנק וכי גם הדירה שבה הוא מתגורר עם אמו של פרוסט ממושכנת לבנק.

אחרי מילחמת-העולם השנייה עלתה וילמה פרוסט לישראל עם בעלה, עורך-הדין יוסף פרוסט ובנם היחיד אדם. ב-1967, כאשר הבן היה כבר עורך-דין מצליח, נפטר האב. "כל ימי חיי היה המנוח בן מסור ודואג. מאז התאלמנתי ב-1967 טיפל בני בכל ענייני", הצהירה האם. "היה לי אמון מלא בו ולא חשדתי כלל שהוא יפגע

כאשר רוצים לתאר אדם חסר כל מוסר ועקרונות, אומרים עליו כי הוא מוכן למכור את אמו ובניו תמורת כסף. בתצהיר שהגישו וילמה פרוסט ובני-הזוג לחיים אברהם כחולי, הם מספרים בדיוק על מיקרה כזה. קשה לתאר אדם אומלל יותר מוילמה פרוסט הקשישה, כאשר עמדה על קבר בנה היחיד, אדם, ששלח יד בנפשו בינואר השנה. בגלל מצב בריאותה, לא יכלה האם להגיע אל הקבר בהליכה, והיא ובני-הזוג הוסעו במכונית עד לקבר עצמו. האם ההמומה עמדה והביטה בגופת בנה שהורדה לבור-הקבר וקראה חלושות: "לא, לא!" אחרי זמן קצר סבלה האם מהלומה נוספת. אפילו זיכרו של בנה כעורך-דין מצליח, איש מכובד וכן אהוב, לא נותר שלם. הרברים שהתגלו לה מיד אחרי מותו חשפו לפניו דמות שונה לחלוטין מזו של הבן האהוב שהכירה.

 מדינת ישראל משרד העבודה והרווחה	
אברהם	
שם פרטי	
כחולי	
שם משפחה	
0754866	
מספר דחף	
ה' קורדובה	
נחשבת	
תעודת עוון	
20812	

תעודת-העיוור של האב החורג
הוא לא ידע על מה הוחתם

(המשך טעמוד 27)

את יום העצמאות של מדינת ישראל כאברכיב בתור עצורה.

המיטרה לא חקרה אותי אף פעם במשך כל הימים שהייתי עצורה. רק שעה אחרי שעוררתי מאיר ויו הגיש את הערר, תאום, בשעה 4.30, הוציאו אותי לחקירה ושאלו אותי את אותן שאלות כמו בפעם הראשונה. ככלל לא ביקשו שאתייחס לכל השמות של האנשים שעליהם הם דיברו, ורק תלונה אחת היתה — של קובי זר.

המיטרה ניפתה את הסיפור למימדים ענקיים. הביאו לשופט קהלת תיק עבירות. מעניין במה מילאו אותו. בחיפוש לקחו לי מהבית תמונות עם אני שים מפורסמים, וקלטת של האסטרטור לוג שלי, מיכתיאבהה וקטעייעיתור נים, ואו מחלטים שיש להם הרבה חור מר ואני חשודה בהטרדת אנשים חשודים. עוררתי ויו שאל את החוקר מי האנשים, והם אמרו שהם מחכים שעוד אנשים יבואו להתלונן.

ביום הראשון החזיקו אותי במשך 12 שעות בחקירות, בלי אוכל ובלי שתייה, בבית המעצר אברכיב. סתם נרקבת, פשוט נרקבת. סתם ככה.

אני כיום בת 30 פלוס, ילדה מבית טוב, עסקתי במלונאות, ביחסיציבור ובאירועים עם אנשים. הייתי המזכירה הראשונה של אמ"י, והיכרת את הטופ של האנשים המפורסמים בארץ, גם בפוליטיקה.

למדתי 11 שנים באוניברסיטה, רק שאין לי תואר. הגעתי לאנשים חשודים, שאלו אותי מהבחוורות בגילי לא הגיעה אליהם, וזה מה שהטריף את המיטרה.

גם אמרו לי במיטרה שתיק כזה מעניין לא ראו, בגלל האנשים החשובים שאיתם אני נמצאת בקשר. השוטרים פשוט לא מסוגלים לקבל אנשים שהם מפורסמים מהם. ואני יכולה להגיד קבל עם ועדה כי כל אדם שולב מרים הוא חסריכסחון, ולא בפוליטיקה.

למדתי וזו שנים

באוניברסיטה, רק

שאלו לי תואר.

הגעתי לאנשים

חשובים מאוד!

יכול למצוא עבודה אחרת בעולם, וכל אלה מתחבאים אחרי בעייה פסיכיתית, והם משתמשים בנו כשעיר לעזאזל.

זו התיאוריה שלי, ואני אמרתי לשוטרים שם, בבית המיטרה, שאני מכירה מיליון אנשים חשובים, וכשהוא ענה לי: "אותי את עוד לא מכירה", עניתי לו: "אתה בשבילי ריצפתה" ואמרתי לו: "תגיד לי, בשביל מה אתם עוברים במשכורת של 1200 ש"ח לחודש? כדי לעצור אנשים ולעשות להם רע? תראה איך אתם מביטים בי, כאילו הייתי נאשמת, בשעה שלא עשיתי שום דבר!"

כולם בבית המיטרה אמרו שאני בחורה חכמה. למדתי 11 שנים באוניברסיטה, ואני לא תמי ברעמי. בדיון אמר לי השופט קהלת לקום, אחרי שהשוטר אמר: "בשביל מה הר"ר זר צריך אותה? יש לו את הדוגמנית תמי בן"עמי" ואז ענה לו השופט: "בש"כילי ואת פצצה, ולא כל אחד אוהב דוגמניות" כעצם, כולם, גם כאברכיב, אמרו שאני פצצה וחכמה. כולם יודעים שיש לי מנתמישכל 158. בכך לא עשיתי קרא לי דוקטור, בגלל הראש שלי.

אני צוחקת עכשיו, כשאני נזכרת איך סידרתי את המיטרה. זה היה כשאחת הבנות שחזרה מאברכיב, ואני ביקשתי ממנה לטלפן לאבי ולומר לו להביא לי בגדים, ולהגיד לאבי שיש רר את החדר ויירם את הדברים מהריצ"פה. בדיוק שעה מהרגע שהיא טילפנה לאבי, הגיעו שוב אנשיהמיטרה לחיי פוש. ואז ידעתי סופית שהם מאוינים לטלפון שלי.

רטון, ילד ארמני בן 11, מחזיק בידו שלט גדול: "הטבח התורכי ממשך. העם הארמני לא ישכח את מעשה הפשעים התורכים". איזה פשעים? ורטון צוחק. לא יודע. המדריך לוחש לו בקצב הכתבה: "התורכים רצחו ארמנים" וכמה נהרגו? ורטון שוב צוחק. לא יודע. המדריך לוחש: "מיליון וחצי". ורטון קופץ: "מה? אני חשבתי שנרצחו 15 מיליון".

מיליון וחצי ארמנים רצחו הממשלה התורכית. בשיטתיות. בהתמדה עקשנית ואכזרית. ב-24 באפריל 1915 הוצאו להורג באיסטנבול 254 אינטלקטואלים ארמניים. אחר-כך כבר אי אפשר היה לעצור את הטובחים. כפרים הושמדו, תושבי הערים הוגלו ממקומותיהם בצעדות מוות ארוכות. בתוך חמש שנים נמחתה ארמניה שבתחום תורכיה. חצי מיליון הניצולים נפוצו בכל העולם. לארץ הגיעו 15 אלף משרידי הטבח. היום חיים כאן 3000 ארמנים. רובם גרים בחיפה, ביפו ובירושלים המיוחדות.

השבוע ציינו את יום-השואה שלהם

WE SHALL
LIVE TO SEE
OUR LANDS.

אבא גדול
הכומר נקרא היי הייריק. מירושם השם: אבא גדול. שמם של הכמרים מוחלף כשהם זוכים בכמורה. היי הייריק גר

במינזר בירושלים ומגיע ליפו פעם בשבועיים, כדי לנהל את טכס-התפילה. הארמנים יודעים שיהודים לא אוהבים את השימוש במילה שואה אצל אחרים.

יום השואה האחרת

הצטרף לטוריסטים הגלחמים בתורכים. אני מהסס. אולי פוחד. מלבד זאת, קשה להתקבל אליהם, הם נודקים בקפדנות את המועמדים.

ואחר-כך, כשכבר מתקבלים, החיים קשים מאוד. חר של נעצר בצרפת אחרי פעולה אחת. הוא ניסה לפוצץ את בניין השגרירות התורכית, ועכשיו הוא בבית-סוהר. אני לא מוכן לבלות את כל ימיחיי בבית-סוהר.

לאומנים פאסיביים

כמו נרסאסיאן, כך מרבית הצעירים הארמנים. לאומנים פאסיביים. חולמים ומחכים. מאמינים כי אי-

הוא אגפני קריקוריאן, עוברת סוציאליזם מיפו. מי יודע? אולי נחזור לארמניה שלנו, אולי לא. ההפגנות האלה נערכות יותר בשביל הילדים. שיוכרו.

יש לי הרגשה משונה, אומר ארמן נרסאסיאן (23), ארמני חיפאי. אני לא עושה דבר למען העם שלי. חבר שלי

הוא חלום רחוק, שאולי לא יתגשם. בנויאן ארטן, למשל. הוא נולד בחיפה, כמה שנים אחרי שהוריו נמלטו מהטבח. ברפובליקה הארמנית הסובייטית לא יחיה לעולם. הוא רוצה מדינה עצמאית, בעלת שילטון ארמני. "וגנבים ארמניים ושוטרים ארמניים".

טח יש בעולם אנשים עם לב טוב, הוא אומר בפה נטול-שיניים, והם יראו את ההפגנות שלנו ויתנו לנו מדינה". או אגפני קריקוריאן, עוברת סוציאליזם מיפו. מי יודע? אולי נחזור לארמניה שלנו, אולי לא. ההפגנות האלה נערכות יותר בשביל הילדים. שיוכרו.

לאומנים פאסיביים

כמו נרסאסיאן, כך מרבית הצעירים הארמנים. לאומנים פאסיביים. חולמים ומחכים. מאמינים כי אי-

הוא אגפני קריקוריאן, עוברת סוציאליזם מיפו. מי יודע? אולי נחזור לארמניה שלנו, אולי לא. ההפגנות האלה נערכות יותר בשביל הילדים. שיוכרו.

יש לי הרגשה משונה, אומר ארמן נרסאסיאן (23), ארמני חיפאי. אני לא עושה דבר למען העם שלי. חבר שלי

צאצאי הניצולים
הילדים לומדים ב"בתי-ספר יהודיים ונוצריים, אך בבית הם מדברים בארמנית. ב-24 לאפריל, יום-השנה לטבח, הם נעדרים מבית-הספר.

הוא חלום רחוק, שאולי לא יתגשם. בנויאן ארטן, למשל. הוא נולד בחיפה, כמה שנים אחרי שהוריו נמלטו מהטבח. ברפובליקה הארמנית הסובייטית לא יחיה לעולם. הוא רוצה מדינה עצמאית, בעלת שילטון ארמני. "וגנבים ארמניים ושוטרים ארמניים".

טח יש בעולם אנשים עם לב טוב, הוא אומר בפה נטול-שיניים, והם יראו את ההפגנות שלנו ויתנו לנו מדינה". או אגפני קריקוריאן, עוברת סוציאליזם מיפו. מי יודע? אולי נחזור לארמניה שלנו, אולי לא. ההפגנות האלה נערכות יותר בשביל הילדים. שיוכרו.

לאומנים פאסיביים

כמו נרסאסיאן, כך מרבית הצעירים הארמנים. לאומנים פאסיביים. חולמים ומחכים. מאמינים כי אי-

הוא אגפני קריקוריאן, עוברת סוציאליזם מיפו. מי יודע? אולי נחזור לארמניה שלנו, אולי לא. ההפגנות האלה נערכות יותר בשביל הילדים. שיוכרו.

יש לי הרגשה משונה, אומר ארמן נרסאסיאן (23), ארמני חיפאי. אני לא עושה דבר למען העם שלי. חבר שלי

צאצאי הניצולים
הילדים לומדים ב"בתי-ספר יהודיים ונוצריים, אך בבית הם מדברים בארמנית. ב-24 לאפריל, יום-השנה לטבח, הם נעדרים מבית-הספר.

רביעיות מסודרות

אנשים עדינים. שקטים. מנומרים. צועדים סביב הכיכר למודת ההפגנות ברביעיות מסודרות להפליא. נעצרים לצילום משותף, שרים שירי מחתרת ולאום בקולות אחידים.

הקשישים, ניצולים ובני-ניצולים, מאמינים כי הפגנה כמו זו עשויה להחדיר אותם למדינתם. יש בהם מוטיב כמו עט תימהונית של המהטמה גאנדי ויר שוע הנוצרי. הם נלחמים למען עצמאות תם בעזרת כרוזים ושירי-לאום. בתוכי כיתותם יודעים כי מדינה עצמאית

סיסמות קרב
השלטים בהפגנה היו לאומניים-מילחמתיים. שרו שירי-מחתרת. למעשה מודים הארמנים כי הם אני שישלום, וכי דרך הטרור והמילחמה אינה לרוחם.

עוברים על החוק, נתקלים בו, אפשר לקבל הלאה לכל החיים. אני גם רוצה לומר לבנות-גילי שאם במיקרה ייצא להן להכיר איזה רופא, וגם אם הוא גינקולוג, צריך להיזהר, כי אף פעם אי אפשר לדעת, והכי חשוב: צריך לדעת עם מי להודיין!

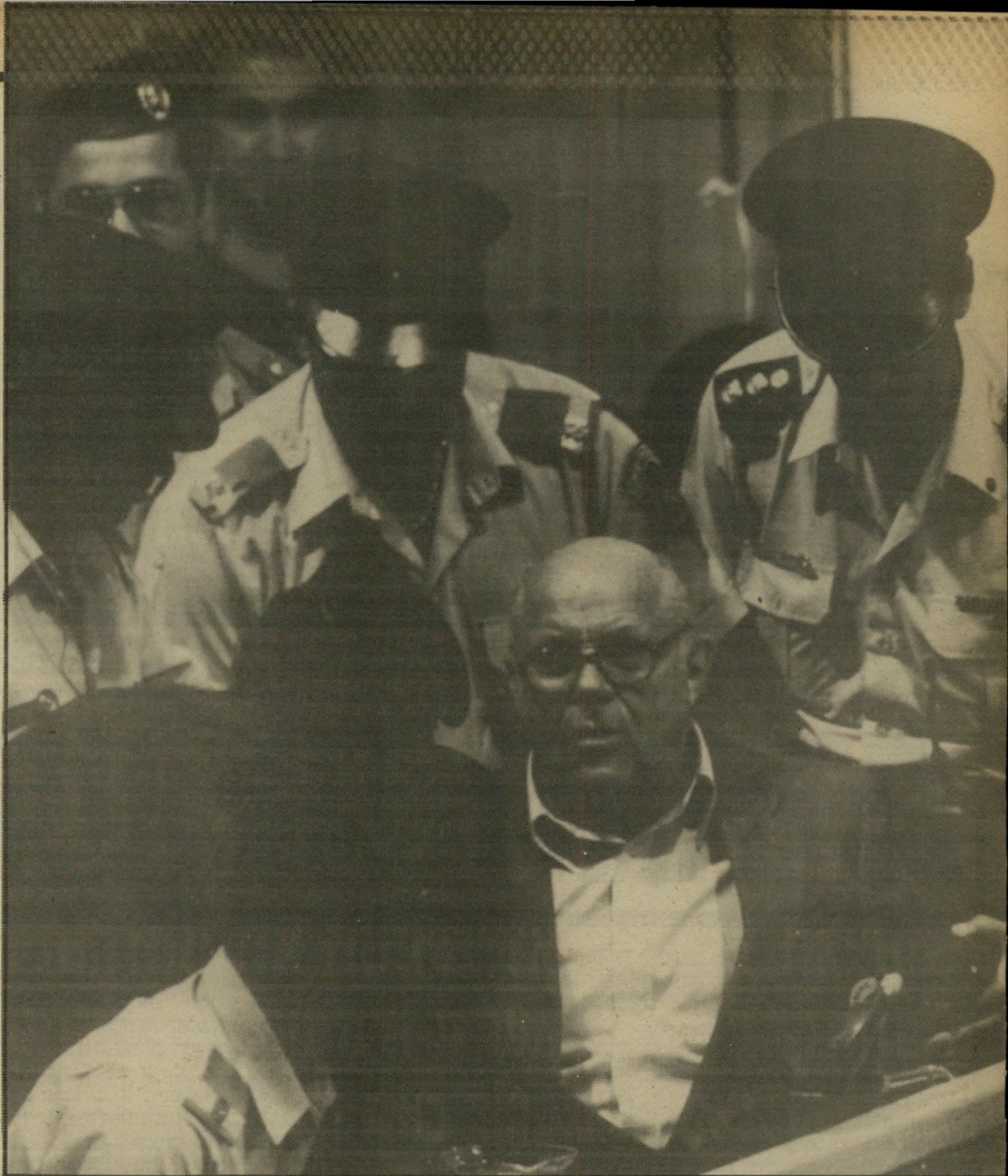
וגרולים. זאת אומרת שבגילי הביוולוגי, שהוא 33, עברתי יותר ממישהי אחרת בגיל 60. וזה גם מה שמטריף את המישי טרה. אני רוצה להגיד שאברכיב, ויותר מזה החקירות במיטרה, הראו לי עולם שכאשר אנשים נורמליים, כמונו, שלא

עליה, היא מתחשלת והחיים נראים לגמרי אחרת. בחודש יולי אני חוגגת את יום-הזר לרתני, ולצערני אני מרגישה היום שחמדת הימים האלה ביגרו אותי ב-50 שנה. אני בגיל 21 כבר הייתי בטופ של החברה, ויצאתי עם אנשים מפורסמים

עכשיו, אחרי שארגע מהסיפור, אור כל לכתוב רכימכר על החקירה שלי במיטרת (תחת) הרכבת, ועל ההשקפה של חמשת הימים בבית-המעצר. אני לא מאחלת לאף אדם לעבור את זה, ובייחוד מי שמגיע לשם כמוני כעב"י יריגית הצווארון הלבן שסתם העלילו

מדבוקה שש: תפליין!!

אבי ולמן, העולם הזה

להיזהר בעונשי-המוות שהוא בלתי הפיך ואינו ניתן לתיקון.

חבל מיוחד מאנגליה

אחרי הפסקה ארוכה חזרו השופטים לאולם והכריזו על גזר הדין: עונשי-מוות. מאז 1962 לא כוצע בישראל עונש מוות, וגם אז היה זה המיקרה הראשון במדינה. הוצאתו להורג של ארולף אייכמן העלתה בזמנו כמה וכמה בעיות לוגיסטיות, שיתעוררו בווראי שוב, אם יידחו עירעורו של דמיאניוק בבית המישפט העליון, ובקשת החנינה שלו על-ידי נשיא המדינה. עונשי-המוות שהוטל על דמיאניוק יכוצע בתלייה, על פי התקנות שהיו

מאז הפשעים, לא השמיעו הסניגורים. הם הסבירו כי חששו פן יפגע טיעון זה בהכחשה הטוטאלית של זהותו של הנאשם.

הסניגור האמריקאי גבההקומה, ג'ון גיל, הביא לפני בית-המישפט מיספר רב של תקדימים אמריקאיים, שבהם הורשעו אנשים על-סמך עדויותיהם של עדי-ראייה. ברוב המיקרים הללו הורשעו הנאשמים והוטל עליהם עונש מוות. בכל המיקרים הוברר לאחר כמה שנים, מעבר לכל ספק, כי הנאשם הוא חף מפשע, ושהרשעתו היתה שגויה. בי 24 מיקרים אחרה הישועה להגיע, והנאשם הוצא להורג כטרם התבררה חפותו. הסניגוריה רצתה לשכנע את בית-המישפט על-ידי תקדימים אלה כי גם במיקרה זה, כאשר הרשעה מבוססת על עדי-ראייה קשישים, מוטב

למדינת ישראל אין תליין ואין תא-גידום. כיצד תאורגן הוצאתו להורג של ג'ון דמיאניוק? העולם הזה מגלה מה קרה במיקרה אייכמן

לפיכך אנו גוזרים עליו עונש מיתה, הורה קולו הסמכותי של השופט צבי טל, שקרא את גזר הדין שהוטל על איוואן ג'ון דמיאניוק.

עונשי-המוות בוטל במדינת-ישראל, פרט למיקרים מיוחדים ויוצאי-דופן, ובהם בעיקר עבירות על החוק לעשיית דין בנאצים ועוזריהם. היחיד שהוצא עד כה להורג על פי חוק זה הוא ארולף אייכמן, ארכיטקט "הפיתרון הסופי" של יהודי אירופה. אייכמן לא כפר בזהותו או במעשיו. אחרי שנחטף בארגנטינה והובא לישראל, הודה כי הוא ארולף אייכמן וכי אמנם עשה את המעשים המיוחסים לו. הוא רק טען כי היה פקיד, ובורג קטן במנגנון גדול ו-רק ביצע פקודות.

ג'ון דמיאניוק, לעומת זאת, כפר בזהותו כאיוואן האיום עד הרגע האחרון. הוא טען כי הוא חף-מפשע, וכי נעשתה טעות איומה. אבל בית-המישפט לא האמין לו. בית-המישפט קיבל את עדויות עדי-הראייה, שרידי-השואה ממחנה-טרבלינקה, שזיהו את דמיאניוק במסדר-תמונות ועל דוכן-העדים.

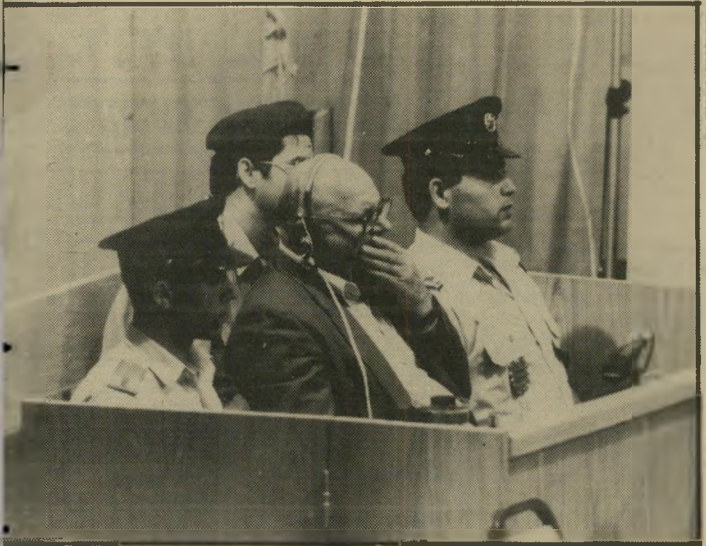
השבוע ביקשה התביעה הכללית עונשי-מוות לנאשם. היא הפתיעה את בית-המישפט כאשר ניסתה להוכיח שעונשי-מוות הוא עונש-חובה על עבירות כאלה, ולא עונש הנתון לשיקול של בית-המישפט.

הסניגוריה, עיקבית בהתנהגותה, לא טענה כלל להקלת העונש. אף אחד משלושת הסניגורים לא אמר מילה בזכותו של הנאשם. אף את הטענות המתבקשות בדבר 45 השנים, שעברו

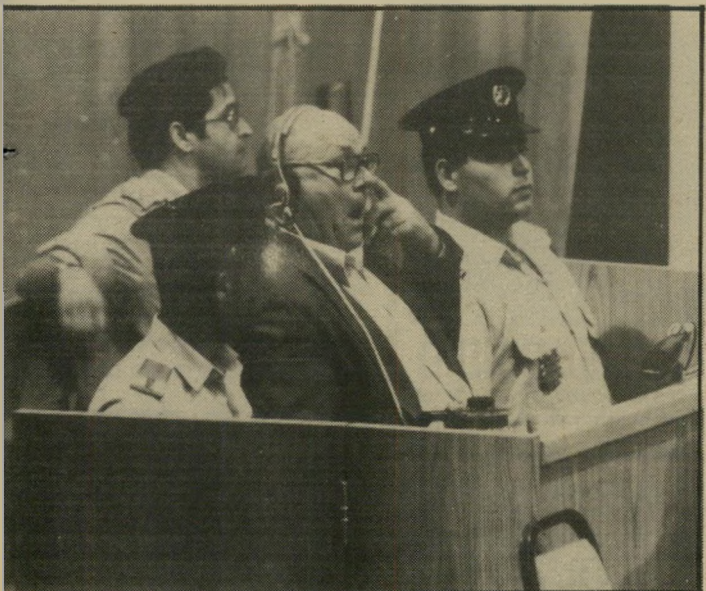
אבי ולמן, העולם הזה

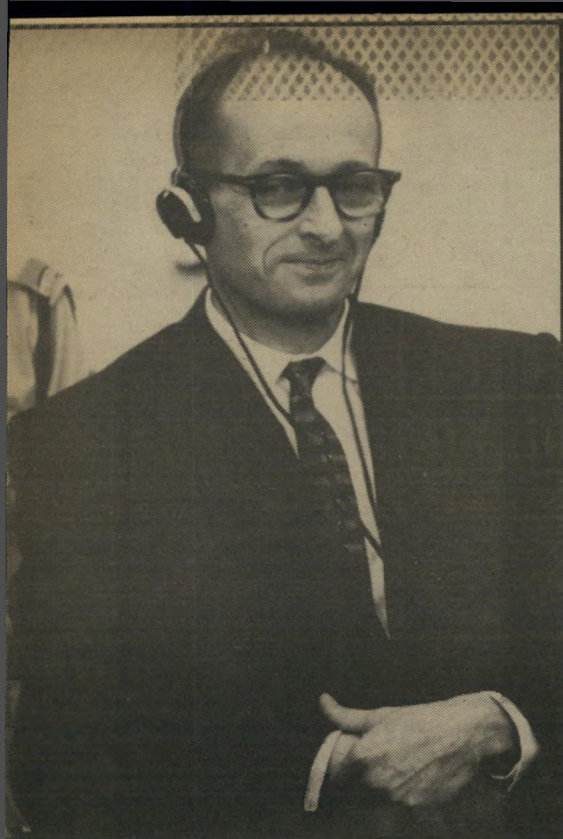
שוטרים מונעים מדמיאניוק הבן לשבת בשורה הראשונה עדי-ראייה קשישים

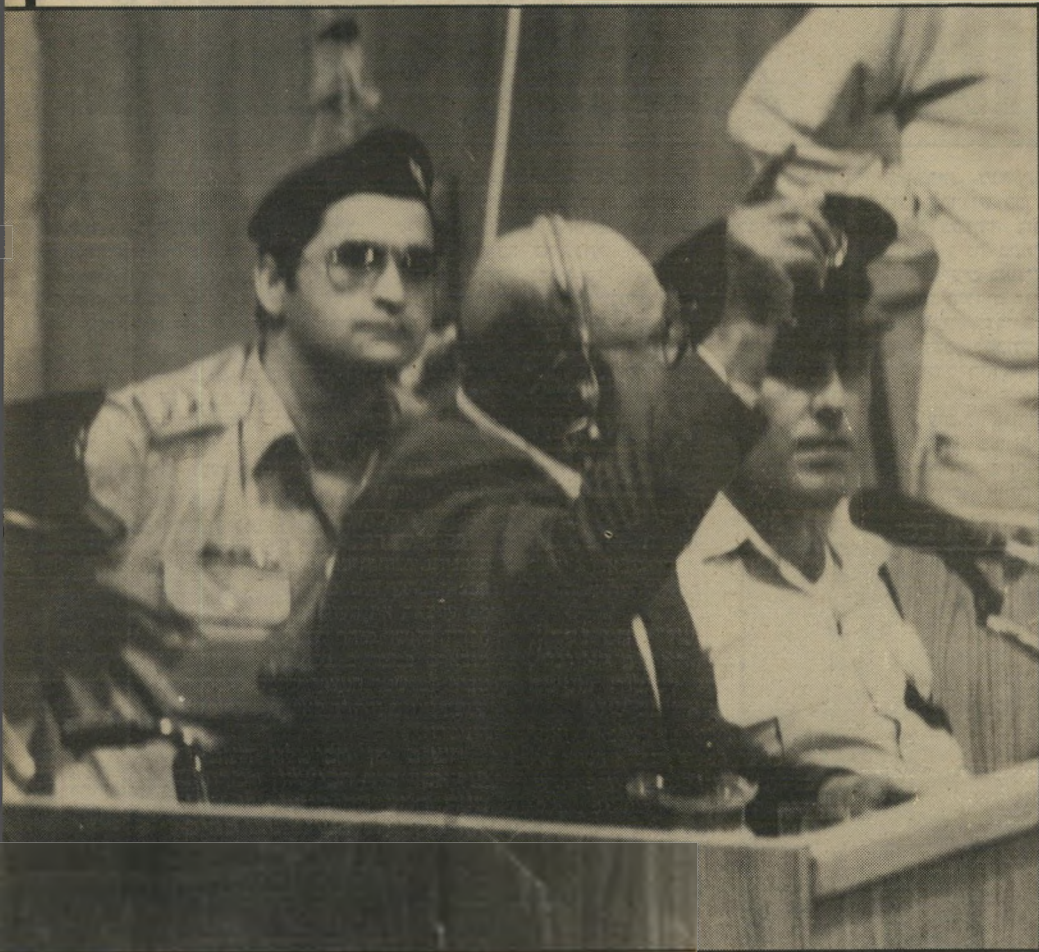
דמיאניוק מסהק בעת הטיעון על עונשי-המוות השופטים הופתחו

דמיאניוק מצטלב בשעת הדיון מיקרה שני במדינה

תליין נידוני-נירנברג עם החבל בשער "העולם הזה" (6.6.62), תליין שרטור ומוצא-להורג אייכמן להתראות. רבותי. כל אחד צריך למות באחד הימים

מילה אחרונה: דמיאניוק מצביע על אלוהים בעל ערו קצין המיבצעים הכין תנור

אני ולילי העולם הזה

כאשר בוטל עונשיהמוות, פוטר התליין ונהרס חדרהגדרום. על כן היה צורך למצוא חרשים כאשר נידון אייכמן לתלייה ב־1962. כמה סוהרים מהימנים התבקשו או לברר מה נחוץ להקמת חדרהגדרום, וכיצד ניתן לבצע את התלייה בסודיות מירבית. אחד מהסוהרים הללו היה שרטור, אז טוהר בכלא-רמלה, שלמד מישפטים בשעות

קיימות עוד בתקופת המנדט. ב־1950, אחרי ביטול עונשיהמוות על רוב העבירות במדינה, בוטלו גם תקנות הביצוע. רק כאשר נתבקש עוזי (סבי רין) שרטור לבדוק את המצב לקראת הוצאתו להורג של אייכמן, התגלה שאין תקנות לביצוע עונשיהמוות. מישררהמישפטים התקין אז את התקנות מחדש.

אני ולילי העולם הזה

ניצולי-שואה רוקדים באולם אחרי פסקי-הדין אפראדם בכד-חלב

הדרך לבית-הסוהר נחסמה עליידי שוטרים, ולציבור סיפרו כי הרבר נעשה מפחד מחבלים המסתובבים בסביבה. לפי התקנות היה צורך ברופא שיחתום על תעודת-הפטירה. טילפנתי לרופא הכלא, אבל הוא לא כליכך רצה לבוא. אז הסברתי לו שיש בעייה עם אסיר חולה, שמצבו מסוכן.

כאשר הכל היה מוכן, נכנסתי עם אריה ניר, שהיה אז נציב שרות בתי הסוהר, לחדרו של אייכמן. אמרתי לו בגרמנית שגור-הדין עומד להיות מבור צע תוך זמן קצר. שאלתי אותו מה מישאלתו. הוא היה קרירות ואמר שכל מה שהוא רוצה זה בקבוק יין מתוק וצורכי-כתיבה. הוא ישב וכתב מיכתב אחרון לבני-משפחתו. קראתי את

לשמור בסודיות מוחלטת את זמן ההוצאה-להורג, כדי שכל מיני גופים רחמניים בעולם לא יתערבו לטובתו. לכן הקימו את הגדרום בחדר סמוך לזה של אייכמן בכלא רמלה.

עשינו תחקיר וביררנו את צורת חדרהגדרום. את החבל המיוחד הבאנו מאנגליה. על תיקרת החדר הצלבנו שתי קורות-ברזל עבות, ובמקום החיבור שלהן קשרנו את חבל-התלייה. על עניבת-החבל השחלנו טבעות ברזל, כדי שהכל ילך יותר מהר. בריצפת החדר נקרה חור, ועליו הוצבנה דלת-נפילה שנפתחה עליידי מנוף. הכל היה מוכן, היה רק צורך לפתוח פתח בקיר שהפריד בין חדרו של אייכמן לחדרהגדרום. כדי שלא לעורר תשומת-לב, פתחו את הקיר ממש ברגע האחרון, אחרי שכל האסירים בכלא חזרו כבר לתאיהם לספירת-הלילה.

הערב. מכיוון ששלט בשפה הגרמנית, מונה שרטור לפקח על הדואר של אייכמן, וכאשר התקרב מועד התלייה, התבקש גם לברר את הפרטים הטכניים הדרושים.

כדי שאייכמן לא יהפוך לקדוש-מעונה, וקיברו לא יהיה מקום לעלייה לרגל של נאצים ואנטי-שמים למי ניהם, היה צורך בסודיות מוחלטת לגבי ההוצאה להורג ולגבי הטיפול בגופה. על הקמת הגדרום, ההוצאה-להורג ופיזור אפרו של אייכמן סיפר שרטור להעולם הזה (10.12.86). כאשר יצא לגימלאות מפרקליטות תל-אביב, שם שירת אחרי שסיים את עבודתו בכלא.

סיפור שרטור:

ביום התלייה, ה־29 ביוני 1962, נשלחתי לירושלים להביא מנשיא המדינה את המיכתב שבו דחה את בקשת-החנינה של אייכמן. היה צריך

מבוקש: תליון

(המשך מעמוד 39)
המיכתב אחר-כך, זה היה מיכתב יפה מאוד.

לפי התיכנון הראשוני היתה הת' ליי צריכה להתבצע בחצות שבין יום חמישי ושישי. בחר התקבצו הער תונאים שהומנו, היו אלה סופר סוכנות-רויטרס, אריה ולנשטיין, ופי רידריך קיסטנמייר, נציג סוכנות-הידיעות הגרמנית.

חררו של אייכמן נשמר בשבע עיניים, מחשש שיחזור על מעשהו של הרמן גרינג לפני תלייתו המיועדת. גרינג הצליח לבלוע רעל בתאן, וכך התחמק מחבל התליון.

סמוך לחצות הגיעו הכומר הקנדי, שהיה בקשרים עם אייכמן, הרופא ושר-המישפטים דאז, רוב יוסף, שמילא את מקומו של שר-המישפטים, בכור שיט לחכות לחצות, כאשר התקבלה שיחת טלפון בהולה. מישו החליט שאסור לחכות ליום השישי, שהוא יום קדוש לנוצרים, כי הוא יום צליבתו של ישוע, ועליכן ביקשו שנקדים את התלייה לפני חצות.

מיהרו לחררו של אייכמן והבאנו אותו לחדר-הגדרום. הוא היה לבוש בחליפת הנידונים למוות, חליפה אדום מה. שאלתי אותו אם הוא רוצה לאמור דבר מה. הוא הביט בחבלי-התלייה ואמר: "תחי גרמניה, תחי ארגנטינה, תחי אוסטריה — שלוש המדינות שהייתי קשור אליהן ביותר ולא אשכחן. את אשמתי תקבע ההיסטוריה!" הוא הפסיק לדבר, אבל כולנו עמדנו והבטנו בו, כי לא ידענו אם סיים את דבריו. אז הביט בנו במבט ציני ואמר: "להתראות, רבותי, כל אחד צריך למות באחד הימים." הצענו לו לשים מסיכה שחורה על פניו, אבל הוא סירב.

כרכנו את החבל על צווארו, ומישו אמר: "פעל!" גופתו של אייכמן נפלה לקומה התחתונה. לא ראינו מאומה, רק את החבל המרט.

הצטי בשעון וראיתי שמתקרבת שעת-הצות. ביקשתי מהרופא את שער נן, והיוותי את המחוגים אחורה. הוא חתם על תעודת-הפטירה ורשם את השעה והתאריך.

אז העברנו את הגופה לצריף שבו היה מוכן כבר התנור לשריפת הגופה. את התנור הכין עמחי ("גיד") פאג, ליי. זה היה גליל-מכתב בגודל לא סגור שעמד על רגליים. מתחתיו בערו כבר להבות-גז גדולות. הורדנו את הגופה מהאלונקה והכנסנו אותה לתנור. חיכיתי נו בחדר הסמוך הרבה זמן. עצמות אדם נשרפות לאט מאוד. כאשר פתחנו את דלת התנור, לא נותר מהצורר אלא אפר.

את האפר העברנו לכרה-חלב, שהחל-בנים בתליאבי נהגו להשתמש בו. עמדנו לנסוע ליפו, שם חיכתה לנו סירה כדי לפזר את האפר בלב-ים. אבל קודם כל היינו צריכים להיפטר מהעיתונאים הרבים, שחיכו לנו בפתח הכלא. עשינו פעולת הסחה. שלחנו את מכוניתו של מנהל-הכלא לירושלים, וכל העיתונאים נסעו בעיקבותיה. אנחנו יצאנו אחר-כך במכונית-טרנר, כאשר כדהחלב בין רגלי.

ביפו עלינו על סירה ויצאנו מתחום המים הטריטוריאליים של המדינה. הכוונה היתה לזרות את האפר במקום בלתי-ידוע, כדי שלא יוכלו לעלות לשם לרגל. אבל מפקד הסירה רשם בזימנו את קווי האורך והרוחב של המקום. הכומר הקנדי, שיצא איתנו, הצליח לצלם את הרף הזה, ואחר-כך הוציא ספר על אייכמן, שעל כריכתו היה צילום דף היומן.

כאשר חזרנו, היה כבר שחר. הלכתי לישון, ואת כדהחלב הריק השארתי על המרפסת.

עד כאן סיפורו של שטרס, התליון של אייכמן. האנשים שעסקו בהוצאתו להורג של אייכמן הם היום גימלאים קשישים, ואיש מהם לא יוכל לטפל בהוצאתו להורג של דמיאניוק. לכל היותר יוכלו לתרום ידע ועצות. מדינת ישראל תצטרך למצוא לה תליון חדש.

* מי שהיה קצין-המבצעים של אצל יוצגו שר מוחם בין לענייני-סדר. ונס יצא חורגים.
העולם הזה 2643

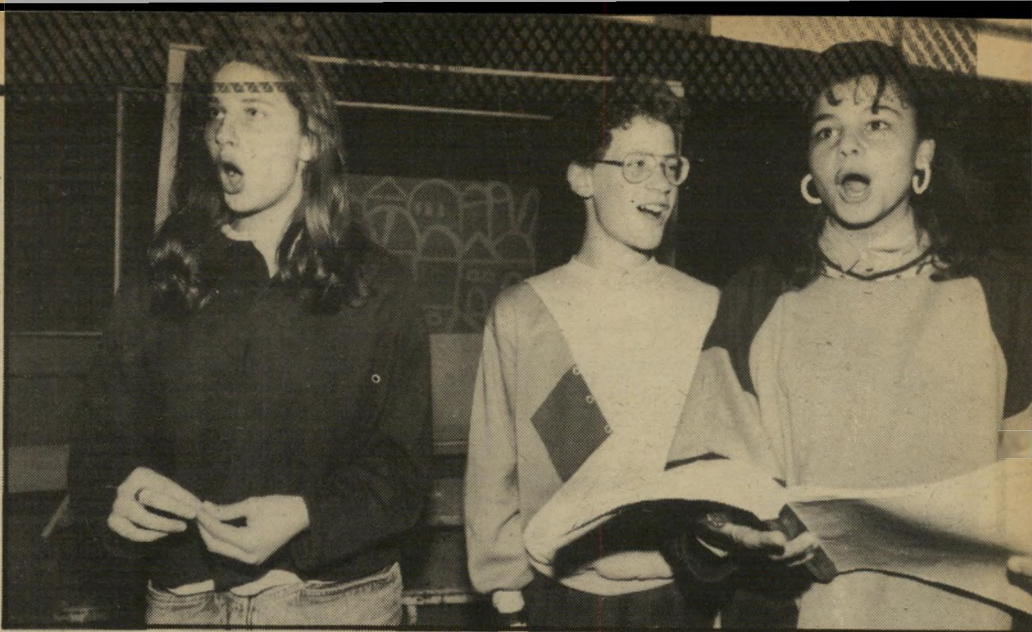
מפסיד שיעורים בבית-הספר, וכל הזמן אני מתוה. הבימה מפחידה אותי. יש לי הרגשה שכולם מחכים לטעות שלי. לפעמים יש לי סיוט מפחיד, כאילו אני עומד על הבימה וכל הקהל זורק עלי עגבניות רקובות. אני חושש שאר מות בקרוב מהתקף-לב. ובכל זאת אני ממשיך, כי זו חוויה אדירה. אני לומד הרבה דברים חדשים ומכיר אנשים מעניינים.

הלה פליטמן (14) ירושלמית גם היא. "מורה לפיתוח-קול שלחה אותי לבחינות. מאז שהתקבלתי, והתחלנו בחזרות הפסקתי לקרוא ספרים. בבית-הספר כל המורים כועסים עלי. קשה להם להבין שאני לא יכולה לשיר באופרה וגם ללמוד בבית-הספר.

"לעיתים קרובות אני לא מספיקה להכין שיעורי-בית. אני מפסידה הרבה חומר-לימודים, לפעמים אני יושבת בכיתה ולא מבינה על מה בכלל מדברים. זה נשמע נחמד, חלום של כל ילד, אבל למעשה התקופה הזו עלולה לפגוע בלימודי בצורה בלתי-הפיכה. "ובכל זאת, אני לא מרגישה מנוח צל. האופרה הישראלית נתנה לי הזדמנות להגשים חלום, לשיר על בימה. בגיל מבוגר התחרות קשה יותר. ייתכן שעולם לא אצליח לשיר שוב באופרה."

האופרה אינה מנצלת לרעה את

אלי דסה העולם הזה

רית גבאי, עימואל ויצטום והלה פליטמן שרים באופרה הישראלית. הם מרוויחים מעט, ומתאמים הרבה

אסור לאכול שוקולד!

ארבעת הילדים המשתתפים בטבעת החוק, "אמרת חנה מוניץ, אשת יחסי-הציבור של האופרה.

הם אינם משתתפים בהפקה למען הכסף, אלא למען השעשוע. ובנוסף על התשלום של 1000 השקלים, שהוא אכן זעום יחסית לעבודה, הם גם קיבלו שיעורי פיתוח-קול בחינם.

עשר הצגות-תיאטרון בשנה משתפות ילדים בהפקותיהן. חוק עבודת-הנוער 1953 קובע כי העסקת ילד, שעדיין לא מלא לו 15 שנים, מותרת רק באישור שר-העבודה.

"כדי לזכות באישור שר-העבודה צריך התיאטרון לשלוח לנו אישורים

עוברת בתעשייה האווירית. "מנהלת מחלקה" מבקשת רית גבאי. בסוף לסהמ-עמדות, המחולק בקפידה בין ארבעת הילדים, נמצאת רית בתחית. הורי האחרים הם מרצים באוניברסיטה ועובדי-טלוויזיה. הילדים מניפים בגאווה במיקצועות הוריהם, יודעים היטב מה נחשב למכובד.

לזכותה של רית יש לציין כי היא אינה מתביישת בהוריה. "גם אם לא היו מציעים לי אגורה אחת הייתי משתתפת בהצגה. כאן אני אוספת חוויות, קושרת קשרים, פותחת לי פתח לקאריירה בעתיד," אומרת רית.

טל טולידאנו ורית גבאי, "עלובי החיים" ב"קאמרי"

רק סטודיו-צ'יט ונוות

של ההורים ושל בית-הספר, אומר יעקב שפיגל, סגן הממונה הראשי על בטיחות בעבודה במשרד-העבודה. "רעה המורכבת מנציגי משרד העבודה, החינוך והפנים ומרכז השילטון המקומי מתכנסת אחת לכמה חודשים ומאשרת את הבקשות או דוחה אותן.

"בשנים האחרונות לא אושרה רק הפועה אחת, של ילדה שהיא רקדנית בטן. בנושא השכר איננו מתערבים. זה עניין שבין התיאטרון לבין הילדים."

"חובתם של המעבירים לשלם לילדים שכר-מינימום, כפי שנקבע בחוק שכר-מינימום." אומר המישפטן ישראל גיל, ממחלקת לריני-עבודה. "אולם זכר תם של ההורים, שהם האפוסטרופים של הילד, להסכים כי ילדיהם יעבדו אף בחינם."

שרה ליבוביץ

להפקה היא הגיעה בעיקבות מודעה בעיתון. "אני רוצה להיות זמרת," היא אומרת.

כשכל העיניים מופנות אלי. כדי להציג ליח אני מוותרת על שיחות-טלפון ארוכות עם חברות. אני נחה בכל הזדמנות ורק על שוקולד קשה לי לוותר.

עימואל ויצטום (12), ג'נג'י נמרץ, הגיע לאופרה בעיקבות המלצה של מנהל האקדמיה למוזיקה בירושלים, שם הוא לומד בחטיבת-הביניים. "בת חילה חשבת שזו בדיוחה. אופרה זה עניין מצחיק שמיועד לקשישים. עכ"שיו אני מתלהב מכל רגע, מבין כמה שזה יפה.

"העבודה קשה, צריך לוותר על הרבה דברים. אין לי זמן להיפגש עם חברים. אני לא משתתף במסיבות. אני

פוגעת בלימודיה של רית ואחרי שהכל יסתיים אצטרך לבזבז הור-עתק על שיעורים פרטיים, אולם אינני מוכן משמעותי לקאריירה."

אמה של הלה פליטמן מנסה לעטוף את השכר הנמוך בלבוש פילוסופי. "הכסף משחית. ילדים אינם מכינים את חשיבות הכסף. ילדים גם אינם צריכים להתפרנס. אם היינו זקוקים לכסף הייתי מתעקשת שהלה תרוויח סכום גבוה יותר, אולם איננו זקוקים, ומדוע שהילדה לא תעשה את מה שהיא אוהבת לעשות, גם בלא שכר הולם? הרי מבוגרים רבים היו רוצים להימצא במצבה של הלה ולעבוד על-פי נטיות הלב ולא לפי צרכי הכיס."

האם הלה אינה מנוצלת? אסתר פליטמן אינה משיבה. "אינני יודעת", היא אומרת אחרי מחשבה ארוכה. וכשהשוק רוי בילדים כחשוריים ובי הורים הרוחפים אותם אי-אפשר להתע"כב על עניינים מישניים כמו שכר הוגן. מה שלא תיקח היום בחינם לא תקבל מחר, גם אם תשלם הון רב.

שלושה מארבעת ילדי-האופרה מגיעים בצהרי יום שישי, בדיוק בשעה שנקבעה, אל אולם-החזרות בתליאבי. חבורה עליונה ומלאת-הומור. לכאורה מדברים זה כשיכחו של זה, מקלסים זה את קולה של זו, מחזקים ביטחון עצמי רופף, תומכים זה בזה כרגעים קשים. ומייד, בטיבעיות גמורה, הם נכנסים זה לדבריו זה. כל אחד מנסה להוכיח כי הוא זהה מוכשר וחכם יותר.

כולם מחכים לטעות

רית גבאי, 14, היא תלמידת תיכון מלוד. אביה קצב, אמה

ארבעה ילדים, המשתתפים בהפקה חדשה של האופרה הישראלית, בטבעת החוק, מוותרים זה ארבעה חודשים על כל תענוגות הילדות ומפקירים את קולותיהם בידי האופרה הישראלית החדשה.

אסור להם לאכול שוקולד וריבירי מתוקים אחרים, כי המתקנות מגבירה את כמות הליחה ומפריעה לאיכות השירה. הם צריכים לשחק או לדבר בלחש. אסור להם לבלות. הם צריכים לנוח הרבה, לאגור כוחות גוף ונפש לקראת החזרות והופעות.

אין להם זמן פנוי, ואף את שיעורי הבית הם אינם יכולים להכין. הם מוותרים את כל התחביבים, החברים וההנאות הקטנות, ומתאמים כל הזמן, כל יום, כל רגע פנוי. וכל זאת — כמעט בחינם, תמורת שכר כספי זעום, מנוחך.

ארבע פעמים בשבוע הם מגיעים מלוד, מירושלים ומהרצליה לתליאבי. לפעמים הם נעדרים מבית-הספר למשך יום שלם. בעוד זמן קצר הם יופיעו על הבימה. ארבע הופעות לכל ילד. בתמורה הם מקבלים שתיה קלה ו-1000 שקלים.

"לא הייתי מוכן לעבוד כל-כך קשה מבלי לקבל תמורה כספית הולמת," מודה ניסים גבאי, אביה של רית, אחת הילדות המשתתפות בהפקה, והוא ממשיך ומספר בשיבחי ילדיו האחרים. "הבן יהיה מארדונה הישראלי", הוא אומר, "והבת האחרת שחקנית-טנים מצטיינת." אם ירצו ואם לא, אבא גבאי דואג לכך שילדיו יתפרנסו.

באופרה ביקשו שאחתם על הסכי מתי לכך שרית תקבל 1000 שקלים בלבד. היסטוריה הרבה. רק השבוע חתי מתי החלטתי להתפטר. אמנם, ההפקה

תשלום סימלי

השנה שיחקו בהצגות הבימה 37 ילדים. לכל תפקיד יש שלשה שחקנים, כדי למנוע העסקת ילד אחד מדי ערב. התשלום קבוע. ניצב בתפקיד לא משמעותי ושחקן ראשי מקבלים שכר זהה. 30 שקלים להצגה, 15 שקלים לכל חזרה. בהצגות הקאמרי השתתפו השנה 15 ילדים. בתמורה לחזרות ולחופעה בשתי הצגות בשבוע הם מקבלים סנדוויצ'ים, עוגות, שתיה קלה, כרטיסי-כניסה להצגות שונות, הטעות לתיאטרון ובחזרה. התשלום סימלי. "הם נהנים מזה ומאוד רוצים להשתתף, בלי כל קשר לגובה התשלום, שנקבע בעצה אחת עם ההורים. התשלום הממוצע — 50 שקלים לכל החזרות ולכל ההופעות.

(המשך מעמוד 9)

ארצה של יהודי צפון-אפריקה, וכך הצליח גם לקרנם למפד"ל. לקראת הבחירות לכנסת ה-10 פרש אהרון אברחם מהמפד"ל. זו היתה הפעם הראשונה שהנושא הערתי במפד"ל עלה בעוצמה. אברחם הצליח לגרוף שלושה מנדטים, והמפד"ל ירדה מ-10 לשישה מנדטים בלבד, כשהניצח נותנים את הטון. לקראת סוף הכנסת ה-10 פרש גם דרוקמן מהמפד"ל. היתה זו הפעם הראשונה שנושא-אמונים האשים את המר בהתמתנות.

חברו יחדיו שני גורמים מרכזיים, המאפיינים את הקורה בחברה הישראליית מאז עליית הליכוד לשלטון: הפילוג בחברה על רקע ערתי, והיחלוקה מינה. שניהם יחדיו חברו במפד"ל.

דרוקמן, שלגביו היתה המפד"ל מתונה מדי, הקים עם יוסף שפירא מבני-עקיבא, חנן פורת מנושא-אמונים ואברהם ורדיגר איש פועלי-אגודת ישראל את סיעת מורשה, כשבתוכה סיעת מצ"ד מהמפד"ל. הקמת מצ"ד באה על רקע של אי-נוחות שפשטה בקרב הציבור הדתי הימני, שהצביע

ח"כ שלשעבר גלס
המר גרוע יותר

בעד התחיה והליכוד. לציבור זה היתה בעייה לתמוך במפלגה לא-דתית. לפני שנה וחצי חזרה מורשה לחיק המפד"ל. הקרקע היתה כשרה לכך. בורג פרש, המר נשאר בראש. המפד"ל נשארה כשיש לה ארבעה חברי-כנסת בלבד, שליש ממה שהיה לה בתקופת השואה שלה, כשהיתה במפד"ל מנהיגות מתונה.

התככים הפנים-מפלגתיים, הסייג עות הרבות, הקרע הערתי, הביאו לפני שנה וחצי להקמת ועדת יגרי, שמטרתה היתה להביא להבראת המפלגה. הוועדה קיבלה סמכויות להציע שינוי בחוקת המפלגה, ולהפעיל ראוורגנינג וציה. היא הציעה לבטל את הסיעות במפלגה ולהביא לרמוקרוטיזציה בה ליד בחירת הנציגים למסדות ולכנסת. למעשה קבעה הוועדה שההנהגה הקיימת צריכה להתפטר.

החלטות הוועדה הכינו את הקרקע לחזרתו של דרוקמן, ולעלייתו של שאקי.

"החלטות ועדת יגרי הביאו למעשה להחלפת הסיעות בעדות", אומר הח"כ לשעבר, ומוסיף שהחזיר את הוועדה שאין אלטרנטיבה לסיעות מלבד העדות, ואז, הוא אומר, "המצב יהיה גרוע, כפי שהוא בא לידי ביטוי היום."

תחייה

ב'

"יש אקו זכה מן ההפקר", אומרים במפד"ל.

למכרם חורי מחול, שכתבתו על מאורעות עזה גדמה לסערה, (משמאל, מייד אחרי הכתבה), נמסר כי עבודתו במקומו, "העיר" הופסקה. הוא דיבר עם דפנה ברק

מכרם חורי מחול אינו כותב מזה כמה שבועות. כתב העיר, שעורך סערה עולמית כשפירסם את הכתבה על מה שקרה בעזה ביום שלישי ה-15 בדצמבר 1987, הוזמן לפני שיבוע שבועות לשיחה מפתיעה, (הכל באימפריה של שוקן מפתיע...) אמר (השבוע) ושם הוצעה לו "הצעה שאין לסרב לה".

"הוצע" לו להפסיק לעבוד מרגע זה עד להודעה חדשה. "לא נאמר לי עד מתי. בינתיים אני עוד מקבל משכורת. ברור לי שזה לא יימשך זמן רב. אני לא עד כדי כך תמים..."

הוא נראה דווקא תמים, או יותר נכון — חולמני. לא מחכך את כפות-רגליו יותר מדי בקרקע — מרחף.

מכרם חורי מחול עבר חודשים מתוחים, שבהם הואשם בבריית עובדות, בסילוף המציאות, בשאיפה להתפרסם בשיקול-דעת חפז ועוד.

שלושה סיפורים בכתבתו של מחול הגדירו את הסאה והוכחו על-ידי דו-כרציה-ל:

- מפגין בבית-החולים ש'פא בעזה חשף את חזהו מול חייל צה"ל, נורה ומת.
- חייל צה"ל, שנלקח בשבי המפגינים, הושפל ושוחרר על-ידי המפגינים.
- צה"ל אישר רק שחגור של חייל נפל לידי המפגינים בבית-החולים.
- ילד נהרג בחצר בית-החולים ליד אמו, וגופתו המכוסה צולמה על-ידי מחול בחצר.

"בוודאי שהיום הייתי כותב את הכתבה אחרת. "שיחזרתי שוב ושוב את האירועים בעזה באותו יום. היה לי הרבה זמן לשחזר. כן, גם הקרו אותי מטעם שוקן, הקרו יסודית.

"מה הייתי כותב אחרת? הרי היו שלושה מיקרים שנברקו. הייתי כותב אחרת גם

את הקטע עם השבוי. אני יודע שזה עורר זעזוע, אבל הקטע שעורר הכי הרבה רעש היה המיקרה של הילד.

"הייתי מפוץ (פצוע), כדורים שרקו לי בין הרגליים... היית פעם במצב כזה? פתאום ראיתי איך יורים בילד, איך מפנים אותו לבית-החולים. אחר-כך הוציאו משם גופה. נכון שהייתי צריך לברוק — להרים את הסרין ולראות אם זה הילד. אבל מה יכולתי לעשות? לברוק בין הכדורים השורקים? היום ברור לי שהייתי צריך לברוק..."

● "בקרוב יהיה כיצוף"

מחול לא ברק ודיווח בנוסח: "ראיתי" הוא לא כתב שאלה הן השערות, ויתר על ניסוחים זהירים וזכה בפרשה הקרויה על שמו.

השבוע נתן הסבר ממושך ומעורפל, מדוע אינו בנוי לניסוחים מתוחכמים או לצורות-כתיבה אחרות מכפי שהפגין בכתבתו המפורסמת.

"הבדיחה היא שאילו הייתי כותב את אותה הכתבה השבוע — לא היה קם שום רעש. אבל מה? כתבתי את זה בשבוע הראשון למה שקרה בעזה. אז אנשים עוד הודיעו?"

כל אימת שניסיתי לסחוב את השיחה בחזרה לפסים ארציים, העפיל מחול לרברים גבוהים, מיסתרניים. יש אלמנט ספקדימוני, ספק חולמני, בבחור נעיסה-הכר הזה, בעל הנימוסים היפים. אפילו כשיבקשתי לדעת את גילו, זכיתי בתשובה מסובכת ומפותלת: "מה זה משנה גיל של אדם? יש גיל ביולוגי, יש גיל מנטלי..."

אולי העולם הפנימי הזה הוא שאיפשר לו להישדך במטריה-ביקורות, שהונחת עליו מאז שפירסם את הכתבה המפורסמת. "אחרי מה שעברתי בחודשים האחרונים, אני לא יכול עוד להיות מתוח. אתה צריך להיות חזק עם עצמך, כדי לעבור דבר כזה."

ישב לפניי אדם שהוא למעשה מחוסר-עבודה, הביט בי בשלווה סטואית וניסה

מצ"ד 15%, שאקי 10%, ו-10% הנותרים נחלקו בין הנשים והמושבים.

מי שהיה אמור להיות מישקל-נגד לתמ" ולש"ס הפך להיות מישקל-נגד להמר.

שאקי, כדמגוג טוב, הצליח ללכות את הנושא הערתי. הוא עבר בין הסניפים ודיבר על הנושא הערתי ועל רעיון שלמות-הארץ.

המפד"ל של אחרי הוועדה מונה 85% ניצים מובהקים. גם הקיבוץ הדתי, שהיה בין המתונים, זו מינה. חזרתו של חנן פורת מהתחיה תרמה אף היא את תרומתה.

המר שהיה הסמן הימני, נחשב עתה על-ידי הרוב כמתון מדי. הוא השתמש בכל האמצעים האפשריים כדי לשמור

המר הכניס את שאקי למפד"ל ונתן לו את תפקיד סגן-יו"ר בכנסת השביעית. בהצבעה על הנושא "מיהו יהודי" הצביע שאקי נגד עמדת הממל שלה. גולדה מאיר, או ראש-הממשלה, לא סבלה את התופעה והביאה להרחתו מהתפקיד. אז התחיל בחיזוריו אחרי המפלגות. שאקי היה במידבר הפוליטי עד שהמר החזירו למקום השלישי ברשימת המפד"ל לכנסת הנוכחית, על תקן "הספרי התורן". התורן היה הש"בוע למנהיג.

לפני שנה נערכה ועידת המפלגה על-פי המלצות ועדת יגרי. הסיעות לא נעלמו, היריבויות האישיות גברו.

בוועידה הצליח המר לגרוף 35% מהקולות, 30% היו לסיעת למיפנה,

"הייתי צריך לבדוק..."

לטעם בי את הרושם שהסיפור הוא גדול מעבר למה שבינתי מסוגלת לקלוט, ש"ש אנשים שירצו להוציא את הכל החוצה — הרבה אנשים, ש"בקרוב יהיה כיצוף". כל אימת שניסיתי להחזיר אותו למיסגרת של סיפור אנושי של אדם שאולי מעד במקצת, ושמוזל לא שחק לו והוא נחבל קשות בעיקבות המעידה, סירב מחול לראות את הפרשה באור זה. הוא חזר לדבר עליה כעל "עניין ציבורי". בסוף אמר: "אני יודע שבסוף-בסוף אני הוא זה שיישאר עם הבעיה, שאנשים שוכחים, אבל..."

מדוע נסחף בריגשותיו בעת כתיבתו? אולי יצירה-פירסום? "לא, לא, באמת שלא! דווקא לא עשינו יחסי-ציבור לכתבה, בהתחלה. עד שדן כראמוץ לא פירסם את התמונה שלי, פצוע, זה לא פורסם בשום-מקום!"

"באמת, הציעו לי להתראיין מכל מיני עיתונים בעולם. סירבתי להרבה הצעות. האם זוהי הכתבה הראשונה שפירסמה אותי? אפשר להגיד שכן. בעצם היה לי סיפור על בתי-זונות בשטחים — סיפור שלם."

"תמיד היה לי ברור שאהיה עיתונאי. כתבתי מגיל צעיר. ממש עיתונאי? אני עובר בהעיר שנתיים-שלוש. זה המיקצוע שמתאים לי. אחרי הרעש דווקא נתנו לי להמשיך לכתוב. הרעש לא הפריע לי."

"מזר, יש אנשים השומעים שאתה מפורסם, והורוה. לא חשוב בדיוק למה אתה מפורסם."

"מדוע לא התאמצתי להוכיח עצמי, כשהתחילו הבעיות סביבי? דווקא היה לי חומר חשוב. אני שומר אותו עד היום. זהו חומר ביטחוני חשוב."

"מה קרה? לא רצו לפרסם. בעיתון אמרו שהעיתוי לא מתאים. כן, ברור שלא התאים גם שאני אהיה חתום על זה. אני לא עד כדי כך תמים... ברור שגם לצבא יש חלק במצבי."

האם לא סילק, אולי, כמה עובדות או תיאורים, כדי לזעזע, לעזור לבני-עמו הפלסטיניים? "לא יצאתי לדווח כעיתונאי ולא ככך העם הערבי. כן, ברור לי שהשתמשו בעובדת הייתי ערבי כגימיק."

בסוף השיחה שאל אותי מחול: "מה היית עושה במקומי? יוצאת ומתראיינת? מודה בטעויות?"

על מנהיגותו. המר, המשמש כשר-הדתות, ניתב מתקציבי משרדו לטובת העניין. הוא מחזיק 18 יועצים ועוזרים, כולם חברי מרכז-המפלגה. זה עזר לו לעבור את מחסום ה-60% כדי שיוכל להיבחר לכנסת הבאה, אך זה לא עזר לו נגד שאקי.

בניסיונו לרצות את כל הצדדים, מינה המר את הרב יצחק לוי כמזכיר-המפלגה. לוי הוא איש מצ"ד. חנן פורת הוא איש מצ"ד. שאקי הוא איש הימין הקיצוני. כל הכוחות הללו חברו יחדיו כדי להביס את המר. שלושה מי בין חמשת הראשונים ברשימה לכנסת הם אנשי-ימין קיצוניים. המר, שאף הוא אינו טומן ידו בצלחת, נשאר במיעוט. "חומר הנפץ קיים, יש כאן כל הנתונים להתפוצצות. המר לא ישלים

יהודי וערבי מדברים אנגלית

יש יותר מדי חלומות על קולנוע ישראלי טוב, ופחות מדי סרטים העובדים טוב מול עינינו. אני לא יודעת למה, אבל משהו בורח להם, וגם בעור נתימלפפונים הם מחמיצים את מה שהם עושים.

הבריחה ההמונית הזאת אל הקור פרודוקציות הקולנועיות היא אולי הת

שמעון לוי
שימצא משורר

שוחד

שמעון לוי — מלחין מקורי ומי עבר מצויין. אז למה הוא גם כותב שירים?

מוטב שימשיך בקו שנקט וימשיך להלחין משירי דויד פוגל, נתן זך ואחרים.

יש איזה ערך מוסף למוסיקה של לוי, כשהוא מלחין שירים טובים כמו שוחד או בכפרך. בשני השירים האלה הצליח לוי לטפס למדרגה שבשירים האחרים הוא אפילו לא התחיל. לגבי שירים אחרים בתקליט, הייתי מציעה ללוי שימצא לו משורר, שינסה עיבוד את ריגשותיו, והתוצאה יטיב איתו ואיתנו.

אבל אי אפשר להתעלם מהלחנים והעיבודים הנינוחים והנקיים, מוסיקה שלא מכניסה לפאניקה ולחרדה. אפשר לרקוד אותה, אפשר לאהוב אותה, אפי שר לשותות.

את הלחן לשיר הולך איתך לטרט (מילים ולחן שמעון לוי) אהבתי במיוחד. לחן בקצב הרגאי.

לגבי מילות השיר — הולך איתך לטרט ומחבק אותך — מוטב שלוי יפסיק ללכת לטרטים ויבצע להפך מי לים למוסיקה היפה שהוא יודע לכתוב. מגיע לה.

פיקים מסתובבים בארצות-הברית, יש ביניהם גם נושרים. ואחרים מסתובבים שם, מחפשים אפשרות לעשות סרט, כישרונות מבוזבזים: יקי יושע, גדיד אמיר, שימרון דותן, ישראל רינגל, אדם גרינברג, חנניה בר, צפלי ועוד ועוד.

יעור לבנון
הקולנוע הישראלי —

ג'אד נאם
נמצא בהתאבדות

שובה לכישרון, לאמביציה ולכיסים ריקים. זה מוביל באחרונה את הבימאי יהודה (ג'אד) נאמן (מנש הכסף) ואת המפיק יעור לבנון (הפנימיה) לזורז עותיה של קרפודוקציה ישראלית בריטית חדשה: רחובות האתמול, המי צולם בימים אלה בישראל ובגרמניה. סיפור העלילה סובב סביב הנושא היתר-פולארי בקולנוע הישראלי הי יום: העימות הישראלי-ערבי. ברחובות האתמול יהודי וערבי מעמידים את הי ירדות שביניהם במבחן, ברגע שהאחר מחליט להצטרף לתנועה לאומנית. הס רט מדבר אנגלית.

תסביר פאלי

מישחקיהאבים של ארובת-רדינג ומזח נמל תל-אביב הישן תמיד היו מוקד-מיסה לזוגות-אהבים ולרומאני טיקנים תל-אביביים. גם הציור הצעיר יגאל עוזרי נשבה בקסם המקום, מתח יריעות-כד על פני שמונה מטרים ועי שרה מטרים והעביר לתוכם את העוצמה הפאליה הקורנת מארובת-רדינג. עוזרי החליט לעסוק בנושא שאותו הוא מכנה מינים של עוצמה, ובין היתר גם בתחנות-כוח חשמליות. חברת-החשמל, שלא הישמלה אותנו בהתעניינות יוצאת-דופן באמנות, הכי רה בחשיבות הנושא מטעמים מובנים, ומיירה להקצות לאמן סטודיו-ענק ב לב תחנות-הכוח רדינג א' שעל חוף-הים, ואולי בכך מנסה החברה להגדיל ול- כסס את מעמדה גם כתומכת באמנות פלאסטית, החל בסיוע לתערוכות וכלה במתן סטודיות לאמנים, רוגמת הפסל נתום טבת ברדינג ג' והצייר יגאל עוזרי ברדינג א'.

המזל, מסתבר, מאיר פנים לעוזרי, צייר נמרץ ופורה. ועוד דבר טוב קרה לו: הוא נבחר, יחד עם עוד תישעה אמנים, לייצג את ישראל בתערוכה שנפתחה בימים אלה בפילדלפיה במר סיאון הידוע PHILADELPHIA ART ALLIANCE, שבו הציגו בעבר אמנים כמו קיפר וראושנברג.

התערוכה תגורר בארצות-הברית ב משך שנה וחצי.

מעניין מה חושבים יחצני חברת- חשמל של פילדלפיה, על העוצמה הפאליה של ארובת-רדינג שלנו.

יושבים במוסד

מי שרוצה להרגיש שגם הוא נמצא בלב העניינים הנוכחיים בעיר, שילך למוסד — הפאב של זוהר לוי ברחוב ריונגוף, המקום שבו תלויה תמונת- המחזור המפורסמת של כל המפורסמים בלבוש פורמי מגוון. אבל מכיוון שאי גי לא מומחית לפאבים, ולא למה שמי גישים שם, ביקשתי את רעו של אחר

זוהר לוי
מונולוג של שתיין בינוני

הבליינים הקבועים בעיר, החושב עצמו למבלה גרול. (אחרי כמה כוסיות הורה לפניי שהוא שתיין בינוני). וזה נשמע כך:

אני אוהב להתחכך בכל מיני. את יודעת, זה עושה גם אותי כזה IN. אז כשאני יושב במוסד, ואל תת פסי אותי במילה בעניין, ישיבה במר סר, והמבטים של אלכס אנסקי מת

עוזרי, הסטודיו ב, רדינג וציור צייר נמרץ ופורה

הי ילד, לא לגעת!

יטחבו איזה ביסלי בדרך החוצה. בשבוע הספר העברי מגביהים ומר חיקים מהם את הדוכנים, כאילו היה מדובר בגנבים נגסיים ומסוכנים. בימים אלה ההולכים ומתקרבים לקראת שבוע הספר העברי, מו"לים תאוותניים כבר מורדים קילומטרים של רווחים, מעלים מחירים ומרפיסים מהדורות רבות בשיטת הסרט הנע, ובעיקר סיפריילדים, אבל לא מעלים בדעתם איך ניתן לשפר את התנאים של הקטנים, המגיעים בשבוע הספר עד לגובה של מתחת לדוכנים.

הגיע הזמן שגם הם יוכלו להגיע אל הספרים! הירירו בינם לבין עצמם חמישה סופריילדים. לקחו יוזמה ויצאו בקריאה נגשת לכל סופרי הילדים בארץ: "היורה בסדר, למרות שבפעם הקר רמת החבית נגמרה מוקדם מדי. וסלט פטוש' (משהו הרומה לסלט יווני) הוא כמעט ארוחה. חוץ מזה, חבל שסוגרים כבר בשעה 2. ואחר-כך ירון לונדון וזוהר לוי ינחתו בטאבו. ושם גם אני אהיה. גם הם רוצים להיות בעניינים. האמת, שאני לא עושה לעצמי ניתוח פסיכולוגי ולא מדעי, למה אני אוהב להיות במקום של ה-IN. גם לי לא ברור.

לא מתחשבים בהם, בילדים האלה. בבית הם בקושי מגיעים לידית של הדלת. לכיור הם מצליחים להגיע רק בעזרת כיסא. על אחת כמה וכמה למי רפיהספרים. את הממתקים בחנויות מניחים גבוה-גבוה, כדי שהקטנים לא

חככים במבטים של ריבקה מיכאלי או שלי, או של מנחם פרי, או שאני שומע את מונדי מתווכח עם אדם ברוך שמס' תייג, וברקע התמונה המפוארת של כל המירומי (נתון לבדיקה) ומכל קצות הקשת, מגאולה כהן ועד יוסי שריד. והמלצרים בהופעה אחירה, מוסרית כזאת.

היורה בסדר, למרות שבפעם הקר רמת החבית נגמרה מוקדם מדי. וסלט פטוש' (משהו הרומה לסלט יווני) הוא כמעט ארוחה. חוץ מזה, חבל שסוגרים כבר בשעה 2. ואחר-כך ירון לונדון וזוהר לוי ינחתו בטאבו. ושם גם אני אהיה. גם הם רוצים להיות בעניינים. האמת, שאני לא עושה לעצמי ניתוח פסיכולוגי ולא מדעי, למה אני אוהב להיות במקום של ה-IN. גם לי לא ברור.

מאה חמש עשרה מילים על ברווז אחד

北京烤鴨

材料 鴨 1 隻 6 斤 滾開水 1 杯
八角 3 朵 五香粉 1 小匙 糖 1 杯
制法

鴨洗淨拭乾水份把五香粉放入

鴨肚內月滾開水燙淋鴨身多次把

八角糖汁澆淋在鴨身上盡量淋勻

鴨皮將雞打結鴨頸狀後吊在通風

處乾 6 小時月烤箱以 180°C 烘烤 1 小時

即可取出

בתל אביב יש למעלה מ-30 מסעדות סיניות, אבל "ברווז הזהב" יש רק אחד.
בתפריט שלנו תמצא כמאה מנות מעניינות, אבל המנה המעניינת ביותר היא "הברווז הפקיני".
אנחנו עושים אותו בדרך הנכונה: לאט לאט.
איך נהנים מברווז פקין?
או שמכינים אותו בבית לפי ההוראות המדוייקות שבמודעה, או שמרימים את הטלפון 03-491-873 ומזמינים מקום.
אגב: את הברווז הפקיני חייבים להזמין לפחות 24 שעות מראש, לשולחן של לא פחות מארבעה איש.
להשתמע.

העולם הזה

ברוריה
(ברי)
מיימון

**דוגמנית צמרת,
אישי-ביטחון בכיר,
פרופסור נודע, שר
ואנשי עסקים –
כולם נפלו
קורבן למתחזה
הגאונית**

סוכנות המוסד

(שלא היתה)

